

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ۹۲۲۵۹۷۱۱ Accession No. ۳۹۸۹

Author محمد حسین - ۲ - ۹

Title وسید النجات مع ترجمہ اردو

This book should be returned on or before the date
last marked below.

ان کے از حالات ملا محمد حسین رحمۃ اللہ علیہ مصنف کتاب انتخاب از کتاب غصان الاربعہ مصنفہ
مولوی ولی اللہ رحمہ فرنگی محلی برادر زادہ ملا مرحوم

مولوی ولی اللہ رحمہ در کتاب دوم سے غصان الاربعہ میں لکھا کہ عم نامدار من ملا محمد حسین رحمۃ اللہ علیہ در جودت ذہن کا
در اہم فطرت معروفا بود و در اہم تحصیل علم بر دیگر طلبہ عصر سبقت می برد و احدی در مقابلہ او سخن گفتن نمی توانست
و بعد تحصیل محض اساتذہ تدریس میکرد و طلبہ علم اساتذہ را گذارشتہ بخدمت او تحصیل میکردند و استفادہ میکردند خیر کہ
نام می آید حضرتان ستارہ بلند نشدہ و اطراف و اکناف آوازہ علم و فضل او شائع شدہ از آفاق مردم بای تحصیل علم بر
جمعیت شدند و فراغ تحصیل علوم کردہ بوطن باغی و شافقتہ دائرہ علم و محیط عالم گشتہ میگویند کہ ہر گاہ ملا محمد حسین علیہ الرحمۃ
کہ او ستاد او بود از وطن طرف ملک و بیکشتہ رفتہ ملا محمد حسین علیہ الرحمۃ رضاشاہ شاہراہ علیہ الرحمۃ حاضر شدہ حکایت
رفتن ملا محمد حسین از وطن بیان کرد کہ شاہ موصوف خطابی می کردہ فرمود میان محمد حسین محمد نبی بود ان لم نشاءنا
بما نہ بنشینید و در سید اہدہ باشد اعتبار شما درین ملک یادہ از اعتبار ملا محمد حسن خواہد شد و بچنان الفاظی افتاد کہ
حق تعالی بباطل اکثری از امرایان آن زمان مکر ساختہ کہ مثل وی رہند فاضلی نیست چنانچہ روزی و محفل وزیر الملک لو
بشجاع الدولہ بھادر مرحوم سید شاہ مدین علیہ الرحمۃ مذکور ملا محمد حسن کرد و مرتبہ عالیہ و در علم بیان اختہ امیری قطع
کلام کردہ مع ملا محمد حسین آغاز نمود و مرتبہ اورا فوق مرتبہ ملا محمد حسن قرار دادہ سید شاہ مدین گفتہ کہ دو
عزیز و تلمیذ ملا محمد حسن است امیر گفت غلط است او تلمیذ کسی نیست شاہ مدین خاموش ماند و گویند کہ آن امیر تفضی
بیش بود و شاہ شاہراہ اکثر از ملا محمد حسین علیہ الرحمۃ فرمود کہ مرتضی خان بدو دنیا زندہ شاست و فی الواقع زیاد
از ازاوت بخدمت و سہ حاضر می شد و کمال خشوع و نیاز پیش می آمد اکثر عم علیہ الرحمۃ میفرمود عجائب خانہ
قدرت الہیست کہ مقام مزدن نیست صفت رزاقی او در بیان نمی آید ہر گاہ میخوابد کہ کسی فائدہ از دست
کسی شوی جب ریاد دل آن شخص می اندازد و چنان فضل خود میفرماید کہ ہر امریکہ از غیب برائے او مشہد میداد
کہ از ان کس است چنانچہ معاملہ من و مرتضی خان یمن قسم بودہ چون حق تعالی خواست کہ یمن از وسع فواید
دنیا ویشوند و دل وسع انداخت کہ ہمہ کمال ظاہر و باطن در من جمعیت است و عم در محفل کہ میرفت تمامی
اہل محفل فدائی می میشدند و نیاز مند میگشتند و در ہر مرکز کہ روی می نمود دشمن سبقت بروی نمی یافت بمقابل
تقریر او احدی سخن گفتن نمی توانست چنانچہ فاضل خوش تقریر و تجربہ و ادب بظہیر با عظمت و دیانت بنظر نیامدہ از وزیر
ہوش و حواس درست کردم در اکثر محفلہا کہ وی تشریف می برد ہمراہ می رفتم و گفتگوی ہر جنس از مردم کہ میکرد
می شنیدم ہرگز کسی را ندیدم کہ در پل کلام او ہموزن شدہ باشد تا سبقت چہ رسد و این سخن از ان اہ
نیکویم کہ او عم و استاد من بود فی الواقع چنین بود ہر کس کہ ویرا دیدہ باشد تصدیق این امر خواہد کرد

قل لا اِلهَ اِلاَّ هُوَ العَزِيزُ الرَّحِيمُ

مَا يَشَاءُ لَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةٍ يَدْعُوهُ تَأْتِيكُمْ فَتَحْسَبُوهُ كَذِبًا

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا يَمُوتُ

وَلَا يَنَامُ وَلَا يَسْهُو

يَعْلَمُ الْغُيُوبَ ۚ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ بَارِكْ فِيكَ وَبَارِكْ فِي أَسْمَائِكَ وَفِي أَعْيَانِ رَحْمَتِكَ

وَبَارِكْ فِي أَسْمَائِكَ وَفِي أَعْيَانِ رَحْمَتِكَ ۚ

الرسالة انه ليس في كتب أهل السنة والجماعة فضايل العباد ومناقب
على المفاضل ما أم الهدى حتى سمعت هذا المقال من أفواه بعض الرجال
فلم ألقه قطبي ففرط الخلال سحره كالسنان في البال قلت كم أيت الله

وہی جو بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح

از وطن بامہاجرت کردند پایہ دین بلب زیشان شد بانجی در شاید و احوال در سفر ہر کاب او بودند ہمہ آثار روحی دیدہ ازو رضی اللہ عنہم از سوی حق و روضہ منسوب ایشان	برالم بامصابت کردند کار شمع اجمند زیشان شد بذل ارواح کردہ و اموال در خسر ہم خطاب او بودند ہمہ اسرار دین شنیدہ ازو بصر ایشان بشارت مطلق برتری از ہمہ رضا کیشان
--	---

ولما حال لکلام وبلغ الی ان یقول بالقیاس علی ما سمع من النواسب
 الیاس فی اهل الحق قولاً یرحمہم علی الاسلام استعدت اللہ علی الشیطان
 الرحیم ومن ثم غواصیۃ التاصیل لذی یتهم بالبدعة بن یزید فضاہل الذی
 نزل فی شأنہ آیات کثیرۃ فی القرآن العظیم ومبینہا علی السنۃ السننیۃ
 والطریق المستقیم کان صرح بمفاخرۃ ومناقبہ ومرتبۃ ومنازلۃ فی
 الاحادیث الکثیرۃ الرسول الکریم وانما البدعة انکار الفضیلۃ للاحباب
 الذین خولی اللہ عنہم بطفہ العمیم وبہذا القصۃ بغضی صدق الہمة
 وانا اضعف الخلیفۃ بل لا شئی فی الحقیقۃ خادم العلماء الراغبین و تراث قدما
 العرفاء الکاملین المدعو بمحمد **مبین** نور اللہ قلبہ بنور
 الصدق والیقین ترزقہ شفاعۃ سید المرسلین . والہ الطیبین

وہی جو بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح

وہی جو بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح
 اپنے لیے بے شک کی اور غیور کی طرح

كتب المحمد بن من تحقيق الوجبات ورفضت ما كان في كتب الموحدين من
 الوهيات وليس على الناقل الا تصحيح النقل فمن كان في قلبه حب فعليه ان
 الى لكتب المذكورة ليكشف الغطاء عن عينيته والغشاوة عن بصره وميته
بوسيلة النجات في مناقب الحضرات من اسمهمسك بها نقل اسمسك
 بالهرة الوثيقة في سورة القرية ومن يشهد بها فيها فذلك شهادتي ومن شد
 فقد ضل وغوى ان هي الامم كره لمن لقي وسيد كرم من يخشى واهجوا
 ان يكون بضاعتى للشفاعة والمغفرة في القبي ووسيلتي للنجاة عن
 البلاء والغور بالدرجات العلى قال النبي صل الله عليه واله وسلم
 الم مع حب واتى محبا لخير البشر فرجاني من رحمة الله الاكبر ان يلحقني بهم
 في المحشر ويقيمني تحت لوائهم يوم البعث والنشر المرحوم الطالين بطبرين
 الرشاد والشاربين الرحيق السداد ان ينظر في هذه الرسالة بعين المضاي
 والوداد ويرضوا عن الخاصة بالحسد والعناد **بديت**

عين الرضاء من كل حبيب كسيلة	ولكن عين السخط تبدى لمساويا
لئن رما المولدون القاصرون فيقبلها المحدثون الماهرين ولئن	
ذمها الجهلاء الناقصون فسوف يمدحها العلماء الكاملون	
واذا انتك منتهى من ناقص	وقد ائيل على نفسي بانه كامل
وسلمح اصل البيت تادل على المودت النبي واله وحى قمرات الحسنة	

Handwritten marginalia in Urdu script, written diagonally along the left and bottom edges of the page. The text is dense and appears to be a commentary or continuation of the main text.

[illegible]

رسم معروف اہل عرفان است
رفض فرض است برز کی وغبی

رفض گریست حت آل نبی
و یخرج تاریخ تألیف هذا الرسالة

من المصراع الأخير من هذه الأشعار الجميلة لبعض الأصناف

موجب آیہ کلام اللہ
کرد تصنیف از عنایت حق
گل تار یخ او اگر جوئے

و ز حدیث شریف سرور دین
خوش گنابے زہر ابل یقین
ہست در باغ مولوی مہین

اللهم اجعل هذه الرسالة مشهورة بين الصغار والكبار كالشمس في أربعة
الأنهار ومقبولة عند الأبرار وحادية للأشرار آمنا الأعمال بالنيات
وكل امرئ بما نوى والمأمول من الناطقين ان لا يسوفني في دعائهم ثم
وما توفيقي الا بالله رب الارباب وعليه التوكل في كل باب انه لم ييسر لصف
والفاتح مخلقات الابواب ربنا افتح بئنا وبين قومنا بالحق وانت خير
امين يا رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد واله وصحابة

جميعين جهنك يا ارحم الراحمين

این رساله ایست موجز و مختصر در بیان احوال سید البشر و آیه اثنا عشر شیعه
و سیلته النجات فی مناقب آنحضرت مشتمل است بر مقدمه و دوازده
باب خاتمه مقدمه در بیان احوال السید نبیر و وجوب مودت اولاده الاطهر
شفیعان روز حشر و دوازده باب هر یک در احوال هر یک از ائمه اثنا عشر

فرض ہے تو فرض برہنہ کی سالہ
اور غیبی ہوا پر ہے تاریخ سالہ
فرض ہے تو فرض برہنہ کی سالہ
اور غیبی ہوا پر ہے تاریخ سالہ

[illegible][illegible]

[illegible]

11

واقف گشتم که من آستمن و نقلی مشتم چنانکه زن حامله رامی باشد لیکن اینقدر بود که
 حیض منقطع شد و در بعضی کتب نقل کرده که آنحضرت از جانب دہان مادر خود
 پیدا گشته منافات دارد با حدیث صحیح کہ دال اند بر ولادت آنحضرت از طریق
 معتاد و جمہور اہل سیر بر آنکہ آنسر و رختنہ کردہ نان بریدہ متولد شدہ و این رقم
 گفتہ کہ این از خصائص آنحضرت نیست بلکہ اکثر مردم برین ہیئت متولد شدند و بعضی
 از اہل سیر گفتہ کہ جبرئیل ویراختنہ کردہ و قیقک شق صدر و تطہیر قلب مبارکش نمودہ
 و قولے هست کہ عبدالمطلب در روز ہفتم از ولادت آنحضرت راختنہ کردہ و ہمانے
 ساخت و اللہ اعلم و آئمہ ادر آنحضرت بیچ فرزندانے دیگر غیر از سیفیر آستمن شدہ
 و عبد اللہ را نیز بیچ فرزندانے او نبود و از وقت ولادت آنحضرت تا عیسے
 مشتمند و بہست سال و از وقت عیسے تا داؤد ہزار و دہست سال و از داؤد
 تا موسی پانصد سال و از موسی تا ابراہیم ہفتصد و ہفتاد سال بود و از ابراہیم
 تا نوح و ہزار و چہار صد و بہست سال و از نوح تا آدم ہزار و دہست سال
 و شش ہزار و ہفتصد و پنجاہ سال باشد و عثمان ابن عاص از مادر خود روایت میکنند
 کہ گفتہ است کہ من در شب ولادت رسول خدا پریش آئمہ حاضر بودم و در آن شب یک
 ہر چہ نظر میکردم چون آفتاب روشن میدیدم و ستارگان را چنان می دیدم کہ
 نزدیک آئیند و گمان می کردم کہ شاید برین فردا آیند و بسیارے از معجزات و
 حالات کہ در روایت شریف نقل گشتہ در کتب احادیث و سیر و تواریخ مرقوم است این

وفتح ضا وجمعه بن نزار بکرون بن معد بن قیس وفتح عین مهله وبعضه نفع میم و سکون
 عین نقیصه کرده اند بن عدنان وفتح عین و سکون دال مهله تا اینجا متفق علیه است
 میان ارباب سیر و اصحاب علم انساق فوق آن معلوم و صحیح نیست باتفاق بر آنکه
 آنحضرت از اولاد اسمعیل است و ابراهیم و نوح و ادریس و خدیش علیه السلام از اجداد
 او بنده صلوات الله علیه جمیع و از ابن عباس وایت است که گفت چون آنحضرت
 ذکر نسب شریف خود میکرد و تجاوز میکرد و از معد بن عدنان پس از آن توقف میکرد
 و میگفت که ب السنا یون و از عدنان تا اسمعیل یا آدم اختلاف بسیار است و بعضی
 باین عدنان و اسمعیل متیقن ذکر کرده اند که معد و بن نیست اشخاص و احوال ایشان
 و بعضی کم و بیش ویرسیده شد از مالک از حال تفصیل که رفع میکرد نسب خود را تا آدم
 پس ناخوش آمد و او را گفت که خبر داده است و در ابدان پس باید که توقف کند از
 مافوق عدنان از جهت وجود تخلیط اشخاص و تغییر لفاظ و نبودن فائده در آن و لهذا
 وحی نکرده شد بر آنحضرت و در حاشیه روضه الاجاب از مافوق عدنان تا آدم
 از کتاب انساق ابن جوزی قریب بی تن ذکر کرده و علماء امامیه متفق اند بر آنکه
 ولادت موفور السعادت آنحضرت معلوم و در هفتادم ربيع الاول است که محبین متفق
 گفته که ولادت آنحضرت در وقتی شد که در او زده شب زماه ربيع الاول گذشته
 بود در سالی که فیال و در دنباسه خراب کرد و آن کعبه و مجاره من سحیل معذب شد
 و در روز جمعه وقت زوال و بروایت دیگر نزد طلوع فجر پیش از غیبت چهل سال

در کتاب لغت ارباب سیر و اصحاب علم انساق فوق آن معلوم و صحیح نیست باتفاق بر آنکه
 آنحضرت از اولاد اسمعیل است و ابراهیم و نوح و ادریس و خدیش علیه السلام از اجداد
 او بنده صلوات الله علیه جمیع و از ابن عباس وایت است که گفت چون آنحضرت
 ذکر نسب شریف خود میکرد و تجاوز میکرد و از معد بن عدنان پس از آن توقف میکرد
 و میگفت که ب السنا یون و از عدنان تا اسمعیل یا آدم اختلاف بسیار است و بعضی
 باین عدنان و اسمعیل متیقن ذکر کرده اند که معد و بن نیست اشخاص و احوال ایشان
 و بعضی کم و بیش ویرسیده شد از مالک از حال تفصیل که رفع میکرد نسب خود را تا آدم
 پس ناخوش آمد و او را گفت که خبر داده است و در ابدان پس باید که توقف کند از
 مافوق عدنان از جهت وجود تخلیط اشخاص و تغییر لفاظ و نبودن فائده در آن و لهذا
 وحی نکرده شد بر آنحضرت و در حاشیه روضه الاجاب از مافوق عدنان تا آدم
 از کتاب انساق ابن جوزی قریب بی تن ذکر کرده و علماء امامیه متفق اند بر آنکه
 ولادت موفور السعادت آنحضرت معلوم و در هفتادم ربيع الاول است که محبین متفق
 گفته که ولادت آنحضرت در وقتی شد که در او زده شب زماه ربيع الاول گذشته
 بود در سالی که فیال و در دنباسه خراب کرد و آن کعبه و مجاره من سحیل معذب شد
 و در روز جمعه وقت زوال و بروایت دیگر نزد طلوع فجر پیش از غیبت چهل سال

در کتاب لغت ارباب سیر و اصحاب علم انساق فوق آن معلوم و صحیح نیست باتفاق بر آنکه
 آنحضرت از اولاد اسمعیل است و ابراهیم و نوح و ادریس و خدیش علیه السلام از اجداد
 او بنده صلوات الله علیه جمیع و از ابن عباس وایت است که گفت چون آنحضرت
 ذکر نسب شریف خود میکرد و تجاوز میکرد و از معد بن عدنان پس از آن توقف میکرد
 و میگفت که ب السنا یون و از عدنان تا اسمعیل یا آدم اختلاف بسیار است و بعضی
 باین عدنان و اسمعیل متیقن ذکر کرده اند که معد و بن نیست اشخاص و احوال ایشان
 و بعضی کم و بیش ویرسیده شد از مالک از حال تفصیل که رفع میکرد نسب خود را تا آدم
 پس ناخوش آمد و او را گفت که خبر داده است و در ابدان پس باید که توقف کند از
 مافوق عدنان از جهت وجود تخلیط اشخاص و تغییر لفاظ و نبودن فائده در آن و لهذا
 وحی نکرده شد بر آنحضرت و در حاشیه روضه الاجاب از مافوق عدنان تا آدم
 از کتاب انساق ابن جوزی قریب بی تن ذکر کرده و علماء امامیه متفق اند بر آنکه
 ولادت موفور السعادت آنحضرت معلوم و در هفتادم ربيع الاول است که محبین متفق
 گفته که ولادت آنحضرت در وقتی شد که در او زده شب زماه ربيع الاول گذشته
 بود در سالی که فیال و در دنباسه خراب کرد و آن کعبه و مجاره من سحیل معذب شد
 و در روز جمعه وقت زوال و بروایت دیگر نزد طلوع فجر پیش از غیبت چهل سال

ولادت آنحضرت در روز جمعه وقت زوال و بروایت دیگر نزد طلوع فجر پیش از غیبت چهل سال

علی سے عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے اور عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے
 اور عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے اور عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے
 اور عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے اور عداوت کر کے اور دوس سے محبت کر کے

در حق علی بن ابیطالب فرمود من كنت مولاه فعلي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه
 والفر من نصره واخذل من غدره ومحجزات انخرفت از شمار بیرون و از حد انفر و نست
 و کرتب مطولہ مبسوطہ و احادیث و توارخ مسطورہست و در سال یازدهم آنحضرت
 مرطین گشت و وفات یافت و درین سال سیریه اسامه بن زید است که آنحضرت
 و سرایاست که او را روز دوشنبه بست و ششم ماه صفر سنہ یازدهم از هجرت بجانب
 آنحضرت حفره و سکون موحده که از دیار روم است و قتل پیر او بود و در سیریه
 مودت امیر ساخت و حکم فرمود که در رفتن تحویل نماید که روز چهارشنبه بست و ششم ماه صفر
 آنحضرت را مرقب و در و سر عارض گشت روز دیگر با وجود مرض بدست مبارک خود
 لباس برآید و عقد نمود و فرمود اے بسم الله فی سبیل الله فقاتل من کفر بائس
 اسامه بن زید گرفت و بیرون رفت و حکم آنحضرت چنان صادر شد که اعیان مهاجرین شیل
 و بوکر و عمر و عثمان و سعد ابی وقاص و ابوعبیده الجراح و غیر جمعی الله عنهم همراہ اسامه
 باشند مگر علی رضی را فرمود که همراه نکرو و بنیعی بر خاطر بعضی مردم گران آمد خاطر
 مبارک رسول خدا صلی الله علیه و آله رنجیده شد و غضب درآمد و در بعضی روایات
 آمده که گفت لعن الله من تخلف عن جیش اسامه و روز دیگر سنہ یازدهم از هجرت اسامه
 برآید و رخصت نزد آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم آمد مرض آنحضرت چنان غلبید
 که مجال تکلم نداشت و اسامه پیشگاه رفت صبح روز دوشنبه باز آنحضرت را نشسته
 و مرض محال شده بود اسامه را و ادع نمود و فرمود اے علی برکت شد و اسامه پیشگاه رفت

و در حق علی بن ابیطالب فرمود من كنت مولاه فعلي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه
 والفر من نصره واخذل من غدره ومحجزات انخرفت از شمار بیرون و از حد انفر و نست
 و کرتب مطولہ مبسوطہ و احادیث و توارخ مسطورہست و در سال یازدهم آنحضرت
 مرطین گشت و وفات یافت و درین سال سیریه اسامه بن زید است که آنحضرت
 و سرایاست که او را روز دوشنبه بست و ششم ماه صفر سنہ یازدهم از هجرت بجانب
 آنحضرت حفره و سکون موحده که از دیار روم است و قتل پیر او بود و در سیریه
 مودت امیر ساخت و حکم فرمود که در رفتن تحویل نماید که روز چهارشنبه بست و ششم ماه صفر
 آنحضرت را مرقب و در و سر عارض گشت روز دیگر با وجود مرض بدست مبارک خود
 لباس برآید و عقد نمود و فرمود اے بسم الله فی سبیل الله فقاتل من کفر بائس
 اسامه بن زید گرفت و بیرون رفت و حکم آنحضرت چنان صادر شد که اعیان مهاجرین شیل
 و بوکر و عمر و عثمان و سعد ابی وقاص و ابوعبیده الجراح و غیر جمعی الله عنهم همراہ اسامه
 باشند مگر علی رضی را فرمود که همراه نکرو و بنیعی بر خاطر بعضی مردم گران آمد خاطر
 مبارک رسول خدا صلی الله علیه و آله رنجیده شد و غضب درآمد و در بعضی روایات
 آمده که گفت لعن الله من تخلف عن جیش اسامه و روز دیگر سنہ یازدهم از هجرت اسامه
 برآید و رخصت نزد آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم آمد مرض آنحضرت چنان غلبید
 که مجال تکلم نداشت و اسامه پیشگاه رفت صبح روز دوشنبه باز آنحضرت را نشسته
 و مرض محال شده بود اسامه را و ادع نمود و فرمود اے علی برکت شد و اسامه پیشگاه رفت

و در حق علی بن ابیطالب فرمود من كنت مولاه فعلي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه
 والفر من نصره واخذل من غدره ومحجزات انخرفت از شمار بیرون و از حد انفر و نست
 و کرتب مطولہ مبسوطہ و احادیث و توارخ مسطورہست و در سال یازدهم آنحضرت
 مرطین گشت و وفات یافت و درین سال سیریه اسامه بن زید است که آنحضرت
 و سرایاست که او را روز دوشنبه بست و ششم ماه صفر سنہ یازدهم از هجرت بجانب
 آنحضرت حفره و سکون موحده که از دیار روم است و قتل پیر او بود و در سیریه
 مودت امیر ساخت و حکم فرمود که در رفتن تحویل نماید که روز چهارشنبه بست و ششم ماه صفر
 آنحضرت را مرقب و در و سر عارض گشت روز دیگر با وجود مرض بدست مبارک خود
 لباس برآید و عقد نمود و فرمود اے بسم الله فی سبیل الله فقاتل من کفر بائس
 اسامه بن زید گرفت و بیرون رفت و حکم آنحضرت چنان صادر شد که اعیان مهاجرین شیل
 و بوکر و عمر و عثمان و سعد ابی وقاص و ابوعبیده الجراح و غیر جمعی الله عنهم همراہ اسامه
 باشند مگر علی رضی را فرمود که همراه نکرو و بنیعی بر خاطر بعضی مردم گران آمد خاطر
 مبارک رسول خدا صلی الله علیه و آله رنجیده شد و غضب درآمد و در بعضی روایات
 آمده که گفت لعن الله من تخلف عن جیش اسامه و روز دیگر سنہ یازدهم از هجرت اسامه
 برآید و رخصت نزد آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم آمد مرض آنحضرت چنان غلبید
 که مجال تکلم نداشت و اسامه پیشگاه رفت صبح روز دوشنبه باز آنحضرت را نشسته
 و مرض محال شده بود اسامه را و ادع نمود و فرمود اے علی برکت شد و اسامه پیشگاه رفت

کذا واره اختیار بیرون است شاید که این نمنان نیز مثل همان نمنان باشد و اختلاف
 میان صحابا فناد و او از این بند شدن پس حضرت صلوات بر او فرمود و از پیش من که
 منازعت و رفع هوات بحضور رسول خدا صلی الله علیه و آله مناسب نیست با وجود
 آن سه وصیت کرد یکی آنکه مشرکان را از جزایم عرب اخراج کند و دوم آنکه جافه فرود
 که نزد شما بیایند ایشان را جان نرزد و صلها بدیند چنانکه من میدادم و وصیت سوم راوی
 فراموش کرد یا در اظهار آن صحت نمیکند اقال العلماء و الله اعلم و از ابن عباس نقل
 است که گفت سخت مصیبتی که گذشتند که پیغمبر صلی الله علیه و آله وصیت نامه بنمود
 و در بعضی روایات آمده که سعد بن جبیر که راوی این حدیث است میگوید این باب
 میگفت که چه در سه بود و در خنبدیه که این قصه واقع شد و گویند ابن عباس تا شکما
 مثل مر و اید و در رشته کشیده بر کوه فرود آمد و روایت کرد این قصه را گفته شد
 هذمانی صحیح البخاری غیر من الصحاح و المشکاة و وصیت کرد مهاجرین را که باید گیرند
 پس خواند سوره و اصرار آخر و این آیه بخواند مستیمان تصد وانی الارض و نقطه و اصرار
 و این آیه اشاره ایست با پنج ملک و اصرار و انبیا و عبا سید بابل بیت نبوت کردند
 از جفا و ستم و اصرار و وصیت فرمود که بعد از من جماعتی را بر شما نشانار و اختیار دهند
 و شما ترجیح خواهند داد و انصار گفتند یا رسول الله گو که ما ایشان چه کنم فرمود صبر کنید تا از آن
 که در لب جوف کوثر بمن رسید و در آنکه در زمان معاویه بر یک از انصار نظمی رفت پس
 بنظم نزد معاویه مدعا و لایقغات نکره و داد و دیزداد و آن انصاری گفت رسول خدا

این وقت من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته
 و در آن وقت که من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته

و گریه فاطمه و سید الخضر و او را که تو پیشتر لاج میشوی بمن و تو سید سنا بخت خواهی بود
 درین وقت آمد و گفت بار خدا یا ویرا در مفارقت من صبر کر امت فاطمه
 سلام الله علیها گفت و اگر یاه فرمود آنحضرت صلعم نیست هیچ کرب و اندوه بر پدر
 تو بعد از امر و زیننه کرب و اندوه بسبب شدت الگم و صعوبت و حج بود و بواسطه
 قشر جسمانی و تعلقات که لازم بشریت است آنگاه فاطمه را فرمود که سپهران خود را پیش
 آرس فاطمه حسن و حسین را علیهم السلام پیش آنحضرت صلعم الله علیه آله و سلم آورد
 چون او را بدین حال دیدند گریه آغاز نمودند و چنان گریه و زاری کردند که از گریه
 ایشان هر که در خانه بود بگریست آنحضرت صلعم ایشان را بپوسید و بوسید و در بار
 تعظیم و احترام و محبت ایشان صحابه و مقام امت را وصیت فرمود و در روایتی
 آمده که آنرا در حجره بودند نیز گریستند و چون آواز گریه ایشان بگوش حضرت رسید
 آنحضرت صلعم نیز بگریست ام سلمه گفت یا رسول الله ذنب گذشته و آینده تو مغفور
 گشته موجب گریه نیست فرمود صلعم گریه من بر اے رحم و شفقت بر امت است که آیا
 بعد از من حال ایشان عجبی خواهد رسید بعد از آن عائشه رضی الله عنها پیش رفت و گفت
 یا رسول الله چشمم بکشای و در من نگاہ کن و وصیت فرماید حضرت صلعم چشمم بکشاید
 و گفت اے عائشه بمن نزدیک شود فرمود که دیروز که وصیت کرده ام وصیت هاست
 باید که بچوب آن عمل کنی و حصه نیز پیش رفت و بدستور سے که با عائشه مکالمه نموده بود
 با حصه نیز گفت و تمامه از واج مطهرات را وصیت کرد و بعد از آن فرمود و برادر من

و در آن وقت که من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته
 و در آن وقت که من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته

و در آن وقت که من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته
 و در آن وقت که من به او زمانه
 اندر به جای بر خاسته

بوجہ مشک از دست من وصحت رسیده که چون آنحضرت عجلت کرد فاطمه پیرا گریه کرد
 وزاری نمود و گفت یا ابتاه دعوت حق را اجابت فرمودی و ابتاه تجبت انفرودس
 نزول نمودی و ابتاه خبر مرگ ترا بحیثیت پیل که رساند و ابتاه بعد از تو حیرت بر کرد و آید
 و جبرئیل بر آید که خداوند اروح فاطمه را بروح او صلعم برسان بار خدا یا مرا بیدار
 رسول خویش قرین گردان بار خدا یا مرا از ثواب حبیب خویش به نصیب مدار
 و در روز قیامت از شفاعت او محروم گردان و گویند بعد که نشستن آنحضرت صلعم
 فاطمه پیرا را کسے خندان ندید و آورده آمد که صبحا بعد از وفات آنحضرت صلعم
 سر سیمه و حیران گشتند و بر علی مرتضیٰ حالت طاری گشت که طاقتی جنین نداشت
 و ابو بکر در خانه خود بود و در محله سیخ از عوالی مدینه بعد از وفات رسول خدا صلعم آمد و تفریه
 و تسلیه اهل بیت بجا آورد و گفت کار غسل و تنجیه و تکفین تعلیق بشمارد و شمایان قیام
 نمایند و خود با اکابر مهاجرین و اشراف انصار را بحقیقتی بنی ساعده به قرار دادن امر
 خلافت رفت و مشغول بخلافت شد چرا که آنحضرت در ابتدا بمرض فرموده بود که غسل
 دهند مرا مردان اهل بیت من را بجم علی مرتضیٰ و عباس آنحضرت را بر سینه خویش
 گرفته غسل میداد مشقران و اسامه اب بنی خنیختند و فتم در گرد ایندن و سے از
 پہلو به پہلو سے اعانت و امداد علی مرتضیٰ میدادند و از غیب نیز در ان امر اعانت
 واقع میشد چنانچه پیشند که خود دستے دستے و دیگر میگردد و چشمها سے ہمراستہ بودند
 و بیفت قریب از اب بیر عرس بفتح عین فخم آن و سکون را در دین محله که چاہے است

حسن حسین آگاہ میکرد و بر تپتے خود و نام او بیے فرزند ان بسیار میل کست بزیرات
 قبر پر رزگو از خود میرفت و خاک کے از انجا بر میداشت و برویدہ عمدی خود سے نہاد
 و گریہ میکرد ان شعرے فرمود **شعر** اذا شد شوقی زرت قبرک یا کیا انوح
 و اشکوارا کبجاوب یا ساکن الغیب اغالبنی الکاد و ذلک انسانی جمیع المقصا
 فان کنت عن عینی فی التراب سنبیا فاما کنت عن علی الحزین لغائب و از رجوع مرئی
 کہ منسوب بحضرت زہراست این دو بیت است **ابیات** نفسے علی
 زفر اتما مجوستہ یا لیتما خرجت مع الزفرات بلانیہ بعدک فی الحیوۃ و اما کی خاتمہ
 ان تقول حیاتی یا مرویت کہ بعدا اللہ بن زید الفارسی کہ صاحب اذان و مستجاب
 الدعوات بود دعا کرد کہ خداوند اچشم جهان بین مرا بستان کہ بے مشاہدہ جہاں غیب
 تو منہی چہ اسم آن در ہمان زمان نا بینا شد و جمعے و دیگر نقول استند کہ بے بار آن
 سرور در مرینہ باشند غوغا اختیار کرد از انجا بلال رضی اللہ عنہ غمت بجا نبشام
 نمود و شش ماہ تمام گزشتہ بود کہ بخواب دید آنحضرت را کہ میفرمایند کہ اسے بلال چہ
 برفاسے کنی کہ بزیرات نے آئی پس بلال ہماں ساعت بیدار شد و بمردینہ متوجہ شد
 و دروینا فاطمہ زہرا در گذشتہ بود چون بملازمت امام حسن و امام حسین رسید زہرا
 حال فاطمہ زہرا رسید ایشان در گریہ شدند و گفتند اجزا الی اللہ فی ناطئہ زہرا بلال
 بگریست و گفت اسے جگر گوشہ رسول خدا چہ زد و بہر پدر رزگواری گشتی و وفات رسول خدا
 روز دوشنبہ وقت ضحی دوازدم رجب الاول سنہ احد عشر من الحجوہ بود

اسی شخص کی باتیں سن کر
 عاری ہو گئے تھے کہ اگر وہ ان پر
 سیدہ کے لیے تیار ہو جائے
 اور ان کے لیے زندہ ہو جائے
 تو وہ بھی تیار ہو جائے
 نامزدی پر تیار ہو جائے
 شریف کی بہت زینت اور
 خال ہاتھ کی زیورات اور
 کچھ کچھ اور بھی تیار
 تھے اور وہ بھی تیار

[illegible]

و گریه میکردند و در روایت احمادی آن که چون آنحضرت بکمر قدوم آورده بود و را
چهار گیسو بافته بود و لویه شریف آنحضرت انبوه بسیار موس و مغز دحم بود و پیر میگردید
مبارکش را و در طول الحیه حسه معین نظر نیامده و در وظائف الهی گفته که لویه شریف
چهار انگشت بود یعنی یا نه مقدار بود و از روع خلقت که در آن دو کم نمیشد و می برکت و
میگرد سلبت را و فرمود عیث از ما کسی که تبر و سلبت را اکثر علم براند که آنحضرت
خضاب نکرد و از آنکه رسیده بود پیری آنحضرت بسبب خضاب و در تمام سن لویه
مبارک و حیاهای سفید بر بست رسیده بود و چون از بان میگرد و ناپوشیده میشد
پیری و نمایان نمیشد و میهمای سفید و در حدیثی آن که بود و گردن رسول خدا سفید
گو یا که ریشته شده است از سیم و مایه بن شانهای آنحضرت پهن کم دشت و چهار
سینه و کشاده بود و مستوی البطن بود و از فوق سینه تا ناف خط از موس بود
باریک و بر منتهای موس هر دو پستان بودند و هر دو ذراع و هر دو بازو و هر دو
دوش و بالای سینه و ماقامای موی را بود و در بعضی روایات اجرد و آن
یعنی بر منتهای موس بود و اما تا نانی موسی ز بار در بعضی احادیث آمده که حلق
میگرد و در بعضی آمده که زوره میگرد و حدیثی "باب ضعیف است و حدیثی حلق
ضعیف تر نه انی مداح النبوة و تعلیم و شرف سید مکیان سار بر آن بودند و شرفی
هرگز رسول خدا را در گرفت و گفت خود را شکست یافتی و بعضی نقل میگرد و در حدیثی ضعیف است
واقع گشته است میکند و بعضی را در میان دو شان آنحضرت خام نموده بود و کوتا

ایک بڑے اور بعض سے خضو کے
 غول کے بیک پر ہے ایک فرزند نام رکھا
 ہوئے ہیں سوائے عبد بنات کے کہ بیکر
 اور ہر ماہ میں سوائے عبد بنات کے کہ بیکر
 یابی مالک شہنشاہی میں اور دواٹ
 اقول میں عبد الدین بنات کے
 اور اور بنی بیکر

[illegible][illegible]

من هو الله الذي وجبت علينا مودته قال علي وفاطمة وابناهما رواه احمد
 وابن ابى حاتم والطبراني والحاكم وصححه وفي الصدوق نقل الشعلبي والبنو عيينه
 عباس انه لما نزل قوله تعالى قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال قوم
 في نفوسهم ما يريدون الا ان خشينا على قرابته من بعد فاجر جبريل البني صلوات
 عليه الله وهم نعم ائمه فانزل الله تعالى ام يقولون انفس على الله كذبا لا يه
 فقال القوم يا رسول الله انك صادق فانزل وهو الذي يقبل التوبة عن عباده
 واخرج الطبراني عن الامام زين العابدين عليه السلام لما جئ به سيرة عقيب مقتل
 الحسين ونعيم على درج دمشق قال بعض جناده اهل الشام الحمد لله الذي قطع
 عرق الفتنة فقال اما قرئت قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال انفسهم
 هم قال نعم واخرج الديلمي عن ابى سعيد الخدري ان النبي صلى الله عليه وسلم قال
 في قوله تعالى ونقومهم نعم مسئولون عن ولايته على اهل البيت لان الله امر به ان يعرض
 الخلق انه لا يبالى لهم على تبليغ الرسالة اجرا الا المودة في القربى والمعنى نعم مسئولون اهل الوهم
 حق المودة كما ادعاهم لبي ام مضاعوا وما يملوا فايكون عليهم المطالبة والتبعة ومن ذلك
 اخرج مسلم عن زيد بن ارقم قال قام رسول الله صلى الله عليه وسلم وسلم يومافينا
 خطبنا بما يريد من خمسين مئة والمدنية فحمد الله واشنه عليه وعظ وذكر ثم قال ما بعد الا
 ايها الناس انما انابشر بوشك ان يايتي رسول ربى فاجبت وانما تارك فيكم لتقليل اوليائكم
 ذيل الله والنور فخذوا الكتاب الله واتمسكوا به فموصى الله كتاب الله وروى غيره

من هو الله الذي وجبت علينا مودته قال علي وفاطمة وابناهما رواه احمد
 وابن ابى حاتم والطبراني والحاكم وصححه وفي الصدوق نقل الشعلبي والبنو عيينه
 عباس انه لما نزل قوله تعالى قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال قوم
 في نفوسهم ما يريدون الا ان خشينا على قرابته من بعد فاجر جبريل البني صلوات
 عليه الله وهم نعم ائمه فانزل الله تعالى ام يقولون انفس على الله كذبا لا يه
 فقال القوم يا رسول الله انك صادق فانزل وهو الذي يقبل التوبة عن عباده
 واخرج الطبراني عن الامام زين العابدين عليه السلام لما جئ به سيرة عقيب مقتل
 الحسين ونعيم على درج دمشق قال بعض جناده اهل الشام الحمد لله الذي قطع
 عرق الفتنة فقال اما قرئت قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال انفسهم
 هم قال نعم واخرج الديلمي عن ابى سعيد الخدري ان النبي صلى الله عليه وسلم قال
 في قوله تعالى ونقومهم نعم مسئولون عن ولايته على اهل البيت لان الله امر به ان يعرض
 الخلق انه لا يبالى لهم على تبليغ الرسالة اجرا الا المودة في القربى والمعنى نعم مسئولون اهل الوهم
 حق المودة كما ادعاهم لبي ام مضاعوا وما يملوا فايكون عليهم المطالبة والتبعة ومن ذلك
 اخرج مسلم عن زيد بن ارقم قال قام رسول الله صلى الله عليه وسلم وسلم يومافينا
 خطبنا بما يريد من خمسين مئة والمدنية فحمد الله واشنه عليه وعظ وذكر ثم قال ما بعد الا
 ايها الناس انما انابشر بوشك ان يايتي رسول ربى فاجبت وانما تارك فيكم لتقليل اوليائكم
 ذيل الله والنور فخذوا الكتاب الله واتمسكوا به فموصى الله كتاب الله وروى غيره

من هو الله الذي وجبت علينا مودته قال علي وفاطمة وابناهما رواه احمد
 وابن ابى حاتم والطبراني والحاكم وصححه وفي الصدوق نقل الشعلبي والبنو عيينه
 عباس انه لما نزل قوله تعالى قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال قوم
 في نفوسهم ما يريدون الا ان خشينا على قرابته من بعد فاجر جبريل البني صلوات
 عليه الله وهم نعم ائمه فانزل الله تعالى ام يقولون انفس على الله كذبا لا يه
 فقال القوم يا رسول الله انك صادق فانزل وهو الذي يقبل التوبة عن عباده
 واخرج الطبراني عن الامام زين العابدين عليه السلام لما جئ به سيرة عقيب مقتل
 الحسين ونعيم على درج دمشق قال بعض جناده اهل الشام الحمد لله الذي قطع
 عرق الفتنة فقال اما قرئت قل لا اسألكم عليا اجرا الا المودة في القربى قال انفسهم
 هم قال نعم واخرج الديلمي عن ابى سعيد الخدري ان النبي صلى الله عليه وسلم قال
 في قوله تعالى ونقومهم نعم مسئولون عن ولايته على اهل البيت لان الله امر به ان يعرض
 الخلق انه لا يبالى لهم على تبليغ الرسالة اجرا الا المودة في القربى والمعنى نعم مسئولون اهل الوهم
 حق المودة كما ادعاهم لبي ام مضاعوا وما يملوا فايكون عليهم المطالبة والتبعة ومن ذلك
 اخرج مسلم عن زيد بن ارقم قال قام رسول الله صلى الله عليه وسلم وسلم يومافينا
 خطبنا بما يريد من خمسين مئة والمدنية فحمد الله واشنه عليه وعظ وذكر ثم قال ما بعد الا
 ايها الناس انما انابشر بوشك ان يايتي رسول ربى فاجبت وانما تارك فيكم لتقليل اوليائكم
 ذيل الله والنور فخذوا الكتاب الله واتمسكوا به فموصى الله كتاب الله وروى غيره

این کتاب است که در آنجا آبی بود و نموده میشود آن موضع بنام نضیم خارج میشود و نموده میشود
 در نضیم نغم که میان کمر و مریه بود و شکو و شتاب بجانب جل و علما که مواجری بجای آورد و
 نضیمت و پندیر و مان که هالین داد بود و او بعد از آن فرموده تا آب جدر و شتا
 بر ایند و آگاه باشد ایر و مان بر رسته که من بشدم قریب است که بیاید مرا فرستاده
 پروردگار من و قبول کنم و امر او ملک الموت است منی ملک الموت بیاید و من
 ازین عالم انتقال نمایم لکن اینها و عظیمیکنم و میگویم که میگند ارم میان شما و در حقیقت
 عظیمی که آن قرآن شریف که کتاب خداست و در آن نور و وحی است پس گریه
 و عجز کنید یا و امر و فوای آن در چنگل نهید به و سه و تحریص فرموده که کتاب شد و غریب
 نمود و با ستماک و سه بعد از آن فرمود و دوم از آن دو چیز نفیس عظیم المصیبت من
 اندام و میدانم خدا را در حق المصیبت خود و سه مرتبه این کفر فرموده از خدا تبر سید
 حقوق ایشان نگاهدارید و طاعت و محبت ایشان را شعار و آثار خود سازید
 چنانچه امتثال با حکام کتاب الله فرض است چنانچه طاعت و انقیاد و امر المصیبت
 بواجب و ارکان و محبت و عقیدت و مودة و سرور و محبت ایشان بقلب و زبان و حب
 و فرض است و از زید بن ثابت مرابست انما لن تیفرق حتی یرد علی الخصوص یو
 کتاب لعل عباد از هم نخواهند شد تا که خواهند آمد نزد من بر حوض کوثر از طیب و تکلف
 خود خبر خواهند داد و بسیار آیات دال بر مودت و محبت المصیبت نبوت علی الصلوة
 و السلام است قال شد تقادونی لتفاریدن تاب و امن و علی صالحا هم ایتدیه

این کتاب است که در آنجا آبی بود و نموده میشود آن موضع بنام نضیم خارج میشود و نموده میشود
 در نضیم نغم که میان کمر و مریه بود و شکو و شتاب بجانب جل و علما که مواجری بجای آورد و
 نضیمت و پندیر و مان که هالین داد بود و او بعد از آن فرموده تا آب جدر و شتا
 بر ایند و آگاه باشد ایر و مان بر رسته که من بشدم قریب است که بیاید مرا فرستاده
 پروردگار من و قبول کنم و امر او ملک الموت است منی ملک الموت بیاید و من
 ازین عالم انتقال نمایم لکن اینها و عظیمیکنم و میگویم که میگند ارم میان شما و در حقیقت
 عظیمی که آن قرآن شریف که کتاب خداست و در آن نور و وحی است پس گریه
 و عجز کنید یا و امر و فوای آن در چنگل نهید به و سه و تحریص فرموده که کتاب شد و غریب
 نمود و با ستماک و سه بعد از آن فرمود و دوم از آن دو چیز نفیس عظیم المصیبت من
 اندام و میدانم خدا را در حق المصیبت خود و سه مرتبه این کفر فرموده از خدا تبر سید
 حقوق ایشان نگاهدارید و طاعت و محبت ایشان را شعار و آثار خود سازید
 چنانچه امتثال با حکام کتاب الله فرض است چنانچه طاعت و انقیاد و امر المصیبت
 بواجب و ارکان و محبت و عقیدت و مودة و سرور و محبت ایشان بقلب و زبان و حب
 و فرض است و از زید بن ثابت مرابست انما لن تیفرق حتی یرد علی الخصوص یو
 کتاب لعل عباد از هم نخواهند شد تا که خواهند آمد نزد من بر حوض کوثر از طیب و تکلف
 خود خبر خواهند داد و بسیار آیات دال بر مودت و محبت المصیبت نبوت علی الصلوة
 و السلام است قال شد تقادونی لتفاریدن تاب و امن و علی صالحا هم ایتدیه

این کتاب است که در آنجا آبی بود و نموده میشود آن موضع بنام نضیم خارج میشود و نموده میشود
 در نضیم نغم که میان کمر و مریه بود و شکو و شتاب بجانب جل و علما که مواجری بجای آورد و
 نضیمت و پندیر و مان که هالین داد بود و او بعد از آن فرموده تا آب جدر و شتا
 بر ایند و آگاه باشد ایر و مان بر رسته که من بشدم قریب است که بیاید مرا فرستاده
 پروردگار من و قبول کنم و امر او ملک الموت است منی ملک الموت بیاید و من
 ازین عالم انتقال نمایم لکن اینها و عظیمیکنم و میگویم که میگند ارم میان شما و در حقیقت
 عظیمی که آن قرآن شریف که کتاب خداست و در آن نور و وحی است پس گریه
 و عجز کنید یا و امر و فوای آن در چنگل نهید به و سه و تحریص فرموده که کتاب شد و غریب
 نمود و با ستماک و سه بعد از آن فرمود و دوم از آن دو چیز نفیس عظیم المصیبت من
 اندام و میدانم خدا را در حق المصیبت خود و سه مرتبه این کفر فرموده از خدا تبر سید
 حقوق ایشان نگاهدارید و طاعت و محبت ایشان را شعار و آثار خود سازید
 چنانچه امتثال با حکام کتاب الله فرض است چنانچه طاعت و انقیاد و امر المصیبت
 بواجب و ارکان و محبت و عقیدت و مودة و سرور و محبت ایشان بقلب و زبان و حب
 و فرض است و از زید بن ثابت مرابست انما لن تیفرق حتی یرد علی الخصوص یو
 کتاب لعل عباد از هم نخواهند شد تا که خواهند آمد نزد من بر حوض کوثر از طیب و تکلف
 خود خبر خواهند داد و بسیار آیات دال بر مودت و محبت المصیبت نبوت علی الصلوة
 و السلام است قال شد تقادونی لتفاریدن تاب و امن و علی صالحا هم ایتدیه

من ابن مثنیٰ قطوعا و شیم و اندکی بیدیه لایدخل قلب مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر
 منی فی الصواعق و روائیه صیحه و اخرج احمد و ابی شریحه عن عبد المطلب بن ربیعہ
 لایدخل قلب مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر
 و کبر و ابن عساکر و در تاریخ خود از محمد بن کعب از عباس بن عبد المطلب عمر و شریف را
 صلی الله علیه و آله کہ فرمود در سواد چہ رسید قومی را کہ ہستم سخن میکنند ہر گاہ کہ
 می یزد مردے از طبیعت موقوف میکنند سخن خود را و نمی سازند قسم بخند کہ فوات من
 و دوست قدرت دوست در نمی آید و ردل مردے ایمان کر کہ دوست دارد
 طبیعت را بر اسے خدا و بحجت قرابت ایشان با من ہذا ما فی نقل النجا و غیرہ
 و اخرج ابو یعلیٰ فی مسندہ عن سین و ابو الادلام عن ثلث فضال جب نیکم
 و حبیبیہ و قرآۃ القرآن فان حملتہ القرآن فی ظل اللیل و یوم لا ینزل الا نزل نیا و یوم
 اخرج احمد فی مسندہ و الطبرانی فی الکبیر و ابی نعیم فی الحلیۃ و الحاکم فی المستدرک
 عن ابن عمر الدینا ملعون و ملعون ابینما الا ما یقع لحد و لال محمد ہذا فی تبویب الجان الصغیر
 و فی النجاری عن ابی بکر رضی اللہ عنہما و محمد ابی اہل مینہ و عن تبویب الجان الصغیر
 ابن عساکر عن علی النجوم امان لابل السواد و اہل مینہ امان لاسی و ابو یعلیٰ فی مسندہ
 عن سلمۃ بن الاکحج شہکم عن الصراط شدکم جبال اہل مینہ و فی روائیہ صححہ الحاکم
 علی شرط الشیخین النجوم امان لابل الارض من الفرق و اہل مینہ امان لاسی من الاختلاف
 فاذا خالفنا تبید من العرب و اختلافوا فاضار و اخرج ابیسی ہذا فی الصواعق

از زمین سے غلطی نہیں کرتا اور اندکی بیداری لایدخل قلب مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر
 منی فی الصواعق و روائیه صیحه و اخرج احمد و ابی شریحه عن عبد المطلب بن ربیعہ
 لایدخل قلب مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر مرء الا یمان حتی یحکم الله و لیس قهر
 و کبر و ابن عساکر و در تاریخ خود از محمد بن کعب از عباس بن عبد المطلب عمر و شریف را
 صلی الله علیه و آله کہ فرمود در سواد چہ رسید قومی را کہ ہستم سخن میکنند ہر گاہ کہ
 می یزد مردے از طبیعت موقوف میکنند سخن خود را و نمی سازند قسم بخند کہ فوات من
 و دوست قدرت دوست در نمی آید و ردل مردے ایمان کر کہ دوست دارد
 طبیعت را بر اسے خدا و بحجت قرابت ایشان با من ہذا ما فی نقل النجا و غیرہ
 و اخرج ابو یعلیٰ فی مسندہ عن سین و ابو الادلام عن ثلث فضال جب نیکم
 و حبیبیہ و قرآۃ القرآن فان حملتہ القرآن فی ظل اللیل و یوم لا ینزل الا نزل نیا و یوم
 اخرج احمد فی مسندہ و الطبرانی فی الکبیر و ابی نعیم فی الحلیۃ و الحاکم فی المستدرک
 عن ابن عمر الدینا ملعون و ملعون ابینما الا ما یقع لحد و لال محمد ہذا فی تبویب الجان الصغیر
 و فی النجاری عن ابی بکر رضی اللہ عنہما و محمد ابی اہل مینہ و عن تبویب الجان الصغیر
 ابن عساکر عن علی النجوم امان لابل السواد و اہل مینہ امان لاسی و ابو یعلیٰ فی مسندہ
 عن سلمۃ بن الاکحج شہکم عن الصراط شدکم جبال اہل مینہ و فی روائیہ صححہ الحاکم
 علی شرط الشیخین النجوم امان لابل الارض من الفرق و اہل مینہ امان لاسی من الاختلاف
 فاذا خالفنا تبید من العرب و اختلافوا فاضار و اخرج ابیسی ہذا فی الصواعق

[illegible]

و عن زید بن ارقم قال رسول اللہ من یرید ان یکفی حیویتی و ملیت ماتی و یسکن الخلد
الخلد التي وعدت ربی فلیتوی علی بن ابی طالب فان لن یخرج حکم من ہرے ولن یظلم
فی ضلال ہکذا الخ سرج الطبری فی الکبیر و الحاکم و ابونعیم فی فضائل الصحابہ
ثم رجسہ روایت کہ زید ابن ارقم کہ فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ
سکے جو احمد کہ زندگانی کند بزنگانی من و بسم و دیوت من دیداند و زنت
خدی کہ حق تعالی مرا وعدہ کردہ است پس بگو آنکس را کہ دوست دارد علی
ابن ابیطالب بدرسینکہ علی ابن ابیطالب بیرون نخواہد آورد شمار از ہدایت
و در نخواہد آورد شمار از ضلالت خوشا حال کسی کہ در تو لا علی ابن ابیطالب
زندگی کند و وقت مرگ باقیان جنان رطب اللسان و غضب البیان بحد و
شمار آن محبوب رحمن ازین عالم انتقال کند **طیبت** زندگانی توان گفت
حیاتے کہ مر است و زنده است کہ با دوست و صالحی دارد و عن سلمان قال جل
سلمان ما شد جبکہ علی قال سمعت رسول اللہ من جب علیا نقد جنی گفت مروی
بسلیمان کہ چہ بسیار است محبت تو بعلی ابن ابیطالب صلواة اللہ علی نبیا و علیہم
جواب داد کہ شنیدم رسول خدا را کہ فرمود **طیبت** دوست دارد علی را پس تعین کرد
و زنت مرا و عن بزیع عن قال قال رسول اللہ ان اللہ امرنی بحب اربعۃ من
اصحاب و آخر فی انجبہم قال قلنا من ہم یا رسول اللہ و قلنا غائب کیون ہم فقال
الان علیا منہم ثم قال الان علیا منہم ثم سکت ثم رجسہ فرمود رسول خدا صلی اللہ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

79

04

رسول الله صلى الله عليه وسلم
 علي بن ابي طالب عليه السلام
 الحسن بن علي عليه السلام
 الحسين بن علي عليه السلام
 محمد بن علي عليه السلام
 جعفر بن علي عليه السلام
 زكريا بن علي عليه السلام
 يحيى بن علي عليه السلام
 عيسى بن علي عليه السلام
 ابراهيم بن علي عليه السلام
 اسماعيل بن علي عليه السلام
 اسحاق بن علي عليه السلام
 يوسف بن علي عليه السلام
 بنو اسرائيل بن علي عليه السلام
 داود بن علي عليه السلام
 سليمان بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام

ولم يحازه عليها فاما اجازيه عذا اذا بعثني يوم القيمة هذا في فضل الخطاب وعنه في ذر
 ما كان تعجب المناقبين انما يتكلم به الله ورسوله في صلواته وفضل علي بن ابي طالب
 ابي طالب رحمه الله وسيت ازبني ذر نمي شانهتم واما فقهاء الكركيتكيب واما فقهاء
 رسول الله واما بازماندن بازمانده مضروبه وبعثني علي بن ابي طالب صلوات الله
 وعلى نبينا وعليه پس دريانشده هر كنيده با علي بن ابي طالب دار و او مشكرو او رسول آ
 و با كافرين مسا ويسست و كنيده علي بن ابي طالب علامت كفار و منافقان و موجب
 ابتلاي عذاب و خسران و دخول در كات نيران است قابل شد تعاضل ان المناقبين
 في الدرر ك الاسفل من النار و اخرج الترمذي عن ابني مسيد الحنذلي قال ما كنا ندرست
 المناقبين نحن معاشر الاصفار ينفضهم علي بن ابي طالب صلوات الله على نبينا وعليه
 وفي الصواعق اخرج احمد بن ابني رباحه كان يقول لا تسبوا عليا ولا اهل بيته ان
 جارا لنا قدم من الكوفة فقال لهم تروا ان الفاسق ابن الفاسق ان الله تولى الحسين
 فراه بكوكبين في عينيه طمس الله بصره و قد صح انه صلعم قال الذي نفسي بيده لا ينفض
 اهل البيت احدا ولا يدخل الله النار و صح انهم كملون رجا صفين من الركن المقام كج قد فيصلي السلام
 ثم لقي الله و هو ينفض لاهل بيته محمد صلعم دخل النار و عن ابني بكرون عبد الله بن ابني ليك
 ابيه قال كان رجل من اهل الشام يسير عليا عند ابن عباس فخصه ابن عباس فقال يا عبد الله
 اذيت رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم ان الذين يؤذون الله و رسوله لعنهم الله في الدنيا و الآخرة و لعنهم
 عذابا مهيما لو كان رسول الله صلعم يلا و يهز اكون في ازاله انما غيره رحمه الله في الميك و رجو رويت

54
 علي بن ابي طالب عليه السلام
 الحسن بن علي عليه السلام
 الحسين بن علي عليه السلام
 محمد بن علي عليه السلام
 جعفر بن علي عليه السلام
 زكريا بن علي عليه السلام
 يحيى بن علي عليه السلام
 عيسى بن علي عليه السلام
 ابراهيم بن علي عليه السلام
 اسماعيل بن علي عليه السلام
 اسحاق بن علي عليه السلام
 يوسف بن علي عليه السلام
 بنو اسرائيل بن علي عليه السلام
 داود بن علي عليه السلام
 سليمان بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام

علي بن ابي طالب عليه السلام
 الحسن بن علي عليه السلام
 الحسين بن علي عليه السلام
 محمد بن علي عليه السلام
 جعفر بن علي عليه السلام
 زكريا بن علي عليه السلام
 يحيى بن علي عليه السلام
 عيسى بن علي عليه السلام
 ابراهيم بن علي عليه السلام
 اسماعيل بن علي عليه السلام
 اسحاق بن علي عليه السلام
 يوسف بن علي عليه السلام
 بنو اسرائيل بن علي عليه السلام
 داود بن علي عليه السلام
 سليمان بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام
 ارميا بن علي عليه السلام
 حزقيال بن علي عليه السلام
 يونس بن علي عليه السلام
 اشعيا بن علي عليه السلام

[illegible][illegible]

سجدہ کندہ بجے ہے پھر کیا اور شل طاقت جنبش منید شست و سجدہ و گردن نہ تو نیست
 و اول و آخر و سیکہ با سعادت باشد و از لوث شرک و شوب شقاوت و غلط
 نجاست پاک باشد و بجز طهارت از ابتدا تا انتہا گزشتہ باشد سوائے علی مرتضیٰ از
 صحابہ کسے نبود و لہذا بر نام نامی آنحضرت کرم اللہ وجہہ میگویند سلسلہ عمدہ تحقیقین و
 الحیثین شیخ شہاب الدین بن حجر المکی عن حکمتہ استعال کرم اللہ وجہہ فی حق علی علیہ السلام
 و عن غیرہ و عن صاحب الرضی و ہل السیتمعل فی الکفر و غیرہ من الصحابۃ فاجاب بقولہ سکتہ لک
 ان علیا علیہ السلام السی علیہ السلام قطبنا سبکنا یعنی امام باہو و مطابق لحال من بکرۃ الوجہ
 و المرد و حقیقتہ و الکفایتہ عن الذات کحفظہ عن ابن تیمیہ لغیرہ قال فی عبادتہ عزم
 سجدہ نیم امر و جمع علیہ السلام و ہر عینی منیر صبح اسلامہ سینہ علی خلاف مذہبنا لان الاحکام
 وقت اسلام مکنت منوطہ بالتمیز ثم بعد ذلک شیخ الامر و نیت بالبلغی کما بنیہ البیتہ عرفہ
 فاقولت کثیر من الصحابۃ ثم یجبہم سجدہ کلما دعا و لا یابن عباس ابن عمرو ابن الزبیر
 و عجم و مع ذلک القبول لنا فی سجدہ کل بل رضی غیرہم قلت ہولاء و نظر او عم
 انما وجدوا بعد انحلال الشریک و خود ذار الصلوات و لغتہ فلم یساہو ذلک نہ کہ کفر بذات الشریک
 من السجدۃ لہم مع مخالفتہ بلہ و الناس مبالغتہم فی ذلک و کان فی ترک سجدہ مخالفتہ الایہ
 و لا قارب و تحمل المشاق التي لا یطاق من الدلالۃ علی الصدق فلیس فیہ بعد ظہور الاسلام
 و نزول حق الصلوات فہا سجدان و سجدہ عن بقیہ الصحابۃ ہذا الخصصۃ العظیم علیہ السلام

حقیقت یہ کہ کتابیہ جہان کی انسانی
 سے بڑھ کر انسان کے لئے ایک اور جہان ہے
 جو خدا کے لئے ہے اور اس جہان میں
 انسان کو اپنے آپ کو تسلیم کرنا
 اور اپنے آپ کو تسلیم کرنا
 اور اپنے آپ کو تسلیم کرنا

علیہ السلام روز جمعہ سیزدہم ماہ رجب بعد از سی سال زعام الفیل در میان مکہ معظمہ
 واقع شد دوران وقت عمر شریف حضرت رسالت بخت و پشت سال بود و بوقت
 دو سال پیش از بعثت آنحضرت و نقل کرده اند بعضی از حضرت امام جعفر صادق
 صلوات اللہ علیہ بنیا و علیہ ولادت موفور السعادت آنحضرت روز یکشنبہ ہفتم
 ماہ مبارک شعبان واقع شد و گفتہ اند کہ قول ول شہرست و اگر ہر دور و زرا
 احترام نماید بترست و بعضی بخت و ششم نیز گفتہ اند ہذا ما قالوا
فصل در بیان حسن خلقت و جمال صوت آنحضرت علیہ السلام

اما در شریف آن حضرت مراتب جمال الہی و ظہر نورانی متناہی بود و فی شرح
 الکراماتی صلیح البخاری فی کتاب لبسم فی باب اتم من کذب علیہ صلی اللہ علیہ
 وآلہ و سلم فی وصف علی کان حسن الوجہ کأنہ القمر لیلۃ البدر ضحک السن من ترجمہ
 بود علی علیہ السلام خوشتر و روشن و تابان و نورانی مانند قمر شب چہارم و سہم
 متبسم و بنشاش فی الاربعین تلوح الاسلام الخو اباری البخاری نے الحدیث الرابع
 وکان علی حسن الوجہ شدید الاسمر اظلالی الخمرۃ مرہ و عالج صلح شعر البدن
 عظیم البطن طویل الخیمۃ و قد ملأت ما بین منکبہ بالحناء ولم ین اعضاوہ و اطراف
 مستویۃ متنا سببہ حتی وصفہ بعضهم فقال کانہ کأنہ است اعضاوہ ثم حبت و فی
 بعض الروایۃ بعض الراوی اللیثۃ ترجمہ علی علیہ السلام کند مگون مال بہ سرخی
 میانہ کشد کہادہ دندان روشن و تابان مانند رسول سبحان و پیش سر

۶۱
 اور بعد از آن عمار علیہ السلام نے فرمایا
 میں نے اس کو دیکھا ہے کہ اس کی
 صورت میں ایک نورانی تابان
 تھا جس کی تابانگی سے
 تمام دنیا روشن ہو جاتی تھی
 اور اس کی رائیحت میں
 ایک خوشبو تھی جس سے
 تمام دنیا خوشبو منور ہو جاتی تھی
 اور اس کی رائیحت میں
 ایک خوشبو تھی جس سے
 تمام دنیا خوشبو منور ہو جاتی تھی

اور اس کی رائیحت میں
 ایک خوشبو تھی جس سے
 تمام دنیا خوشبو منور ہو جاتی تھی
 اور اس کی رائیحت میں
 ایک خوشبو تھی جس سے
 تمام دنیا خوشبو منور ہو جاتی تھی
 اور اس کی رائیحت میں
 ایک خوشبو تھی جس سے
 تمام دنیا خوشبو منور ہو جاتی تھی

علاء الدین اور اس کے اور دراز سے اور

[illegible]

احوال و خبر و کمال بیان کن که در بیان
 از آن که از حق را چه که در این
 از آن که از حق را چه که در این
 از آن که از حق را چه که در این

[illegible]

برتر اند از عرش و کرسی و سما
همه که را دل پاک شد از اعتدال
کان دعا شیخ فی چون هر دعاست
این دعا می بخردان خود دیگر است
این دعا می بخردان خود دنیا است

قال السيوطي قلت له طريق آخر قال بن الجار في تاريخه معنا عن قيس بن حازم عن عمرو بن العاص قال لما قدمت من غزوة اسلامي ولنت ظن ان ليس احد احب الي رسول الله مني قلت يا رسول الله اياي احب اليك قال عايشة قلت اني ساالك عن جابر قال فاذن ابو اقلت يا رسول الله فاذن علي فان الفتى الى صحابه فقال ان هذا ايسا النسي عن النفس وفي رواية فقال فتى من الانصار لما بال علي فقال لا النبي صلى الله عليه وآله وسلم من طيبين احدا يسال عن نفسه اخرج ابن الجار في تاريخه بعدا ومن طريقه قالت فاطمة يا رسول الله لم تقل في علي شيئا قال علي انفسى فمن اسئله يقول في نفسه شيئا يعني علي ذات من ست وديكر كس ما كنعن مع كنعن نفس خود را زياده از اين تعریف مع تحمیل خود كنعنيت او با خود بيا كنعن پس هر صفتي كه تنصيف شد مخبر منصفه منصوص است آن صفتها علي رضى سوا نبوة كه خاصه تنصيف حضرت رسالت است كما قال في حديث آخر انني بعدوا اخرج الحاكم وابن مردويه عن جابر بن عبد الله قال يا علي الناس من شجر شيتي في انما من شجرة واحدة وهو صحيح علي راى الحاكم فرمود رسول الله علي رضى راى علي آدميان

[illegible][illegible][illegible]

فی السجود حد ثنا ابو نعمان قال ثنا حماد عن عيسى بن سلمان بن جرير عن طرف بن عبد الله
قال صليت خلف علي بن ابي طالب صلوات الله على نبينا وعليه انا و عمران بن حصين كان
اذا سجد كبر واذا رفع را سجد واذا انقض من الركعتين كبر فلما انقض السجدة افتد برك
عمران بن حصين فقال قد ذكر في هذا صلوة محمد صلى الله عليه وآله وسلم اوقال لقد صلى بصلوة
محمد عليه الصلوة والسلام ثم حجهت مطرف بن عبد الله كبر نماز خواندم من و عمران
بن حصين و پرس علی بن ابیطالب صلوات الله علی نبیا وعلیه و او هرگاه سجد میکرد تکبیر
میگفت و وقتیکه بر میداشت سجده خود را سجده باز میگفت گفت و هرگاه که بر میخواست
بعد از آن که در رکعت بر سر رکعت ثلثه تکبیر میگفت و وقتیکه تمام شد نماز گرفت
مطرف بن عبد الله را دست عمران بن حصین گفت بختیق یاد دها نید مرا علی رضی الله عنهما
محمد مصطفی یافت که نماز خواند با ما چنانچه میگذاشت در سوره الفاتحه و با عی مرهور او تو در
خود مساز و بعد تا بر آید جان پاکت در نماز و اگر چه نعمت دادوش بی علت است و
طاعت او ز کار صاحب کت است و ز آنچه آمنت که رسولی حضرت علی رضی الله عنهما را
بر و دش خود سوار ساخت و آنوقت آنچه باین الارض و السماء بود بر و شکست شد
اخرج النسائی عن علی قال انطلقت سبع سنين الى مكة و سجدت على النبي فنهض
علي فدارا مني قال لي جلست فخر لي النبي و جلس لي قال صلى الله عليه وسلم علي بن أبي طالب
فنهض لي فقال علي اني انجلت في شئيت ثلث افعي السماء و سجدت على النبي و عليا فقال صفر
و ناس خجعت اعلال ليلينا و شمالا و قد امان من يمين من خلفه حتى اذا كنت منه قال النبي

اخرج حماد بن عيسى عن عيسى بن سلمان بن جرير عن طرف بن عبد الله قال صليت خلف علي بن ابي طالب صلوات الله على نبينا وعليه انا و عمران بن حصين كان اذا سجد كبر واذا رفع را سجد واذا انقض من الركعتين كبر فلما انقض السجدة افتد برك عمران بن حصين فقال قد ذكر في هذا صلوة محمد صلى الله عليه وآله وسلم اوقال لقد صلى بصلوة محمد عليه الصلوة والسلام ثم حجهت مطرف بن عبد الله كبر نماز خواندم من و عمران بن حصين و پرس علی بن ابیطالب صلوات الله علی نبیا وعلیه و او هرگاه سجد میکرد تکبیر میگفت و وقتیکه بر میداشت سجده خود را سجده باز میگفت گفت و هرگاه که بر میخواست بعد از آن که در رکعت بر سر رکعت ثلثه تکبیر میگفت و وقتیکه تمام شد نماز گرفت

عمران بن حصين فقال قد ذكر في هذا صلوة محمد صلى الله عليه وآله وسلم اوقال لقد صلى بصلوة محمد عليه الصلوة والسلام ثم حجهت مطرف بن عبد الله كبر نماز خواندم من و عمران بن حصين و پرس علی بن ابیطالب صلوات الله علی نبیا وعلیه و او هرگاه سجد میکرد تکبیر میگفت و وقتیکه بر میداشت سجده خود را سجده باز میگفت گفت و هرگاه که بر میخواست بعد از آن که در رکعت بر سر رکعت ثلثه تکبیر میگفت و وقتیکه تمام شد نماز گرفت

اخرج النسائی عن علی قال انطلقت سبع سنين الى مكة و سجدت على النبي فنهض علي فدارا مني قال لي جلست فخر لي النبي و جلس لي قال صلى الله عليه وسلم علي بن أبي طالب فنهض لي فقال علي اني انجلت في شئيت ثلث افعي السماء و سجدت على النبي و عليا فقال صفر و ناس خجعت اعلال ليلينا و شمالا و قد امان من يمين من خلفه حتى اذا كنت منه قال النبي

[illegible]

کمالیہ کے ساتھ
 قریب اختیار کر کے
 اور تمام خلائق پر
 غرض الٰہی کی کتاب
 ملاحظہ فرمائیں

[illegible]

[illegible]

و شجاعت گران روز بجای آورد فوق آن تصویبیت روایت است از قیس که
 از پدرش سعد روایت کرد که گفت از علی رضی الله عنه فرمود روز احد شانه زده
 حضرت بنی رسید که در چهار ضروت از ان بر زمین افتاد و هر بار که می افتاد
 مردی خوب رو و خوشبو باز دسے مرایه گفت بر پائے کرد و دسے گفت
 که متوجه کار فرمای شو که تو در طاعت خدا و رسول اوئی و ایشان هر دو از تو راضی اند
 بعد از فراغ جنگ آن واقعه را بجزت رسالت عرض کردم آن سرور فرمود که
 او را شناختی گفت نه اما بجزیکلی مشابه بود پس فرمود ای علی خدا استعلاء چشم ترا
 روشن کند آن خبر میل بود و از انجمله آنست چون بلا پیش مدو بسیارے
 از صحابه درین واقعه بدرجه شهادت رسیدند و در ان هنگامه از انجناب طلاع
 مذمتند و متفرق گشتند و حضرت رسولی را تنها گذاشتند حیدر کر از ثابت و قائم
 مانچون آنحضرت تفرق صحابه و بغضب آمد و عرق از پیشانی بپایوشش متقاطعت
 و در ان حالت نظر از علی رضی الله عنه ایستاد و دید که بر بیلوئے مے ایستاده است
 فرمود چو نیست که تو بر بردار ان سخن نه گشتی علی گفت الکفر بعد الایمان ان لی باک
 اسوة یعنی آما فرشوم بعد از ایمان بدستی مرا بتواقت است یعنی مرا باشما
 کارست و با دیگران کار ندارم محبت جزاستان تویم و جهان بناهی نیست
 سر را بجز این در حواله گاهی نیست و زمانه ای در ارج انبوة و بعد انکشاف بلا آب
 آوردن بر س غسل دم از دسے سید ولد آدم از دست حضرت علی رضی الله عنه

و شجاعت گران روز بجای آورد فوق آن تصویبیت روایت است از قیس که
 از پدرش سعد روایت کرد که گفت از علی رضی الله عنه فرمود روز احد شانه زده
 حضرت بنی رسید که در چهار ضروت از ان بر زمین افتاد و هر بار که می افتاد
 مردی خوب رو و خوشبو باز دسے مرایه گفت بر پائے کرد و دسے گفت
 که متوجه کار فرمای شو که تو در طاعت خدا و رسول اوئی و ایشان هر دو از تو راضی اند
 بعد از فراغ جنگ آن واقعه را بجزت رسالت عرض کردم آن سرور فرمود که
 او را شناختی گفت نه اما بجزیکلی مشابه بود پس فرمود ای علی خدا استعلاء چشم ترا
 روشن کند آن خبر میل بود و از انجمله آنست چون بلا پیش مدو بسیارے
 از صحابه درین واقعه بدرجه شهادت رسیدند و در ان هنگامه از انجناب طلاع
 مذمتند و متفرق گشتند و حضرت رسولی را تنها گذاشتند حیدر کر از ثابت و قائم
 مانچون آنحضرت تفرق صحابه و بغضب آمد و عرق از پیشانی بپایوشش متقاطعت
 و در ان حالت نظر از علی رضی الله عنه ایستاد و دید که بر بیلوئے مے ایستاده است
 فرمود چو نیست که تو بر بردار ان سخن نه گشتی علی گفت الکفر بعد الایمان ان لی باک
 اسوة یعنی آما فرشوم بعد از ایمان بدستی مرا بتواقت است یعنی مرا باشما
 کارست و با دیگران کار ندارم محبت جزاستان تویم و جهان بناهی نیست
 سر را بجز این در حواله گاهی نیست و زمانه ای در ارج انبوة و بعد انکشاف بلا آب
 آوردن بر س غسل دم از دسے سید ولد آدم از دست حضرت علی رضی الله عنه

و شجاعت گران روز بجای آورد فوق آن تصویبیت روایت است از قیس که
 از پدرش سعد روایت کرد که گفت از علی رضی الله عنه فرمود روز احد شانه زده
 حضرت بنی رسید که در چهار ضروت از ان بر زمین افتاد و هر بار که می افتاد
 مردی خوب رو و خوشبو باز دسے مرایه گفت بر پائے کرد و دسے گفت
 که متوجه کار فرمای شو که تو در طاعت خدا و رسول اوئی و ایشان هر دو از تو راضی اند
 بعد از فراغ جنگ آن واقعه را بجزت رسالت عرض کردم آن سرور فرمود که
 او را شناختی گفت نه اما بجزیکلی مشابه بود پس فرمود ای علی خدا استعلاء چشم ترا
 روشن کند آن خبر میل بود و از انجمله آنست چون بلا پیش مدو بسیارے
 از صحابه درین واقعه بدرجه شهادت رسیدند و در ان هنگامه از انجناب طلاع
 مذمتند و متفرق گشتند و حضرت رسولی را تنها گذاشتند حیدر کر از ثابت و قائم
 مانچون آنحضرت تفرق صحابه و بغضب آمد و عرق از پیشانی بپایوشش متقاطعت
 و در ان حالت نظر از علی رضی الله عنه ایستاد و دید که بر بیلوئے مے ایستاده است
 فرمود چو نیست که تو بر بردار ان سخن نه گشتی علی گفت الکفر بعد الایمان ان لی باک
 اسوة یعنی آما فرشوم بعد از ایمان بدستی مرا بتواقت است یعنی مرا باشما
 کارست و با دیگران کار ندارم محبت جزاستان تویم و جهان بناهی نیست
 سر را بجز این در حواله گاهی نیست و زمانه ای در ارج انبوة و بعد انکشاف بلا آب
 آوردن بر س غسل دم از دسے سید ولد آدم از دست حضرت علی رضی الله عنه

صلوات الله على نبينا وعليه سرانجام یافت آخر حج البخاری عن سهل بن سعد وهو يسأل
عن حج رسول الله فقال والله اني لاعرف من كان يغسل حج رسول الله ومن كان
يسكب الماء وبما ودی قال كانت فاطمة بنت رسول الله تغسله على سبک الماء
بالحجن فلما رأت فاطمة ان الماء لا يزيد الدم الا كثرة اخذت قطعة من حصير فاحترقتها
فانصقتا فاستمسك الدم در بخاری از سهل بن سعد آورده که او سوال کرده شد
از زخم رسول خدا صلی الله علیه وآله گفته بن من می شناسم کسی را که شست آن زخم
را و سبک بخیت آب را و میدانم چیزی که را که دو کرده شد به آن چیز که فاطمه بر
علیه السلام محض شست خون را از زوای مبارک رسول خدا صلی الله علیه
وآله و علی مرتضی می بخیت آب را به سپهر خود و گاه دید فاطمه هر که به شستن زیاده
میشود خون گرفت پاره از پاره یا سوخت آنرا و چپ پانید بر زخم رسول خدا صلی
الله علیه و آله و متوفات گشت و از آنجمله است که در روز احزاب از غیب انوار کبریا
معلوم میشد لافته الاعلی لاسیفت الاذو الفقار و قال بن هشام شنیدنی اهل العلم
ابن ابی نجیح قال نادى مناد يوم احد لافتي الاعلی لاسیفت الاذو الفقار شعهر
نه دید و نه بیند در روز کربلا
جوان چون علی تیغ چون ذوالفقار
و از آنجمله است که چون جبرئیل مرادگانی علی مرتضی و یلبس به روح و تنای علی مرتضی
علیه السلام که با هواجر بحضور محمد مصطفی صلی الله علیه آله گشود و حضرت رسالت
بیز انچه مرتبه علیه الفضا ح لایت بود بیان فرمود و در مدارج النبوة است که چون علی

18

[illegible]

۱۵
 فیما بینہما
 دھماکی اور غصے میں اور حضرت بنی کو کہنے
 نام و دو انصاف حق پر خدا کو غیبت
 زبانی اور غیبی فضائل و رضوی کے ہے
 کہی غیبی اور ان میں رسول خدا کے
 بیجا خیال اور حضرت اسد اللہ کو یاد اور
 شیخ خدا کے احقر سے کلام کا جو پوچھنا
 دلالت علی الذلک میں ہے کہ حضرت
 علی علیہ السلام کے دل میں جو یہ ہے
 خدا کی طرف سے ان کے فیصلے کی بات
 دہائی والی ہے

مذکور و مسطور است و مشهور و معروف است و در مدارج النبوة آمده که چون آنحضرت
این خبر بشارت اثر و این نوید سعادت شد و در او صحابه و یاران امید و راه چشم
بر قبول درگاه بودند تا این وقت نصیب نگردد و این نصیبت مخصوص گشت و
سعد بن ابی وقاص گوید رفتم و پیش آنحضرت و زانو زدم و بر خاکستم امید آنکه
صاحب ریاست من باشم و از عمر بن خطاب منقولست که گفت هرگز امارت را
دوست نمیشتم مگر آنروز اخرج مسلم عن ابی هریره ان رسول الله قال خیر لایین
الرایة رجل یمیکب الله و رسولہ و ینفتح الله علی یدیه قال عمر بن الخطاب ما حبت
الامارة الا یوسئذ فبادرت لما جاء ان یدعی لما قال فدعا رسول الله علی ابن
ابی طالب فاعطاه ایاها جماعته ثم ریش بهم می گفتند که علی ابن ابی طالب باین مراد
نخواهد رسید زیرا که در چشم وی درد است بحدی که پیش پائے خود نمی بنید مشکست
چون علی مرتضی شنید که چنین میگویند امید بر فضل خدا نموده فرمود اللهم لا مانع لما
اعطیت و لا علی ما منعت و از مدینه بیرون آمد و خبر بشارت رسالت صلی الله
علیه آرد رسید فرمود که بجاست علی مرتضی گفتند که همین جاست لیکن چشم او درد میکند
که پیش پای خود نمی بنید فرمود که او را نزد من بیاورید سلمه بن الاکوع دست او را گرفته
با آنحضرت رسالت رسانید حضرت رسالت آب دباغ مبارک خود در چشم آنحضرت
خشید شفا یافتی حال گردید و از آن روز باز در چشم و در و سر گردید و
نگردید و اخرج البخاری و مسلم عن سلمه بن الاکوع قال کان علی قد تحلک

چہ کہ جب سید عالم نے حضور
 اپنے فرمایا کہ اے خدا در رسول
 دست کو دو گلا اور وہ اس کو
 کر کے چاہا اید و اس کے
 دوزخ کی دوزخ میں
 بنی جس کو سید حضرت
 بنی ابی قحطہ بنی
 اور نہ اور اٹھا اس سید کو
 ہوا اور حضرت فاروق
 منقول ہے اور حضرت
 اور اس کو دین

عن النبي فخرج على فتح البني في خيبر وكان به رمه فقال ما تكلّف عن رسول الله فلا كان
سواءا لليلة التي فتحها الله في صاحبها قال رسول الله لأعطين الراية غدا رجلا يحبه الله
رسوله وأقال يحب الله ورسوله ففتح الله عليه فاذنخي بعلي وامهوه فقالوا اذنا فاعطاه
رسول الله ففتح الله عليه أخرجه مسلم ايضا عنه قال رسلني رسول الله إلى علي وهو ارمي
لأعطين الراية رجلا يحب الله ورسوله ويحبه الله ورسوله فأتيت عليا فبحث اقومه فلو
حتى أتيت رسول الله صلى الله عليه وآله فبقيت في عينة فبرأه واعطاه الراية وخرج مرحب
فقال قد علمت خيبر اني مرحب شاكى السلاح بطل فحرب اذ الحرب قلت انك تنقل
عليانا الذي ينبغي ابي حيدر راكبت عابا ت كره ليته نظروا فيكم بالصلع السيف كيل السندرة
واذا امام محمد باقر سلام الله عليه وعلى آية الكرام والاولاد العظامه يقولت كرهتموه
چون علی وخیبر را گرفت و بگنایند و از جا برکنند تمامی حصار بجنبید و چنانکه مصیبه نبوت حتی
بن خطیب از سرور بنیاد دوروی و می مجروح شد و از نیاجاست که حضرت علی مرتضی
صلوات الله علی منینا و علیه مود که ازنا بقوت روحانی گذرم نه جسمانی و این نظر بهرست
لکان از عالم قدرت بودند عادت و از عالم حقیقت بودند نه مجاز که بر دست آن ظاهر
قدرت الهی ظهور نمود

بهر اعلامی دین کشیده مصاف
خالی از حول خویش و قوت خویش
کنند بخویشتن در خیر

بر صفت اهل زینب با دل صاف
بود از غایت فتوت خویش
توّه و فضل حق از وزده سر

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد

باستقبال انتشار از خیمه بیرون آمد و پیر اور کنار گرفت و میان دو خوشبین مسوداد فرمود
 بلغنی المشکو صغیر المذکور قد رضی الله ورضیت انما شک پس میگوید که این که در حضرت
 فرمود که گریه شادی است یا گریه اندوه علی مرتضی صلوات الله علی بنیاد علی گفت گریه
 شادی و چگونه شاد باشم که تو از من رضی شای فرمود حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه
 و آله نه من تنها از تو رضایم بلکه خداوند تعالی چه سبیل و میکسیل و جمله مستندگان از تو
 رضایند و گویند که در حضرت که والی آن کنایه این ابی الحقیق بود صد جوشن و چهار شمشیر
 و هزار نیزه و باضد لکمان یافتند و اثاث و استعوه فراوان دست داد و از آن جمله
 آنست که در غزوه خیبر رایت را آنحضرت حواله دی فرمود و گفت عظیم الرایه غدا جلای
 یحلب الله رسول الله و محمد رسول الله و جاهد فی سبیل الله فی سبیل الله و از آن جمله آنست که فرمود
 در حق دی آنحضرت علی بنی انا منه فدا من المتواتر ایضا و از آن جمله آنست که برای آنحضرت
 آله اس که راضد آنخلیفه بعد من علی باشد که ذانی الغنیه و بعضی کتب معتبره مسطور است روی
 ابی هریره عن النبی صلی الله علیه و آله ان قال لما عرج لی سالت فی ان جعل الخلیفه من
 بعدی علی بن ابی طالب نقالت الملائکه یا محمد ان الله یفعل لی شیاء الخلیفه من بعدک
 ابو بکر رضی الله عنه فی روایه ثلاث مرات اسیات

اوست سلطان هر چه خواهد آن کند	عالمی را در دست ویران کند
بهست سلطانی مسلم مرو را	نیست کس را ز جیره چون و چرا
و گزیند از خواش این دیت	ترا و مرا در میان و نعل بست

در بیان این حدیث که در بعضی کتب معتبره مسطور است روی
 ابی هریره عن النبی صلی الله علیه و آله ان قال لما عرج لی سالت فی ان جعل الخلیفه من
 بعدی علی بن ابی طالب نقالت الملائکه یا محمد ان الله یفعل لی شیاء الخلیفه من بعدک
 ابو بکر رضی الله عنه فی روایه ثلاث مرات اسیات

در بیان این حدیث که در بعضی کتب معتبره مسطور است روی
 ابی هریره عن النبی صلی الله علیه و آله ان قال لما عرج لی سالت فی ان جعل الخلیفه من
 بعدی علی بن ابی طالب نقالت الملائکه یا محمد ان الله یفعل لی شیاء الخلیفه من بعدک
 ابو بکر رضی الله عنه فی روایه ثلاث مرات اسیات

و از آنجمله آنست که در حق وی فرمود که اقتضای علم علی بن ابی طالب و از آنجمله آنست
 که فرمود در حق وی که تو امیر و خلیفه هستی اخرج الطغیانی عن جابر بن سمره قال قال رسول الله
 صلی الله علیه و آله یعلی الیک موستخلف و الیک مقتول و هذا اختصت به نبی یعنی محبت
 منی است و از آنجمله آنست که فرمود هر که گذشت علی مرتضی را و در و رشد از و پس
 بدستی و در گشت و گذشت خدا در سوغه را اخرج الحاکم عن ابی ذر قال ابی
 صلی الله علیه و آله یعلی من فارتقی فقد فارق الله و من فارتکب یا علی نقذ فارتقی
 و ایضا عن ابی ذر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله من اطاعنی فقد اطاع الله عز وجل
 و من عصانی فقد عصی الله و من اطاع علیا فقد اطاعنی و من عصی علیا فقد عصانی لهذا
 رواه ابو یعلی فی مسنده و الشیبه فی سننه و از آنجمله آنست که فرمود علی باقر است و قرآن
 با علی است اخرج الحاکم عن ام سلمه سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله یقول علی مع
 القرآن و القرآن مع علی ان یتفقا حتی یردوا علی الجوف و از آنجمله آنست که در حق وی
 فرمود که دو در می کنند حق با علی ای بار خدا یا اگر دان حق را بر هر جانب که علی برگردد اخرج الحاکم
 عن ابی ذر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله رحم علیا اللهم و ارحم عشی و از آنجمله
 آنست که هرگاه رسول خدا عقد مواعات میان صحابه فرمود عرض کرد علی مرتضی یا
 رسول الله فیه روحی و قطع نظری را ینک فعلت با صحابک غیری فان کان
 من مخطا علی فلک العقی و اگر امته فقال صلعم الذی یعیش فی الحق ما اخرجتک الا لفتن فی ذات
 عندی نیزه لرون من یوی و درائی فقال یا رسول الله ما درشت متکالی ادرشت

و از آنجمله آنست که در حق وی فرمود که اقتضای علم علی بن ابی طالب و از آنجمله آنست
 که فرمود در حق وی که تو امیر و خلیفه هستی اخرج الطغیانی عن جابر بن سمره قال قال رسول الله
 صلی الله علیه و آله یعلی الیک موستخلف و الیک مقتول و هذا اختصت به نبی یعنی محبت
 منی است و از آنجمله آنست که فرمود هر که گذشت علی مرتضی را و در و رشد از و پس
 بدستی و در گشت و گذشت خدا در سوغه را اخرج الحاکم عن ابی ذر قال ابی
 صلی الله علیه و آله یعلی من فارتقی فقد فارق الله و من فارتکب یا علی نقذ فارتقی
 و ایضا عن ابی ذر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله من اطاعنی فقد اطاع الله عز وجل
 و من عصانی فقد عصی الله و من اطاع علیا فقد اطاعنی و من عصی علیا فقد عصانی لهذا
 رواه ابو یعلی فی مسنده و الشیبه فی سننه و از آنجمله آنست که فرمود علی باقر است و قرآن
 با علی است اخرج الحاکم عن ام سلمه سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله یقول علی مع
 القرآن و القرآن مع علی ان یتفقا حتی یردوا علی الجوف و از آنجمله آنست که در حق وی
 فرمود که دو در می کنند حق با علی ای بار خدا یا اگر دان حق را بر هر جانب که علی برگردد اخرج الحاکم
 عن ابی ذر قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله رحم علیا اللهم و ارحم عشی و از آنجمله
 آنست که هرگاه رسول خدا عقد مواعات میان صحابه فرمود عرض کرد علی مرتضی یا
 رسول الله فیه روحی و قطع نظری را ینک فعلت با صحابک غیری فان کان
 من مخطا علی فلک العقی و اگر امته فقال صلعم الذی یعیش فی الحق ما اخرجتک الا لفتن فی ذات
 عندی نیزه لرون من یوی و درائی فقال یا رسول الله ما درشت متکالی ادرشت

خالد یعنی الحی را چه زوال پیش خاموش گشت رسول شد و هیچ نفرمودند
نکته کان بست ناگاه از زبان
و انگر دوازده آن تیرای پسر
غافل نمایان خلق از خود ای پسر
هر که اقبال و ام و د و ب و
بیشتر باشد نموشی نفع تو

و از جمله آنست خشونت و راه خدا داشت و از کسی پروا نمداشت و داعیه خود را
 بسبب مدارات و مراودت قوم نمی شکست قال ابن اسحاق حدیثی عبد الرحمن بن عمر
 عن سلمان بن محمد بن کعب عن عتبه بن زبیه کانت عذابی سعید بن زید قال قال لیس فی الناس
 علیا فقام خطیباً فقال لا تشکوا علیاً فانه حسن فی ذات الله و فی سبیل الله ثم ترجمه
 ای مردان شکوه علی بن ابیطالب میکنید بدرستی که او سخت و درشت است در راه خدا
 اشدا علی الکفار ما بینم شان است و اخرج ابو عمر عن اسحاق بن کعب بن عمره عن ابیه
 قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله علی محشوش فی ذات الله و از جمله آنست که آنحضرت
 او را امیر لشکر ساخت و قوم را از خصوصه و میاطاع کرد و بر ولایت وی اگایند
 و اخرج الحاکم و الترمذی نحوه عن عمران بن حصین قال بعث رسول الله صلی الله علیه و آله
 سریه و تعقل عظیم علی بن ابیطالب علیه السلام فمضى علی فی السریه فاصحاب جارتیه
 فاکروا علیه فقاقدار ربع من اصحاب رسول الله اذا یقینا ان نبی صلی الله علیه و آله اخبرناه

95

امرت بشی فابقیه ترجمه فرمود رسول خدا صلی الله علیه و آله که بنده کینه همه در باراجنه
در علی مرتضی علیه السلام پس گفتگو کردند مردمان در سخن هر دو رسولان پس فرمود
در جواب ایشان که قسم است مرا بخدا که بنده کردم چیزی را و نکشادم از آنرا از نزد
خود لیکن با موثر شدم از خدا بخیز پس بجاء آوردم آنرا بلیت
در پس آئینه طوطی صغیر داشته اند

حضرت سید الشہداء علی مرتضیٰ علیہ السلام فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ کہ بنده کینه همه در باراجسز
 در علی مرتضیٰ علیه السلام پس گفتگو کردند مردان و سخن سرور رسولان پس فرمود
 در جواب ایشان که قسم است مرا بجزا که بنده که دم چیرا پیرا نکشادم انرا از نزد
 خود لیسکن مامور شدم از خدا بخیز پس بجای آوردم آنرا بمیت
 در پس آئینه طوطی صغرم داشته اند
 هر چه او ستاد ازل گفت همان بخویم
 و از آنجمله آنست که فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ در حق آنحضرت سید العرب
 اخرج الی اکرم عن عائشہ قالت قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ ادعونی سید العرب
 نقلت یا رسول اللہ الست سید العرب قال ناسید ولد آدم و علی سید العرب ز آنجمله
 آنست که آنحضرت خالد بن ولید را بطرف بنی خزیمہ فرستاده بود و خالد بن
 ولید جماعتی را از اسیران آنجا بغیر احتیاط بمشت برای تدارک این خلل در
 عقب او حضرت علی مرتضیٰ علیہ السلام را فرستاد حضرت علی مرتضیٰ علیہ السلام
 در آنجا احتیاط را کار فرمود بعد از آن آمده بمحضرت رسالت صلی اللہ علیہ وآلہ
 خبر داد آنحضرت فرمود صحبت و جهنت ثم قال رسول اللہ فاستقبل القبلة
 شاهرا یدیه حتی انزل یدی ماتحت منکبیه ویقول اللهم انی ابر الیک ما صنع خالد
 ثلث مرات ترجمہ علی المرتضیٰ علیہ السلام رحمتین و آفرین کرد و آنچه خالد
 بنی احتیاطی نموده بود پیغمبر خدا خود را از آن بری ساخت و از آنجمله آنکه در دعوت
 رضوان حاضر بود و نامہ صلح حدیبیہ بردست او مکتوب شد قال بنی اسحق کان

ابو موسیٰ اشجریہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ جو شخص اپنے بھائی یا بھائی کی بیوی سے زنا کرے گا وہ اپنے بھائی کی بیوی سے زنا کرنے والے کی مانند ہوگا۔
 ابو موسیٰ اشجریہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ جو شخص اپنے بھائی یا بھائی کی بیوی سے زنا کرے گا وہ اپنے بھائی کی بیوی سے زنا کرنے والے کی مانند ہوگا۔
 ابو موسیٰ اشجریہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ جو شخص اپنے بھائی یا بھائی کی بیوی سے زنا کرے گا وہ اپنے بھائی کی بیوی سے زنا کرنے والے کی مانند ہوگا۔

ہو کتاب الصیغۃ وہم درین سفر با حضرت علی رضی اللہ عنہ سلام معاہدہ منتظر الخلفائے
 بجاء آوردند اخرج النسانی عن علی قال جازلہنی اناس من قریش فقالوا یا محمد
 انما حیرناک وعلفناک وان من صیدنا قد اتوکس لیس لہم رغبتہ فی الدین ولا رغبتہ
 فی الفقہ انما فر وامن ضیاعنا وامننا الفار وہم الینا فقال لابی بکر اتقول قال
 صدقوا انہم لم یحیرناک وعلفناک فتغیر وجہ البیہ صلی اللہ علیہ وآلہ ثم قال یاشر
 قریش وانشد لبعیث اللہ علیکم رجلا منکم قد اتحن اللہ قلبہ لایمان ولیدبر نیکم علی الدین
 او یضربکم قال ابو بکر انا ہو یا رسول اللہ قال لا و قال عمر انا ہو یا رسول اللہ قال
 لا و لکن ذلک الذی خفیعت النعل وقد کان علی علیا یخفہا بذی ازالہ الخفاد وغیرہ
 مترجمہ فرمود علی بن ابیطالب کہ آمدند نزد رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ مردے
 چند از قریش و گفتند اے محمد ما از ہمسایگان و شریکان تو ایم و بد رستہ کہ می آیند
 غلامان ما نزد تو رستہ آنرا را رغبت در دین و نہ رغبت در فقہ و احکام شرعیہ
 بلکہ می گریزند از ما پس بازگردان آنرا را بجانب ما پس فرمود حضرت رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وآلہ ابی بکر صدیق کہ چه میگوی تو ابی بکر گفت رستہ میگوید ایشان پس
 متغیر گشت رنگ چہرہ مبارک رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ بعد از ان فرمود عمر بن
 الخطاب را کہ چه میگوی تو گفت رستہ گفتند اینما از ہمسایگان و خلیفہ ہائی آمد
 پس متغیر گشت رنگ روی مبارکش و ناخوش ما این سخن آنحضرت را بعد از ان
 فرمود کہ اے گروه قریش قسم بخدا کہ ہر آئینہ خواہد ریخت خدا و امیر خواہد ساخت

کیا انہوں نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی بیعت کی تھی؟
 ایک اور روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ جو شخص اپنے بھائی یا بھائی کی بیوی سے زنا کرے گا وہ اپنے بھائی کی بیوی سے زنا کرنے والے کی مانند ہوگا۔
 ابو موسیٰ اشجریہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ جو شخص اپنے بھائی یا بھائی کی بیوی سے زنا کرے گا وہ اپنے بھائی کی بیوی سے زنا کرنے والے کی مانند ہوگا۔

و بحمد الله و رسوله و غيرهما انا بيان آمله صحابه هم باستحقاق و اتصاف خباب بن
 بصفت كماله خلافت خاصه مقتدره بودند از جمله آنست كه علامه هريسي الحق
 و الدين النفي الحنفى آورده كه وقت نزاع انصار و مهاجرين در سقيفه بنى ساعده
 ابو بكر صديق استا و وقال فى عظمتك ان عليا يصلى لك فاروات ان ابائى فقام
 على سلسيفه و قال قم يا خليفه رسول الله قدك البنى فلم امر فى فقال ام ابى بصلى بالناس
 رضينا لما رضى به رسول الله لولينا افلا رضى لامر و نينا اوفى روايته تمام ابو بكر خطيبا
 بعد من رسول الله صلى الله عليه و آله قال لو تكلمت بغيركم لكانت من اقلبى فقام على و قال
 لما لا املك قدك البنى من يوزرك و اذا انجلت انستك كعمر بن الخطاب بن عباس
 را گفت كه فى الواقع على نفعى عليه السلام لائق اين كار است لكن در دوسه مزاج
 بسيار است قال بن عباس كنت عند عمر ففتنفس نفسا حتى ظفنت ان اضلعه قد
 انفجرت فقلت له ما خرج بك النفس منك يا امير المؤمنين يا على غم شديد قال بى و الله
 يا ابن عباس انى انكرت فلم ادر فخرجت جبل هذا الامر بعدى ثم قال لعلك ترى صاحبك
 قلت ما يمنعه من ذلك مع حماده و سابقه و قرابته و علقه قال صدقت ولكنه امر فؤيد
 و عاتبه قلت فان انت ترجع ابن عباس ميگويد كه بودم من نزد عمر بن الخطاب
 پس آه سردى كشيد گمان بردم كه اشتهاى منمى پيلوى او از هم جدا گشت و از هم
 شكست پس گفتم نيست اين آه سرد از تو يا امير المؤمنين مگر براند و سختى گفت
 رست گفنى اى ابن لاهى گشت مرا حيزى كه كمر و ده مى پندارم آنرا و آن اندوه

و بحمد الله و رسوله و غيرهما انا بيان آمله صحابه هم باستحقاق و اتصاف خباب بن
 بصفت كماله خلافت خاصه مقتدره بودند از جمله آنست كه علامه هريسي الحق
 و الدين النفي الحنفى آورده كه وقت نزاع انصار و مهاجرين در سقيفه بنى ساعده
 ابو بكر صديق استا و وقال فى عظمتك ان عليا يصلى لك فاروات ان ابائى فقام
 على سلسيفه و قال قم يا خليفه رسول الله قدك البنى فلم امر فى فقال ام ابى بصلى بالناس
 رضينا لما رضى به رسول الله لولينا افلا رضى لامر و نينا اوفى روايته تمام ابو بكر خطيبا
 بعد من رسول الله صلى الله عليه و آله قال لو تكلمت بغيركم لكانت من اقلبى فقام على و قال
 لما لا املك قدك البنى من يوزرك و اذا انجلت انستك كعمر بن الخطاب بن عباس

و بحمد الله و رسوله و غيرهما انا بيان آمله صحابه هم باستحقاق و اتصاف خباب بن
 بصفت كماله خلافت خاصه مقتدره بودند از جمله آنست كه علامه هريسي الحق
 و الدين النفي الحنفى آورده كه وقت نزاع انصار و مهاجرين در سقيفه بنى ساعده
 ابو بكر صديق استا و وقال فى عظمتك ان عليا يصلى لك فاروات ان ابائى فقام
 على سلسيفه و قال قم يا خليفه رسول الله قدك البنى فلم امر فى فقال ام ابى بصلى بالناس
 رضينا لما رضى به رسول الله لولينا افلا رضى لامر و نينا اوفى روايته تمام ابو بكر خطيبا
 بعد من رسول الله صلى الله عليه و آله قال لو تكلمت بغيركم لكانت من اقلبى فقام على و قال
 لما لا املك قدك البنى من يوزرك و اذا انجلت انستك كعمر بن الخطاب بن عباس

و بحمد الله و رسوله و غيرهما انا بيان آمله صحابه هم باستحقاق و اتصاف خباب بن
 بصفت كماله خلافت خاصه مقتدره بودند از جمله آنست كه علامه هريسي الحق
 و الدين النفي الحنفى آورده كه وقت نزاع انصار و مهاجرين در سقيفه بنى ساعده
 ابو بكر صديق استا و وقال فى عظمتك ان عليا يصلى لك فاروات ان ابائى فقام
 على سلسيفه و قال قم يا خليفه رسول الله قدك البنى فلم امر فى فقال ام ابى بصلى بالناس
 رضينا لما رضى به رسول الله لولينا افلا رضى لامر و نينا اوفى روايته تمام ابو بكر خطيبا
 بعد من رسول الله صلى الله عليه و آله قال لو تكلمت بغيركم لكانت من اقلبى فقام على و قال
 لما لا املك قدك البنى من يوزرك و اذا انجلت انستك كعمر بن الخطاب بن عباس

مع رسول الله صلى الله عليه وآله كحل له فيه ما كحل له والراية يوم خمير يعني ازان
 سنة خصلت كحل تزوج على مرتضى باناطمة زهر او دويم سكوت دي درسي
 بارسوخد اصلي الله عليه وآله چنانكه حلال بود او را آنچه در انجا حلال بود و مولا
 ر صلعم و سوم حواله كردن حضرت رسالت صلى الله عليه وآله رايت راروز
 خمير بان مظهر كرامت و از انجمله آنست كه گفت ابن عباس مر علي را چه خصلت است
 كه نيست يكي از آنها درميان عرب و ان مخصوص است باين چهار خصلت اخراج
 الحياكم عن ابن عباس قال العلي اربع خصال ليست لاحد من العرب وهو اول عربي عجي
 صلى مع رسول الله صلى الله عليه وآله وهو الذي لواه معني كل زحف بالفتح
 لشكر و نده بسو دشمن وهو الذي صبر معه يوم المله اس هو الذي غسله و ادخله في
 قبرة متر حجه گفت ابن عباس كه علي مرتضى مخصوص است بچهار خصلت و آن است
 كه حضرت علي مرتضى اول نسي است در عرب و عجم كه نماز خواند بارسوخد او و هم نكه
 لواه و مولا مصطفی صلى الله عليه وآله كه در هر جنگ و محارب بدست علي مرتضى بود و سوم
 آنكه صبر كرد و روز ممر اس يعني در روز احد چون مسلمانان كونه شكستگي نمود
 علي مرتضى قائم و صابر بود چهارم آنكه غسل داد و رسوخد او را و در آنحضرت
 را و در قبر يعني متكفل تخمير و كفین رسوخد حضرت علي مرتضى صلوات الله على نبينا
 و عليه بود و از انجمله آنست كه عباس زوان قرب فات رسوخد اصلي الله عليه
 و آله مشوره با علي مرتضى كرد كه سوال خلافت از حضرت محمد مصطفی كند و احوال

بن عباس بن عبد المطلب
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان

بن عباس بن عبد المطلب
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان

بن عباس بن عبد المطلب
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان
 بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مره بن كاهل بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضر بن معد بن عدنان

و از آنکه آنست که حضرت علی مرتضی فرمود من احب منی کیست سزاوارتر
 از من اخراج الحاکم عن ابن عباس قال کان علی یقول فی حیوة رسول الله ان الله
 یخرج افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم والله لا ینقلب علی اعتقابنا بعد ذل انما
 والله لئن مات او قتل لانتقلین علی انا قال علی بن ابی طالب سمعت رسول الله یقول
 و ابن عمه و وارث علی بن ابی طالب و از آنکه آنست که سعد بن ابی وقاص قتیله معاویه
 باو گفت که چه چیز منی کند ترا سب ابی تراب پس فضائل و کمالات آن ذات
 قدسی صفات بیان فرمود و اخرج مسلم بن عامر بن سعد بن ابی وقاص عن ابیه
 قال امر معاویه بن صفیان سعدا فقال انت کانت سب ابی تراب قال اما ذکرت
 ثنائنا قالن رسول الله قلن انسیته لئن کون لی واحدة منهن احب لی من خمر النعم
 سمعت رسول الله یقول له و قد رخصت فی بغض منازیه فقال له علی یا رسول الله
 خلقتنی مع النساء و الصبیان فقال له رسول الله اما ترضی ان تكون بنی بنی لیه یرون
 من سبی الا ان الله لا یخون بعدی و سمعته یقول یوم خیر لاعطین هذا الراية رجلا یحب الله
 و رسوله و یحب الله و رسوله قال فتناولها فقال ادعولی علیا فاتی و به رمد
 فبصیق فی عینیه و وقع الراية الیه ففتح الله علیه و لما نزلت هذه الایة قل تعالوا
 بنا نالحد و عارض رسول الله علیا و فاطمة و حسنا و حسنین فقال اللهم تولا راہی و از این
 و سلمان و مقداد و ابو طفیل و غیره صحابه کرام فضائل آن قدوه انام بسیار
 منقول است فی الصواعق اخرج احمد بن محمد بن حنبل عن سلسله فقال سأل

و از آنکه آنست که حضرت علی مرتضی فرمود من احب منی کیست سزاوارتر
 از من اخراج الحاکم عن ابن عباس قال کان علی یقول فی حیوة رسول الله ان الله
 یخرج افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم والله لا ینقلب علی اعتقابنا بعد ذل انما
 والله لئن مات او قتل لانتقلین علی انا قال علی بن ابی طالب سمعت رسول الله یقول
 و ابن عمه و وارث علی بن ابی طالب و از آنکه آنست که سعد بن ابی وقاص قتیله معاویه
 باو گفت که چه چیز منی کند ترا سب ابی تراب پس فضائل و کمالات آن ذات
 قدسی صفات بیان فرمود و اخرج مسلم بن عامر بن سعد بن ابی وقاص عن ابیه
 قال امر معاویه بن صفیان سعدا فقال انت کانت سب ابی تراب قال اما ذکرت
 ثنائنا قالن رسول الله قلن انسیته لئن کون لی واحدة منهن احب لی من خمر النعم
 سمعت رسول الله یقول له و قد رخصت فی بغض منازیه فقال له علی یا رسول الله
 خلقتنی مع النساء و الصبیان فقال له رسول الله اما ترضی ان تكون بنی بنی لیه یرون
 من سبی الا ان الله لا یخون بعدی و سمعته یقول یوم خیر لاعطین هذا الراية رجلا یحب الله
 و رسوله و یحب الله و رسوله قال فتناولها فقال ادعولی علیا فاتی و به رمد
 فبصیق فی عینیه و وقع الراية الیه ففتح الله علیه و لما نزلت هذه الایة قل تعالوا
 بنا نالحد و عارض رسول الله علیا و فاطمة و حسنا و حسنین فقال اللهم تولا راہی و از این
 و سلمان و مقداد و ابو طفیل و غیره صحابه کرام فضائل آن قدوه انام بسیار
 منقول است فی الصواعق اخرج احمد بن محمد بن حنبل عن سلسله فقال سأل

و از آنکه آنست که حضرت علی مرتضی فرمود من احب منی کیست سزاوارتر
 از من اخراج الحاکم عن ابن عباس قال کان علی یقول فی حیوة رسول الله ان الله
 یخرج افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم والله لا ینقلب علی اعتقابنا بعد ذل انما
 والله لئن مات او قتل لانتقلین علی انا قال علی بن ابی طالب سمعت رسول الله یقول
 و ابن عمه و وارث علی بن ابی طالب و از آنکه آنست که سعد بن ابی وقاص قتیله معاویه
 باو گفت که چه چیز منی کند ترا سب ابی تراب پس فضائل و کمالات آن ذات
 قدسی صفات بیان فرمود و اخرج مسلم بن عامر بن سعد بن ابی وقاص عن ابیه
 قال امر معاویه بن صفیان سعدا فقال انت کانت سب ابی تراب قال اما ذکرت
 ثنائنا قالن رسول الله قلن انسیته لئن کون لی واحدة منهن احب لی من خمر النعم
 سمعت رسول الله یقول له و قد رخصت فی بغض منازیه فقال له علی یا رسول الله
 خلقتنی مع النساء و الصبیان فقال له رسول الله اما ترضی ان تكون بنی بنی لیه یرون
 من سبی الا ان الله لا یخون بعدی و سمعته یقول یوم خیر لاعطین هذا الراية رجلا یحب الله
 و رسوله و یحب الله و رسوله قال فتناولها فقال ادعولی علیا فاتی و به رمد
 فبصیق فی عینیه و وقع الراية الیه ففتح الله علیه و لما نزلت هذه الایة قل تعالوا
 بنا نالحد و عارض رسول الله علیا و فاطمة و حسنا و حسنین فقال اللهم تولا راہی و از این
 و سلمان و مقداد و ابو طفیل و غیره صحابه کرام فضائل آن قدوه انام بسیار
 منقول است فی الصواعق اخرج احمد بن محمد بن حنبل عن سلسله فقال سأل

و از آنکه آنست که حضرت علی مرتضی فرمود من احب منی کیست سزاوارتر
 از من اخراج الحاکم عن ابن عباس قال کان علی یقول فی حیوة رسول الله ان الله
 یخرج افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم والله لا ینقلب علی اعتقابنا بعد ذل انما
 والله لئن مات او قتل لانتقلین علی انا قال علی بن ابی طالب سمعت رسول الله یقول
 و ابن عمه و وارث علی بن ابی طالب و از آنکه آنست که سعد بن ابی وقاص قتیله معاویه
 باو گفت که چه چیز منی کند ترا سب ابی تراب پس فضائل و کمالات آن ذات
 قدسی صفات بیان فرمود و اخرج مسلم بن عامر بن سعد بن ابی وقاص عن ابیه
 قال امر معاویه بن صفیان سعدا فقال انت کانت سب ابی تراب قال اما ذکرت
 ثنائنا قالن رسول الله قلن انسیته لئن کون لی واحدة منهن احب لی من خمر النعم
 سمعت رسول الله یقول له و قد رخصت فی بغض منازیه فقال له علی یا رسول الله
 خلقتنی مع النساء و الصبیان فقال له رسول الله اما ترضی ان تكون بنی بنی لیه یرون
 من سبی الا ان الله لا یخون بعدی و سمعته یقول یوم خیر لاعطین هذا الراية رجلا یحب الله
 و رسوله و یحب الله و رسوله قال فتناولها فقال ادعولی علیا فاتی و به رمد
 فبصیق فی عینیه و وقع الراية الیه ففتح الله علیه و لما نزلت هذه الایة قل تعالوا
 بنا نالحد و عارض رسول الله علیا و فاطمة و حسنا و حسنین فقال اللهم تولا راہی و از این
 و سلمان و مقداد و ابو طفیل و غیره صحابه کرام فضائل آن قدوه انام بسیار
 منقول است فی الصواعق اخرج احمد بن محمد بن حنبل عن سلسله فقال سأل

قضی صلواته جاد فرغ الثوب وقال تم با علی فتمت وقدر ارات کا نام شمشاد
قبل ذلک فقال سالت بنی شیانی سلمو انا الاعطانی و ما سالت لنفسی شیانی
اذا تم سالت لک روایت است از علی مرتضی که مرخص بود و در مسکن
تشریف آورد و به پهلوی بن نشست بعد از آن در چادر خود گرفت هرگاه
که یافت آرام و تسکین در من ایستاد و رفت بسوی مسجد برای نماز و بعد از آن
نماز باز تشریف آورد و چادر از من کشید و فرمود بایستای بخیز ای علی
پس ایستاده شدم صحیح و تند دست گویا که نبود در ایستادگی هرگز نشنیده ام

حكم ابراهيم وعصيا بالصالحين

پس فرمود رسول خدا که سوال نکرده ام من چیزی را و در نماز از خدا بگو و او مرا چیزی نگوید
خودم از خدا برای نفس خودم آنرا برای تو ای علی مرتضی فی مشکلات عن علی قال
لنت شاکا فتمزلی رسول الله وانا قول اللهم انک انی قد حضر فارخنی وان کان
منا ضرر فافعنی وان کان بلا فاصبر فی فقال رسول الله کیف قلت فاعاد
علیه اقال فصر به برجله و قال قل اللهم عافه و اشفه شک الراوی قال نسما
اشکتک جمعی بعد رواه الترمذی و قال هذا حدیث حسن صحیح و فیمن جابر
قال و عار رسول الله علیا یوم الطائف فانتجا و فقال الناس لقد طال بخواص
ابن عمه فقال رسول الله یا تحمیدة و لکن الله انتجا و رواه الترمذی روایت است
از جابر که طلبید رسول خدا را در طایف علی مرتضی را و مشوره کرد با وی پس گفتند مرد

113

دوائے آمدی عرض کرد انسا نشیندم این دعا از خود دست داشت که شرف
 شود باین دعا یکی از برادران و قوم من فرمود رسوخا ابر ستمیکه هر مرد
 دوست میدارد قوم خود را این فضل خداست هر که راے خواهر می دهد
 لایع لما عطاء ولا معطى لما منة تقوى

در شکایت پای حق بجسد پرے	همز قصه راه بکشاید در
نعم و خاطر تیز گردن نیست راه	خبر شسته می نگیر و فضل نثار
بے عنایات حق و خاصان حق	لرنگ باشد ستمش ورق

ایایان آنکه در زهر و تقوی و ترک لذات دنیا و محقر انگاشتن شهوات نفس

و چون خدا و عنایت بقی بر طریقه رسول خدا بود قال علی و الله لئن لم یزده اهل
 فی عینی من عرق خزیری فی یوم و هم هذا فی الصواعق و قیه یض اخرج ابو عمر عن علی
 من هذان قال قال معاویه یا ضار صفت لی علیا قال عفنی قال تعصفه قال اما
 اذن لا بد من وصفه کان و الله بعد المدی شدید القوی یقول فصدنا و کیم
 بعد لا ینفیر العلم من جوانبه و ینطق الحکمة من فواحیه تیوحش من الدنیا و زهرتها و یأمن
 باللیل و وحشته و کان عزیز العبرة طویل الفکرة یعجه من اللباس اخشن و فقره من الطعام
 ما خشر و حشبه کان فینا کما حذا یحیینا اذ اسلنا و یغیا اذ استبنا و یاتینا اذ ادعوا
 و یدینا اذ اتیناه و یخرج الیه سع تقریب الیانا و تقربه منا لا تکلم و تکلم به تبیه یعطی ال
 الدین و یقرب المساکین لا یطیع القوی فی باطنه الا تمس الضعیف من عدله و اشد شدته
 لقد رایت فی بعض مواقفه و قد ارغی اللیل سدره و غارت نجومه بقه بضاع علی الحیة
 بتمل تمل السیم و یکی بکا الحزین و یقول یا دینا غری غیر لی لی تعرضت ام الی
 تشوقت هیات هیات قد ما ینک ثلانا لا حجة فیه فمکر قصیر و خطر حقیق
 آه آه من قلة الزاد و بعد السفر و وحشته الطریق فکی معاویه و قال رحم الله
 اباحسن و الله کان کذلک فلیف حزنه علیہ یا ضار قال حزن من نوح و لهانی
 حزن ما یترجم **روایت است** که گفت معاویه یزید ضار السدی ای ضار
 بیان بن اوصاف علی را گفت ضار معان دار مرا گفت معاویه البتہ بیان یاکرد
 اوصاف علی را گفت حالا ضرور افتاد مرا بیان کردن اوصاف علی مر تفصی

و چون خدا و عنایت بقی بر طریقه رسول خدا بود قال علی و الله لئن لم یزده اهل
 فی عینی من عرق خزیری فی یوم و هم هذا فی الصواعق و قیه یض اخرج ابو عمر عن علی
 من هذان قال قال معاویه یا ضار صفت لی علیا قال عفنی قال تعصفه قال اما
 اذن لا بد من وصفه کان و الله بعد المدی شدید القوی یقول فصدنا و کیم
 بعد لا ینفیر العلم من جوانبه و ینطق الحکمة من فواحیه تیوحش من الدنیا و زهرتها و یأمن
 باللیل و وحشته و کان عزیز العبرة طویل الفکرة یعجه من اللباس اخشن و فقره من الطعام
 ما خشر و حشبه کان فینا کما حذا یحیینا اذ اسلنا و یغیا اذ استبنا و یاتینا اذ ادعوا
 و یدینا اذ اتیناه و یخرج الیه سع تقریب الیانا و تقربه منا لا تکلم و تکلم به تبیه یعطی ال
 الدین و یقرب المساکین لا یطیع القوی فی باطنه الا تمس الضعیف من عدله و اشد شدته
 لقد رایت فی بعض مواقفه و قد ارغی اللیل سدره و غارت نجومه بقه بضاع علی الحیة
 بتمل تمل السیم و یکی بکا الحزین و یقول یا دینا غری غیر لی لی تعرضت ام الی
 تشوقت هیات هیات قد ما ینک ثلانا لا حجة فیه فمکر قصیر و خطر حقیق
 آه آه من قلة الزاد و بعد السفر و وحشته الطریق فکی معاویه و قال رحم الله
 اباحسن و الله کان کذلک فلیف حزنه علیہ یا ضار قال حزن من نوح و لهانی
 حزن ما یترجم **روایت است** که گفت معاویه یزید ضار السدی ای ضار
 بیان بن اوصاف علی را گفت ضار معان دار مرا گفت معاویه البتہ بیان یاکرد
 اوصاف علی را گفت حالا ضرور افتاد مرا بیان کردن اوصاف علی مر تفصی

و چون خدا و عنایت بقی بر طریقه رسول خدا بود قال علی و الله لئن لم یزده اهل
 فی عینی من عرق خزیری فی یوم و هم هذا فی الصواعق و قیه یض اخرج ابو عمر عن علی
 من هذان قال قال معاویه یا ضار صفت لی علیا قال عفنی قال تعصفه قال اما
 اذن لا بد من وصفه کان و الله بعد المدی شدید القوی یقول فصدنا و کیم
 بعد لا ینفیر العلم من جوانبه و ینطق الحکمة من فواحیه تیوحش من الدنیا و زهرتها و یأمن
 باللیل و وحشته و کان عزیز العبرة طویل الفکرة یعجه من اللباس اخشن و فقره من الطعام
 ما خشر و حشبه کان فینا کما حذا یحیینا اذ اسلنا و یغیا اذ استبنا و یاتینا اذ ادعوا
 و یدینا اذ اتیناه و یخرج الیه سع تقریب الیانا و تقربه منا لا تکلم و تکلم به تبیه یعطی ال
 الدین و یقرب المساکین لا یطیع القوی فی باطنه الا تمس الضعیف من عدله و اشد شدته
 لقد رایت فی بعض مواقفه و قد ارغی اللیل سدره و غارت نجومه بقه بضاع علی الحیة
 بتمل تمل السیم و یکی بکا الحزین و یقول یا دینا غری غیر لی لی تعرضت ام الی
 تشوقت هیات هیات قد ما ینک ثلانا لا حجة فیه فمکر قصیر و خطر حقیق
 آه آه من قلة الزاد و بعد السفر و وحشته الطریق فکی معاویه و قال رحم الله
 اباحسن و الله کان کذلک فلیف حزنه علیہ یا ضار قال حزن من نوح و لهانی
 حزن ما یترجم **روایت است** که گفت معاویه یزید ضار السدی ای ضار
 بیان بن اوصاف علی را گفت ضار معان دار مرا گفت معاویه البتہ بیان یاکرد
 اوصاف علی را گفت حالا ضرور افتاد مرا بیان کردن اوصاف علی مر تفصی

میں نے کہا کہ میں نے اپنے استاد سے سنا ہے کہ
 یہ کتاب جو کہ اس کے نام سے ہے اس کے
 میں نے کہا کہ میں نے اپنے استاد سے سنا ہے کہ
 یہ کتاب جو کہ اس کے نام سے ہے اس کے

صلوات اللہ علیٰ نبینا وعلیہ تحقیق بود علیٰ مقتضی ابعد الہدیٰ یعنی نہایت وغایت
 نہایت کہ اوصافش در احاطہ و صفات در آید **شعر**
 لا تترك لوصف لطيفي خصايصه وان يك سابقا في كل ما وصفنا

نہ دید و نہ بیند دیگر روزگار
 اوصاف علی بگفتگو ممکن نیست
 من ذات علی بواجبی کے دانم
 و سخت و محکم بود در قوت و شجاعت بیات

بود از غایت قوت خویش
 قوت و فعل حق از زودہ سر
 خالی از حول خویش و قوت خویش
 کند بخویشتی و رخیبہ

دمی گفت قول فیصل کہ ہمدی کہ سخن دمی حق را از باطل **ابیات**
 وحی و لکیر شش کہ منظر گاہ است
 چون خطا باشد چو دل آگاہ است
 دمی حق و اللہ اعلم بالصواب
 و حکمے کہ دبدل کہ در ان سلی و حنفی بر مجلس نے مودا **ابیات**

عدل چہ بود آب دہ اشجار را
 عدل وضع نعمتے بر موضعش
 ظلم چہ بود آب دادن غار را
 فی بکر بنجی کہ باشد آبکش
 ہر کلو سیرتان و بدکاران
 دست او ابر سو بہت باران

اور در روز دین
 حضرت امیر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 نماز نافلہ میں
 نماز نافلہ میں
 اور در روز دین
 حضرت امیر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 نماز نافلہ میں
 نماز نافلہ میں
 اور در روز دین
 حضرت امیر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 نماز نافلہ میں
 نماز نافلہ میں

میں نے کہا کہ میں نے اپنے استاد سے سنا ہے کہ
 یہ کتاب جو کہ اس کے نام سے ہے اس کے
 میں نے کہا کہ میں نے اپنے استاد سے سنا ہے کہ
 یہ کتاب جو کہ اس کے نام سے ہے اس کے

در خلوت بیاد مولا اشعار

روی در دیوار کن تنها نشین قعر چه بگزید هر کو عاقل است آنکه در خلوت نظر برد و خسته است خلوت از اغیار باشد نه زیار جنبش و آرام اندر خلوتش هیچ گنجی بی دو دینی دایم است	در وجود خویش هم خلوت گزین ز آنکه در خلوت صفای دلست آخر آزا هم زیار آموخته است یوستین به روی آمدی بهار جز برای حق نباشد نیتش جز خلوت گاه حق آرام نیست
---	---

و بمقتضای آن فی ذلک لعمرة لا ولی الا بصار بسیار عبرت می گرفت
علی مرتضی از چیزیکه فرموده است حق جل و علا عبرت گرفتن بوی نظم

لا تخافو ان چو خوف داد حق هر که ترسد مرد را این کند نی ز دریا نرس فی از موج تهن	نمان فرست چون فرستاده طبق مرد دل ترسده را ساکن کند چون شنیدی تو خطاب لا خفت
---	---

و بود علی مرتضی در اثر فکر و اندیشه متفکر و مانند ایات

فکر کن و اری از سر خود چون در معنی زنی بازت کند خلوت آن باشد که بشاید ره شاه آن باشد که از خود شه شود	فکر کن تا نفس و گردی از حد بیرنگد زن که شبها زت کند راه آن باشد که پیش آید شمی نه بجز فنا و لشکر گز شود
--	--

در خلوت بیاد مولا اشعار
روی در دیوار کن تنها نشین
قعر چه بگزید هر کو عاقل است
آنکه در خلوت نظر برد و خسته است
خلوت از اغیار باشد نه زیار
جنبش و آرام اندر خلوتش
هیچ گنجی بی دو دینی دایم است
در وجود خویش هم خلوت گزین
ز آنکه در خلوت صفای دلست
آخر آزا هم زیار آموخته است
یوستین به روی آمدی بهار
جز برای حق نباشد نیتش
جز خلوت گاه حق آرام نیست
و بمقتضای آن فی ذلک لعمرة لا ولی الا بصار بسیار عبرت می گرفت
علی مرتضی از چیزیکه فرموده است حق جل و علا عبرت گرفتن بوی نظم
لا تخافو ان چو خوف داد حق
هر که ترسد مرد را این کند
نی ز دریا نرس فی از موج تهن
نمان فرست چون فرستاده طبق
مرد دل ترسده را ساکن کند
چون شنیدی تو خطاب لا خفت
و بود علی مرتضی در اثر فکر و اندیشه متفکر و مانند ایات
فکر کن و اری از سر خود
چون در معنی زنی بازت کند
خلوت آن باشد که بشاید ره
شاه آن باشد که از خود شه شود
فکر کن تا نفس و گردی از حد
بیرنگد زن که شبها زت کند
راه آن باشد که پیش آید شمی
نه بجز فنا و لشکر گز شود

(Handwritten Persian text)

علی بن ابی طالب علیه السلام را از آنکه در میان شماست جمع کنید اگر مهیند شما با و در اندکان
 هرگاه که میسر شد شما کتاب من نگاه دارید آنچه نزد شماست تا بفرستم بسو
 شما و بیکر که گیر و از شما بعد از آن چشم بسوی آسمان می کرد و میفرمود و اینها
 تو میدانی که من حکم کرده ام ایشانرا از ظلم کنند بر خلق تو و ندمند حق تو و از
 اخراج ابو عمر عن مجع التیمی ان علیا قسم فی البیت بین المسلمین ثم امر به فکس ثم صلی
 فیه رجاء ان یشهد له یوم القیامه ثم ترجمه بدرستی که علی مرتضی تقسیم کرد و بعد از آن
 آنچه در بیت المال می بود بعد از آن حکم می فرمود که جاروب کنند این خانه را
 بعد از آن نماز میخواند بامید آنکه گواهی داده شود برای او در روز قیامت

علی بن ابی طالب علیه السلام را از آنکه در میان شماست جمع کنید اگر مهیند شما با و در اندکان
 هرگاه که میسر شد شما کتاب من نگاه دارید آنچه نزد شماست تا بفرستم بسو
 شما و بیکر که گیر و از شما بعد از آن چشم بسوی آسمان می کرد و میفرمود و اینها
 تو میدانی که من حکم کرده ام ایشانرا از ظلم کنند بر خلق تو و ندمند حق تو و از
 اخراج ابو عمر عن مجع التیمی ان علیا قسم فی البیت بین المسلمین ثم امر به فکس ثم صلی
 فیه رجاء ان یشهد له یوم القیامه ثم ترجمه بدرستی که علی مرتضی تقسیم کرد و بعد از آن
 آنچه در بیت المال می بود بعد از آن حکم می فرمود که جاروب کنند این خانه را
 بعد از آن نماز میخواند بامید آنکه گواهی داده شود برای او در روز قیامت

علی بن ابی طالب علیه السلام را از آنکه در میان شماست جمع کنید اگر مهیند شما با و در اندکان
 هرگاه که میسر شد شما کتاب من نگاه دارید آنچه نزد شماست تا بفرستم بسو
 شما و بیکر که گیر و از شما بعد از آن چشم بسوی آسمان می کرد و میفرمود و اینها
 تو میدانی که من حکم کرده ام ایشانرا از ظلم کنند بر خلق تو و ندمند حق تو و از
 اخراج ابو عمر عن مجع التیمی ان علیا قسم فی البیت بین المسلمین ثم امر به فکس ثم صلی
 فیه رجاء ان یشهد له یوم القیامه ثم ترجمه بدرستی که علی مرتضی تقسیم کرد و بعد از آن
 آنچه در بیت المال می بود بعد از آن حکم می فرمود که جاروب کنند این خانه را
 بعد از آن نماز میخواند بامید آنکه گواهی داده شود برای او در روز قیامت

آن شاه دلاور که برای طبع نفس
 بر خوان جهان نجس بر نیالود علی بود
 و از جمله زهداوست که برادرش عقیل و را گذاشته بطرف معاویه رفت
 فی الصواعق و سبب قتل اخته عقیل یاه ان کان یعطیه کل یوم من الشعیرة لکفی عیاله
 فاشتی علیه ولاده هر یسا فضا را یا خدنی کل یوم شیئا قلیلا حتی اجمع عنده
 ما اشتری به سمناه و تمر اوضع لعم قدمو علیا الیه فلما جا و قدم له ذلک سال
 عنه فقصو علیه ذلک فقال و کان یحکم ذلک بعد الذی غر لکم منه قالوا نعم
 فنقص ما کان یعطیه مقدار ما کان یبذل کل یوم و قال لکیل لی ان ازیرین ذلک

علی بن ابی طالب علیه السلام را از آنکه در میان شماست جمع کنید اگر مهیند شما با و در اندکان
 هرگاه که میسر شد شما کتاب من نگاه دارید آنچه نزد شماست تا بفرستم بسو
 شما و بیکر که گیر و از شما بعد از آن چشم بسوی آسمان می کرد و میفرمود و اینها
 تو میدانی که من حکم کرده ام ایشانرا از ظلم کنند بر خلق تو و ندمند حق تو و از
 اخراج ابو عمر عن مجع التیمی ان علیا قسم فی البیت بین المسلمین ثم امر به فکس ثم صلی
 فیه رجاء ان یشهد له یوم القیامه ثم ترجمه بدرستی که علی مرتضی تقسیم کرد و بعد از آن
 آنچه در بیت المال می بود بعد از آن حکم می فرمود که جاروب کنند این خانه را
 بعد از آن نماز میخواند بامید آنکه گواهی داده شود برای او در روز قیامت

[illegible]

انداخت که به کدام کس اول داده شود یکی ازین حصصه ها و از اخرج ابو عمر معاف
بن العلمانی ابی عمرو بن العلاء بن ابی عین جده قال سمعت علی بن ابیطالب یقول
ما حببت من فکلم الا هذه القارورة و بهای الی یحقان ثم منزل الی میت المال
ففرق کل فیه ثم جعل یقول اقل من کان له توصیه یا کل منها کل مرة روایت است
که فرمود علی بن ابی طالب صلوات الله علی نبینا وعلیه کز نسید الزغنیین شیما
مگر پیشتر شنیده که بعد از فرستادن آنرا کسی که در بقایان و تشریف آورده پیش مال
و به اندک کرده اند به خود و از آن بعد از آن فرمود که دستگیری یافت کسیکه
باشد او را زنبیل خراک بخورد و از آن هر مرتبه که بخورد چهار صدقه بنیایا را بدهد
و این نعمها و العاشق المسکین و یخرج اشعار آدمی عیبه و فقر آدم امان

129

باقی درین کتب
 کما فی روسی
 اوس جلد عمان
 عبادت کدا
 غنی و ثروت
 دیوان
 مبارک
 معارف
 کما فی روسی
 باقی درین کتب

ہونے میں لوگ دھوکا کھاتے ہیں۔ وہ
 اوسکے بارے میں جھگڑتے ہیں۔ وہ
 ہمارے وہ دل کا اوسکے
 واسطے رہتی ہے۔ اور اس
 اور ہمارے بیٹے سے
 بیٹے اور ہمارے

لما طمئنت حین زوجه امن علی الانفسین فی زواجہما و تقدم امتی مسلما و اکثرہم
علما و اعظمہم علما و اخرج النسائی فی خصائص علی و الحاکم عن عبد بن عبد الله قال سمعت
علیاً یقول انما عبد الله و اخو رسول الله و انما الصديق الاکبر و فی رواية انما الفاروق اعظم
لا یقولنا بعدی الا کاذب و هذا الحديث صحیح علی راي الحاکم و قال النبی النظر الی وجهه علی
عبادة و ذکر علی عبادة صحیح الحاکم و عن ابن عباس قال رسول الله علی هذا الصديق الاکبر
و هذا فاروق بن الائمة یفرق بین الحق و الباطل و هذا یحسب المؤمنین رسول خدا و
حق علی تقوی فرمود که این صدیق کبریا و فاروق اعظم است که فرق میکند میان
حق و باطل پس باین هر دو لقب سید الوری علی ترضی را لقب ساخت فی القلوب
کان ابو بکر کثیرا النظر علی وجهه علی فسألت ما یشته قال سمعت رسول الله صلی
یقول النظر الی وجهه علی عبادة و ایه محدث حسن و اخرج الدلمی عن عایشة النبی
صلی الله علیه و آله وسلم قال خیر اخوتی علی و خیر اعمامی خنزة و ذکر علی عبادة و حسن
الخطیب عن البراء و الدلمی عن ابن عباس ان النبی صلی الله علیه و آله قال علی منی
منبر لئلا راسی من بدنی و اخرج السکری عن انس قال بینما النبی صلی الله علیه و آله
فی المسجد اذا قبل علی فسلم ثم وقف فینظر موضعا یجلس فیه و نظر صلعم نے وجہ
اصحابہ اہم یوسع لہ و کان ابو بکر عن عیینہ فترجی لعن مجلسہ و قال انس ابابکر
فجلس بین النبی و بین ابو بکر فرفعت اسر و نے وجہ النبی و قال ابابکر انما یرت
الفضل لال الفضل الا و الفضل و لما جاء ابو بکر و عمر لزيارة قبر النبی بعد وفاته

جو دیش کے کونے عیال کو کافی
 ہو اور اعلیٰ کو خوش کن الیہ
 تم سے کمال کی بی بی کو خوش کن
 میں سے اوقوں سے کمال کی بی بی
 عیال کو خوش کن الیہ
 جو دیش کے کونے عیال کو کافی
 ہو اور اعلیٰ کو خوش کن الیہ
 تم سے کمال کی بی بی کو خوش کن
 میں سے اوقوں سے کمال کی بی بی
 عیال کو خوش کن الیہ

[illegible][illegible][illegible]

جلوی کار - اس منہ کو بند کر کے نہ توڑنا

بخدمت علی مرتضیٰ در حال تکیه خطبه میخواند و می فرمود پیر سید از من حقیقت کتاب
خدا را قسم خداست مرا که نیست هیچ آیتی مگر آنکه من می دانم آنکه در شب فرود
آمده است یا در روز و در دشت یا در کوه و فی فصل الخواتب فی عدة المسائل
رجع عمری قول علی ثم قال عجزت النساء ان تلدن مثل علی بن ابیطالب لولا علی
لما ک عمر و ستعدی جل علی و علی جالساً فی مجلس سر فالتفت الی علی عمر فقال یا
ابا حسن ثم فاجلس مع خصمک فقام علی فجلس مع خصمه فبأمر الفرض الرجل یرجع
علی الی مجلسه فجلس مع التفری و هم فها قال یا ابا الحسن انی اراک متعبداً لکرمه ما کان
قال نعم یا امیر المؤمنین قال و لم ذاک قال لانک کنی بحضرة خصمی فاک قلت لی ثم یا
ابا الحسن و لم تقل ثم فاجلس مع خصمک فاعذ عمر برأس علی و قیل بن عیینه ثم قال
یا بنی انتم کبر هانا الله عز وجل و کبر اخرفنا من الظلمات الی النور و اذا خرج الیهم
عن سعید بن المسیب قال کان احد من الناس یقول سلونی غیر علی بن ابی طالب
ابو عمر از سعید بن المسیبی ارد که سعید بن المسیب گفت که بجز علی مرتضی کس نگفت
که سلونی قبل ان تفقدونی و چگونه کس نمی گفت در ایامی علی که علی بود و دیگر
بما صل ان زبیده بیعت

فقطهای ناکشوده مانده بود از گف انا تخمنا بر کشود
وعن عبد الله بن مسعود ان القرآن انزل على سبعة احرف باسما حروف الاله
طهر بطن قال علي بن ابي طالب عنده من علم الظاهر والباطن از عبد الله بن مسعود

بخند مت علی مرتضیٰ و حالیکہ خطبہ میخواند و میفرمود پیر سید از من حقیقت کتاب
 خدا را قسم خداست مرا که نیست هیچ آیتی مگر آنکه من می دانم اینک در شب فرود
 آمده است یا در روز و در دشت یا در کوہ و فی فضل الخطاب فی عہدہ السلاطین
 راجع عمر الی قول علی ثم قال عجزت النساء ان تلدن مثل علی بن ابیطالب لولا علی
 لملک عمرو بن سعدی جل علی و علی جالساً فی مجلس سعد فالتفت الی علی عمر فقال یا
 ابا حسن قم فاجلس مع محمد بن قنقل بن علی فاجلس مع خصم فیاظر انصرم الرجل ورجع
 علی الی مجلسه یبصر یو التقریر فی وجهه فقال یا ابا الحسن الی اراک متغیراً کرہت ما کان
 قال نعم یا ابا الحسن یومئذ قال ولم ذاک قال لانک کنت فی حفرة فسمی فک قلت لی قم یا
 ابا الحسن ولم تقل قم یا علی فاجلس مع محمد فاختار عمر براس علی و قیل بن عیینہ ثم قال
 یا بنی انتم کما ہرانا الله عز وجل وکم اخرفنا من الظلمات الی النور و اذا خرج ابومر
 عن سعید بن المسیب قال کان احد من الناس یقول سلونی غیر علی بن ابی طالب
 ابو عمر از سعید بن المسیب آرد کہ سعید بن المسیب گفت کہ بخیر علی مرتضیٰ کہ گفت
 کہ سلونی قبل ان تقعد و فی وجہ نہ کہے نے گفت در یا علی علی کہ علی بود و دیگر
 بساحل آن رسیدہ بہمت

قفلہائی ناکشودہ ماندہ بود | از گفت انا تحت سائر کشود
 وعن عبد الله بن مسعود ان القرآن انزل علی سبعة احراف باسما حروف اللام
 ظهر و بطن قال علی بن ابی طالب عنده من علم الظاهر و الباطن از عبد الله بن مسعود

باطنی و ظاهری
 علی بن ابی طالب
 علیه السلام
 در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت

روایت است که قرآن بر هفت حرف نازل شد و هر یک را ظاهر و باطن است
 و علی بن ابی طالب عالم ظاهر و باطن است قال الله تعالی لا یطرب ولا یابس
 الا فی کتاب مبین و علی تفسیر راعی حق بطن قرآن بود و همه چیز طرب یا بس که
 در قرآن نزول نمود و حیطه علم آن امام العالمین بود و از اخرج ابو عمر عن
 عبد الله بن عباس قال و الله لقد اعطی علی بن ابی طالب تسعة عشر العلم
 و انتم و الیه لقد شارکتوه فی العشر العاشر و من الاربعین تلج الاسلام و علی اعلم
 بذکاک الخبر قال و اذا ثبت لنا الشی عن علی لم یعد الی غیره و سوال کبار الصفا
 و روجه علی فتاده و اقواله فی المواطن الکثیرة و المسائل المعضلات مشهورة
 هذه فی فضل الخطاب و غیره گفت ابن عباس قسم خدا بر آئینه داده شده
 نه حصه علم علی مرتضی از ده حصه شریک اند صحابه و غیره مردمان در ده حصه از آن
 و نه حصه مخصوص بن عباس است و آن بحسبیت ذخاره و دیگران مانند انار

ابیات

علی بحسبیت ز الطاف آسمی	گرفتیش از مه تابماهی
چراغ علم و شن کرده اوست	ز مهرش یافت ره جانب دوست
سرشاهان عالم خاکپایش	بیاعارت بکج جان راندایش
و از انچه حدت ذهن و سرعت انتقال	باخذ حکم سیدانست و این در تفصیل
قضایا مصروف میکرد و تحقیق ثابت	گشته از رسول الله اصلی علیه آله بوجه

باطنی و ظاهری
 علی بن ابی طالب
 علیه السلام
 در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت

باطنی و ظاهری
 علی بن ابی طالب
 علیه السلام
 در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت
 و در بیان
 حقیقت
 علم
 و معرفت

متعددہ کہ فرمود کہ اتقنی واعلم کتاب اللہ وسنت رسول اللہ میان شما با
 علی مرتضیٰ است و ابن عباس از عمر بن الخطاب روایت می کند کہ اتقنی میان صحابہ
 علی مرتضیٰ است و کلام وی در تفسیر قرآن با سائند صحیح بسیار است و معلوم از ان
 کتب کبار اخرج ابن سعد وغیرہ عن ابی الطفیل عن علی قال واللہ ما نزلت
 الا لایۃ الا قد علمت فیما نزلت و این نزلت ان زلی و مہب لی قلیا عقولاً و لساناً
 ناطقاً فرمود علی مرتضیٰ کہ نازل نشد هیچ آیتیه مگر آنکہ میدانم و ریزیکہ نازل
 شد و در مکانے کہ نازل شد و در شان شخصے کہ نازل شد بدرستی خدا تعالی
 عطا فرمودہ است مرا ولی عاقل و داناکہ ہر چہ میخواہم از قرآن برمی آرم و
 زبانے دادہ است گویا کہ از ان افاضتہ فیض بر عالم میگنم از اخرج ابن کثیر
 عن محمد بن سیرین قال لما توفي رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ ابطأ علی عن البیتۃ
 فلقیہ ابو بکر فقال کرہت اما رتی فقال لا و لکن آیت لا ارمی بردای الا
 الی الصلوۃ حتی اجمع القرآن فرغوا انہ کہتہ علی تزیلہ قال محلو حبست فلک
 الکتاب لینا کان فیہ العلم والی داؤد از محمد بن سیرین کہ از مشاہیر تابعین است
 می آرد کہ ہر گاہ وفات یافت رسول خدا و مقرر گشت خلافت بر ابی بکر صدیق
 توقف کرد علی مرتضیٰ در بیعتش پس ملاقات کرد با وی ابو بکر صدیق و گفت
 ایانا خوش آمد ترا اما رت من ای علی مرتضیٰ فرمود نہ لکن من قسم خودم و بر خود
 لازم گرفتہ کہ چادر بدوش نگیرم و بر خیرم مگر برای نماز پنجگانہ تا آنکہ جمع بکنم

کتب کبار اخرج ابن سعد وغیرہ عن ابی الطفیل عن علی قال واللہ ما نزلت
 الا لایۃ الا قد علمت فیما نزلت و این نزلت ان زلی و مہب لی قلیا عقولاً و لساناً
 ناطقاً فرمود علی مرتضیٰ کہ نازل نشد هیچ آیتیه مگر آنکہ میدانم و ریزیکہ نازل
 شد و در مکانے کہ نازل شد و در شان شخصے کہ نازل شد بدرستی خدا تعالی
 عطا فرمودہ است مرا ولی عاقل و داناکہ ہر چہ میخواہم از قرآن برمی آرم و
 زبانے دادہ است گویا کہ از ان افاضتہ فیض بر عالم میگنم از اخرج ابن کثیر

روایت سے صاحب
 کہ صحیح حضرت امیر السلام
 کہ ایک بیت نبوت بنی صاحب
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت صدیق
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت علی
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت امیر السلام
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت امیر السلام

۱۳۱
 روایت سے صاحب
 کہ صحیح حضرت امیر السلام
 کہ ایک بیت نبوت بنی صاحب
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت صدیق
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت علی
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت امیر السلام
 کہ ایک بیت نبوت بنی حضرت امیر السلام

کتب کبار اخرج ابن سعد وغیرہ عن ابی الطفیل عن علی قال واللہ ما نزلت
 الا لایۃ الا قد علمت فیما نزلت و این نزلت ان زلی و مہب لی قلیا عقولاً و لساناً
 ناطقاً فرمود علی مرتضیٰ کہ نازل نشد هیچ آیتیه مگر آنکہ میدانم و ریزیکہ نازل
 شد و در مکانے کہ نازل شد و در شان شخصے کہ نازل شد بدرستی خدا تعالی
 عطا فرمودہ است مرا ولی عاقل و داناکہ ہر چہ میخواہم از قرآن برمی آرم و
 زبانے دادہ است گویا کہ از ان افاضتہ فیض بر عالم میگنم از اخرج ابن کثیر

قرآن را هر فرصتی از جمع قرآن بود پس دانستند که علی مرتضی جمع کرد قرآن را نهی نازل شد بر رسول گوندا که در آن اصلا تغیر و تبدیل و تقدیم و تاخیر نبود گفت عمر بن سیرین اگر میرسد بآن قرآن که جمع کرده بود علی مرتضی صلوات الله علی بنیها علیه هر آینه کامل میشد از وی علم کثیر و نفع خطیر لکن تقدیر مساعده شیعان آن نشد در امانی از ازاله الخلفاء والاتفاق و غیره از اخرج ابو عمر بن محبوب کعب القرطبی قال کان علی ممن جمع القرآن علی عهد رسول الله و هو حتی و حضرت علی مرتضی از حفاظ احادیث رسول خدا و کثیر النقل میان صحابه است قریب شصت حدیث در کتب معتبره از احادیث مرفوعه علیه السلام مذکور است و فی تحقیقت مرفوعات او بیش از هزار است میتوان یافت و بعضی ابواب حدیث پیش از وی نکرده بودند و وی فاتح اول آن باب است و اخرج عن عائشة ان علیا ذکر عندہا فقالت امانه اعلم من نبی بالسنه و از مسائل فتاوی و احکام بسیاری نقل کرده شد و حماد و کتب شافعیه و مصنف عبد الرزاق و مصنف ابی یزید ابی شیبہ و فافره مذکور است و موجد علم کونیه و مابری تمام علوم غریبه است علی مرتضی علیه السلام است قال القاسم الریجاسی فی المالیه حدثنا ابو جعفر محمد بن رستم الطبرانی حدثنا ابو حاتم الیمانی حدیثی یعقوب بن اسحق الخضری حدیثا سعد بن سلیم البابی حدثنا ابی عن جابر بن ابی السائب الا انه

هذا الرجل دعوى عريضته انفضت فقام فقال منالك فقال على سل تقفوا ولا تسال
 تعنتا فقال انت محنتي على ذلك هل رايت ربك يا على قال ما كنت لاعبد باله
 اره فقال رايت قال لم تره العيون بمشاهدة العيان لكن رايت القلوب
 بحقائق الايقان زلي واحد لا شريك له احد لثاني له فرد لا مثل له لا يحويه
 مكان ولا يد اوله زمان ولا يد ربك بالحواس ولا يقاس بالناس فصاح وعلب
 وسقطه مغشيا عليه فلما افاق قال عاهدت السمعن لاسال احد الاعد هذا تعنتا
 فقال علي بن ابي طالب هذا الكنان الامر اليك ويكي از اطهار وزي از علي رضي
 سوال کرد که در قرآن شأمة و لارطب و لا يابس الا في كتاب مبين پس علم
 طب کجاست فرمود که ازین آیه که میگوید و لارطب و لا يابس فوان الله لا يحب
 المشرقين بر می آید که اکل و شرب باعث اهل باید و چون از اعتدال بگذرد بجای
 پیدا کنند بیماری همه امراض تعفن اخلاط مبین افراط و تفريط اکل و شرب است

تا تو تن را چرب و شیرین میدی این شراب و این کباب و این شکر	گوهر جان را نه بینی نسد بهی خاک رنگین است و نقشین ای سپر
وصاحب سید الوری که شمری گفتند علی شعر ایشان بود اخرج عن الشعبي قال كان ابو بكر يقول الشعر وكان عمر وعثمان يقولان وعلی شعر انما شئت و اخرج عن سبط الاشجعي قال علی ابن ابی طالب بیات	

فعل کریمین احقرت مقلدین
کیا احقرت ابیہام سے
منطقے ہمارا اور دیر سے
کسی غیر انہیں عموماً روایت
نگاہ رکھنے والا احقرت میں
انکار کر دے وہ نہ کہہ سکتا
زنیاباں

این بجز را فرمود علی مرتضی صاحب نه نان را آنچه کمید او ترا باز داد
 چرا که رفتی و حال نیکه نان ای او پیشتر از نان های نیت برود و بر تقسیم او
 راضی شو گفت و الله راضی خواهم شد مگر بجای که هست در آن در هم با علی
 مرتضی فرمود حق تو نیست مگر یک درهم هفت درهم باقی حق اوست گفت آخر
 که سبحان الله یا سیر المؤمنین او میداد مراسمه در هم و راضی نشدم و توانا
 فرمودی مگر گفتن آن تا هم را منی کشتم حالا می فرمای که حق من نیست مگر یک درهم
 سخت بجهت چه آخر فرمود علی مرتضی علیه السلام میداد بتو بر حق تو سه در هم صلحا
 و احسانا و تو گفتی که راضی نمیشوم الا بحق حق تو نیست مگر یک درهم آخر عرض کرد
 بیان فرما و جهان تا قبول کنم فرموده تو بدل و جان فرمود علی مرتضی علیه السلام
 که آبا بود همگی هشت نان که آن هم بست و چهار ثلث باشد و خوردید شما
 سه سر آن را و معلوم نیست که کدام یکی از شما کم خورده و کدام یکی زیاده پس
 حمل بیکر کرد و خوردن شما هر سه علی السویه گفت رست فرمودی فرمود پس
 خوردی تو هشت ثلث از نه ثلث خود و یار تو هشت ثلث خورد و از پارتو ده
 ثلث خود و آن مرد خورد هشت ثلث یک ثلث از تو و هفت ثلث از یار تو
 درین صورت هر دو همی عوض هر ثلثی افتاد پس حق خود را در باب و از
 باطل روی بتابان خود حق معترف گشت و عرض کرد که اکنون بدل راضی شدم

۹

این بجز را فرمود علی مرتضی صاحب نه نان را آنچه کمید او ترا باز داد
 چرا که رفتی و حال نیکه نان ای او پیشتر از نان های نیت برود و بر تقسیم او
 راضی شو گفت و الله راضی خواهم شد مگر بجای که هست در آن در هم با علی
 مرتضی فرمود حق تو نیست مگر یک درهم هفت درهم باقی حق اوست گفت آخر
 که سبحان الله یا سیر المؤمنین او میداد مراسمه در هم و راضی نشدم و توانا
 فرمودی مگر گفتن آن تا هم را منی کشتم حالا می فرمای که حق من نیست مگر یک درهم
 سخت بجهت چه آخر فرمود علی مرتضی علیه السلام میداد بتو بر حق تو سه در هم صلحا
 و احسانا و تو گفتی که راضی نمیشوم الا بحق حق تو نیست مگر یک درهم آخر عرض کرد
 بیان فرما و جهان تا قبول کنم فرموده تو بدل و جان فرمود علی مرتضی علیه السلام
 که آبا بود همگی هشت نان که آن هم بست و چهار ثلث باشد و خوردید شما
 سه سر آن را و معلوم نیست که کدام یکی از شما کم خورده و کدام یکی زیاده پس
 حمل بیکر کرد و خوردن شما هر سه علی السویه گفت رست فرمودی فرمود پس
 خوردی تو هشت ثلث از نه ثلث خود و یار تو هشت ثلث خورد و از پارتو ده
 ثلث خود و آن مرد خورد هشت ثلث یک ثلث از تو و هفت ثلث از یار تو
 درین صورت هر دو همی عوض هر ثلثی افتاد پس حق خود را در باب و از
 باطل روی بتابان خود حق معترف گشت و عرض کرد که اکنون بدل راضی شدم

این بجز را فرمود علی مرتضی صاحب نه نان را آنچه کمید او ترا باز داد
 چرا که رفتی و حال نیکه نان ای او پیشتر از نان های نیت برود و بر تقسیم او
 راضی شو گفت و الله راضی خواهم شد مگر بجای که هست در آن در هم با علی
 مرتضی فرمود حق تو نیست مگر یک درهم هفت درهم باقی حق اوست گفت آخر
 که سبحان الله یا سیر المؤمنین او میداد مراسمه در هم و راضی نشدم و توانا
 فرمودی مگر گفتن آن تا هم را منی کشتم حالا می فرمای که حق من نیست مگر یک درهم
 سخت بجهت چه آخر فرمود علی مرتضی علیه السلام میداد بتو بر حق تو سه در هم صلحا
 و احسانا و تو گفتی که راضی نمیشوم الا بحق حق تو نیست مگر یک درهم آخر عرض کرد
 بیان فرما و جهان تا قبول کنم فرموده تو بدل و جان فرمود علی مرتضی علیه السلام
 که آبا بود همگی هشت نان که آن هم بست و چهار ثلث باشد و خوردید شما
 سه سر آن را و معلوم نیست که کدام یکی از شما کم خورده و کدام یکی زیاده پس
 حمل بیکر کرد و خوردن شما هر سه علی السویه گفت رست فرمودی فرمود پس
 خوردی تو هشت ثلث از نه ثلث خود و یار تو هشت ثلث خورد و از پارتو ده
 ثلث خود و آن مرد خورد هشت ثلث یک ثلث از تو و هفت ثلث از یار تو
 درین صورت هر دو همی عوض هر ثلثی افتاد پس حق خود را در باب و از
 باطل روی بتابان خود حق معترف گشت و عرض کرد که اکنون بدل راضی شدم

این بجز را فرمود علی مرتضی صاحب نه نان را آنچه کمید او ترا باز داد
 چرا که رفتی و حال نیکه نان ای او پیشتر از نان های نیت برود و بر تقسیم او
 راضی شو گفت و الله راضی خواهم شد مگر بجای که هست در آن در هم با علی
 مرتضی فرمود حق تو نیست مگر یک درهم هفت درهم باقی حق اوست گفت آخر
 که سبحان الله یا سیر المؤمنین او میداد مراسمه در هم و راضی نشدم و توانا
 فرمودی مگر گفتن آن تا هم را منی کشتم حالا می فرمای که حق من نیست مگر یک درهم
 سخت بجهت چه آخر فرمود علی مرتضی علیه السلام میداد بتو بر حق تو سه در هم صلحا
 و احسانا و تو گفتی که راضی نمیشوم الا بحق حق تو نیست مگر یک درهم آخر عرض کرد
 بیان فرما و جهان تا قبول کنم فرموده تو بدل و جان فرمود علی مرتضی علیه السلام
 که آبا بود همگی هشت نان که آن هم بست و چهار ثلث باشد و خوردید شما
 سه سر آن را و معلوم نیست که کدام یکی از شما کم خورده و کدام یکی زیاده پس
 حمل بیکر کرد و خوردن شما هر سه علی السویه گفت رست فرمودی فرمود پس
 خوردی تو هشت ثلث از نه ثلث خود و یار تو هشت ثلث خورد و از پارتو ده
 ثلث خود و آن مرد خورد هشت ثلث یک ثلث از تو و هفت ثلث از یار تو
 درین صورت هر دو همی عوض هر ثلثی افتاد پس حق خود را در باب و از
 باطل روی بتابان خود حق معترف گشت و عرض کرد که اکنون بدل راضی شدم

راستی موجب رضای خداست
راستی با دانه خودام و دست
النس ندیدم که گم شد از روی دست
از خودیث راست آرام دلست

افو فی الریاض عن محمد بن الزبیر قال قلت لمسجد دمشق فاذا انما الشيخ قد التوت
تروته ما من الکبیر فقلت یا شیخ من ادرکت قال عمر قلت فاعزوت قال لیریک
قلت فخذ منی شیخ معقولة قال فخرجت مع فیکم حاجا فابعدنا بیض نعام فداصر منا
فلما تقینا منا ساء کما وکنا لاسیر المؤمنین عرفا فادبر وقال بتعونی حتی انتهی الی محمد
رسول الله فصر بجمرة منها و اجابته امرأۃ فقال انما ابرئ حسن قالت لا فادبر وقال
اتبعونی حتی انتهی الیہ و هو یسوی التراب فیہ و قال لرجلایا امیر المؤمنین فقال لهما
اصابا ابیض نعام و هم یجرون قال اذا ارسلت لی قال اما احب باینا کم قال
یسئلون الفحل قال ایضا بکارا بعد البیض فما ینج منها ابرؤه قال عمر قال لیس
یکون قال علی البیض یرض فلما ادبر قال عمر اللهم لا تنزل فی شدة حر الا و ابوس
جینی در ریاض النضره از محمد بن الزبیر آورد و کہ گفت ابن زبیر کہ آدم در
مسجد دمشق و دیدم پیرے را کہ پشتش دو تا گشته از پیری لشتم ای پیر در کلام
عبد بودی و زمانه کرد ریاضی گفت زانعم بن الخطاب را و در غزوہ
یرموک حاضر بودم گفتیم چیزی از سخنانهای کہ شنیده بیان کن گفت بر آدم
بار و بی قصد حج و اعراض حج بستم پس با فتم بیضهای شتر مرغ و خور و بی بعد از
ادی حج عرض کردیم این ماجرا بخدمت عمر بن الخطاب پس روان گشت

[illegible]

[illegible]

وقال لا تدفعها الى واحد منادون صاحب حتى يجمع فليناولا ثم جاءوا احدهما اليها
وقال ان صاحب قدمات فافهمي الى الدنيا نير فابت فثقل عليها فلم تنزل بها حتى
وفعها اليه ثم لبث حولا اخر فجاها الاخر فقال اوفسي الى الدنيا نير فقال ان
صاحبك جاني وزعم انك قد ست دفعتها اليها فاحضما الى عمر فارا وان يقضي
عليها وروى انه قال لما اراك الامام منه فقال انت شرک بائد لا تقص
بيننا وادفعنا الى علي بن ابي طالب فدفعها الى علي وعرف انها قد كرمها فقال
ليس قبلنا لا تدفعها الى واحد منادون صاحب قال بلى قال ان مالك عندنا
ذو هب نجي بصاحبك حتى تدفعها اليكم اروايت است از حسن بن النعمان
برستيگر و مرد از قريش آمدند زوني و صد دينار نزد وي بامانت
لذا بشتند و گفتند بخوابي و ادبي از ما تمام نشود و گيري و بعد كس سال آمد
بلي از ان و مرد و گفت تحقيق مر و ان يار من پس برده آن دينار را بيمين
نبول نداشت و گفت تا هر دو با هم نيايند نه هم مرد دست از گري بيايند
نازن و دينار بايد انفسر و لذا نداشت بعد از سال ديگر آمد آن مرد و ديگر
و گفت برده آن دينار را همي مرا که تو سپرده بودم زن گفت که شريك
و آمد و گفت تو مرد و بمقاضا از من گرفت پس با هم مخاصمت نمودند
و آمدند بخديست عمر بن الخطاب که حکم کند در ميان اينها و در روي آبي آمد
که حکم کرد بر زن که تو ضامني و ترا تا دادن دادن ميرسد زن گفت

101

لانه اهلک من فوقه والذی یلیه ثلثا لانه اهلک من فوقه ولثلاث نصف لانه
 اهلک من فوقه والاربع الدیته الکامله فالاولان یرضوا فاتوا رسول الله
 فلقوا عنه مقام ابراهیم فقصوا علیه فقال انما اقضی علیکم وجمیتی رواه
 رجل من القوم ان علیا قتی بنینا فلما قصوا القصة امازه روايت است
 از علی مرتضی علیه السلام که فرستاد مراد رسول خدا بجانب مین پس در کودانی
 که مردمان کنده بودند تا شیر را شکار کنند افتادند چهار کس در وی بخو که
 افتاد مرد و سه و او بخت بدگیری و آن دیگر بدگیری تا چهار کس افتادند
 و زخمی کرد آنها را شیر و مردند به زخمهای آن و در زمان آنها با هم مجادله
 کردند تا بمقتله کشید فرمود علی مرتضی من حکم می کنم میان شما اگر راضی شوید بینا
 و الا نگذارم شما را تا میامد در حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله تا حکم کند
 میان شما و حکم من اینست که بگیرید از هر دوی که کنده اند این کودان را
 چهار یکی از خون بها و سه یکی از آن غمی زان و یک خون بهای تمام و کامل
 پس بدهند به و ارثان سیکه اول کبودان افتاد چهار یک خون بها را
 زیرا که او هلاک ساخته مرد و سه را که بالائی او بود و بوی او بخت بد بیکه
 متصل اوست سه یک خون بها چه او هلاک ساخته است بالائی خود را و بسوم
 نصف خون بها آنهم هلاک ساخته بالائی خود را و برای چهارم خون بهای
 کامل است زیرا که خود هلاک گشته و کسی را هلاک نکرده پس راضی نشدند

خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان

خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان

خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان

خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان
 خشت بر خشت است که در میان

ورحاله لیکه سید انبیاء فرموده باشد انادار الحکمة وعلی بابها وانا ملئتم
 العلم وعلی بابها لیکن تمینا و تبرکاً فی از د فترتی می آریم اخرج ابو سعید عن
 ابی سحی قال علی کلمات لور حاتم المظنی فبین لانتصت من قیل ان تدرکوا شملکم
 گفت ابی سحی محدث که فرموده است علی مرتضی کلمات را که اگر سوا شنوید
 شمار و رکب و سیر کنید بحدی که کعبه شما لاغرشو و از سیر و از مشرق تا مغرب
 بگردید نخواهید یافت مانند آن کلمات که فرموده است علی مرتضی
 صلوات الله علی نبینا وعلیه آله و از جمله کلمات آنحضرت است لا برحوا
 عبداً لاریه و لا یخف یخاف الا ذنبه و لا یستجی من لا یعلم ان یتعلم و لا یستجی
 اذا سئل عما لا یعلم ان یقول الله اعلم و اعلموا ان منکر لک الصبر من لا یحسان
 کمین لک الراس من الجسد فاذا ذهب الراس ذهب الجسد و اذا ذهب
 الصبر ذهب لا یحسان عن زید بن الحارث عن رجل من بنی عامر قال قال
 علی انما احاط علیکم اثنتین طول لائل و اتبع الهوی فان طول لائل منسی
 الاخرة و ان اتبع الهوی یصل من الحق و ان الدنیا قدر حلت مدبرة
 و ان الاخرة قد جاءت مقبله و لكل واحد منهما بنون فکونوا من انبیاء
 الاخرة فان الیوم عمل و لاحساب و عذاب و لاحساب و لا عمل و عن عطاء بن ابی
 ریح قال کان علی بن ابی طالب اذا بعث سریره ولی امر یا رجلاً فانهاه
 فقال و صباک متقی الیه لا بدک من لقائه و لا تنتهی لک دونه و هو ملک

۱۵۷

[illegible]

این کتاب در علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار

جان جسد علمایست این
 که برانی من کم در یوم دین
 رحم الله امر عرف قدره علمه بطور اسیا

قیمت هر کاله میدانی که چیت	قیمت خود در اندانی احمیت
تو همیدانی بخوزد لا بجوز	خود ندانی تو بجوزی با مجوز
آن رو این نار و ادانی ملیک	تور و ایا نار و ادانی ملین
گر تو دانی قیمت علم اسه این	زانت بکشاید و دیده غیبین

لامر و لکذب الامواب مع ترک المشورة - لاسو و مع الاستقام الجور
 اتعب من العبر لاراحة مع الحمد الحاسد متقاطعه من لا ذنب له

ابیات

در حسد گم در ترا و رره گلو	در حسد المیس را باشد غلو
کوز آدم تنگ دارد در حسد	باسادت جنگ دارد در حسد
چون کنی بر بے حسد مکر و حسد	زان حسد دل را سیاهی هار حسد
هر که را باشد مزاج و طبع مست	او نخواهد چکس را تندرست
هر که را دید از کمال چپ راست	از حسد تو بخش آمد در دوخت
چین کمالی دست آور تا تو هم	از کمال دیگران نیفتی به هم
بر نسیم فانی و مال و جسد	چون همین سوزند عامه و جسد
خود حسد نقصان و عیب گیر است	بلکه از جسد بد بیا بد تر است

این کتاب در علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار

این کتاب در علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار

این کتاب در علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار
 و در میان علمای این زمانه
 و در میان مردم بسیار

ای خنک آتکس حسد همراه نیست
خاک بر مهر کن حسد را محو با

الطامع في وفاق الذل شعير

با طمع کے چشم دل روشن بود
بر دران تو برداے طمع را

لسان المرء مجنود تحت لسانه من عذب
شعر

این زبان پرده است بر دگر جان
در زبان نخیان بود حسن رجال
همچو تیر دان که او جست از کمان
رو بهان خفت را شیران کند
هر آن آمد خطاب انصوا

بشد الشهوات اذل عن عبد الرق شاعر

ز غلام و بندگان و مسترق
جز بفضل ایزد و انعام خاص
گر چه آزاد است او را بنده گیر

انشرع مع سواد الادب

من شریک خاتمین صلوات الله علیهم

[illegible]

<p>بلکہ آتش و دھم آفاق زد و ز ادب معصوم و پاک آرم ملک بے ادب محروم ماننا ز لطف پ شد عذرا زینلی زجر ات رد با اندرین حضرت نادر ا اعتبار</p>	<p>بے ادب تمنا نہ خود را داشت بد از ادب پر نور گشته است این ملک از خدا جویم تو رفیق ادب بد ز گستاخی کسوت آفتاب خضر معصوم و بندگی واضطرار</p>
---	--

ليس العجب ممن ملك العجب من نجاة كبر الأعداء أخفاهم مكيده
إذا حلت المقادير ضللت التدابير شعر عرنى

فمن ان اذا اجاب القضاة القضا
 كثره و ذرات عالم موعج موعج
 چون قضا برون كنند از چرخ سر
 مرده بايد بود پيش حكم حق

محب الالبصار اذا جاء القضا
 باقضا اسما ن سجد موعج موعج
 عاقلان گردند بمسكه نرود كر
 تا نيايد زخم از رب الصلح

واخرج السجعي عن المبرد قال كان لمتو با على سيف على ابي بن ابي طالب
للتاس حرص على الدنيا وتدبيره وصفو بالاك فخرج يستشير
لم يرزقوا بعقل عند ما قسمت * لكنهم رزقوا بالحقا وير
كم من اديب لبيب لامياعده * وكلم عاجز نال دينا بتقصير
لو كان عن قوة او عن مغالبتة * طار البراء بارزاق العاصير
واخرج ابن عساکر عن جعي بن ماحيه قال قال علي كونا في الناس كالنحلة

[illegible][illegible]

[illegible][illegible][illegible]

فصل ما کرامات و کشف معینات و خوارق عادات مانند معجزات سرور
 کائنات بجز و بحد مشهور و معروف بدرجه قوت اثر رسیده حاجت تحریر ندارد
 و کم کس است که رجوع بخالص و نیاز بجباب آن شکلکشاها دی راه هدای علی نقی
 داشت و از بلا و محن نجات یافت و از بهنجاست که کاتب این سطور خادم
 علمائی بن محمد مبین نور الله قلبه بنور الصدق و البیقین و زرقه شفاعت سید المرسلین
 صلی الله علیه و آله الطینین الطاهرین فی یوم الدین بمرض صعب مبتلا بود و از
 دو او مدوا و معالجه سودی روی نمی نمود بلکه روز بروز دوم بدوم و در غایت
 می افزود روز و شب قلی بود و اضطراب لحظه آرام داشت و نه خواب
 تا شبیه بهمین استیلا اقبال و شده بلامین النوم و یقطع و دیگر جناب حضرت علی
 مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه وآله مشککاشای شغفا باجماعه کثیر و جم غفیر
 تشریف فرما شدند و این عاصی پر معاصی ابشرت بقای جمال جهان براری
 خود مشرف ساختند این بیدست و پایبای سرور دیده احوال پر احتمال
 خود را بر عرضان چاره گریز کارگان رسانید و رجال با عجز اید الله دست
 مبارک خود را از آستین نور آگین بر آورد و انگشت شهادت مصدر
 سعادت را بر پهلوی این احقر مضطرب خسته و شکسته زد و در فرمودند
 برو و شفا یافتی شادان و فرحان بحصول بن نعمت عظمائی برکت شمول از
 خواب جست و خود را صحیح و تندرست یافت و اصلا اثری از بیماری نداشت

۱۶۵

کرامات و کشف معینات و خوارق عادات مانند معجزات سرور کائنات بجز و بحد مشهور و معروف بدرجه قوت اثر رسیده حاجت تحریر ندارد و کم کس است که رجوع بخالص و نیاز بجباب آن شکلکشاها دی راه هدای علی نقی داشت و از بلا و محن نجات یافت و از بهنجاست که کاتب این سطور خادم علمائی بن محمد مبین نور الله قلبه بنور الصدق و البیقین و زرقه شفاعت سید المرسلین صلی الله علیه و آله الطینین الطاهرین فی یوم الدین بمرض صعب مبتلا بود و از دو او مدوا و معالجه سودی روی نمی نمود بلکه روز بروز دوم بدوم و در غایت می افزود روز و شب قلی بود و اضطراب لحظه آرام داشت و نه خواب تا شبیه بهمین استیلا اقبال و شده بلامین النوم و یقطع و دیگر جناب حضرت علی مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه وآله مشککاشای شغفا باجماعه کثیر و جم غفیر تشریف فرما شدند و این عاصی پر معاصی ابشرت بقای جمال جهان براری خود مشرف ساختند این بیدست و پایبای سرور دیده احوال پر احتمال خود را بر عرضان چاره گریز کارگان رسانید و رجال با عجز اید الله دست مبارک خود را از آستین نور آگین بر آورد و انگشت شهادت مصدر سعادت را بر پهلوی این احقر مضطرب خسته و شکسته زد و در فرمودند برو و شفا یافتی شادان و فرحان بحصول بن نعمت عظمائی برکت شمول از خواب جست و خود را صحیح و تندرست یافت و اصلا اثری از بیماری نداشت

غیر یوشع علیہ السلام یا حبس کرده نشد برای هیچ کی از اینا غیر من که برای
یوشع یا صدور حدیث یوشع از آنحضرت پیش از وقوع دشمنی برای عملی
علیه السلام بوده باشد و در مواهب لدینه گفته ردایت کرده است اینجست
راطیادی که از کابره علای حنفیه بود و در اصل شافعی بود و رجوع کرد از اکبریته
در شرح مشکلات الامار آورده که نقل کرد آنرا قاضی عیاض مالکی و گفت طحاوی که
احمد بن صالح از تفقات علماء حدیث است در مرتبه احمد بن حنبل می گفت سزاوارست
هر کسی که بسبیل وی علم است تحلف و تعاقب از حفظ حدیث اسما و زبر که وی از علما
نبوت است و نیز جلال لدین سیوطی راجز ویست در بیان طرق انجیث و تصحیح کرده است
از ابو الفتح الارودی و حسنیه ابو در عه العراقی و یکبار بعد وفات رسولی اصلی الله
علیه آله خدا تعالی رد دشمنی علی مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه کرد و آفتاب
را از مغرب باز گردانید در وقت توجیه مایل چون خواست که از فرات
بگذرد وقت نماز دیگر بود باطلایفه از اصحاب خود نماز دیگر را در وقت بگذار
و سایر اصحاب بگذاردن چهار پیمان خود مشغول بودند آفتاب غروب کرد
و نماز دیگر از ایشان فوت شد و در آن باب سخنان گفتند حضرت علی مرتضی علیه السلام
از اشدین از خدا یتعالی درخواست که آفتاب را باز گرداند تا اصحاب می نماز را
در وقت بگذارند خدا یتعالی دعائی وی اجابت کرد و آفتاب بجائی نماز دیگر آمد
چون قوم از نماز فارغ شدند آفتاب غروب کرد و از وی گوازی سخت هولناک می آمد

در شرح مشکلات الامار آورده که نقل کرد آنرا قاضی عیاض مالکی و گفت طحاوی که احمد بن صالح از تفقات علماء حدیث است در مرتبه احمد بن حنبل می گفت سزاوارست هر کسی که بسبیل وی علم است تحلف و تعاقب از حفظ حدیث اسما و زبر که وی از علما نبوت است و نیز جلال لدین سیوطی راجز ویست در بیان طرق انجیث و تصحیح کرده است از ابو الفتح الارودی و حسنیه ابو در عه العراقی و یکبار بعد وفات رسولی اصلی الله علیه آله خدا تعالی رد دشمنی علی مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه کرد و آفتاب را از مغرب باز گردانید در وقت توجیه مایل چون خواست که از فرات بگذرد وقت نماز دیگر بود باطلایفه از اصحاب خود نماز دیگر را در وقت بگذار و سایر اصحاب بگذاردن چهار پیمان خود مشغول بودند آفتاب غروب کرد و نماز دیگر از ایشان فوت شد و در آن باب سخنان گفتند حضرت علی مرتضی علیه السلام از اشدین از خدا یتعالی درخواست که آفتاب را باز گرداند تا اصحاب می نماز را در وقت بگذارند خدا یتعالی دعائی وی اجابت کرد و آفتاب بجائی نماز دیگر آمد چون قوم از نماز فارغ شدند آفتاب غروب کرد و از وی گوازی سخت هولناک می آمد

و از آنجمله آنست که بعضی سفر خود بکرمانسید و برآست و چپ نگریست و گریان
 گریان از آنجا گذشت پس گفت والله نیست محل خوابیدن شتران ایشان و
 موضع قتل ایشان اصحاب گفتند ای امیرالمومنین صلوات الله علی نبینا وعلیه السلام
 است فرمود این کربلاست اینجا قومی را بکشند که بحساب پهنست در آیند و جوانان
 از اهل محمد کشته خواهند شد درین میدان که گریه خواهد کرد بر ایشان زمین و آسمان
 و بعد از آن برفت و بچکس تا ویل سخن آن حضرت نداشت تا آنروز که واقعه حضرت
 سیالشهدا حضرت امام حسین صلوات الله علی نبینا وعلیه السلام واقع شد روحی صاحب
 الریاض عن الاصباح قال یتابع علی فرزند ابوموضع قبرالحسین فقال مینما متاع رکابهم و اینها
 موضع رجالم و مینما مرق و اسم فقیه من آل محمد صلعم یقتلون بنده العرصة کی علیهم
 و المارض و از آنجمله آنست که برادر این غازی کفته بود که فرزند حسین را بکشند
 و تو زنده باشی و ویرانست یکی چون امیرالمومنین حضرت امام حسین علیه السلام شهید
 کرد و برادر این غازی گفت جناب امیرالمومنین علی مرتضی علیه السلام راست فرمود
 که حضرت امام حسین علیه السلام را شهید ساختند و من و برانفرت نه کردم و اظهار
 نداشت خود میکرد و از آنجمله آنست که دو مرد با هم خصومت داشتند برای فیصله
 بخدمت جناب حضرت علی مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه السلام آمدند و آنحضرت زیر
 دیواری نشسته بود یکی عرض کرد که بخیز یا علی که این دیواری قند فرمود و بر و کفایت
 می کند مرا حفظ و امان خدا و حکم کرد میان دو مرد و بعد از آن که خواست دیوار را

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است و در بیان حال و سیرت و اخلاق و صفات و احوال و عیال و اولاد و فرزندان و حواریان و یارانی و خدمت و وفات و تدفین و کرامات و معجزات و غیره از آن بزرگواران است که در این کتاب مذکور است و در بیان حال و سیرت و اخلاق و صفات و احوال و عیال و اولاد و فرزندان و حواریان و یارانی و خدمت و وفات و تدفین و کرامات و معجزات و غیره از آن بزرگواران است که در این کتاب مذکور است و در بیان حال و سیرت و اخلاق و صفات و احوال و عیال و اولاد و فرزندان و حواریان و یارانی و خدمت و وفات و تدفین و کرامات و معجزات و غیره از آن بزرگواران است که در این کتاب مذکور است

من علی بن ابی طالب علیه السلام را می بینم که در مجلسی نشسته و مردم را به دعا می خواند و می فرمود که ای خداوند منم این دعا را بخوان که هر که بخواند از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد

مولوی

ما عیال حضرتیم و شیر خواہ	گفت حق الخلق عیال لاله
آنکس را کشد احاطه بود	مرغ و ماهی مرد را حارس بود
اگر زکوه فرو افتد آسیاب سنگی	نه عارف است که از راه سنگ بخیزد

عن معمر بن محمد بن اسحاق قال عرض علی رجلان فی خصوصۃ فجلس فی اصل جہ اقبال رجل علی البکر و منین علیہ السلام الجدار بقع فقال لہ علی امض کفی بالشد عار ساقضی بیننا و ارجلین فسقط الجدار و از آنجمله است که روزی فرمود علی رضی اللہ عنہ صلوات اللہ علیہ بنیاد و علیہ ستمی و انکار کرد از امر دی پس فرمود علی رضی اللہ عنہ کفایتی کنم بر تو اگر باشم راست گو گفت آن مرد کن پس دعا کرد و آن مرد بهان وقت اینها گشت مشکوئی

ز حدیث اولیسا نرم و درشت	تن بپوشان ز انکه زینت راست گشت
گرم گوید سرد گو بد خوش بگس	ما ز گرم و سرد و سبب در سبب
گرم و سردش زو بار زند گشت	بایه صدق یقین و بند گشت

و عن علی بن النوان ان علیا حدث حدیثا فکذبه رجل فقال دعو علیک ان کنت صدقا قال نعم و ما علیہ فلم یصرف حتی ذهب بصره و از آنجمله است که روزی حضرت رسالت صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم فرمود که ای خداوند منم این دعا را بخوان که هر که بخواند از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد

من علی بن ابی طالب علیه السلام را می بینم که در مجلسی نشسته و مردم را به دعا می خواند و می فرمود که ای خداوند منم این دعا را بخوان که هر که بخواند از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد و این دعا را در هر روز بخواند که از هر دردی که باشد شفا یابد

وطلب کن او را بد رستیکه علی مرتضی در خانه خودست پس باز آمد ابوذر و او از داد و شنید و آواز آسیا که میگردد و نظر کرد و دید که آسیا خود بخود میگردد و او را ندانم بر می آید و کسی گرداننده او نیست چنانچه باز آواز داد پس علی مرتضی از خانه بیرون آمد و آثار فرج و سرور بر رویها کشید و ابوذر پس علی عرض کرد که رسول خدا اتر اطلب من خود است پس آن بخدمت حضرت رسالت نشست و ابوذر میگردد که من بجانب رسولی صلی الله علیه و آله میگردم و رسول خدا البسوی من نظر میفرمود و گفت ای ابوذر چه چیز و داد ترا که در تعبیری عرض کردم یا رسول الله عجب العجائب یدم آسیائی در خانه علی مرتضی خود بخود گردید و او را ندانم بر می آمد و کسی گرداننده آن نبود فرمود رسول خدا بد رستیکه مرده ایتعالی را ملائکه اند که سیر میکنند بر زمین و خدا استعالی آنها را مقرر ساخته برای کار و خدمت آل سید المرسلین صلی الله علیه و آله اجمعین من له المولی فله الكل عن ابی ذر قال یعنی رسول الله صلی الله علیه و آله او عولیا فایت بدیت فناوایت فایم یحیی فعدت فاخبرت رسول الله فقال لی عد الیه و دع فانه فی البیت قال فعدت فانا و یه فسمعت صوت رجی الطین فثارنت فاذا الریح تطحن و لیس معهما احد فنادیته فخرج الی منشر عاقلنت لان رسول الله یدعوک فجا رخم لم ازل نظر الی رسول الله و نظیر الی ثم قال یا ابا ذر انا شک فقلت یا رسول الله عجب العجائب رجی الطین فی بیت علی و لیس معهما احد یدیر بهما فقال یا ابا ذر ان الله ملائکته یباحیون فی الارض و قد وکلوا بمعونته آل محمد و انما نجد انست که مضایب ابی فضال که از اهل جبر بود روایت

عن الحارث قال كنت مع علي بن أبي طالب بصيفين قربت بغر من اهل الشام جا وعليه رايته وثقالب القتي عليه جعل تخيل الصفوف حتى انتهى الى على فوضع مشفرو ما بين راس علي ومنكبته جعل يحركها ويستريح فقال علي والله انما العلامة بيني وبين رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال فجد الناس في ذلك اليوم واشتد قتالهم وازاحلوا كنت كه روزي بر حاضران مجلس سوگند داد كه هر كز رسول خدا صلى الله عليه وآله شنیده است كه گفت من كنت مولاه فعلى مولاه گوایي دهد و از زده تن از انصار حاضر بودند گوایي دادند بكي ديگر كه آنرا از رسول خدا صلى الله عليه وآله شنیده بود حاضر بود اما گوایي نداد حضرت علي مرتضى صلوات الله على نبينا وعليه فرمود اى فلان تو چرا گوایي ندادى با آنكه تو هم شنیده بودى گفتم من بپرشدم و فراموش كردم امير كبير عاكر د خدا و خدا اگر اين سخن در وضعى گويد بسفيدى بر بشهره دى ظاهر گردان كه عمامه از اينو شاندر اوى گويد كه والله آن شخص را ديدم كه سفيدى پايان هر دو چشمش دوى پديد آمده بود

آن دعا می شیخ فی چون هر دعا است	فانی است و گفت او گفت خدا است
انت مولی القوم من الایستی	قد ردی کلا لمن لم ینتمی

و از آنجمله آنست که ابن عدی کندی را خبر داد که مردمان یمن نیز از او لعنت کردند
چون برادر حجاج ابن عدی کندی را تکلیف این معنی داد ابن عدی برادر
حجاج را بطوری لعنت کرد که او نفهمید مگر شغف دریافت که این لعنت بر

[illegible]

وہ تو بھلائی کی طرف سے ہیں شکر
جانتے ہیں اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں
بہت تر ہے اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں
فرمان ہے اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں
اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں
اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں اور جانتے ہیں

باقی غرض از اینست که هر قدر حق را در
 غلبه کی غلبه بر حق را در
 باقی غرض از اینست که هر قدر حق را در
 غلبه کی غلبه بر حق را در

از وفات پیغمبر ز محن و بلا و مشقت و غمنا تا آخر عمر رسیده و همه آن وقایع رسول خدا
 صلی الله علیه و آله او را مطلع ساخت حضرت امیر عرض کرد که در آن بلا و فتن
 و مصائب و محن بایده من بسلامت خواهد ماند حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله
 فرمود که دین تو بسلامت باشد و تو بر حق و هر جانب که تو باشی حق با تو باشد
 و تو با حق باشی ان الحق مع علی ید و رحمت داد و آنچه نمجهد صدق خبر داده بود
 بطور سیوست و در خلافت لوی علیه السلام سبب عرض شهادت بقتل حضرت
 عثمان و بعثت کردن مروان بن الحکم قتل بود و توفیق علی مرتضی در گرفتار
 تحقاص تا فتنه زیاده نشود منازغان سه فرقه شدند ناکش و فاسطین ماقین
 و با همه قتال فرمود و در اعلامی دین تبیین و رعایت سنت سید المرسلین
 صلی الله علیه و آله و رفع شهادت شان هیچ دقیقه فرو نگذاشت و جد و جد
 کمال بر هدایت و موافقت خلق نمود اما تقدیر الهی مساعد او نشد و از کف
 آنست که حدیفه روایت کرد که عرض کردند یاران بنیاب رسول خدا صلی الله
 علیه و آله که کس را خلیفه کن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود اگر خلیفه کم
 و شما اطاعت او کنید و اطاعت فرمائش بجا نیاید نازل شود شما
 عذاب خدا بعد از آن عرض کردند که جبراعلی مرتضی را صلوة علی نبینا و علی خلیفه
 نبینا می برافروزم و بر سینه که قبول خواهد کرد و گفت قبول کنید و قتال امر او نماید و خلیفه
 علی مرتضی را بادی و ممدی که هدایت خواهد کرد و شمارا بره راست که اصلا کجی را

در میان من بود و او را در
 در میان من بود و او را در
 در میان من بود و او را در
 در میان من بود و او را در

باقی غرض از اینست که هر قدر حق را در
 غلبه کی غلبه بر حق را در
 باقی غرض از اینست که هر قدر حق را در
 غلبه کی غلبه بر حق را در

ورن دخلی نیست فی ازالۃ الخفا و اخرج الحاکم من طریق شریک بن عبد
 عن عثمان بن عمر بن شقیق بن سلمه عن حذیفه قال قالوا یا رسول اللہ لو استخلفت
 علینا قال ان استخلف علیکم خلیفۃ فیعصوه نیرل لعذاب قالو لو استخلفت علینا
 علیا قال انکم لا تفعلوه وان تفعلوه تجده ہادیامہد یاسیسا بکم الطريق المستقیم
 و فی الشکوۃ عن احمد بن علی قال قیل یا رسول اللہ من تو مر بعدک قال ان تو مر
 ابابکر تجده امینا زاهدانی الدینار اغنا فی الاخرہ وان تو مر داعم تجده قویا امینا
 لا یخات فی اللہ لو متہ لائم وان تو مر دعلیا و لارکم فاعلی بن تجده ہادیامہد
 باخذ بکم الصراط المستقیم فصل در بیان احادیثیکہ در باب شہادت
 حضرت علی مرتضوی صلوات اللہ علی نبینا وعلیہ

149

این کتاب را که در این شهر
 در سال ۱۰۲۰ هجری قمری
 در روز ۱۰ جمادی الثانی
 در شهر کابل
 در کتابخانه
 در سال ۱۰۲۰ هجری قمری
 در روز ۱۰ جمادی الثانی
 در شهر کابل
 در کتابخانه
 در سال ۱۰۲۰ هجری قمری
 در روز ۱۰ جمادی الثانی
 در شهر کابل
 در کتابخانه

[illegible][illegible][illegible]

ذكر خروج الحاكم عن الى الاسود والديلمي عن علي قال اثنى الله بن عبد الله بن سلام وقد
 وضعت حبلتي في الغزير وانا اريد العراق فقال لا تاتي العراق فانك آتيتهم اصابك
 به ذبا البسيف قال علي دايم الله فقد قال رسول الله قبلك قال ابو الاسود نقلت
 في نفسي بالثغراءيت كاليوم رجل محارب يحدث الناس مثل هذا واخرج الحاكم
 عن يزيد بن وهب قال قدم علي علي وقد من البصرة وفيهم رجل من الخوارج يقال
 له الجعد بن نعمه فحمد الله واثنى عليه وصلى على النبي ثم قال ان الله يا علي فانك ميت
 فقال علي لا ولكن مقتول ضرب ضربته علي بنه فغضب به قال واشار علي الى راسه
 ولحمته بيده وقال قتلا مقتضى وعده موعود وقد قاب من افترى ثم عاب عليا في
 لباسه فقال لو ليست لي نازخ من هذا فقال ان لباسي بعد من الكبر والجد وان
 يقتدى بي المسلمون واخرج الربيع بن بكاء عن علي بن ابي طالب انه اوصى حسين
 بن علي بن ابي طالب فقال في وصيته ان رسول الله اخبرني بما يكون من اختلاف بعده

154

مناقب اہلسنت وصال کا اور
بیان کنے کے اور فضائل اور
عمر کے اور صفات مختلفہ میں
دعا غلطی کے میں جو خمس
جو حضرت محمد کے ہونے سے
جانتے ہیں کہ ان کے ہونے سے
بیان کیا میں نے ان کے ہونے سے
نقل کیا ہے کہ ان کے ہونے سے
اس میں اور بعض ان کے ہونے سے
میں اور بعض ان کے ہونے سے

واما في قتال النكثين والمارقين والقاسطين وخبر في هذا الذي صاحبني خبرني انه عياك
 معاوية وابنه يزيد ثم بصير الى بني مروان توارثوها وان هذا الامر صار الى بني
 امية ثم الى بني العباس واني التزيتة التي يقبل بها الحسين ذكر ذلك في الحفاص
 فصل در بيان شهادت و تاريخ وفات و موضع
 قبر شريف و اختلاف آن و اعتقاد حضرت عليه السلام

روایت است که در شب جمعه که فردای آن شهید خواهر شد رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و سلم را در خواب دید و آنچه از امت بحضرت علی مرتضی علیه السلام رسیده بود
 مفصل بحاج حضرت رسالت پناه عرض نمود رسول خدا فرمود که دعا کن بر ایشان
 ایکنس فقال له قد كنت في الأمر يومئذ يا رسول الله فبما رأيتهم يومئذ فقال
 قال من سعد بوجهي على بالتحلف في الغد من قتل عثمان بالهنية فبأي شيء جمع من كان
 فيها من الصحابة وبقال ان طلحة والزبير بايعا كارين غير طاعين ثم خرجوا الى مكة
 وعاش فيها فاخذوا وخرجوا الى البصرة يطلبون بدم عثمان وبلغ ذلك عليا
 فخرج الى العراق فلقى بالبصرة طلحة والزبير وعاشية ومنهم وبى وقته على
 وكانت في جمادى الآخرة سنة سبعت وثلثين وقتل باطلون والزبير وبلغت القتل
 ثلثة عشر الفا واثم على بالبصرة خمسة عشر ليلة ثم المصرفت الى الكوفة ثم خرج عليه
 معاوية ومن معه بالشام فبلغ عليا فصارا فالتقوا الضعفين في صفر سنة سبع
 وثلثين ودام القتال ببابا ما فرغ اهل الشام المصاحف يدعون ما فيها لمكة من

واما في قتال النكثين والمارقين والقاسطين وخبر في هذا الذي صاحبني خبرني انه عياك
 معاوية وابنه يزيد ثم بصير الى بني مروان توارثوها وان هذا الامر صار الى بني
 امية ثم الى بني العباس واني التزيتة التي يقبل بها الحسين ذكر ذلك في الحفاص
 فصل در بيان شهادت و تاريخ وفات و موضع
 قبر شريف و اختلاف آن و اعتقاد حضرت عليه السلام
 روایت است که در شب جمعه که فردای آن شهید خواهر شد رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و سلم را در خواب دید و آنچه از امت بحضرت علی مرتضی علیه السلام رسیده بود
 مفصل بحاج حضرت رسالت پناه عرض نمود رسول خدا فرمود که دعا کن بر ایشان
 ایکنس فقال له قد كنت في الأمر يومئذ يا رسول الله فبما رأيتهم يومئذ فقال
 قال من سعد بوجهي على بالتحلف في الغد من قتل عثمان بالهنية فبأي شيء جمع من كان
 فيها من الصحابة وبقال ان طلحة والزبير بايعا كارين غير طاعين ثم خرجوا الى مكة
 وعاش فيها فاخذوا وخرجوا الى البصرة يطلبون بدم عثمان وبلغ ذلك عليا
 فخرج الى العراق فلقى بالبصرة طلحة والزبير وعاشية ومنهم وبى وقته على
 وكانت في جمادى الآخرة سنة سبعت وثلثين وقتل باطلون والزبير وبلغت القتل
 ثلثة عشر الفا واثم على بالبصرة خمسة عشر ليلة ثم المصرفت الى الكوفة ثم خرج عليه
 معاوية ومن معه بالشام فبلغ عليا فصارا فالتقوا الضعفين في صفر سنة سبع
 وثلثين ودام القتال ببابا ما فرغ اهل الشام المصاحف يدعون ما فيها لمكة من

واما في قتال النكثين والمارقين والقاسطين وخبر في هذا الذي صاحبني خبرني انه عياك
 معاوية وابنه يزيد ثم بصير الى بني مروان توارثوها وان هذا الامر صار الى بني
 امية ثم الى بني العباس واني التزيتة التي يقبل بها الحسين ذكر ذلك في الحفاص
 فصل در بيان شهادت و تاريخ وفات و موضع
 قبر شريف و اختلاف آن و اعتقاد حضرت عليه السلام
 روایت است که در شب جمعه که فردای آن شهید خواهر شد رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و سلم را در خواب دید و آنچه از امت بحضرت علی مرتضی علیه السلام رسیده بود
 مفصل بحاج حضرت رسالت پناه عرض نمود رسول خدا فرمود که دعا کن بر ایشان
 ایکنس فقال له قد كنت في الأمر يومئذ يا رسول الله فبما رأيتهم يومئذ فقال
 قال من سعد بوجهي على بالتحلف في الغد من قتل عثمان بالهنية فبأي شيء جمع من كان
 فيها من الصحابة وبقال ان طلحة والزبير بايعا كارين غير طاعين ثم خرجوا الى مكة
 وعاش فيها فاخذوا وخرجوا الى البصرة يطلبون بدم عثمان وبلغ ذلك عليا
 فخرج الى العراق فلقى بالبصرة طلحة والزبير وعاشية ومنهم وبى وقته على
 وكانت في جمادى الآخرة سنة سبعت وثلثين وقتل باطلون والزبير وبلغت القتل
 ثلثة عشر الفا واثم على بالبصرة خمسة عشر ليلة ثم المصرفت الى الكوفة ثم خرج عليه
 معاوية ومن معه بالشام فبلغ عليا فصارا فالتقوا الضعفين في صفر سنة سبع
 وثلثين ودام القتال ببابا ما فرغ اهل الشام المصاحف يدعون ما فيها لمكة من

ثم ربح العاص نكده الناس الحرب وتبعوا الى الصلح ويحكموا الحكمين فحكم علي ابا موسى
 الاشعري وكنكم معاوية بن النضر وكتبوا كتابا ان توافر اسر الحول باورن
 فليظروا في امر الولايتا فاتفقوا ففرق الناس ورجع معاوية الى الشام وعلى الى الكوفة
 فخرجت عليه الخوارج من اصحابه وقالوا لا حكم الا الله وعسكروا بجر ورا فبعث اليهم
 بن عباس فاجتمع فخرجهم فخرجهم قوم كثير وثبت قومه وساروا الى النهر وان فترضا
 لسبيل فسار على قتالهم النهر وان وقتل منهم ذاك الشذية الذي اخبر النبي صلى الله
 عليه وآله وذلك سنة ثمان ثلثين وجمع الناس باورن في شعبان من هذه
 سنة وفسر باسعد بن ابي وقاص بن عمرو وغيرهما من الصحابة فقدم عمرو بن العاص
 با موسى الاشعري مكيدة فية فحكم عليه عليا وتكلم فوافقه معاوية وبايع له وتفرق
 الناس عن علي وصار علي في خلاف من صحابه حتى صار يعرض على اصبعه ويقول
 صافى واطلق معاوية وانتدب ثلثة نفر من الخوارج عبد الرحمن بن الحارث بن ابي
 البرك بن عبد الله وعمر بن بكر التميمي فاجتمعوا بكم وتعاهدوا ليقبلن بهو الا والثلثة
 في بني ابي طالب السبل صلوات الله وعلى نبينا وعليه معاوية بن سفيان وعمرو بن
 العاص ويرى العباد ونحسم فقال بن الحارث انكم لم على وقال البرك انكم معاوية وقال
 بن بكر انما عليكم عمرو بن العاص فتعاهدوا على ذلك واتعدوا ليلة سبع عشر
 من رمضان ثم توجه كل منهم الى مصر الذي فيه صاحبه فقدم ابن الحارث الكوفة فلقى اصحابه
 في الخوارج وكما تم ما يري الى الليلة الجمعة سابع عشر رمضان سنة اربعين

وحسب رسول رب العالمين اذ التسميت معاوية بن صخر فان امة الخلفاء فبقينا به فمات
 تاريخ اسيدوطي وفي الاربعين الامم تاج الاسلام كانت خلفته على اربع سنين تسعة
 شهرا وصلى عليه الحسن انبه قيل كبر عليه اربع تكبيرات وقيل تسعة تكبيرات وعلم الحسن الحسين
 وجسد الله برجع وعرضه ودفن بالكوفة وقبره وقيل دفن في مسجد ابي ان شجر الحجاج
 ودفنه حيث لم يعلم وقيل نقله الحسن الى المدينة وقيل ضلّت به الراحلة التي كانت عليها
 فلم يوجد وقيل دفن في قصر الامارة بالكوفة وقيل وعسى ان يخفى موضع قبره ودفن
 بالليل ولم ينزل قبره فبقا الى زمن الرشيد ثم ظهر بالنزول بالظاهر الكوفة في زهرة اليوم
 عالم انتهى عبارة الاربعين المذكورة قبل ان الحسن بن علي عليه السلام اصابه الموت
 فدفنه بالمدينة مع فاطمة بنت رسول الله بوسية سنة وعشرين بضع مائة قال الحسن بن
 علي بن ابي طالب فدفنتم عليا فقال خزننا ليلنا من خزننا على مسجد الا شعث حتى اذا خرجنا
 الى القبر بحث القبر من تحت الكوفة فدفناه هناك وعلينا موضع قبره بوسية منه وعن
 الحاكم بن عبد الله الحافظ باسناده رفته الى بعضهم انه قال لما حضرت وفاة علي
 قال الحسن بن علي اذا انماست فاحملاني على سريره ثم اخرباني ثم ائتماني الغرير فاكما استروا
 صخرة مضايع فورا فاحضروا فاكما تجدان فيها ساحة فاوقفاني فيها روايته لابي ابي
 قال بعضهم خرج الرشيد من الكوفة متصفا بياضته الغرير فلبت اطباء الى اصابته الغرير
 فارسلنا عليه العقور وجعت الكلاب فاخربنا بها الرشيد فاحضر شيخا مشايخ
 الغرير وسأله فقال خزننا من ابادنا قبره على فاستبق الرشيد وكان يزوره

(Marginalia in various directions, including vertical and diagonal text, likely commentary or additional historical notes.)

و محسون دكان له تسع عشره سره انهي كلام السيوطي قد وه الحمد لمن و در موضع قبر حضرت
 حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه و علي نبينا اختلان بسيار است نزد بعضي رفقا امارت
 كوفه مرفون است و قبر حضرت را پنهان ساخته اند تا خوارج نبش نكند و نزد بعضي حضرت
 امام حسن صلوات الله عليه نبينا و عليه نعمش حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه نبينا و عليه ابدنيه
 بر دند و نزد حضرت فاطمه زهرا عليها السلام لموجب وصيت حضرت علي مرتضى علي نبينا
 و عليه الصلوٰه و السلام دفن كردند و نزد بعضي در غري مخين معجمه كه بناي مشهور در كوفه
 است بر نفون است و نزد بعضي اول در صحن مسجد كوفه متصل ب كنده دفن ساختند
 بعد ازان شب غري بردند و بوقت صبح دفن نمودند و نشان قبر نگذاشتند
 و در روايتي آمده كه حضرت امام حسن صلوات الله عليه نبينا و عليه نعمش مبارك
 را بر شتر بار كردند تا گاه شتر گنجيت و معلوم نشد كه كجاست هر چند جستجو نمودند
 نيافتند و نزد بعضي ان شتر در بلاط اقياد و مردمان آنجا گرفتند و بوش مبارك
 و دفن ساختند و در وقت بارون رشيد نشان قبر مبارك از اجاي بعضي مشايخ
 در غريين كه بناي مشهور در كوفه است ظاهر گشت و بطور و وحوش آنجا پناه
 مي گرفتند و هر چند بارون رشيد مي خواست كه شكار كند قدرت نيافت و شكمار
 بر آهوبه سر دادند قدم ميشي بگذاشتند و برگشتند ازان روز بارون رشيد هر سال
 بزيارت مشرف مي شد و اصح آنست كه مزار حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه نبينا
 و عليه نعمش شرف است تا مرد عالمي بزيارت آنجا مشرف ميشود و آوا مستمند

عاليه السلام حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه نبينا و عليه نعمش مبارك
 و محسون دكان له تسع عشره سره انهي كلام السيوطي قد وه الحمد لمن و در موضع قبر حضرت
 حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه و علي نبينا اختلان بسيار است نزد بعضي رفقا امارت
 كوفه مرفون است و قبر حضرت را پنهان ساخته اند تا خوارج نبش نكند و نزد بعضي حضرت
 امام حسن صلوات الله عليه نبينا و عليه نعمش حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه نبينا و عليه ابدنيه
 بر دند و نزد حضرت فاطمه زهرا عليها السلام لموجب وصيت حضرت علي مرتضى علي نبينا
 و عليه الصلوٰه و السلام دفن كردند و نزد بعضي در غري مخين معجمه كه بناي مشهور در كوفه
 است بر نفون است و نزد بعضي اول در صحن مسجد كوفه متصل ب كنده دفن ساختند
 بعد ازان شب غري بردند و بوقت صبح دفن نمودند و نشان قبر نگذاشتند
 و در روايتي آمده كه حضرت امام حسن صلوات الله عليه نبينا و عليه نعمش مبارك
 را بر شتر بار كردند تا گاه شتر گنجيت و معلوم نشد كه كجاست هر چند جستجو نمودند
 نيافتند و نزد بعضي ان شتر در بلاط اقياد و مردمان آنجا گرفتند و بوش مبارك
 و دفن ساختند و در وقت بارون رشيد نشان قبر مبارك از اجاي بعضي مشايخ
 در غريين كه بناي مشهور در كوفه است ظاهر گشت و بطور و وحوش آنجا پناه
 مي گرفتند و هر چند بارون رشيد مي خواست كه شكار كند قدرت نيافت و شكمار
 بر آهوبه سر دادند قدم ميشي بگذاشتند و برگشتند ازان روز بارون رشيد هر سال
 بزيارت مشرف مي شد و اصح آنست كه مزار حضرت علي مرتضى صلوات الله عليه نبينا
 و عليه نعمش شرف است تا مرد عالمي بزيارت آنجا مشرف ميشود و آوا مستمند

و بطاعت متحابان و اکسیر عظم برای اجابت دعا و برآمدن مرعاست اللهم ارزقنا
زیارتی فی الدنیا و الآخرة انک علی کل شیء قدير و بالا اجابت جدیر
و شیخ رفیع علی مرتضی صلوات الله علی نبیا و علیہ و در وقت شهادة و لقاء خدا
بروایت صحیح شش سال موافق سن رسول یزد متعال فی وقت انتقال بود
و قبل از بعثت حضرت رسالت صلی الله علیه و آله او را در تربیت خود گرفته
و پرورش و تعلیم فرمود و در سن ده سالگی کلمه شهادة بر زبان رانده بعبادة
خدا با محمد مصطفی صلی الله علیه و آله در بطحا مشغول بود و بعد از آن هجرت فرمود
رسول خدای فرمود و در جمیع مشاهد و محارب همراه رسول خدا صلی الله علیه و آله بود
و شجاعت و جوانمردی و تدور و دلاوری بقیاس نمود و در وقت وفات
رسول مقبول صلی الله علیه و آله سی سال عمر شریف آنحضرت صلوات الله علی نبیا
و علیہ و آله بود و حسب فرموده رسول مقبول صلی الله علیه و آله صبر نمود و عهد که
رسول خدا از آن حضرت گرفته بود ایفا رآن گما هو احری فرمود بخت و پنج سال
حل مشکلات مسائل دین و انظار سنت سید المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم
در آوان خلافت خلفا را شدند کرده هر گاه که خود بر خلافت نشست
و افتراق و اختلاف و نزاع و خلافت در مردمان پدیدار گشت و مورخان
و با گردید و تقبال و جبال با آن گزیده متعال پیش آمدند و قدر و منزلت او
نشان دهند هر چند سماعی جمیل و کوششهای لطیف نگار بر چون تقدیر مساعد و قبول

۱۹۲

ابن عبد اللہ بن جعفر بن ابی طالب ولد با علیا و عونا عیسا و غیر ہم و خرجت رقیۃ الکبریٰ
 و ہی ام کلثوم ابی عمر بن الخطاب فاولد ہا زید اوائت زید و اتمہ فی یوم واحد و زوجا
 العباس مع عمر برضا را بنما علی و اذ نہ و ہذہ الروایۃ ہی المقول علیہا عند الشیعۃ ہذا
 فی فضل الخطاب و فی منقح النہاد اما ازواج علی ناقض الروایۃ متفق علی سماع مختلفہ
 فی اثین و اما السببۃ الاثنی لم یختلفوا فیمن فالاولی فاطمہ بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 و آلہ سیدہ نسائ العالمین و سبجی ذکر ہا فی الباب الثالث و لم یزوج علی علیہا حتی ماتت
 بل ذہب فریق من العلماء الی ان کان حرا علی خستمان رسول اللہ ان تزوجوا علی بناتہ
 الثانیۃ ام البنین بنت حرام بن خالد الکلابیۃ و الثانیۃ اسمائۃ بنت عمیس و کانث و لا
 تحت جعفر بن ابیطالب فلما اشد جعفر تزوجا ابوبکر الصدیق و لما قونی ابوبکر تزوجا
 علی و لہما من کل الازواج الثلثۃ اولاد امجاد کعبہ اللہ و محمد و عون و ہنا جعفر و محمد
 بن ابی بکر و یحیی و عون ابی علی بن ابی طالب صلوات اللہ علی بنیاد علیہ و الرابعتۃ آتہ
 بنت العاص بن اخیخت خدیجۃ ام المؤمنین و اما امہ فمیری بنیبت بنت رسول اللہ
 اکبر بناتہ و فضلہا عند فاطمہ و ماتت فی حیوۃ ابنی و تزوج علی امہ بعد فوت
 فاطمہ بوصیتہا و تزوجا بعد فوت علی المغیرۃ بن نوفل ابن الحارث ابن عبد المطلب و کان
 امیر المؤمنین علی قد اوصاہ بذلک لانه خاف ان یخطبہا معاویۃ و ماتت اما مستر
 عند المغیرۃ سنۃ خمسین من ہجرت و الحامسۃ المتحبات بنت امرئ القیس بن عدی الکلابیہ
 و السادسۃ ام سعید بنت عروہ بن سعود القضیۃ و السابعتۃ لیلی بنت سعود و ابن

ابن عبد اللہ بن جعفر بن ابی طالب ولد با علیا و عونا عیسا و غیر ہم و خرجت رقیۃ الکبریٰ
 و ہی ام کلثوم ابی عمر بن الخطاب فاولد ہا زید اوائت زید و اتمہ فی یوم واحد و زوجا
 العباس مع عمر برضا را بنما علی و اذ نہ و ہذہ الروایۃ ہی المقول علیہا عند الشیعۃ ہذا
 فی فضل الخطاب و فی منقح النہاد اما ازواج علی ناقض الروایۃ متفق علی سماع مختلفہ
 فی اثین و اما السببۃ الاثنی لم یختلفوا فیمن فالاولی فاطمہ بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 و آلہ سیدہ نسائ العالمین و سبجی ذکر ہا فی الباب الثالث و لم یزوج علی علیہا حتی ماتت
 بل ذہب فریق من العلماء الی ان کان حرا علی خستمان رسول اللہ ان تزوجوا علی بناتہ
 الثانیۃ ام البنین بنت حرام بن خالد الکلابیۃ و الثانیۃ اسمائۃ بنت عمیس و کانث و لا
 تحت جعفر بن ابیطالب فلما اشد جعفر تزوجا ابوبکر الصدیق و لما قونی ابوبکر تزوجا
 علی و لہما من کل الازواج الثلثۃ اولاد امجاد کعبہ اللہ و محمد و عون و ہنا جعفر و محمد
 بن ابی بکر و یحیی و عون ابی علی بن ابی طالب صلوات اللہ علی بنیاد علیہ و الرابعتۃ آتہ
 بنت العاص بن اخیخت خدیجۃ ام المؤمنین و اما امہ فمیری بنیبت بنت رسول اللہ
 اکبر بناتہ و فضلہا عند فاطمہ و ماتت فی حیوۃ ابنی و تزوج علی امہ بعد فوت
 فاطمہ بوصیتہا و تزوجا بعد فوت علی المغیرۃ بن نوفل ابن الحارث ابن عبد المطلب و کان
 امیر المؤمنین علی قد اوصاہ بذلک لانه خاف ان یخطبہا معاویۃ و ماتت اما مستر
 عند المغیرۃ سنۃ خمسین من ہجرت و الحامسۃ المتحبات بنت امرئ القیس بن عدی الکلابیہ
 و السادسۃ ام سعید بنت عروہ بن سعود القضیۃ و السابعتۃ لیلی بنت سعود و ابن

۱۹۷

ابن عبد اللہ بن جعفر بن ابی طالب ولد با علیا و عونا عیسا و غیر ہم و خرجت رقیۃ الکبریٰ
 و ہی ام کلثوم ابی عمر بن الخطاب فاولد ہا زید اوائت زید و اتمہ فی یوم واحد و زوجا
 العباس مع عمر برضا را بنما علی و اذ نہ و ہذہ الروایۃ ہی المقول علیہا عند الشیعۃ ہذا
 فی فضل الخطاب و فی منقح النہاد اما ازواج علی ناقض الروایۃ متفق علی سماع مختلفہ
 فی اثین و اما السببۃ الاثنی لم یختلفوا فیمن فالاولی فاطمہ بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 و آلہ سیدہ نسائ العالمین و سبجی ذکر ہا فی الباب الثالث و لم یزوج علی علیہا حتی ماتت
 بل ذہب فریق من العلماء الی ان کان حرا علی خستمان رسول اللہ ان تزوجوا علی بناتہ
 الثانیۃ ام البنین بنت حرام بن خالد الکلابیۃ و الثانیۃ اسمائۃ بنت عمیس و کانث و لا
 تحت جعفر بن ابیطالب فلما اشد جعفر تزوجا ابوبکر الصدیق و لما قونی ابوبکر تزوجا
 علی و لہما من کل الازواج الثلثۃ اولاد امجاد کعبہ اللہ و محمد و عون و ہنا جعفر و محمد
 بن ابی بکر و یحیی و عون ابی علی بن ابی طالب صلوات اللہ علی بنیاد علیہ و الرابعتۃ آتہ
 بنت العاص بن اخیخت خدیجۃ ام المؤمنین و اما امہ فمیری بنیبت بنت رسول اللہ
 اکبر بناتہ و فضلہا عند فاطمہ و ماتت فی حیوۃ ابنی و تزوج علی امہ بعد فوت
 فاطمہ بوصیتہا و تزوجا بعد فوت علی المغیرۃ بن نوفل ابن الحارث ابن عبد المطلب و کان
 امیر المؤمنین علی قد اوصاہ بذلک لانه خاف ان یخطبہا معاویۃ و ماتت اما مستر
 عند المغیرۃ سنۃ خمسین من ہجرت و الحامسۃ المتحبات بنت امرئ القیس بن عدی الکلابیہ
 و السادسۃ ام سعید بنت عروہ بن سعود القضیۃ و السابعتۃ لیلی بنت سعود و ابن

ابن عبد اللہ بن جعفر بن ابی طالب ولد با علیا و عونا عیسا و غیر ہم و خرجت رقیۃ الکبریٰ
 و ہی ام کلثوم ابی عمر بن الخطاب فاولد ہا زید اوائت زید و اتمہ فی یوم واحد و زوجا
 العباس مع عمر برضا را بنما علی و اذ نہ و ہذہ الروایۃ ہی المقول علیہا عند الشیعۃ ہذا
 فی فضل الخطاب و فی منقح النہاد اما ازواج علی ناقض الروایۃ متفق علی سماع مختلفہ
 فی اثین و اما السببۃ الاثنی لم یختلفوا فیمن فالاولی فاطمہ بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 و آلہ سیدہ نسائ العالمین و سبجی ذکر ہا فی الباب الثالث و لم یزوج علی علیہا حتی ماتت
 بل ذہب فریق من العلماء الی ان کان حرا علی خستمان رسول اللہ ان تزوجوا علی بناتہ
 الثانیۃ ام البنین بنت حرام بن خالد الکلابیۃ و الثانیۃ اسمائۃ بنت عمیس و کانث و لا
 تحت جعفر بن ابیطالب فلما اشد جعفر تزوجا ابوبکر الصدیق و لما قونی ابوبکر تزوجا
 علی و لہما من کل الازواج الثلثۃ اولاد امجاد کعبہ اللہ و محمد و عون و ہنا جعفر و محمد
 بن ابی بکر و یحیی و عون ابی علی بن ابی طالب صلوات اللہ علی بنیاد علیہ و الرابعتۃ آتہ
 بنت العاص بن اخیخت خدیجۃ ام المؤمنین و اما امہ فمیری بنیبت بنت رسول اللہ
 اکبر بناتہ و فضلہا عند فاطمہ و ماتت فی حیوۃ ابنی و تزوج علی امہ بعد فوت
 فاطمہ بوصیتہا و تزوجا بعد فوت علی المغیرۃ بن نوفل ابن الحارث ابن عبد المطلب و کان
 امیر المؤمنین علی قد اوصاہ بذلک لانه خاف ان یخطبہا معاویۃ و ماتت اما مستر
 عند المغیرۃ سنۃ خمسین من ہجرت و الحامسۃ المتحبات بنت امرئ القیس بن عدی الکلابیہ
 و السادسۃ ام سعید بنت عروہ بن سعود القضیۃ و السابعتۃ لیلی بنت سعود و ابن

بعض العلماء بقول من لم يرحمة قطاي لم تحضر حج انساني انه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 او تيتيه لم تحضر و لم طيبت و انما ساء فاطمه لان الله فطمها محبها عن النار اما و تيه تسميه
 فاطمه زهرا كه حقه تعالى باز داشت اورا و جهان اورا از آتش و دوزخ
 نهاني الصواعق و تتول زهته النطاع وى از سار زمان خود و فضل و
 دين و حسن و جمال و النطاع وى از سار سوي الله و زهرا از زهته زهرت
 و بهجت و جمال و كمال و زاكيه از زهته طهارة و عصمت و راضيه و مرضيه از
 بهته رضا بقضا و محن و بلا و تشبيه ترين مردم به رسول خدا صلى الله
 عليه و آله در راه و روش و سيرت و صورت و سخن كردن و جمع حركات
 و سكنات و طاعات و رياضات و اخلاق و حسنات و چون در مى آمد
 فاطمه رسول خدا مى ايستاد و ميرفت بسوى وى و ميگرفت دست او را
 وى بوسيد چنين و را مى نشاندهش بر جاي خود و بخنين چون در مى آمد
 آنحضرت حضرت زهرا مى ايستاد و ميرفت بسوى آنحضرت و ميگرفت دست
 آنحضرت را وى نشانده در جاي خود و در بعضى روايات آمده كه رسول خدا
 صلى الله عليه و آله مى بوسيد فاطمه را و مى فرمود بوى بهشت مى آيد از اين
 خاتون جنت جبرئيل ميوه از بهشت آورده بود آنرا خورد و فاطمه

از ان متولد گشت

فصل

بعض العلماء بقول من لم يرحمة قطاي لم تحضر حج انساني انه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 او تيتيه لم تحضر و لم طيبت و انما ساء فاطمه لان الله فطمها محبها عن النار اما و تيه تسميه
 فاطمه زهرا كه حقه تعالى باز داشت اورا و جهان اورا از آتش و دوزخ
 نهاني الصواعق و تتول زهته النطاع وى از سار زمان خود و فضل و
 دين و حسن و جمال و النطاع وى از سار سوي الله و زهرا از زهته زهرت
 و بهجت و جمال و كمال و زاكيه از زهته طهارة و عصمت و راضيه و مرضيه از
 بهته رضا بقضا و محن و بلا و تشبيه ترين مردم به رسول خدا صلى الله
 عليه و آله در راه و روش و سيرت و صورت و سخن كردن و جمع حركات
 و سكنات و طاعات و رياضات و اخلاق و حسنات و چون در مى آمد
 فاطمه رسول خدا مى ايستاد و ميرفت بسوى وى و ميگرفت دست او را
 وى بوسيد چنين و را مى نشاندهش بر جاي خود و بخنين چون در مى آمد
 آنحضرت حضرت زهرا مى ايستاد و ميرفت بسوى آنحضرت و ميگرفت دست
 آنحضرت را وى نشانده در جاي خود و در بعضى روايات آمده كه رسول خدا
 صلى الله عليه و آله مى بوسيد فاطمه را و مى فرمود بوى بهشت مى آيد از اين
 خاتون جنت جبرئيل ميوه از بهشت آورده بود آنرا خورد و فاطمه

ففضلا لکلمات و مناقب حیات آن بضم سید کلمات لا تعدوا تحطی است لیکن بقسلی از نقل
رفت از آنجا در مشکات شریف حضرت عائشه و رایت میکند که گفت عائشه منیرم بحکمیرا
که باشد انچه در ترمذی هدی بر سونجی اصلی الله علیه از فاطمه زهرا صلوة الله علی ابیها
وعینما و ابن عساکر از خدیجیه روایت کرده که فرمود رسول خدا اصلی الله علیه و آله
احب الی فی فاطمه الزهرا و از حجه آنست که روزی پیغمبر صلعم با علی و فاطمه
مباشطت می فرمود و هر دو را تلمط می نمود علی گفت یا رسول الله او
دوست تراست بتو از من یا من از وی حضرت فرمود وی دوست ترا
ست من از تو و تو عزیزتری بر من از وی هذانی الصواعق و غیره از آنجمله
است که فرمود اتانی ملک فقم علی نزل من السماء و لم یزل قبلها فبشر فی ان الحسن
والحسین سیدا شباب اهل الجنة و ان فاطمه سیده النساء اهل الجنة و از آنجمله
آنست که از عائشه صدیق بر رسیدند از زنان که دوست تر بود به رسول خدا
صلی الله علیه و آله گفت فاطمه گفتند از مردان که گفت شوهر او را از آنجمله بصحت
پیوسته از عائشه صدیق و ام سلمه و غیره به روایت مسلم و ترمذی و غیره
گفتند بیرون رفت پیغمبر و بود بر و کسانی از صوف حسن بن علی صلوة الله
علی بنیها و علیها پیش آمد آنحضرت در زیر کسار آورد او را بعد از آن حسین
ابن علی صلوات الله علی بنیها و علیها آمد او را نیز در آورده انگاه خباب فاطمه
و علی آمدند ایشان را نیز دران کسار آورد پس ابن آیه غنمیرید الله

اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔

سلیٰ اللہ علیہ وآلہ ورحمہ فرمود کہ تمہارا مان من النار ومنزلتہ مجتہبا مع
 منزلتہ سید المابرار واعدائی کہ در فضیلت البیت وارد گشتہ آنحضرت
 رضی اللہ عنہما راس و رئیس آنہاست و ثواب محبت مودودہ وی حدی ندارد
 و بعض نکتہ مودودہ وی موجب مغفرت و دخول جنات و نبض وعداوت او
 باعث عقوبت و دخول نیران است فرمود مصیب حق در حق و من فاطمہ
 احصنت فرجہا فحرمہا اللہ و ذریئہا علی النار و اخرج الطبرانی سند الرجال نقاہ
 انہ صلعم قال لما ان اللہ غیر من ذک ولا احد امن و لدک فرمود کل شیء آدم حتی
 الی عصبہ الا ولد فاطمہ علیہا السلام و فرمود در حق وی اذا کان یوم القیمۃ نادی
 مناد من وراء الحجب غصقوا البصار کم عن فاطمہ بنت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ
 حتی تمرد فی الصواعق تمرعہا سبعون الف جاریتہ من الحور العین کم البرق و ہم
 فرمود ہست کہ تار و ز قیامت ہر کہ در ذریعت وی مقرر توحید خدا و رسالت
 من خواہد بود ہر چند بنا شروع مرتکب گردد و حق تعالیٰ او را عذاب
 بخواہد کرد ہذا فی الصواعق و فی الجامع الصغیر للسیوطی فی الصواعق ایضا عن
 علی قال رسول اللہ وعدنی ربی فی البیت من اقر منہم بالتحجید ولی بالبلاغ
 ان لا یغفر لہم و قال رسول اللہ ان نسب الانسان یتقطع یوم القیامتہ غیر نسبی
 و صہری چنانچہ آیہ کہ میاید اللہ لیدعیہم کم الرجس البیت ہم مشعر باین
 است کہ حقیقتا لے ذریعت حضرت رسالت را این عالم پاک و طاہر از لوث

۲۰۶
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔

اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔
 اے محمدؐ کی طرف سے جو کچھ تم کو بتایا گیا ہے اس پر عمل کرو اور اس سے باز رہو۔

عصیان و شاکر بفقدان با ایمان خواهد بود مولوی جامی در سلسله الذهب آورده

ابیات

معنی انسا یرید الله که خدا را از لوث رجس و فساد نیست پوشیده بر ذوی الانعام چون بود رجس ذلت و عصیان پس همه ابلهیت مغفوراند از گناه چون برست ذلّۀ شان تو مواخذ شوی بآن هذیان اهل بیت طهارتند اینها اختر برج شریع و ایمانند	آن بود پیش عارت آگاه هست تطهیر اهل بیت مراد که بود رجس بدترین انعام نیست تطهیر آن بجز عفو ان وز عقوبات آخرت دوراند نتوان بهر آن مذمت شان که تر یافت بر زبان جریان نور چشم بصارتند اینها گوهر درج صدق و احسانند
--	--

از آنجمله آنست که ملائکه برای کار و خدمت حضرت رضی الله عنهما از جانب الوه
مقرر بودند و عند الحاجت حاضر می شدند چنانچه حدیث طبرانی در خانه آن
برگزیده خدا که ابی ذر غفاری دیده عجب میشد در فضائل علی مرتضی صلوٰه الله
علی نبیها و علیه سابقا گذشت و آنحضرت صلعم فرمود ای اباذر الله ملائکه
سیاحین فی الارض قد وکلوا المعونه آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم نه اهل
فی السماوات و غیره و از آنجمله آنست که رسول خدا صلی الله علیه و آله خبر داد او را

این صلوات است که در روز قیامت بر او خوانند و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد

که سیده نسا را عالمین است و از اکثر احادیث علی سبیل العموم مستفاد میشود و فاطمه
 زهرا صلوات الله علی نبینا وعلیها از جمیع نسا عالم افضل است حتی مریم و عیسی
 و خدیجه کبری و عایشه صدیقہ خنجر در مشکوٰۃ از حدیثی روایت است که آن
 حضرت فرمود که حدیقه این فرشته است که پیش ازین بر زمین فرود میامده
 و ستوری خواست از خدا تا نزد من بیاید و بر من سلام کند و فرود رسانی که فاطمه
 سیده نسا بهشت است و از ابی داؤد که روایت است که بدرستی که
 رسول خدا صلی الله علیه و آله گفته است فاطمه گوشت پاره از من است پس برابر
 نمی کنم من به گوشت پاره رسولی و صلی الله علیه و آله هیچ یکی را تا ما قال اعلی
 فی شرح مشکوٰۃ و مختار امام سبکی همین است و از آنجمله آنست که رسول خدا صلی الله
 علیه و آله خبر داد او را که تو دمن در یک مقام خواهم بود و به روز قیامت
 فی الصواعق و فی ازاله النفا عن ابی سعد الحذری ان ابی سبیحی صلی الله علیه و آله
 مر علی علی و فاطمه صلوات الله علی نبینا وعلیها فقال انی وایاک و هذا النایم یعنی
 علیا و هماغه الحسن و الحسین لفی مکان واحد یوم القیامته و ما علی قاری از علی
 مرتضی صلوات الله علی نبینا وعلیه روایت کرده و شیخ عبدالحق دهلوی فی ذکر اربع
 آورده که سرور انبیا و فاطمه هر خطاب کرده و فرمود من و تو و علی و حسین
 در یک مقام خواهم بود و از آنجمله آنست که در شان و کز و زوج و بی پسران
 وی رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود من جنگ کننده ام با کسی که جنگ کند

این صلوات است که در روز قیامت بر او خوانند و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد

این صلوات است که در روز قیامت بر او خوانند و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد و در آن روز که خداوند تعالی بندگان را بر حساب می برد و هر کس را بهشت یا دوزخ را می بخشد

با ایشان صلح کننده ام با سیکه صلح کند با ایشان هزانی الصواعق و غیره و از
عمر بن الخطاب آمده که در آمد روزی بر فاطمه گفت ای فاطمه صلوات الله علی
اینها و علیا و الله ندیدم هیچ کس را محبوب تر نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله از تو
بخدا سوگو ندیدم کس را از مردم بعد از پدر تو محبوب تر بسوی خود از
تو و آنچه قدر و منزلت و عزت و حرمت و عظمت و دجاست میان خلق حضرت
فاطمه زهرا را بود و چنانکه بنودا و از زنده بود علی مرتضی غنی عظیم و جا به چشیم
داشت میان صحابه خیر الوری و هرگاه حضرت زهرا دفات یافت استکار و
از علی مرتضی در مردمان هویدا گشت چنانچه در صحیح بخاری در حدیث قصه که
و دیگر شدن حضرت زهرا صلوات الله علی ایها و علیا از حضرت ابی بکر و عاتق
علی مرتضی علیه السلام مذکور است فی البخاری فی باب فرض الخس من صالح عن ابن
شهاب عن غزو بن الزبیر ان عاتقه ام المومنین اخبرت ان فاطمه بنت رسول الله
صلی الله علیه و آله و سلم سألت ابا بکر الصديق بعد وفات رسول الله ان
یقسم لهما میراثا ما ترک رسول الله ما افاض الله علیه فقال لهما ابو بکر ان
رسول الله قال لا نورث ما ترکناه صدقه فقضیت فاطمه بنت رسول الله
فجرت ابا بکر فلم یزل مابرجته حتی توفیت وعاشت بعد رسول الله صلی الله
علیه و آله سنه شهر فالت و کانت فاطمه تسأل ابابکر نصیبها ما ترک رسول الله
من خیر فدنک و صدقه بالمدینه فابی ابو بکر علیها ذلک و قال لست تارکاشئاً

[illegible][illegible]

اور جو قد بدلتے ہیں وہ غلام
ہو جاتے ہیں اور غلام
مسلک مشنگلات کو مل گیا اور
عقباً جا رہے اور کبھی برس
سالانہ علی ایضا دیکھا گیا
ایسی بھی ہو سکتی ہے کہ

بدانکه ترونج او بامر خدا بود و من جابر ان الله تعالى امرني ان ازواج فاطمة
من علی ندما فی تبویب الجامع لصغیر السیوطی و ایضا فی الصواعق و اخرج الحسنی
فی خصال علی عن عبد الله بن بریدة عن ابیه قال خطب ابو بکر و عمر فاطمة علیهما السلام
فقال رسول الله الفاضلیه فخطبها علی علیه السلام فزوجها منه و در سال دوم که
هجرت در شهر رمضان تزوج کرد و بنا کرد در ذی الحجه و بعضی گفته اند تزوج
کرد در ربیع بعضی گفته اند در صفر بعضی بعد از هجرت او احدی که از انی جامع الاصول
بود و زهرادر وقت تزوج شانزده ساله و بعضی میبده ساله گفته اند و بعضی
پانزده ساله و بود علی است یکسال پنج ماه و در داینامه که خواستگاری کرد فاطمه ابو بکر
بسبب تعلل که آنحضرت و گفت من انتظار دهم دارم در تزویج وی پس نیز
خواستگاری کرد و عمر او را دهمین جواب یافت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و در
مشکاة آورده چون خطبه کرد فاطمه ابو بکر و عمر آنحضرت فرمود که او صغیر
بسبب گرفت علی دام امین و در روضه الاجاب گفته اند گفتند بوی اهل و خوش
او که تو بر دزد آنحضرت و خواستگاری کن دختر او را گفت علی شرم دارم من

بیشمار است و دو قسم است یکی محل بعنوان اهل بیت و دیگر مفصل خصوص فاطمه و علی
و حسن و حسین علیهم السلام و چون مقصود را بنماید که فاطمه زهرا است انحصار این نموده
فصل در بیان تزویج حضرت فاطمه زهرا با علی مرتضی
صلوات الله علی نبینا وعلیهما
بدانکه تزویج او بامر خدا بود و من جابر ان الله تعالی امرنی ان ازواج فاطمه
من علی ندانا فی تربیب الی جامع النصیر لیبوطی و ایضا فی الصواعق و اخرج ابنسنانی
فی خصائص علی عن عبد الله بن بریدة عن ابیه قال خطب ابو بکر و عمر فاطمه علیهما السلام
فقال رسول الله انما صغیرة فخطبها علی علیه السلام فزوجا منه و در سال دو و یکم
هجرت در شهر رمضان تزویج کرد و بنا کرد و در ذی الحجه و بعضی گفته اند تزویج
کرد در ربیع بعضی گفته اند و در صفر بعضی بعد ازده ساله گفته اند بعضی
پانزده ساله و بعد از بیست و یک سال و پنج ماه و در ابطمه که خواستگاری کرد فاطمه را ابو بکر
بسبب تعلل که آنحضرت و گفت من انتظار دهم و در تزویج وی پس نیز
خواستگاری کرد و عمر او را و همین جواب یافت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و در
مشکاة آورده چون خطبه کرد فاطمه را ابو بکر و عمر آنحضرت فرمود که وصیت
بس تو گفت علی دام امین و در روضه الاجاب گفته اند گفتند بوی اهل و خواص
او که تو بر و نزد آنحضرت و خواستگاری کن دختر او را گفت علی شرم دارم من

از رسول خدا صلی الله علیه وآله و گفت رد کرد و حضرت خوستگاری ابو بکر و عمر را بمن چون
بر هر گفتند تو نزد یک ترین مردی بوی و این علم ای و سپهر ابو طالب برود و شرم
مکن پس آمد علی نزد رسول خدا صلی الله علیه وآله و سلام داد بروی پس جواب سلام
وی داد آنحضرت و گفت چه چیز آورده است ترا نزد ما ای سپهر ابو طالب گفت
آمده ام تا خوستگاری کنم فاطمه را پس گفت رسول خدا صلی الله علیه وآله مرحبا و ایا
و زیاده نه که درین و روایت می کنند انشک بود من نزد رسول خدا صلی الله
علیه وآله پس در گرفت آنحضرت را حالتیکه در میگرفت او را نزد وی و در بوده شد
از خود بستر کشاده شد آنحال و بحال خود باز آمد پس گفت آدم را بر جبریل از نزد
پروردگار عرض گفت بدرستی که خدا تعالی امر می کند ترا که تزویج کنی فاطمه را با علی
ای انس برو و بخوان ای ابوبکر و عمر و عثمان و طلحه و زبیر را و جماعه انصار را
پس حاضر شد ندان قوم و خطبه خواند آنحضرت خطبه بیع پس هر کف مرضا را و خوانا
کرد بر وی و ترغیب کرد در نکاح پس تزویج کرد فاطمه را با علی رضی علیه السلام بر سر
چهار صد مثقال زلفه و گفت قبول کردی و راضی شدی ای علی پسر گرفت
آنحضرت طبقی از خرم او پرانده کرد میان قوم و ازینجا گفته اند قومی زلفه را که
استسجبت پرانده کردن شکر و ادا و در صیانت عقد نکاح و در سوا هم لذتیه نقل
می کنند خطبه را الحمد لله الحمد لله و جمعة المعبود بقدرته المطاع بسلطان المرحوب من
عذاب و سطوته النافذ امره فی سائر الارضه الذی خلق الخلق بقدرته و منیر جم احکام

واخرهم برينه و اگر تمام بنيم محمد صلي الله عليه وآله وسلم ان الله تبارك اسمه و تعالے
 عظمته جعل المصاهرة سبباً لاختلاف امره فترى ان شجبه الارحام والزم الامم فقال
 عمر بن قائل وهو الذي خلق من المار بنشر النجعة سبا و صرا و كان ربك قد يرا و لكل
 اهل كتاب يحول الله ايشاء و نيت و عنه ام الكتاب عثمان الله امرني ان ازواج
 فاطمه من علي ابن ابي طالب صلواة الله علي بنينا و عليه آخ و في الصواعق قال رسول الله
 فاشهد و اني قد زوجته علي اربعة مائه مثقال فضته ان رضني بذاك علمي ثم و عاصلي الله
 عليه و آله و سلم لطبق من لبس ثم فقال انتبه و دخل علي نفسه الم النبي صلى الله عليه و آله في وجه
 ثم قال ان الله عز وجل امرني ان ازواج فاطمه علي اربعة مائه مثقال فضته نصبت بذاك
 قال قد نصبت بذاك يا رسول الله فقال صلى الله عليه و آله و سلم جميع الله شعلما و اعز جدكما
 و بارك عليكما و اخرج منكما الكثير الطيب و ذكر كرده است خبر رسي در حسن حصين
 از ابن تبيان در صحيح خود كه چون تزويج كرد آنحضرت صلعم علي را با فاطمه و درآمد در
 در خانه او و گفت من فاطمه را بيار بر اس من آي پس گرفت فاطمه قدامي جو بين را و پركرد
 آزاره آب پس گرفت آنحضرت صلعم آزاره انداخت آب دهن مبارك خود در او
 و گفت فاطمه را ميش آي ميش آمد فاطمه كه پاشيد آب را در ميان سينه و بر سر او
 و گفت خداوند امن پناه ميدهم تو او را و ذريت او را از شيطان رانده
 شده پس گفت پشت بكن اي فاطمه بجانب من پشت كرد بجانب حضرت
 پس بخت آنحضرت آب را ميان شانهای دى و گفت خداوند امن پناه ميدهم تو

[illegible][illegible]

افراد سے اور ظالماں سے بہت سے پاکوں کو جان بیکار کرنا ہوتا ہے۔ ان کے لئے جو کچھ ممکن ہو کر سکتا ہے وہ بھی کرنا چاہیے۔

ان شاء الله تعالیٰ اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا

والذین یزورون حتی علی الدرهم والذین یزورون الفرق بین یتک ومن سائر الناس
 فاسئل الله تعالیٰ ان یجعل مری شفاعة عصاة اشک فخر جبریل من ساعته وسیده
 حصیر و فیه مکتوب جعل الله مرفاطة الزهر ابنت محمد المصطفیٰ صلی الله علیه وآله
 شفاعة امته العاصین فاصت فاطمة وقت خروجهما من الدنیا بان یجعل لک
 الحریر فی کفنها وقالت اذ اشترت یوم القیامة انفع هذا الحریر واشفع عصاه مته
 البنی انتی کلامه فی الصواعق اخرج ابو بکر الخوارزمی له معلوم خرج علیهم وجه
 مشرق کدیرة القر فساله عبد الرحمن بن عوف فقال بشارة تنشی من بی فی
 اخی واین عمی ونبی بان الله تعالیٰ عز وجل زوج علیاً من فاطمة و امر
 رضوان خازن الجنان من شجرة طونی محمداً رقا قابضاً صکاً کابعد و محباً لیل البیت
 و انشأ رحتما لک من نور دفع الی کل ملک صکاً فاذا استوت القیامة
 بالملکادات الملائکة فی الخلق فلا یقی حکب لاهل البیت الا دفع الیه صک فیه
 فکاک من النار رضار هنی ابن عمی ونبی فکاک رقاب رجال و نسا من امتی
 من النار و فی فضل الخطاب عن ابی بکر انه قال لما تزوج ابی صلی الله علیه وآله
 وسمی ابنته فاطمة من علی قال صلی الله علیه وآله وسلم زینوا صیبتی وقرعة عینی فاطمة
 یحیی قرعة عینی فنهض زینکم واکثر الطیبات منو النجار عن فاطمة و نزول صیبتی تزویج
 وی در ماه مبارک رمضان بعد رجعت از بدر و نزول صیبتی بعد از واقعه
 احدا اخرج ابو عمر عن عبید الله بن محمد بن سماک بن جعفر الهاشمی یقول انک

اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا

اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا

ان شاء الله تعالیٰ اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت دے گا وہ اس کی شہادت دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا اور جو شخص اس کی شہادت نہ دے گا وہ اس کی شہادت نہ دینے والے کے ساتھ جہنم میں جائے گا

[illegible]

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که باو گوید اخبار خود را آنچه بر روی زمین خواهد گذشت
 از مشرق تا مغرب آنقی کلامه و امامه آورده اند که این فراز است با سعادت و شرب
 پنجشنبه است و یکم ماه محرم از سال دوم هجرت بعضی گفته اند که در روز شنبه ماه ذی الحجه
 بود و بر روایت شیخ طوسی زلفات آنحضرت به شانزده روز بعد از زلفات رقیه
 بوده است بعد رجوع از جنگ بدر و چند روز از راه شوال گذشت بود و آنحضرت
 امام جعفر صادق صلوات الله علیه روایت کرده اند که نزدیک آنحضرت در راه و صفای
 بود و زلفات و الحجه بود از سال دوم هجرت در رسول خدا صلی الله علیه و آله از
 درهم هائی بهائی زره امیر المومنین علی بن ابیطالب صلوات الله علیه بنیاد علیه که
 آمده بود و دو کف برگرفت و بانی بگرداد و فرمود و بازار برو و از برای فاطمه آنحضرت
 در کار است از جامه و اثاث لطیف بیار و عمار بن یاسر و جمعی از صحابه را در پی او
 فرستاد تا هنگامی در بازار درآمد پس هر یک از ایشان چیزی را که اختیار نمودند
 باو بگویند و در آنوقت آنحضرت فرمود پس بر اینی خرید و بیفت در هم و مقصد چهارم
 و قطیفه سیاه و کبسی و پیرده ابریشم و حصیری و دست اسپاهی و بادیه سی قطیفه
 برای آب خوردن و گاه چون از برای شترمشک از برای آب مطهره آورده و سبک
 سبز و کوزه هائی از سفال چون طلا سیاه را خرید و حضرت اندک بعضی را برداشت
 و هر یک از صحابه را بعضی را برداشتند و بخدمت حضرت رسول شده آوردند
 حضرت صلعم هر یک از آنها بدست می گرفت و اما خطبه می نمود و می فرمود خداوند

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که باو گوید اخبار خود را آنچه بر روی زمین خواهد گذشت
 از مشرق تا مغرب آنقی کلامه و امامه آورده اند که این فراز است با سعادت و شرب
 پنجشنبه است و یکم ماه محرم از سال دوم هجرت بعضی گفته اند که در روز شنبه ماه ذی الحجه
 بود و بر روایت شیخ طوسی زلفات آنحضرت به شانزده روز بعد از زلفات رقیه
 بوده است بعد رجوع از جنگ بدر و چند روز از راه شوال گذشت بود و آنحضرت
 امام جعفر صادق صلوات الله علیه روایت کرده اند که نزدیک آنحضرت در راه و صفای
 بود و زلفات و الحجه بود از سال دوم هجرت در رسول خدا صلی الله علیه و آله از
 درهم هائی بهائی زره امیر المومنین علی بن ابیطالب صلوات الله علیه بنیاد علیه که
 آمده بود و دو کف برگرفت و بانی بگرداد و فرمود و بازار برو و از برای فاطمه آنحضرت
 در کار است از جامه و اثاث لطیف بیار و عمار بن یاسر و جمعی از صحابه را در پی او
 فرستاد تا هنگامی در بازار درآمد پس هر یک از ایشان چیزی را که اختیار نمودند
 باو بگویند و در آنوقت آنحضرت فرمود پس بر اینی خرید و بیفت در هم و مقصد چهارم
 و قطیفه سیاه و کبسی و پیرده ابریشم و حصیری و دست اسپاهی و بادیه سی قطیفه
 برای آب خوردن و گاه چون از برای شترمشک از برای آب مطهره آورده و سبک
 سبز و کوزه هائی از سفال چون طلا سیاه را خرید و حضرت اندک بعضی را برداشت
 و هر یک از صحابه را بعضی را برداشتند و بخدمت حضرت رسول شده آوردند
 حضرت صلعم هر یک از آنها بدست می گرفت و اما خطبه می نمود و می فرمود خداوند

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که باو گوید اخبار خود را آنچه بر روی زمین خواهد گذشت
 از مشرق تا مغرب آنقی کلامه و امامه آورده اند که این فراز است با سعادت و شرب
 پنجشنبه است و یکم ماه محرم از سال دوم هجرت بعضی گفته اند که در روز شنبه ماه ذی الحجه
 بود و بر روایت شیخ طوسی زلفات آنحضرت به شانزده روز بعد از زلفات رقیه
 بوده است بعد رجوع از جنگ بدر و چند روز از راه شوال گذشت بود و آنحضرت
 امام جعفر صادق صلوات الله علیه روایت کرده اند که نزدیک آنحضرت در راه و صفای
 بود و زلفات و الحجه بود از سال دوم هجرت در رسول خدا صلی الله علیه و آله از
 درهم هائی بهائی زره امیر المومنین علی بن ابیطالب صلوات الله علیه بنیاد علیه که
 آمده بود و دو کف برگرفت و بانی بگرداد و فرمود و بازار برو و از برای فاطمه آنحضرت
 در کار است از جامه و اثاث لطیف بیار و عمار بن یاسر و جمعی از صحابه را در پی او
 فرستاد تا هنگامی در بازار درآمد پس هر یک از ایشان چیزی را که اختیار نمودند
 باو بگویند و در آنوقت آنحضرت فرمود پس بر اینی خرید و بیفت در هم و مقصد چهارم
 و قطیفه سیاه و کبسی و پیرده ابریشم و حصیری و دست اسپاهی و بادیه سی قطیفه
 برای آب خوردن و گاه چون از برای شترمشک از برای آب مطهره آورده و سبک
 سبز و کوزه هائی از سفال چون طلا سیاه را خرید و حضرت اندک بعضی را برداشت
 و هر یک از صحابه را بعضی را برداشتند و بخدمت حضرت رسول شده آوردند
 حضرت صلعم هر یک از آنها بدست می گرفت و اما خطبه می نمود و می فرمود خداوند

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که باو گوید اخبار خود را آنچه بر روی زمین خواهد گذشت
 از مشرق تا مغرب آنقی کلامه و امامه آورده اند که این فراز است با سعادت و شرب
 پنجشنبه است و یکم ماه محرم از سال دوم هجرت بعضی گفته اند که در روز شنبه ماه ذی الحجه
 بود و بر روایت شیخ طوسی زلفات آنحضرت به شانزده روز بعد از زلفات رقیه
 بوده است بعد رجوع از جنگ بدر و چند روز از راه شوال گذشت بود و آنحضرت
 امام جعفر صادق صلوات الله علیه روایت کرده اند که نزدیک آنحضرت در راه و صفای
 بود و زلفات و الحجه بود از سال دوم هجرت در رسول خدا صلی الله علیه و آله از
 درهم هائی بهائی زره امیر المومنین علی بن ابیطالب صلوات الله علیه بنیاد علیه که
 آمده بود و دو کف برگرفت و بانی بگرداد و فرمود و بازار برو و از برای فاطمه آنحضرت
 در کار است از جامه و اثاث لطیف بیار و عمار بن یاسر و جمعی از صحابه را در پی او
 فرستاد تا هنگامی در بازار درآمد پس هر یک از ایشان چیزی را که اختیار نمودند
 باو بگویند و در آنوقت آنحضرت فرمود پس بر اینی خرید و بیفت در هم و مقصد چهارم
 و قطیفه سیاه و کبسی و پیرده ابریشم و حصیری و دست اسپاهی و بادیه سی قطیفه
 برای آب خوردن و گاه چون از برای شترمشک از برای آب مطهره آورده و سبک
 سبز و کوزه هائی از سفال چون طلا سیاه را خرید و حضرت اندک بعضی را برداشت
 و هر یک از صحابه را بعضی را برداشتند و بخدمت حضرت رسول شده آوردند
 حضرت صلعم هر یک از آنها بدست می گرفت و اما خطبه می نمود و می فرمود خداوند

بہار گردان این را بر البیت رضی اللہ عنہم ایا قالوا

فصل در بیان صبری

بر مصائب مشقنا ونگی معشیت وگنہنامی کہ برای رضای خدا و رفع درجات عقبی دینا کشیدہ و نفس نفیس خود کو ارا ساختہ اخرج ابو بکر عن ضمیرہ قال قضی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ علی ابنہ فاطمہ الخدمہ فی البیت ورضی علی علی باکان فاربا من البیت و اخرج ابو بکر عن ابی التحیر قال قال علی لائسہ فاطمہ بنت اسد الکفی فاطمہ بنت رسول اللہ الخدمہ خارجا شقایہ الما، والحاجۃ وکفینا العمل فی البیت الحج والعمرة والطحی و اخرج احمد عن عطاء بن الشایب عن ابیہ عن علی ان رسول اللہ علیہ وآلہ لاز وجہ فاطمہ بعث معها بجملہ و سادۃ من ادم حشو البیت ورجی و سفار و صبرین فقال لی فاطمہ ذات یوم واحد واللہ لقد شغوت حتی قد اشتکت صدری قال و قد جارا اللہ باک بسی فاذا ہی فاستغی میہ فقالت وانا واللہ قد شغت حتی فحلت یری فایت الہنی صلی اللہ علیہ وآلہ فقال ماجا بک اسی نبتہ قالت جت لاسلم علیک فاستجیت ان نسالہ فرجعت فقال لی نقلت قالت رحت ان اسالہ فاجابہ جمیعاً فقال علی یا رسول اللہ واللہ لقد شغوت حتی اشدک صدری وقالت فاطمہ طمحت حتی مقلت یری اسی و قد جارا اللہ سبی وسعتہ فاخذنا فقال واللہ لا اعطیکما ذرۃ اہل الصفۃ وای لبطونہم ما انفق علیہم لکن ما یعمروا انفق علیہم انما نهم فاما ہما الہنی صلی اللہ علیہ وآلہ و قد وضعا فی قطنقینا و اذ اعطیا اوسما کیشفت اقداما و اذ اعطیا اقداما کیشفت روضما

وروزی آنحضرت صلعم بخانه فاطمہ زہرا علیہا السلام تشریف آورد و دید که جامه سبط از پیشم شتر پوشیده نشسته است آنحضرت آب در دیده بگردانید و گفت ای فاطمه در زیر شرف و تنگی دنیا صبر نمائی تا فردائی قیامت نعیم هست ترا باشد منقولست که روزی آنحضرت دست مبارک خود بر سینه فاطمہ زہرا علیہا السلام نهاد و دعا کرد که خداوند او را از گرسنگی امین گردان فاطمہ صغیرہ بیدار از آن باز هرگز در خود رحمت گرسنگی نیافتم و از ابی هر برده آمده است که گفت سیر نشدند آل محمد از طعام سہ روز پیایے تا یافتند ازین عالم رواہ الشیخان و از ابن عباس آمده کہ میگوید را نید آنحضرت و اہل و عیال وی شبہا پیایے کہ نمی یافتند طعام شب و نبود طعام ایشان مگر آن جور رواہ الترمذی و صحیح و در حدیث بخاری مسلم آمده کہ سیر نشدند آل محمد از آن جوہ و روز پیایی و از حسن بصری آمده کہ خطبہ خواند آنحضرت و گفت بخا سو گند شام نکردند آل محمد یک صبح را بطعامی و در روایت است کہ در خانه حضرت زہرا برده از حریر بود آن حضرت تشریف آورد و آنرا گرفت و بفقر او آنحضرت

۲۲۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مات فیہ ابنہ زید بن عمر ابن الخطاب صلی علیہما عبد اللہ بن جعفر و عبد اللہ بن عمر اوسعہ
بن ابی وقاص و قدیم زید علی امہ مایلی الامام و العلم عندی اللہ ذی الجلال و الاکرام
ہذا فی منقول النجاشی مناقب آل عبا و قد روی انما اغتسلت فی مریضہ فلما فرغت
اجتمعت مستقبلاً لثقلبتہ جعلت ید الیما تحت بائیم فبضت فدفنوها فی سلما ذلک و لم تغسل
بعلموت فکان شیخ خصما ابوباصلہ اللہ علیہ آلہ و سلم و اما انکار ابن الجوزی غسل
الفاطمہ قبل الموت و دفنہا مقابلا فخوانہ ان ذلک لعلہ خصیصۃ لفاطمہ خصما ابوبہا کما
خص اخوہ ابراہیم تبرک الصلوۃ کذا قال ما حفظ احادیث النبوی جلال الدین ہیوطی
و در محل دفن حضرت زہرا اخلاص است بعضی برانند کہ مرقد مطہر او در بقیع است و
رقبہ عباس آنجا کہ سایر اہلبیت نبوۃ آسودہ اند و بعضی برانند کہ دفن او ہم در بیت
اوست کہ داخل مسجد شریف نبویست صلی اللہ علیہ و آلہ و جنازہ او را از خانہ بیرون
نبردند و آنان زیارت وی ہم در نجاشی متعارف است و قول دیگر آمدہ کہ قبر
انحضرت در مسجد است در بقیع کہ بوی منسوب است در حبت قبلہ قہ عباس اہل
بشرق و گفتہ اند کہ وی معروف است بہ بیت الحزن کہ فاطمہ در ایام حزن و بیت
رسول کذا صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم او صحبت مردم توحش و جدائی گزیدہ در آنجا اقامت
کردہ روز ہا برگریہ و زاری و ناله و بقیارای سبزی برد و ہر صبح و شام جائتہ تسکین
و آرام چاک زدہ از گندارش لام فغان و فریاد میکرد تا آنکہ بعد از شہادہ حلت
نمود و کسے درین ایام او را شہم ندید و زیارت قبر شریف میرفت و خاکی از آن

فرمایا ہے
ایمانیہ بیوہ اللہ کے عارف
کے نزدیک ہیں کہ اللہ تعالیٰ
کو لٹ نکلتے اور فرما رہے
ہیں کہ میں نے اپنے
عاشقوں کو اپنے
کہ جن میں سے
اور عیسائیوں
کہ ان کے

[illegible]

بسته شهر و لم یولد بسته شهر مولود فحاش الحسن بن علی و عیسی بن مریم دنی و روایت
غیره الا الحسن و عیسی بن ذکر یا المشهور انه ولد لثمنه اشهر و لما ولد اذن البین فی اذنه یعنی
و اقام فی اذنه الیسری و ثمنه یوم السابع من ولادته و عن عنه کشفانی و روایت کشفین
و قال لعل الله ترنی شعره و تصدق بوزنه فضته و عظمی لعل الله یحل عقیقته و ولادته
باساداشن بقوال صح در سه شنبه بانزدهم شهر رمضان سنه ثلث از هجرة در
مدینه منوره و وقع بانته از طلوع مر و یست که چون آن مولود مسعود تولد نمود
حضرت خیر الانام صلی الله علیه و آله و سلم پرسید که این فرزند از چند راجه نام
کرده آید گفتند حرب پس خیر الباء نام انوالا نزا و بحسن تغیر داد و در اخبار آمده
که جبریل نام ویرا بعد پیش رسول خدا صلی الله علیه و آله آورد بر قطعه از حریر پوشت
نوشته و در مشکاة از حضرت امام محمد باقر صلوات الله علی بنینا و علیه آورده که
رسول خدا صلی الله علیه و آله از حضرت امام حسن صلواته علی بنینا و علیه بیک کوفه سفید
عقیقه کرد و بوزن دوی شش نقره تصدق نمود و زرش یکدرم با بعض درم
بود و در روایت سنائی کوفه سفید عقیقه و دان آمده اما علیه مبارک ان امام و کان
ابض مشرب با حمره و عجب لعین شیل الحنین دیق المسرجه کث اللعنه و در فیه کان عقیقه
ابرق لعنه عظیم که از ایشان عبید ابین انگبین رفته لعین الطویل و لتقصیر لهما من
حسن الناس و جبارا کان اشبه الناس سوال شد صلی الله علیه و آله و کان جعد اشهر
و غنیب بالسواد و قبل الخمار و الکتم یعنی بود حضرت حسن سرخ و سفید و بود چشمها

بضم لام فتح کان مخفف بچہ معنی می پدیکہ از ان یعنی صغیر است و اینجا ہمین معنی مراد است
 و جاکہ کسر جازمجر و باو موصوہ بد معنی نیمہ و مراد اینجا خانہ است و از اینجا آفتاب بوسہ
 روایت کردہ کہ دیدم من آنحضرت را کہ می کشاد و من حسن را پس در می آورد زبان
 مبارک خود را بہ دہن وی و میگفت خداوند امن دوست میدارم او را
 تو نیز دوست دار او را کسی را کہ دوست میدارد او را ہمچنین تاسہ با فرمود
 و از آنجملہ آنست کہ آنحضرت می کید لب زبان حسن صلوات اللہ علی نبینا وعلیہ را
 ہذا ما فی مدارج النبوة وغیرہ و از آنجملہ آنست کہ در صحیح بخاری زابی ہریرہ
 روایت کردہ کہ گفت ابی ہریرہ کہنت مع رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ فی شوق من
 شوق المدینہ فاضرت و انصرفت فقال بن لک ثلاثا ای الحسن بن علی نقام
 الحسن بن علی مشی فی عنقہ السحاب فقال البنی بیدہ کذا فقال الحسن بیدہ کذا
 قال زمہ فقال اللهم انی ارجو جتہ و احب من یخالف ابی ہریرہ فاما کان احد احبائی
 الحسن بن علی بعد ما قال رسول اللہ ما قال نہی ذانی بیوت الجامع الصغیر
 السحاب بالکسر گردن بندگی چو ہر باشد و از آنجملہ آنست کہ در وقت نماز بر
 دوش مبارک رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ فی نشت فی حبیب الجامع الصغیر وغیرہ عن
 عائشہ کان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ و الحسن یلعبان و یقعدان علی طہر فی الصلوات
 خرج الدارقطنی ان الحسن جالسی بکر و هو علی منبر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ فقال
 انزل عن مجلس ابی فقال صدقت و اللہ انہ مجلس یک شمر اخذہ و جلسہ فی حجرہ و لکی

[illegible]

[illegible]

الغیت کل قیمۃ لاتنفع + یعنی وقتیکہ مرگ فرومی بردنا ختمائے خود را تقویز و حزن
بیچ فائدہ نمیکند و حیلہ و کدے بکار کے آید و از آنجمله آنست کہ گاہ کہ کلمہ محسن
و معنی کہ موجب بخشش خاطر کسی باشد بہ زبان نیاورد و باہر کہ بن خلاق حمیدہ پیش می آمد
اخرج ابن سعد عن عمر بن صحیح قال صحبت الحسن بن علی مدۃ فاسمعت منہ کلمۃ تخفی
و اذنی الامرۃ فان کان ابن الحسین و عمر بن عثمان بن عفان خصوصۃ فی ارض فخر
الحسین امر المہر بن ضعیف فقال الحسن فلیس عمہ الامام رغم انفعہ قال فغذا اشد کلمۃ و ما
سمعا منہ قط و اخرج ابن سعد عن اشعث بن سوار عن رجل قال جلس علی فی الحسن
فقال انک علیست الذی علی حسین نام انما ذن ہذا اما در وہ السیوطی وغیرہ و از آنجمله
آنست کہ مستجاب الدعوات بود و دوسے در سفر بایکے از اولاد و زبیر در
نخلستانے کہ خشک شدہ بود و فرو آمدند و برائی امیر المومنین امام حسن
در بای نخلی فرشتہ خدوہ و برلے این زبیر در پائے نخلی دیگر ابن زبیر گفت
کاثر ابن نخلی خرماتر داشتی تا بخوردی امیر المومنین امام حسن صلوات اللہ علی
نہدیا و علیہ فروود کہ خرمائی تر نیخو اہی ابن زبیر گفت آرسے امام حسن علیہ السلام
دست بہ دعا برداشت و در زیر لب چہرے میگفت کہ کسی بخنی غمیہ فی الحال
مکہ رخت سبز شد و برگ بر آورد و بخرمائی تر بار و در شد شتر بائے کہ با ایشان
بود گفت ابن محرز است امیر المومنین امام حسن صلوات اللہ علیہ دنیا و علیہ فروود این
سخن نیست بلکہ دعائے مستجاب کہ از فرزند پیغمبر واقع شدہ است پس بالائے

صاحب عقلمانی علی الشیرازی
 ولسانی فی فیض حضرت فاضل علی
 کوادری فرمایا زینت دوم چہ
 زینت کے اعلیٰ حضرت کمال
 لگاؤ اور جھوٹا صدی کا فاضل
 اور بعض کے نزدیک فاضل

حضرت سیدہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا
 ہوا ہے کہ اس شخص نے کہہ دیا
 مومن بن کر رہو اور اس شخص نے
 کیا اور وہ عید کے دن
 بن جعفر بن ابی طالب
 کہ اس کو اس کے والد علی بن ابی طالب
 کے لئے لکھا تھا کہ اس شخص نے

[illegible]

فصل در بیان خلافت آنحضرت و خلع آن برای حفظ
خونهای سلسله انان

تبر آنکه در روز وفات حضرت علی مرتضی علیه السلام حضرت امام حسن صلوات الله علی بنیاد وعلیه خطبه خواند و مردمان را از مرتبه قدر و منزلت خود خبردار ساخت و تحریر برمود و محبت اهل بیت نبوت نمودنی از آنکه انصاف اخرج الحاکم سلسلا بالساد الاشراف حدیثا ابو محمد الحسن بن محمد بن یحیی بن اخی طاهر العقیلبی الحسینی مد شفا اسمعیل بن محمد بن سحیح بن جعفر صادق بن محمد بن علی بن الحسین عیسی بن علی بن جعفر بن محمد حدیثی الحسینی بن زید بن عمر بن علی بن ابیعلی الحسین قال خطب الحسن بن علی الناس حين قيل علي فحمد الله وانشى عليه ثم قال لقد قضى في هذه الليلة رجل الا يسبقه الا ولون بعيل ولا يدركه الا حزون فكلان رسول الله عطي اية نفيقال جبرئيل عن يمينه وميكائيل عن يساره فايرجع حتى يفتح الله عليه ومارك على الارض صفراء ولا بيضاء الا سبعة وراهم فضلت عن عطاياه اراد ان يتباع بها خادما لاله ثم قال ايها الناس من عرفني فقد عرفني ومن لم يعرفني فانا الحسن بن علي وانا ابن النبي صلى الله عليه وآله وسلم وانا ابن الوصي وانا ابن للبشير وانا ابن المنذير وانا ابن الدعاء الى الله باذنه وانا ابن سراج المنير وانا من اهل البيت الذي كان جبرئيل ينزل النيا ويصعق عنده وانا من اهل البيت الذي ذهب الله عنهم

2nd

[illegible]

اندیش بر یکدیگر و کمالی و اندیشه
 و چون برین که در حضرت شریف
 و چون برین که در حضرت شریف
 و چون برین که در حضرت شریف
 و چون برین که در حضرت شریف

حضرت امام علیه السلام را بر سرید امت مجلس فرماید و این خلافت به دیگر
 حواله کند معاذیه قبول کرد و گفت ای ابو محمد پیغمبری جو اندوی کردی که هرگز نفوس
 مردان بشنل آن جو اندوی نکرده اند بعد از آن آنحضرت خطبه خواند و فرمود ای مردان
 من همیشه فتنه را کرده میدم و منتم امر و مصلح کرده دم و این کار را بمجاوید که از شتم
 از جهت صلاح امت محمد صلعم و خدای تعالی ترا دلی ساخت ای معاویه از برای
 خیری که دهنده است نزدیک خود یا از برای شر که دیده است در تو و آن او را بفرمود
 فتنه کنم و متاع الی حسین پس از بنفرود آمد و یکی از حاضران مجلس رو بوی کرد و گفت
 یا مسود و وجه المسلمین بر او بیعت کردی حضرت امام حسن صلوات الله علی نبینا و علیه
 فرمود خدا متعالی ملک نبی امتیر رسول خدا صلی الله علیه و آله را خبر داد و دید ایشان را
 که مانند بوزینه پیغمبری بالا بر و نریکی بعد از دیگری و بر پیغمبر و شوار آمد خدا متعالی
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر بر روی نازل کرد تا تسکین قاطر
 مبارکش شود و از خرج عن یوسف بن سعد قال قام رجل لی الحسن بن علی صلواته
 علی نبینا و علیه بعد آن باج معاویه و فتنه فقال سؤدت وجهه المؤمنین فقال لا تو بخی
 رکب الله فان النبی صلی الله علیه و آله اری نبی امتیه علی منبره فساوه ذلک فتنزل
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر نهان فی در پشتور و غیره ولی الحسن
 الخلفه بعد قتل میبیا لغته اهل کوفه و الاما قام فیها سته اشهر و ایا آخر سار الیه
 معاویه یتبعی هذا الامر فارسل الیه الحسین علیه السلام الیه علی ان یكون له الخلافتهم

حضرت امام علیه السلام را بر سرید امت مجلس فرماید و این خلافت به دیگر
 حواله کند معاذیه قبول کرد و گفت ای ابو محمد پیغمبری جو اندوی کردی که هرگز نفوس
 مردان بشنل آن جو اندوی نکرده اند بعد از آن آنحضرت خطبه خواند و فرمود ای مردان
 من همیشه فتنه را کرده میدم و منتم امر و مصلح کرده دم و این کار را بمجاوید که از شتم
 از جهت صلاح امت محمد صلعم و خدای تعالی ترا دلی ساخت ای معاویه از برای
 خیری که دهنده است نزدیک خود یا از برای شر که دیده است در تو و آن او را بفرمود
 فتنه کنم و متاع الی حسین پس از بنفرود آمد و یکی از حاضران مجلس رو بوی کرد و گفت
 یا مسود و وجه المسلمین بر او بیعت کردی حضرت امام حسن صلوات الله علی نبینا و علیه
 فرمود خدا متعالی ملک نبی امتیر رسول خدا صلی الله علیه و آله را خبر داد و دید ایشان را
 که مانند بوزینه پیغمبری بالا بر و نریکی بعد از دیگری و بر پیغمبر و شوار آمد خدا متعالی
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر بر روی نازل کرد تا تسکین قاطر
 مبارکش شود و از خرج عن یوسف بن سعد قال قام رجل لی الحسن بن علی صلواته
 علی نبینا و علیه بعد آن باج معاویه و فتنه فقال سؤدت وجهه المؤمنین فقال لا تو بخی
 رکب الله فان النبی صلی الله علیه و آله اری نبی امتیه علی منبره فساوه ذلک فتنزل
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر نهان فی در پشتور و غیره ولی الحسن
 الخلفه بعد قتل میبیا لغته اهل کوفه و الاما قام فیها سته اشهر و ایا آخر سار الیه
 معاویه یتبعی هذا الامر فارسل الیه الحسین علیه السلام الیه علی ان یكون له الخلافتهم

حضرت امام علیه السلام را بر سرید امت مجلس فرماید و این خلافت به دیگر
 حواله کند معاذیه قبول کرد و گفت ای ابو محمد پیغمبری جو اندوی کردی که هرگز نفوس
 مردان بشنل آن جو اندوی نکرده اند بعد از آن آنحضرت خطبه خواند و فرمود ای مردان
 من همیشه فتنه را کرده میدم و منتم امر و مصلح کرده دم و این کار را بمجاوید که از شتم
 از جهت صلاح امت محمد صلعم و خدای تعالی ترا دلی ساخت ای معاویه از برای
 خیری که دهنده است نزدیک خود یا از برای شر که دیده است در تو و آن او را بفرمود
 فتنه کنم و متاع الی حسین پس از بنفرود آمد و یکی از حاضران مجلس رو بوی کرد و گفت
 یا مسود و وجه المسلمین بر او بیعت کردی حضرت امام حسن صلوات الله علی نبینا و علیه
 فرمود خدا متعالی ملک نبی امتیر رسول خدا صلی الله علیه و آله را خبر داد و دید ایشان را
 که مانند بوزینه پیغمبری بالا بر و نریکی بعد از دیگری و بر پیغمبر و شوار آمد خدا متعالی
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر بر روی نازل کرد تا تسکین قاطر
 مبارکش شود و از خرج عن یوسف بن سعد قال قام رجل لی الحسن بن علی صلواته
 علی نبینا و علیه بعد آن باج معاویه و فتنه فقال سؤدت وجهه المؤمنین فقال لا تو بخی
 رکب الله فان النبی صلی الله علیه و آله اری نبی امتیه علی منبره فساوه ذلک فتنزل
 انا اعطیناک الکوثر و انا انزلناه فی لیلته القدر نهان فی در پشتور و غیره ولی الحسن
 الخلفه بعد قتل میبیا لغته اهل کوفه و الاما قام فیها سته اشهر و ایا آخر سار الیه
 معاویه یتبعی هذا الامر فارسل الیه الحسین علیه السلام الیه علی ان یكون له الخلافتهم

نیز و جماعت بزم امامت الف در جم غفله تفرض الحسن لعین یوایمات بقبت جعد نبست
 الاشعب الی نیز یر تساله انواء با و عدا بقال اذ انتم کن برضا کما الحسن تفرضا کال انفسا
 حضاروت موردت قوله تعالی خسر الدنیا و الآخرة و کسک هو الحسن لعین یوایمات بقبت جعد نبست
 چون حضرت امام حسن صلوات الله علی نبینا وعلیه غایت را قطع نمود و بمدرسه بنو مرو
 تشریف آورد و در قریب ده سال در آن بلد معظمت بسر برده در اوایل ششصد
 از هجرت سید المرسلین صلی الله علیه و آله جده با غوامی نیز یر طبع الماس سوده آن
 جناب را خواریند و آنحضرت تا چهل روز بیماری کشیده روز پنجشنبه شب دایم
 ربیع الاول و بقوله است و هفتم صفر سه مذکوره ازین محنت سرای رحلت فرمود
 بفرود سالی منزل گزید و در سلولی جده خود فاطمه بنت اسد مدفون گردید و
 تا پنج سیوطی کانت و فاته ششصد و اربعین و قبل فی خامس ربیع الاول ششصد و
 و قبل ششصد و اربعین و هر چند حضرت امام حسن صلوات الله علی نبینا وعلیه جده
 فرمود که خبر بد که زهر خورانید آنحضرت را هرگز نبرند داد و فرمود الله الله نقیته
 انکان الذی الظن به و الا فلا یقتل لی و انه بری در فصل الحجاب است که شش سال امام
 همام را زهر دادند و پنج بار کار نکرد و بار ششم کار کرد حسین بن علی علیهما السلام به البین که
 آمده گفت ای برادر اگر دانی که ترا زهر داده است مرا خبر ده اگر کار تو آخر شود
 با خصمی کنم گفت اگر برادر پدر ما علی مرتضی علیهما السلام غماز نمود و او را فاطمه زهرا غماز
 نمود و جد ما محمد مصطفی غماز نمود و جدّه ما خدیجه کبری غماز نمود و از ما طبیعت غماز می نماید

در جماعت و بزماء الف در جماعت فطر من الحسن لعین یوما ثم مات بعثت جده نبی
 الاشعب الی زیرد قسالة انواء با و عدا فقال اذا لم تکن برضا کا الحسن فترضا لا انفسا
 حضاروت موردة قوله تعالی خسر الدینا و الآخره ذلک است هو الحسن لعین ذی الطعوت
 چون حضرت امام حسن صلوات الله علی بنینا و علیہ غایت را خلع نمود و بعد نیم بنور و
 آتش لعین آورد و قریب ده سال در آن بلد و معتقله بسر برد و در اوایل ششمین
 از هجرت سید المرسلین صلی الله علیه و آله جده با عواهی زیر پید الماس سوده آن
 جناب را خواریند و آنحضرت تا چهل روز بیماری کشیده روز پنجمین به شب و ایل
 ربیع الاول و بقوله است و هفتم صفر سه مذکور ازین محنت سر می رحلت فرمود
 بفردوس علی منزل گزید و در سلولی جده خود فاطمه بنت اسد مدفون گردید و
 تا پنج سبطی کانت و فاته شش و در لعین و قیل فی فاس مع الاول ششمین
 و قیل شش و احدی و خمین و هر چند حضرت امام حسن صلوات الله علی بنینا و علیہ جده
 فرمود که خبر دهد که زهر خواریند آنحضرت را هرگز نپذیرد و فرمود الله الله ففقه
 انکان الذی لظن به و الا فلا یقل لی و انه بری در فضل الخطاب است که شش اران نام
 جام را زهر داد و نه پنج بار کار نکرد و بار ششم کار کرد حسین ابن علی علیهما السلام به این که
 آمده گفت ای برادر اگر دانی که ترا زهر داده است مرا خبر ده تا اگر کار تو آخر شود
 با و خشمی کنم گفت آبرو بر پدر ما علی رضی علیهما السلام غاصب بود و ما فاطمه زهرا غاصب
 نبود و جده با محمد مصطفی غاصب نبود و جده ما خدیجه کبری غاصب بود و ما زهرا غاصب غاصب غاصب

روایت کے در بعض روایت
میں سے حضور کا سہرا اور
میں سے حضور کا سہرا اور

دقائق و مذاکرہ و مذاکرہ
ان کے لئے اور ان کے لئے
ان کے لئے اور ان کے لئے

دن و رات اور دن و رات
دن و رات اور دن و رات
دن و رات اور دن و رات

وینا یہ اگر خدای عزوجل مرا بہ قیامت یا مرزوما نکس را کہ مر از ہر دادہ است بہن
نہ بخشد و شبست نزد منی اسطیوربات عن مسلم بن عیسی قاری الکوفہ قال لما حضرت الوفاۃ
خرج فقال الحسن یا اخی ما ہذا الخرج انک تر علی رسول اللہ و علی علی و ہما ابوا ک
و علی ضد یحبہ و فاطمہ و ہما اناک و علی القاسم و الطاہر و ہما کلاک علی خمرۃ و جعفر و ہما کلاک
فقال لہ الحسن علی اخی انی ادخل فی امر من امر اللہ لم ادخل فی شملہ داری خلقتا من کلین
اللہ لم امر شملہ فطی الصوعن و رای کان مکتوبا من صینہ قل ہوا اللہ احد بشیرہ ہو
الہدیۃ فقصوا علی ابن الشیب فقال ان صدقہ روایہ فتن العقی من علی فذا بقی الا آیام
حق مات قال بن عبد البر فی کتابہ روی ینامن و جہا الحسن لما حضرت الوفاۃ قال
الحسن اخیہ یا اخی ان اباک عین قبض رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ ہتشر لہذا لا مر
در جاران کیون صاحبہ قصرہ اللہ عنہ و ولینا ابوبکر فلما حضرت ابوبکر الوفاۃ ہتشر
لہا ایضا فصرفت عنہ الی عمر فلما قبض عمر جعلما شوری من ستنہ ہوا احدہم فلیک الشا
لا تعد و تصرفت عنہ الی عثمان فلما ہلک عثمان بویع لہ ثم نزع حتی حیرہ لیسیت فی طلبہا
فاصفا لہ منی منا وانی و الیہ ارای انی الحج اللہ فینا الی البیت البنوۃ و الخلافۃ و لا
عرفن ما استخفک سفا و الی الکوفۃ فاخر جک و قد کنت طلبیت الی عایشۃ اذا ماتت
ان ادفن فی بیتا مع رسول اللہ فقال نعم وانی لا ادری لعلہ کان ذلک منها حیث
فاذا ماتت فاطلب ذلک لہما فان طابت نفیساً فاودنی فی بیتا و ما اظن القوم
الا یمنعوا ذلک و ذلک فان فعلوا فلا ترجمہ فی ذلک و ادنی فی بقیع الغرقدان

کرب اور ان کے کرب نہیں ہے
اور ان کے کرب نہیں ہے
اور ان کے کرب نہیں ہے

۲۵۲
روایت کے در بعض روایت
میں سے حضور کا سہرا اور
میں سے حضور کا سہرا اور

روایت کے در بعض روایت
میں سے حضور کا سہرا اور
میں سے حضور کا سہرا اور

عیادتِ امام کو لکھنؤ کی ایک بڑی خانقاہ میں منعقد کی گئی تھی۔ اس موقع پر کئی بزرگانِ علم و ادب نے شرکت کی۔ ان میں سے کئی نے اپنے خطبہ میں امام کی شخصیت اور خدمات پر روشنی ڈالی۔ ان خطبوں میں سے ایک خطبہ نے خاص طور پر امام کی شخصیت اور خدمات پر روشنی ڈالی۔ اس خطبہ میں امام کی شخصیت اور خدمات پر روشنی ڈالی۔

من علی مرتضیٰ
رضانہ تعالیٰ علیہ
قول میرا دین میرا
نے اور اللہ تعالیٰ
ادقش کہ کہ اور دین
ابو سعید حسان نے اور دین
کی گین رات کو بیع میں با
انہ گھر میں اور بیعت رات
اور غلام اور نکاح لایا

۲۵۳

[illegible]

[illegible]

هفت سال نده و بعد از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله با حضرت امیر
 صلوات الله علی نبینا وعلیه وآله سال بود و بعد از وفات جناب حضرت
 امیر المؤمنین علیه السلام ده سال زندگانی کردند اما قائلو اما مرا حروبا الحسن
 صلوات الله علی نبینا وعلیه عن جدّه ثلثه عشر حدیثا و روی عن آیه و غیره
 من الصبیّه ایضا و روی عن ابو هریره و عایشه و ابنا الحسن و عبید الله
 بن الحسن و الشعمی و ابوی ابل و شقیق بن سلمه و ابی الحور و درمیه بن سنان و غیره
 و اما از وجه فکان کثیر التوج و لذالم یضبط عدد هین و کان نیز و ج
 و یطیق و کان لا یفارق امرأه الاهی یحبه و اخرج عن ابن سعد بن جعفر
 بن محمد قال قال علی لا تزوجوا الحسن فانه رجل مطلق فقال رجل من جهدان
 و الله لا زوجته فما برضی مسک و ما کره طلق و اما اولاد و الاغنادان امام
 المسلمین بر وایت اکثر موزین پانزده پسر بود و نوزده و حسن و ابوبکر و عمر
 و قاسم و عبید الله اکبر و حسین و عبید الرحمن ابراهیم و عبید الله صغیر
 و اسمعیل و محمد یعقوب و جعفر و طلحه و احنی و پنج دختر ام حسن فاطمه و الدره
 حضرت امام محمد باقر صلوات الله علی نبینا وعلیه و ام عبید الله و ام خیر و ام سلمه
 و با اتفاق علما از زیر بن حسن حسن بن حسن نسل نده و از فرزندان دیگر
 نمانده و اما اولاده فاخلت اهل الاجارنی عدد المذکور من خسته الی
 خسته عشر و المتفق علیه منهم اربعه زید و الحسن و عمر و عبید الله و اما الخلف

این کتاب در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است و در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است

این کتاب در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است و در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است

این کتاب در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است و در بیان احوال و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام است

الخمس خلون من شعبان سنة اربع من الهجرة على رجب الروايات وكان بين
ولادة الحسن وعلوق فاطمة الحسين ثمانين ليلة وروى عن جعفر بن محمد عن ابي قال
لم يكن بين الحسن والحسين الا طرفة واحد وقال بعض الرواة انه ستة اشهر ودر رابع
شعبان يكانه رسول الله وقره تلعين يقول امام سعيد شيد ابو عبد الله الحسين
عليه السلام شول شد وحاله شد وبارك في حضرت فاطمة زهرا صلوات الله على نبينا
وعليها الحسين شيد كرا بعد از ولادت امام حسن صلوات الله على نبينا وعليه

ذات بابر کا تشدد اور اوصاف جمیلہ عظیمہ التظہیر نمود و شجاعت و سخاوت
و فصاحت و بلاغت و علم و عمل و زہد اور بندگی داشت کہ بہ رقم قوائد آمد
کان عالماً عالماً عابداً از اہل جہاد اشجاعاً فاضیلاً بیغاً مستجعاً بصیغۃ
الکمال البشریۃ لجدہ و امیہ و از اہل خلیفہ انت کہ رسول محمد صلی اللہ علیہ
و آلہ اورا بران خودی نشانہ میفرمودانی جہتاً بار خدا یا من و ست مینم

حال کشتن کس را بدستیکه کشیدے فرزند دختر رسول خدا را کہ در حق و سے
رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم بودہ کہ ایشان دو گل خوشبوئے من انداز دنیا

اہمیت

<p>اہلسان تعظیم مسجد سے کنند آن مجاز است این حقیقت از خزان مسجد کاں اندرون اولیاست</p>	<p>در جنائ اہل دل عبد سے کنند نیست مسجد جز درون سرورین سجدہ گاہ جسم لہت آنجا خدست</p>
--	---

واز انجملہ آنست کہ روزے آن حضرت این ہر دو مہر پھر محرم
 و طہارۃ را برادران خود نشانند و فرمود کہ این چہ دو مہر ان من
 پسران دختر من اند و من دوست دارم این ہر دو را پس
 تو دوست داراے خدا ایشان را و دوست دار کسے را کہ
 دوست دارد این ہر دو را عن سامتہ بن زید قال طرقت البنی
 صلی اللہ علیہ وآلہ ذات الیلۃ فی بعض المحابۃ فخرج البنی
 صلی اللہ علیہ وآلہ و ہو مشغل علی شئی لا ادری ما ہو فلما فرغت
 من حاجتی قلت ما ہذا الذی انت مشغل علیہ فأنفقہ فاذا الحسن
 و حسین علی و رکیہ فقال ہذان ابنائی و ابنا بنتی اللہ
 اجہما فاجہما و احب من یحبہما رواہ الترمذی و از انجملہ آنست
 کہ شخصے سوال کرد کہ ام از اہل بیت نزد تو محبوب تر است

حال اشتق کس را بر دستیک کشیده فرزند دختر رسول خدا را که در حق و سے
رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده بود که ایشان دو گل خوشبوئے من انداز دنیا
و از این باب که در دستیک کشیده فرزند دختر رسول خدا را که در حق و سے
رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده بود که ایشان دو گل خوشبوئے من انداز دنیا

ابیات	
ابلسان عظیم سجده کند	در جفائے اہل دل جد سے گفتند
آن مجاز است این حقیقت کے خان	نیست مسجد جز درون سرداران
مسجد کان اندرون اولیاست	سجده گاہ جملہ است آنجا خدمت

و از انجملہ آنست کہ روزے آن حضرت این ہر دو مہر پھر محبت
و طہارۃ را بربران خود نشانند و فرمود کہ این حدیث پیران من اندو
پسیران دختر من اند و من دوست دارم این ہر دو را پس
تو دوست داراے خدا ایشان را و دوست دار کے را کہ
دوست دار و این ہر دو را عن سامتہ بن زید قال طرقت البی
صلی اللہ علیہ و آله ذات لیلۃ فی بعض الحما جتہ فخرج البی
صلی اللہ علیہ و آله و ہو مشتمل علی شئ لا ادری ما ہو فلما فرغت
من حاجتی قلت ما ہذا الذی انت مستعمل علیہ کاشفہ فاذا الحسن
و الحسن علی و رکیہ فقال ہذان ابنائی و ابنا بنتی الحسن
اجمعا فاجمعا واجب من یحبہما رواہ الترمذی و از انجملہ آنست
کہ شخصے سوال کرد کہ دام از اہل بیت نزد تو محبوب تر است

وجدہ چون جدہ ایشان خدیجہ الکبریٰ ہیں ترا با ایشان پر نسبت است علی بن عباس
 از قال لما فتح الله تعالى المدائن على اصحاب رسول الله في ايام عمر فامر بالانطلاق
 فبسط في مسجد رسول الله و امر بالاموال فافرقت عليها ثم جمع اصحاب رسول الله
 صلى الله عليه وآله قال من بدر اليه الحسن بن علي فقال يا امير المؤمنين اعطني حق
 ما فتح الله تعالى على المسلمين فقال للرجب والكرامات فامر له بالف درهم ثم انصرف
 فبدر اليه الحسين بن علي فقال يا امير المؤمنين اعطني حق ما فتح الله تعالى على المسلمين فقال
 بالرجب والكرامات فامر له بالف درهم ثم انصرف فبدر اليه بنو عبد الله بن عمر
 فقال يا امير المؤمنين اعطني حق ما فتح الله تعالى على المسلمين فقال للرجب والكرامات فامر له
 بنحو خمس مائة وراهم فقال يا امير المؤمنين انما جعل مشيكت اضرب بالسيف بين يدي
 رسول الله والحسين طهقان يد رجائ شمسك المدينة تعطيهما العاقبة وتعطيني
 خمس مائة درهم فقال ذهب فائتي باب كاشما وجد كجذ وجد كجذ بها وعك كجذ بها
 كاشما وخالته كاشما فانك لا تبني به اما ابو بها فعلى المرقضي اما الناطقة الزهراء
 وجدها محمد المصطفى وجدتها محمد بن عبد الله الكبري وعمها جعفر بن ابی طالب عتقا ام ابی
 بنت ابی طالب وخالها ابراهيم بن رسول الله وخالته مارقية وام كلثوم بنتا
 رسول الله وازنجه انت كومت وبنج حج بياده گذارده قال بن طلحة حج
 خمسا وعشرين حجة ماشيا وازنجه انت كومت كد طريقت از ورموز بسیار
 ومعالات بيشار می رند فرمود شفق الاخوان عليك ونيك شفيق ترين

شمسك المدينة تعطيهما العاقبة وتعطيني
 خمس مائة درهم فقال ذهب فائتي باب كاشما وجد كجذ وجد كجذ بها وعك كجذ بها
 كاشما وخالته كاشما فانك لا تبني به اما ابو بها فعلى المرقضي اما الناطقة الزهراء
 وجدها محمد المصطفى وجدتها محمد بن عبد الله الكبري وعمها جعفر بن ابی طالب عتقا ام ابی
 بنت ابی طالب وخالها ابراهيم بن رسول الله وخالته مارقية وام كلثوم بنتا
 رسول الله وازنجه انت كومت وبنج حج بياده گذارده قال بن طلحة حج
 خمسا وعشرين حجة ماشيا وازنجه انت كومت كد طريقت از ورموز بسیار
 ومعالات بيشار می رند فرمود شفق الاخوان عليك ونيك شفيق ترين

[illegible]

انس روایت کرد کہ کینہ لکن حضرت روزی شرف ریحان برای مخفرت آورد پس فرمود کہ ترا آزاد ساختم برای خدا انس گفت من عرض کردم کاین ہر یہ کہ کینہ کر آورد چندان قدر نداشت کہ تو او را آزاد فرمودی حضرت امام حسین علیہ السلام جواب داد و چہین ادب داده ما را خدائی تعالی و فرمودہ در کلام خود کہ ہر گاہ بیار د کسے ہر یہ برای شاپس ہمید با و عوض آن ہر یہ بہتر از آن یا مانند آن پس من ہر یہ بہتر کہ آزادی است اور ادا دم ردی عن انس قال گفت عند الحسین فدخلت علیہ جاریۃ فحایتہ بطاقتہ ریحان فقال لہا انت حرۃ لوجہ اللہ نقلت جانتک بطاقتہ ریحان لا خطر لہا فاعتقہا قال کذا و بنا اللہ تعالی اذ قال اذ جہیم تجنیۃ فحبوا باحسن مہنا آورد و ہانگان احسن مناعتقا و از آنجہ است کہ گوہ صبر و حلم بود روایت است کہ روزی بایران خود دیرون مدینہ سیر میفرمود شخصی آمد و پرسید کاین کیست علامہ سولخداصلی اللہ علیہ و آلہ بر سر و ہر اہن مبارکش در بردار و دشمنش بر شاکل کردہ ملی ید مردان گفتند کہ حسین ابن علی است علامہ اللہ علی نبیا علیہ انکس کیے از معاندان علی مرتضی صلوات اللہ علی نبیا و علیہ و ہر جنس آورہ آنحضرت را دشنام داد و ناسزا گفت امام حسین تبسم فرمود و گفت اے عزیز اگر ترا خشکی بادیہ اثر کردہ است بیازد من و چندی باش تا ما دوا اے تو نایم و اگر زن تو عاجز ساختہ و ناخوش کردہ اینک زبرگیر و باد برہ و زیادہ از خدا بامکارم اخلاق پیش آمد و ہر گز اثر ناخوشی بر ہر ہر مبارکش ظاہر نہشت آنوقت

[illegible][illegible]

باب من اردد ان يخلصه من النار
فلان كرسه عودا كرسه عودا

[illegible]

ہذا فی تاریخ سیوطی وازالۃ الخفا وادبہ وافتح فی الریاض عن الحسن بن علی بن سبط
 قال اتت علی عمر بن الخطاب وهو علی المنبر فحدثہ البیہ وقلت للفرزدق عن منبر الی واذ
 الی منبر ایک فقال عمر لم یکن الی منبر واخذ الی فاعلمت فی معہ فخیلت ان قلب حصا سیدی فلما
 نزل انطلق الی المنبر فقال لی من ملک فقلت و الله ما علمنی احد فقال یا بنی لو علمت
 فثنا ما اذ انجلت انت کروز می برد عمر بن الخطاب آمد و دید کہ پیشش عبد اللہ بن
 عمر سستہ ان خوست و اجازت نیافت امام حسین صلوات اللہ علی نبینا وعلیہ وعلیہ
 علیہ السلام بازگشت وگفت ہر گاہ با من عمر اجازت نشد مرا چگونہ اجازت خواہ داد
 این خبر بہ عمر بن الخطاب رسید فرمود آیا خبر نکند ام کس است کہ بدولت نشاندہ
 و بر سر ما مکتوبہ شمارستہ فی الریاض عن عبید بن جحین قال الحسن بن حسین بن سبط

حج معاویه ثقیفا انصر من الله منية فقال الحسين بن علي لا خير ليس باللقاء ولا التمس عليه
 ثقیفا فرج منية قال الحسن ان علينا وينا وانا من ايمانك فركت في اثره فليختمه فلم عليه
 وانخره به منية ثم واصلته حتى علم ان ثاقون الت ونا ر و ف د ج م و ب ك ل ع ن ا ا م ل
 فقال معاوية ما هذا فذكر ذلك فقال خضره فوايما عليه الي محبة فقال م و ن ا ق ب
 حضرت امام حسين صلوات الله عليه بنينا وعليه حميد وبيد هست و م و ن ا ق ب
 مجدي پوشيده ونيست و هم شتر اكل انصرفت و را ما و شي که ما بين و در فضا ل ل ن ت
 سر تو م شده اظهر من الشمس و ا بين من الماس است شعاع

در بشرد و پوشیده است آفتاب | ختم کرد است مسلم بالصواب

فصل در بیان حادثی که در شهادت آن سبیل شد و اگر دست

و حقه مالی رسول خود صلی الله علیه و آله را باین آگاهی داده تا بمخاطره مبارکش نشاند
 تصویر وقوع این واقعه ملایمه طال مر و آب از دیده روان ساخت و به زلف
 مطهرات و صحابه کرام از ان خبر داد از آنجا انت که خبر داد و بشهادت حضرت
 امام حسین صلوات الله علیه بنیاده علیه طاعت یعنی بموضع که بلا و فساد اند و کفر و کشت
 و در آنجا بقتل پیغمبر سلی که در آنجا آمد و سید و پادشاه فی کتاب میوه الحیوان
 نقل عن بجهه المجلد و انزل الحماله قبل محضر الصاوق صلوات الله علیه بنیاده
 و علیه و هو احد الایة اثنا عشر م تیاخر الز و یا فقال حسین سنده ان البنی را می گان

این نسخه منقول از کتاب خطی است که در کتابخانه مجلس شورای اسلامی موجود است و در آنجا به خط نستعلیق کاتب شده است و در حاشیه ها و در پشت آن نیز ملاحظات و توضیحاتی به خط نستعلیق درج شده است که در این نسخه نیز درج شده است.

و در کنار امام الفضل و از درخشا پنجم رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود بدو روزی
حضرت امام حسین علیه السلام را امام الفضل نزد جناب رسول خدا برد آن حضرت صلی الله
علیه آله سید الشهدا را دیده آب از دیده هار بخت و بگریست امام الفضل عرض کرد
یا رسول الله مادر و پدر من فدا شود و چه چیز سبب شد ترا که گریه میکنی آنحضرت
فرمود که جبرئیل آمد و مرا خبر داد که امت تو این فرزند جگر بند ترا خواهند کشت
گفتم خشم این را که این فضل و کرامت دارد و نزد من محبوب ترین مردم است
آمت من خواهند کشت جبرئیل گفت بی و داد مرا خاک سینه از سینه و می
و از تخم آلت که احمد بن حنبل در سند خود آورده که فرشته که موی بر باریان
است آمده خبر این واقعه بانکه به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم رسانید
و اخرج الامام احمد اینانی مسنده بسنده الی الشان ملک المطرستان ان یات
رسول الله فان له و قال لام سلمة انی علینا الباب لایدخل علینا احد قال جابر بن
لیدخل قمنه فوثب فدخل فجمعه الله یقصد علی ظم الدن صلی الله علیه و آله و علی منکبیه و علی
عانه فقال الملك النبی بحیه قال نعم قال ان اتیک متقبلاً و ان شئت اریک المکان
الذی تقیل فیه فصرت بمیده فبارک الله همرا فافخذت امام سلمة فی حمار با فقیه ناسی
قارورة فاذا بطین قد ستمالت و ما و در جذب القلوب از امیر المؤمنین
علی ابن ابیطالب صلوات الله علی نبینا و آله و روایت کرده اند که روزی
آن حضرت بخانه مادر و طعامی برای آنحضرت میآوردند و امیر المؤمنین برای ناشر

[illegible]

درین باب بیان گزشتن حضرت امام همام
 علی بن ابی طالب علیه السلام است که در میان دو
 طرفین حسن و حسین علیهما السلام
 که درین سلسله از امامان است
 خلافت است یعنی خلافت کمالی که از امام
 اول گرفته شد و در میان دو طرفین
 که درین سلسله از امامان است

فرستاده بود آن نیز حاضر و شتم سید امام طعام خورد و شیر تادلی کرد و من آب
 بر دست آنحضرت ریختم بعد از شستن دستها را بر روی مبارک و محاسن پیشانی
 فرو آوردم و دعا کرد و روی بر زمین نهاد و انگه بسیار از چشم ریخت و بجا کس
 از مایه محبت رسول خدا ای متعال بحال سستگشت انجیل نبود و این شش
 حسین حجت و بر پشت مبارک پشت و دنیا دگر کرد آن سر در گریه نمود
 فراموش کرده بحسین صلوات الله علی نبینا وعلیه متوجع شد و فرمود بای
 انت وائی یا حسین چرا میگری گفت ای پدر هرگز این حال که امروز دارم
 ترا ندیده ام این چه حال است بر کوئی فرمود ای پسر من امروز بحال شترت
 شما فرمی و سروری حاصل شد که مثل آن هرگز نشد بود و جبرئیل زرد گاه برت
 القوت آمده خبر رسانید که امتان من شمارا بغیرت خواهند گشت و هلاک خواهند
 و عاگردم که اگر در دنیا محو و معاصب بر سر شمار و عاقبت کار شما بخیر باشد و از عجل
 آنست که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خبر داده شد که یکی بن ذکر یا کریمت و عوض
 خون آن نبی مقتدا هزار کسرا گشت و امت تو این فرزند دیند ترا خواهند گشت
 عوض کن بمقتدا هزار کسرا خواهیم گشت نه امانی الصواعق و غیره و احادیث
 درین باب بطریق متعدد بسیار آمده و در کتب مظلومه مرقوم است از آنجا باید دریافت

فصل در بیان سبب گزشتن حضرت امام همام

درین باب بیان گزشتن حضرت امام همام
 علی بن ابی طالب علیه السلام است که در میان دو
 طرفین حسن و حسین علیهما السلام
 که درین سلسله از امامان است
 خلافت است یعنی خلافت کمالی که از امام
 اول گرفته شد و در میان دو طرفین
 که درین سلسله از امامان است

درین باب بیان گزشتن حضرت امام همام
 علی بن ابی طالب علیه السلام است که در میان دو
 طرفین حسن و حسین علیهما السلام
 که درین سلسله از امامان است
 خلافت است یعنی خلافت کمالی که از امام
 اول گرفته شد و در میان دو طرفین
 که درین سلسله از امامان است

علی السلام مدینہ منورہ راو متوجہ شدن و بسط ملک و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن

بر آنکه چون حضرت امام حسن صلوات اللہ علیہ بنیاد وفات یافت معاویہ بن ابی سفیان
پسر خود نیز پیلید را ولیمہ نماید و سلطنت و ملک حوالہ وی کند پس مشورت
کرد درین امر با اہل شام ہمہ قبول کردند و بیعت بازید نمودند و آمد بر اسے
حج از دمشق و بحدینہ رفت و از اہل حریم طلب بیعت کرد ایشان قبول نکردند
پس تدبیر کرد و ترسانید ایشان را تا چار ایشان ہم بیعت کردند گاہ چار کس حضرت
امام حسین و عبدالرحمن بن ابی بکر و عبداللہ بن زبیر و عبداللہ بن عمر بن عقیلم و
اعزاز ایشان بسیار کرد و بحسن سلوک و ارسال تحائف پیش آمد قبول نکردند و میگویند
کہ حضرت امام حسین علیہ السلام تکلیف بیعت نداد و تا زنده بود درخواست این معنی
نکرد و ہر گاہ داشت معاویہ کہ عبدالرحمن بن ابی بکر و عبداللہ بن زبیر و عبداللہ
بن عمر ہرگز بیعت قبول نمیکنند ایشان را در خلوت طلبید و طبع با موال کشید
و اد عبدالرحمن بن ابی بکر گفت اختیار کن فعل رسول اللہ علیہ السلام را یا فعل
ابو بکر را یا فعل عمر را رسول اللہ اکلہ فقال فرمود مردمان را بطور خود گذاشت
و کسی اخلفہ بر آن ناساخت پس قصد کرد نہ رسولی فضل مردی کہ ابو بکر بود بعد از
ابو بکر وفات یافت و والی ساخت پسر خود را و نہ یکی از برادران خود را پس

۲۷۹

و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن
علی السلام مدینہ منورہ راو متوجہ شدن و بسط ملک
و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن

و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن
علی السلام مدینہ منورہ راو متوجہ شدن و بسط ملک
و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن

و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن
علی السلام مدینہ منورہ راو متوجہ شدن و بسط ملک
و از آنجا باز بجانب نجد فروان شدن باز در کربلا فرود آمدن

ارجس علی السلام کو کہتے ہیں
 اور کہتے ہیں کہ وہ جانا اسکو معاویہ نے
 اسکو بکری کے ساتھ لے کر لایا اور اسکو
 اسکو بکری کے ساتھ لے کر لایا اور اسکو
 اسکو بکری کے ساتھ لے کر لایا اور اسکو
 اسکو بکری کے ساتھ لے کر لایا اور اسکو

الی ابن عمر فشمہ وقال با بعد یا ابن عمر انک مدنی انک لا تحب ان بیت لیلۃ سودا یوم
 علیک ینہا امیر وانی احذر لک ان تشق عصا الجلیل اوتیس فی فساد ذات ینم فخر ابن
 عمر امیر بنی عدیثم قال با بعد فاکم قد کانک قبلک خلفا لہم ابنار ولسل بنک بکیر من
 ابنائکم فظہر فی ابنائکم ماریتہ فی انبک لکنہم اختار المسلمین حیث علموا انہما راہ
 تخرج رنی ان تشق عصا المسلمین لم اکن لافعل انما ارجل المسلمین فاذا اجمعوا علی امر
 قال انما جل منہم المسلمین ففعل رحمتک شد فخرج ابن عمر ثم ارسل الی ابن ابی بکر فشد
 ثم اخذ فی الکلام فقطع علیہ الکلام وقال لک واشتد یو ورتان الا اذ کلک فی امر انک
 لک واشتد لا تفعل واشتد یو ورتان ہذا امر شوری المسلمین وبتقر فیہما علیک خص
 ثم وثب ومضی ثم ارسل الی ابن الزبیر فقال ابن الزبیر انما غانت تعلب روع کما اوج
 من خج وغل فی حبر اخر واک عمرت الی ہزین الرطلین ففخت فی مناخرہا وعلتہا علی عینہا
 قال ابن الزبیر انک قد لک الامارۃ فاغرہا وطم انک فشا لہذا انما لانایع انک
 معک لاسکنا سمع وطمح لانجیع البعیرۃ بذر ثم راج وصعد معونۃ لکبر محلہ شد واشی
 علیہ ثم قال انما وجدنا احادیث الناس فی ان اغوار غموا ان ابن عمر وابن ابی بکر
 وابن الزبیر یابو یزید وقد سمعوا اطاعوا وایعوالہ فقال الی الشام واشتد
 لامرضی حتی یابو یزید علی روس لا شادوا الاضربنا عنما قسم فقال سبحان
 ما سمع الناس الی قریش بشرا لسمع ہذا المقالہ من احدکم بعد الیوم ثم فقال الناس
 بالی ابن عمر وابن ابی بکر وابن الزبیر وہم یقولون لا واشتد فیقول الناس الی وارتحل

ابن عمر فشمہ وقال با بعد یا ابن عمر انک مدنی انک لا تحب ان بیت لیلۃ سودا یوم
 علیک ینہا امیر وانی احذر لک ان تشق عصا الجلیل اوتیس فی فساد ذات ینم فخر ابن
 عمر امیر بنی عدیثم قال با بعد فاکم قد کانک قبلک خلفا لہم ابنار ولسل بنک بکیر من
 ابنائکم فظہر فی ابنائکم ماریتہ فی انبک لکنہم اختار المسلمین حیث علموا انہما راہ
 تخرج رنی ان تشق عصا المسلمین لم اکن لافعل انما ارجل المسلمین فاذا اجمعوا علی امر
 قال انما جل منہم المسلمین ففعل رحمتک شد فخرج ابن عمر ثم ارسل الی ابن ابی بکر فشد
 ثم اخذ فی الکلام فقطع علیہ الکلام وقال لک واشتد یو ورتان الا اذ کلک فی امر انک
 لک واشتد لا تفعل واشتد یو ورتان ہذا امر شوری المسلمین وبتقر فیہما علیک خص
 ثم وثب ومضی ثم ارسل الی ابن الزبیر فقال ابن الزبیر انما غانت تعلب روع کما اوج
 من خج وغل فی حبر اخر واک عمرت الی ہزین الرطلین ففخت فی مناخرہا وعلتہا علی عینہا
 قال ابن الزبیر انک قد لک الامارۃ فاغرہا وطم انک فشا لہذا انما لانایع انک
 معک لاسکنا سمع وطمح لانجیع البعیرۃ بذر ثم راج وصعد معونۃ لکبر محلہ شد واشی
 علیہ ثم قال انما وجدنا احادیث الناس فی ان اغوار غموا ان ابن عمر وابن ابی بکر
 وابن الزبیر یابو یزید وقد سمعوا اطاعوا وایعوالہ فقال الی الشام واشتد
 لامرضی حتی یابو یزید علی روس لا شادوا الاضربنا عنما قسم فقال سبحان
 ما سمع الناس الی قریش بشرا لسمع ہذا المقالہ من احدکم بعد الیوم ثم فقال الناس
 بالی ابن عمر وابن ابی بکر وابن الزبیر وہم یقولون لا واشتد فیقول الناس الی وارتحل

الی ابن عمر فشمہ وقال با بعد یا ابن عمر انک مدنی انک لا تحب ان بیت لیلۃ سودا یوم
 علیک ینہا امیر وانی احذر لک ان تشق عصا الجلیل اوتیس فی فساد ذات ینم فخر ابن
 عمر امیر بنی عدیثم قال با بعد فاکم قد کانک قبلک خلفا لہم ابنار ولسل بنک بکیر من
 ابنائکم فظہر فی ابنائکم ماریتہ فی انبک لکنہم اختار المسلمین حیث علموا انہما راہ
 تخرج رنی ان تشق عصا المسلمین لم اکن لافعل انما ارجل المسلمین فاذا اجمعوا علی امر
 قال انما جل منہم المسلمین ففعل رحمتک شد فخرج ابن عمر ثم ارسل الی ابن ابی بکر فشد
 ثم اخذ فی الکلام فقطع علیہ الکلام وقال لک واشتد یو ورتان الا اذ کلک فی امر انک
 لک واشتد لا تفعل واشتد یو ورتان ہذا امر شوری المسلمین وبتقر فیہما علیک خص
 ثم وثب ومضی ثم ارسل الی ابن الزبیر فقال ابن الزبیر انما غانت تعلب روع کما اوج
 من خج وغل فی حبر اخر واک عمرت الی ہزین الرطلین ففخت فی مناخرہا وعلتہا علی عینہا
 قال ابن الزبیر انک قد لک الامارۃ فاغرہا وطم انک فشا لہذا انما لانایع انک
 معک لاسکنا سمع وطمح لانجیع البعیرۃ بذر ثم راج وصعد معونۃ لکبر محلہ شد واشی
 علیہ ثم قال انما وجدنا احادیث الناس فی ان اغوار غموا ان ابن عمر وابن ابی بکر
 وابن الزبیر یابو یزید وقد سمعوا اطاعوا وایعوالہ فقال الی الشام واشتد
 لامرضی حتی یابو یزید علی روس لا شادوا الاضربنا عنما قسم فقال سبحان
 ما سمع الناس الی قریش بشرا لسمع ہذا المقالہ من احدکم بعد الیوم ثم فقال الناس
 بالی ابن عمر وابن ابی بکر وابن الزبیر وہم یقولون لا واشتد فیقول الناس الی وارتحل

[illegible][illegible]

اوسکی اورت اور اگر نود و خصل
 کھنکھت تر ہے متغایم و بیاض
 فخریہ اور شاوکیہ اندک فاضل
 سکنہ آنحضرت کو نہ حکما یا جبر
 علیہ السلام سے تکرار کیا
 اکادین میں اور ہم خدا نام حسین
 جو کہ بین اور کیکاووس
 محلی فاضل نامی
 فرمایا اور

مسيرة الفردوق فقال بين في خير الناس فقال الرجل على الخير سقطت يا ابن رسول الله
صلى الله عليه وآلقلوب الناس ممكك صيوقم معني اميئة والقصار ينزل من السماء واليه
يفعل ايشا وسار الحسين وهو غير عالم بما جرى عليه حتى كان على ثلاث من القادسية تلقاه
الحسين زيدا التميمي قال ارجع فامترك لك خلفي خيرا ترجوه واخبره الخبر وقدوم ابن زيا و
وهتقداده فتم بالرجوع فقال له اخو مسلم والله لا يرجع نصب نيازا ولقتل فقال للاخبر
في الحيلة بعدكم ثم سار فلقية والخليل بن زياد فعذر الى كربلانا من المحرم سنة احدى
وثنين وكان لما شارفت الكوفة مع به امير لعبد الله بن زياد فخرج اليه عشرين الف
مقاتل فلما وصلوا اليه التمسوا منه نزوله على حكم زياد وميعته ليزيد فابي قاتلوه وكان
اكثر الحارثيين لقتله كاتبه وباليه ثم لما جازهم اخفوه وقرعوا عنه الاعداء ايتار
السنة العاجل على الخير الاجل فخارب اوليك العدد الكثير وسوم من احوته وابله تيف
وثمانون نفسا فبثت في ذلك الموقف ثمانا باهرام عشرة اعدايه وعدوهم ووصول
سما فتم وبارجم اليه ولما حل عليه وسيفه مصلت في يده انشد بقول ١٠١ انا ابن علي بن
آل باشم كفاني بهذا منفرحين انفر - وجدي رسول الله اكرم من مضى - ونحن سرج
الشد في الناس بزهر - وفاطمة امي سالت احمد - وعي يرضي الجناحين - وفيها كتاب الله
انزل صادقا - وفيها الهدى الوجي والخير ذكره - ولولا ما كادوه به حين نعم خالوا امينة وبين
لم يقدروا عليه وهو السجاع القرم العجل الذي لا يزول ولا يتحول ولما شوه واصحابه
المانا قال لبعضهم انظر اليه كانه كبد السماء لا يروق منه قطرة حتى يموت عطشا فقال

صلوات الله على نبينا وعليه وآله فرمود معلوم شد که معاویه مرد مردان گفت چگونه دستی
 فرمود اگر زنده می بود مرا اگر ابره بر معیت نیکو د آخر مردان آنحضرت را بموت معاویه
 خبر داد و متذکره بر معیت نمود امام حسین علیه السلام فرمود امر و زبانی با شتم کفر و اجماع
 تو بخیر شب بکشنه بست و فم رجب متوجه شد و بعضی روایات آمده عبد الله بن
 زبیر را هم اگر اکره کرد هر دو گفتند ما را لایق نیست که مخفی معیت کنیم علی رسول الله
 فرمود آنچه خود اهر شد بطور خواهد پس بجای خود با تشریف آوردند و حضرت امام حسین
 و عبد الله بن زبیر در شبیکه و شب زماه رجب باقی مانده بود از مدینه بیرون آمدند
 و سیم شعبان در مکه داخل شدند و بعضی روایات در همین ماه قیلول از اوسای حج متوجه
 کوفه شدند بعضی پنجم ذی حجه بعضی ششم ذی حجه گفته اند و همان روز امیر مسلم شهید شده بود
 و عبد الله بن زبیر خود در مکه ماند مکه حضرت امام حسین اهل زینت منکر و لیک حضرت
 امام حسین صلوات الله علی نبیا و علی آله کوفه مکاتیب بسیار در سائل میباش فرستاده
 و بمانده تمام نوشته که را بر معیت نیز بفرستاد فاجر قبول نیست اگر ان امام بر حق
 اینجاست تشریف آورد گردن اطاعت پیش اقدام ننید امام خواهم نهاد و جان خود را
 فدای او (مرحمان رسول ملک علام خود می ساخت و هر چند در زمان امارت معاویه
 نیز همین می نوشتند حضرت امام حسین علیه السلام نظر بر بیوفائی این قوم که سابق با
 پدر و برادر و برزگوار او کرده بودند اما و او را که میفرمود و اصلا التفات باصرار
 ایشان میفرمود چون الحاح و سماجت و لجابت انیقوم از مد و رگ زشت و بظا هر

مردان میگویند که معاویه را با شتم کفر و اجماع تو بخیر شب بکشنه بست و فم رجب متوجه شد و بعضی روایات آمده عبد الله بن زبیر را هم اگر اکره کرد هر دو گفتند ما را لایق نیست که مخفی معیت کنیم علی رسول الله فرمود آنچه خود اهر شد بطور خواهد پس بجای خود با تشریف آوردند و حضرت امام حسین و عبد الله بن زبیر در شبیکه و شب زماه رجب باقی مانده بود از مدینه بیرون آمدند و سیم شعبان در مکه داخل شدند و بعضی روایات در همین ماه قیلول از اوسای حج متوجه کوفه شدند بعضی پنجم ذی حجه بعضی ششم ذی حجه گفته اند و همان روز امیر مسلم شهید شده بود و عبد الله بن زبیر خود در مکه ماند مکه حضرت امام حسین اهل زینت منکر و لیک حضرت امام حسین صلوات الله علی نبیا و علی آله کوفه مکاتیب بسیار در سائل میباش فرستاده و بمانده تمام نوشته که را بر معیت نیز بفرستاد فاجر قبول نیست اگر ان امام بر حق اینجاست تشریف آورد گردن اطاعت پیش اقدام ننید امام خواهم نهاد و جان خود را فدای او (مرحمان رسول ملک علام خود می ساخت و هر چند در زمان امارت معاویه نیز همین می نوشتند حضرت امام حسین علیه السلام نظر بر بیوفائی این قوم که سابق با پدر و برادر و برزگوار او کرده بودند اما و او را که میفرمود و اصلا التفات باصرار ایشان میفرمود چون الحاح و سماجت و لجابت انیقوم از مد و رگ زشت و بظا هر

بن عباس بن ہیرا میگفت چهل شد مراد تو بدو آنچه خوشی که امام حسین علیه السلام ببرد
رو و تو در میان اہل حجاز بانی چون حضرت امام حسین صلوات اللہ علیہ نیندا و علیہ
بعد از ادا حج روان گشت و در رکاب علی بن ابی اہل و عیال و زنان اطفال
و بی بود منطی منازل و قطع مر اہل نموده بقول بعضی روز چار شنبہ یا پنج شنبہ دوم
محررم سال شصت و نوز بعضی روز ہشتم ماہ مذکور داخل کر بلا شد نیز پلیدین خبر شنید
و عامل بصرہ عبداللہ بن زیاد ملعون را نوشتہ فرستاد کہ با حضرت امام حسین
علیہ السلام قتال نمودہ کارش تمام رسانید و عبداللہ بن زیاد از بصرہ آمد جبار
ہزار کر کہ رئیس آنہا عمر بن سعد را مقرر نمود بجانب کر بلا روان ساخت و از
پس آنہا فوج دیگر فرستاد تا بسبت و د و ہزار و در بعضی روایت سی ہزار رسیدہ
روز ہشتم محرم جنود بر نجاتی کہ کر بلا جمع شدند محرم روز پنج شنبہ یار و زنجبتہ
جنگ گردیدند حضرت امام حسین امام علیہ السلام مصلحت خواست ندانہ آخر روز دہم
محرم شہیدش ساختند ہر چند مساعی جمیلہ و کوشش ہائے بلیغہ در ہایت ان
صبر تدان نمود چون داغ ختم اللہ علی قلوبہم بردل داشتند بعضی حضرت امام
ہام ہر سچ ایشانرا از ترکیدن و امام فرمود بگو فیان کہ اگر از عمد خود بگشتید مواعد
و مواعیتق را کہ با تمام معلقہ نمودہ بودید آخر بطمع دنیا فراموش کردید و دین
را بر باد دادید و دنیا را اختیار کردید مرا نگذارید باطنی بروم بانزد و نیزید
پلید برید آنچه شدنی است خواہد شد ہرگز نہ خاطر بکاران نیامد پس آن اشتیاقا

[illegible]

۲۹۵)

وہ حسن اور حسین علی بن ابی طالب علیہ السلام کے ہیں جو ان کی بیوی بنتی تھیں۔

اودا انجمن دہوکہ کے متعلق ایک خط لکھ کر
 میں نے اس خط کو اپنے پاس رکھا اور اس کو
 تصدیق کر دیا اور اس کو اپنے پاس رکھا
 اس خط میں لکھا ہے کہ میں نے اس خط کو
 اس کے پاس رکھا ہے کہ میں نے اس خط کو
 اس کے پاس رکھا ہے کہ میں نے اس خط کو
 اس کے پاس رکھا ہے کہ میں نے اس خط کو

والقاسم وعبد الله وعمر وقيل بوبكر بن الحسن بن علي وعلي بن عبد الله بن الحسين بن علي ومحمد
وعون ابنا عبد الله بن جعفر وعبد الله وعبد الرحمن وجعفر بن عقيل بن ابي طالب بن علي بن الحسين
وروي الحسن البصري انه قال اصبت مع الحسين تسعة عشر رجلا من اهل بيته ما علي وجه
الارض يومئذ لم يشهد ذكر ابن عبد البرقي الاستقباب عن ابن الحنفية قال قتل معه الحسين
في ذلك اليوم سبعة عشر رجلا كلهم من ولد فاطمة ولما اجترأ الاشقياء راس الحسين اسروا
اهل بيته امرهم عمر بن سعد ان يذبحوهم معه راسه الى ابن زياد فاستأفوا الحرم
لما يساق الاسارى حتى اتوا الكوفة فجلس ابن زياد في قصر الامارة وازن الناس ذنبا عاما
وامر باحضار الراس فوضع بين يديه فعمل نظير اليه وتيسم وبه قضيت ليضرب بياضه ثم
بعث الشقي لراس المكرم فيديري في سلك الكوفة وارسل بقبا ليعامر روس سائر الشهداء
وسبأ يا الهيت الى يزيد بن معاوية شيخ شمر ذي الجوشن وجماعته من اصحاب فساد والى
ان وصلوا الى دير في الطريق فنزلوا ليقبلوه فوجدوا مكتوبا على بعض صدره انه من جوات
قتلت حينئذ شفاعته بجه يوم الحساب فساووا الراس من السطر ومن كتبه فقال
انه مكتوب منها قبل ان يبعث بيكم بمائة عام ولما قدموا دمشق ودعوا علي بن زياد
رسوا براس الحسين بين يديه فاستبشر الشقي بقتله وجعل نيكيت راسه بالخيزان ونشد
ابيات ابن الزبير ليث اشياخي بديرشده واجزع الخزع من وقع اللال
وروي الاشتهور جبالا لواء يزيد لائل قد قلنا القرن من سادهم وعدنا بدير
فاعتدل بست من خندق ان لم تقم من بني احمد ما كان فعل بيشه ششم الملك فلا

۲۹۹

ابن الحسين بن علي بن عبد الله بن الحسين بن علي ومحمد وعون ابنا عبد الله بن جعفر وعبد الله وعبد الرحمن وجعفر بن عقيل بن ابي طالب بن علي بن الحسين
وروي الحسن البصري انه قال اصبت مع الحسين تسعة عشر رجلا من اهل بيته ما علي وجه الارض يومئذ لم يشهد
ذكر ابن عبد البرقي الاستقباب عن ابن الحنفية قال قتل معه الحسين في ذلك اليوم سبعة عشر رجلا كلهم من ولد فاطمة
ولما اجترأ الاشقياء راس الحسين اسروا اهل بيته امرهم عمر بن سعد ان يذبحوهم معه راسه الى ابن زياد فاستأفوا الحرم
لما يساق الاسارى حتى اتوا الكوفة فجلس ابن زياد في قصر الامارة وازن الناس ذنبا عاما وامر باحضار الراس
فوضع بين يديه فعمل نظير اليه وتيسم وبه قضيت ليضرب بياضه ثم بعث الشقي لراس المكرم فيديري في سلك الكوفة
وارسل بقبا ليعامر روس سائر الشهداء وسبأ يا الهيت الى يزيد بن معاوية شيخ شمر ذي الجوشن وجماعته من اصحاب فساد
والى ان وصلوا الى دير في الطريق فنزلوا ليقبلوه فوجدوا مكتوبا على بعض صدره انه من جوات قتلت حينئذ شفاعته بجه يوم الحساب
فساووا الراس من السطر ومن كتبه فقال انه مكتوب منها قبل ان يبعث بيكم بمائة عام ولما قدموا دمشق ودعوا علي بن زياد
رسوا براس الحسين بين يديه فاستبشر الشقي بقتله وجعل نيكيت راسه بالخيزان ونشد ابيات ابن الزبير ليث اشياخي بديرشده واجزع الخزع من وقع اللال
وروي الاشتهور جبالا لواء يزيد لائل قد قلنا القرن من سادهم وعدنا بدير فاعتدل بست من خندق ان لم تقم من بني احمد ما كان فعل بيشه ششم الملك فلا

سنت نبوی صلی الله علیه و آله و سلم
 در روز نهم از شعبان سال
 که در آن روز حضرت عباس
 علیه السلام در کربلا شهادت
 دادند و در آن روز که
 در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز

جمعی از شیعیان اهل حجاز و بصره و سایر بلاد نزد آنحضرت جمع شدند تا ماه ذیحجه در آمد
 احرام حج بستند و چون نیرید پید جمعی افرستاده بودند که به بانه حج آنحضرت را گرفته
 نزد او بنزد یا بقتل آوردند حضرت احرام حج را بعهده عدول نمود و اعمال عمره بعمل
 آورد و محل شد و متوجه عراق گردید و از حضرت امام جعفر صادق صلوات الله
 علی بنیما و علیه نقل کرده اند که چون آنحضرت میدانست بخوابند تا او حج را تمام نماید
 احرام حج بعهده مفرد بست و عمره را با تمام رسانید و در روز هفتم ماه ذیحجه از کعبه
 بیرون شد و بعضی گفتند که در روز عرفه بیرون رفت و از سید ابن طاووس
 روایت کرده اند که در روز سوم ماه مذکور بیرون رفت و در همان روز حضرت سلم
 را شهید کرده بودند و فرود آمدن کربلا بقول جمعی روز چهارشنبه یا پنجشنبه دوم
 ماه محرم سال شست و یکم از هجرت بود و بقول دیگر روز هشتم ماه مذکور بود و در وقت
 شهادت عمر شریف آنحضرت به پنجاه هفت و سال رسیده بود و از ما قالوا
فصل در بیان غسل کرم که بر روح عظیم رسول کرم گذشت
 و روز واقعه که بلا آن رسول با صفارا اهل مدینه گریان داشتند و در غم نالان در
 خواب دیدند و از آنحضرت شنیدند که فرمود من در قضیه نامرضیه که بلا حاضر
 بودم و خون هاست شهیدان نزد خدایم بر من فی المشکاة عن ابن عباس نه قال
 رايت النبي صلی الله علیه و آله و سلم فی یومی التیمم ذات یوم به نصف النهار شعب
 غیر میده و آروقه فیما و من نقلت ابی انت دمی ما هذا قال هذا الحسین و اصحابه اهل النقطه

در روز نهم از شعبان سال
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز

در روز نهم از شعبان سال
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز
 که در آن روز که در آن روز

شهادت انار قیامت برپا گشت و از آسمان خون بارید و زمین پر خون شد
و آفتاب را کسوف لاحق گشت و آفتاب بزرگ سرخ معطر طلوع کرد و بهمین
حالت غروب نمود و ستاره هابر هم و در هم بودند و بر زمین می افتادند و بسیاری
کرامات که از سر بهار که نبی که بر نیزه بود و آن اشتیاق به شام می بردند بطیور آمده
در کتب کتب استوار است از انجیل آنست که در زمینی شب باش شدند و سستی از
سر مبارک بیرون آمد و بعلکم من نوشته شعر اترجوا امته قللت حسینیله شفاعت
جبره يوم القامة نهانی الصواعق و فی المواب الالدینه انص یعنی یا امید
میدارند که دی که جناب امام حسین صلوات الله علی بنیاد و علیه را گشتند که
جدا و مجروح می شد و الله علیه و آله شفاعت آن اشتیاقانید آری بجزیره شفا
کردند که قابل شفا عت نماندند و باید که دست امید از شفاعت بردارند که
شفاعت نصیب بن بنیامان نخواهد شد و بعد از ابی ابروی گرفتار خواهند ماند
شعر محترمش

ترجم جزای قاضی او چون رقم زشتند	یکبار را بر جریده رحمت قلم زدند
ترجم کمترین گناه شفیعیان روز حشر	دارند ششم که گزین خلق دهم زشتند

و از زمین بر اترقی کردند که چون ابن زیاد بدعا گفت که سرانیر المؤمنین
امام حسین را بر نیزه کرده در کوچه های کوفه بگردانند من در غرض خانه خود بروم
چون برابر من رسید از روی شنیدم که میخواهند ام حبت ان اصحاب الکف که انهم

کافوس آیتا عجبا و از بهیت آن سوی براندر امم برخواست نذاکر دم که و اندین
 سترست یابن سول الله و امر تو عیبت است و از آنجا آنست که در میدان که بکش
 مبارکش و قتاده بود شخصی است که تکریم قبا ی شد یف را بگرد و آنحضرت طلبا بخیزد
 او نایب باشد و با سعد ساعدی صحابی نیز سر مبارک در آن سفر به سخن در آمد و سعد
 الساعدی خواست که سر مبارک را از آن اشقیاء بگرد و وجد و وجد بسیار نمود و لیکن پیش رفت
 و در بعضی منازل دیدند که آدم و نوح و غیره انبیاء اولوالعزم آمدند و سر مبارک
 را در کنار گرفته نوح و زاری میکردند و چنین بسیاری از حالات در صواعق و غیره
 منقول اند و معروزی در مجلس ولید بن عبد الملک بودند و ولید پرسید که ام
 از شما میدانید که در روز قتل امام حسین علیه السلام سنگهای بیت المقدس چه بود
 زهری گفت چنین بمن رسیده است که هیچ سنگی را بر نداشتند مگر آنکه و زهری آن
 خون بافتند و از دیگر نقل کرده اند که گفت چون حسین بن علی شهید شد از آن
 خون بارید و هر چه که از ما را بود بر خون شد و چشند و ز آسمان و چشم ما خون بسته
 سے نمود و اخرج ابن ابی حاتم عن عبد الملک عن ابراهیم قال لکیت السمار من دکان
 الدنیا الاعلی اثین قبل عبد الملک السمار و الارض تنکی علی المؤمن قال ذلک مقامه
 حیث بعد عذقل و تمدی ما بکا السمار و اقل لا قائل تحیر نصیر و رد کالدها ن
 انجی بن ذکر بالما قتل احمر السمار و قطرت دما و ان حسین بن علی یوم قتل احمر
 السمار و لما قتل حسین احمر فاق السمار و رعبه اشرو بکا و السمار و حمره اطرافها هذامانی

کافوس آیتا عجبا و از بهیت آن سوی براندر امم برخواست نذاکر دم که و اندین
 سترست یابن سول الله و امر تو عیبت است و از آنجا آنست که در میدان که بکش
 مبارکش و قتاده بود شخصی است که تکریم قبا ی شد یف را بگرد و آنحضرت طلبا بخیزد
 او نایب باشد و با سعد ساعدی صحابی نیز سر مبارک در آن سفر به سخن در آمد و سعد
 الساعدی خواست که سر مبارک را از آن اشقیاء بگرد و وجد و وجد بسیار نمود و لیکن پیش رفت
 و در بعضی منازل دیدند که آدم و نوح و غیره انبیاء اولوالعزم آمدند و سر مبارک
 را در کنار گرفته نوح و زاری میکردند و چنین بسیاری از حالات در صواعق و غیره
 منقول اند و معروزی در مجلس ولید بن عبد الملک بودند و ولید پرسید که ام
 از شما میدانید که در روز قتل امام حسین علیه السلام سنگهای بیت المقدس چه بود
 زهری گفت چنین بمن رسیده است که هیچ سنگی را بر نداشتند مگر آنکه و زهری آن
 خون بافتند و از دیگر نقل کرده اند که گفت چون حسین بن علی شهید شد از آن
 خون بارید و هر چه که از ما را بود بر خون شد و چشند و ز آسمان و چشم ما خون بسته
 سے نمود و اخرج ابن ابی حاتم عن عبد الملک عن ابراهیم قال لکیت السمار من دکان
 الدنیا الاعلی اثین قبل عبد الملک السمار و الارض تنکی علی المؤمن قال ذلک مقامه
 حیث بعد عذقل و تمدی ما بکا السمار و اقل لا قائل تحیر نصیر و رد کالدها ن
 انجی بن ذکر بالما قتل احمر السمار و قطرت دما و ان حسین بن علی یوم قتل احمر
 السمار و لما قتل حسین احمر فاق السمار و رعبه اشرو بکا و السمار و حمره اطرافها هذامانی

کافوس آیتا عجبا و از بهیت آن سوی براندر امم برخواست نذاکر دم که و اندین
 سترست یابن سول الله و امر تو عیبت است و از آنجا آنست که در میدان که بکش
 مبارکش و قتاده بود شخصی است که تکریم قبا ی شد یف را بگرد و آنحضرت طلبا بخیزد
 او نایب باشد و با سعد ساعدی صحابی نیز سر مبارک در آن سفر به سخن در آمد و سعد
 الساعدی خواست که سر مبارک را از آن اشقیاء بگرد و وجد و وجد بسیار نمود و لیکن پیش رفت
 و در بعضی منازل دیدند که آدم و نوح و غیره انبیاء اولوالعزم آمدند و سر مبارک
 را در کنار گرفته نوح و زاری میکردند و چنین بسیاری از حالات در صواعق و غیره
 منقول اند و معروزی در مجلس ولید بن عبد الملک بودند و ولید پرسید که ام
 از شما میدانید که در روز قتل امام حسین علیه السلام سنگهای بیت المقدس چه بود
 زهری گفت چنین بمن رسیده است که هیچ سنگی را بر نداشتند مگر آنکه و زهری آن
 خون بافتند و از دیگر نقل کرده اند که گفت چون حسین بن علی شهید شد از آن
 خون بارید و هر چه که از ما را بود بر خون شد و چشند و ز آسمان و چشم ما خون بسته
 سے نمود و اخرج ابن ابی حاتم عن عبد الملک عن ابراهیم قال لکیت السمار من دکان
 الدنیا الاعلی اثین قبل عبد الملک السمار و الارض تنکی علی المؤمن قال ذلک مقامه
 حیث بعد عذقل و تمدی ما بکا السمار و اقل لا قائل تحیر نصیر و رد کالدها ن
 انجی بن ذکر بالما قتل احمر السمار و قطرت دما و ان حسین بن علی یوم قتل احمر
 السمار و لما قتل حسین احمر فاق السمار و رعبه اشرو بکا و السمار و حمره اطرافها هذامانی

کافوس آیتا عجبا و از بهیت آن سوی براندر امم برخواست نذاکر دم که و اندین
 سترست یابن سول الله و امر تو عیبت است و از آنجا آنست که در میدان که بکش
 مبارکش و قتاده بود شخصی است که تکریم قبا ی شد یف را بگرد و آنحضرت طلبا بخیزد
 او نایب باشد و با سعد ساعدی صحابی نیز سر مبارک در آن سفر به سخن در آمد و سعد
 الساعدی خواست که سر مبارک را از آن اشقیاء بگرد و وجد و وجد بسیار نمود و لیکن پیش رفت
 و در بعضی منازل دیدند که آدم و نوح و غیره انبیاء اولوالعزم آمدند و سر مبارک
 را در کنار گرفته نوح و زاری میکردند و چنین بسیاری از حالات در صواعق و غیره
 منقول اند و معروزی در مجلس ولید بن عبد الملک بودند و ولید پرسید که ام
 از شما میدانید که در روز قتل امام حسین علیه السلام سنگهای بیت المقدس چه بود
 زهری گفت چنین بمن رسیده است که هیچ سنگی را بر نداشتند مگر آنکه و زهری آن
 خون بافتند و از دیگر نقل کرده اند که گفت چون حسین بن علی شهید شد از آن
 خون بارید و هر چه که از ما را بود بر خون شد و چشند و ز آسمان و چشم ما خون بسته
 سے نمود و اخرج ابن ابی حاتم عن عبد الملک عن ابراهیم قال لکیت السمار من دکان
 الدنیا الاعلی اثین قبل عبد الملک السمار و الارض تنکی علی المؤمن قال ذلک مقامه
 حیث بعد عذقل و تمدی ما بکا السمار و اقل لا قائل تحیر نصیر و رد کالدها ن
 انجی بن ذکر بالما قتل احمر السمار و قطرت دما و ان حسین بن علی یوم قتل احمر
 السمار و لما قتل حسین احمر فاق السمار و رعبه اشرو بکا و السمار و حمره اطرافها هذامانی

[illegible][illegible][illegible]

[illegible]

که میخواند

[illegible]

در اشاعت فی اشراف السامع آورده که آیه کریمه انما السبیل علی الذین یظلمون الناس
 ویبعون فی الارض فسادا و اولنگ لعم عذاب الیم اشاره است بسوی نیرید و هر که
 بعد از او زنی آتیته بوده اند و در احوال عبید الله بن زیاد ملعون کی از ثقات گوید
 و قد صرح عن الترمذی که چون سر عبید الله بن زیاد و اصحاب او را به مسی کوفه آوردند
 در رجه نادانم آن بخار سیدم آواز مردم شنیدم که میگفت آمد آمد ناگاه ماری آمد
 و در میان آن سر را آمد و بسور اخ بهی عبید الله بن زیاد خرید و ساعتی و رنگ
 کرد و بیرون آمد و برقت تا غائب شد باز مردم گفتند که آمد آمد دیگر بار آن مار
 آمد و آنچنین بیشتر کرده بود باز کرد و همچنین چند بار تکرار نمود و درانی الصواعق و فحار
 شمر ذی الجوشن و غیره بدینچنان را بعد از عذاب و عقوبت بسیار کشت و بر عشاء می آن
 بدینچنان اسبها و دامیدند و در دنیا بخمر ان و در عقبی بعد از نیران مبتلا شد
 جزا را با کسب و او شد شید العقاب و رسول محمد اخبر داد که همه فاطمان امام حسین
 بعد از دوزخ گرفتار اند و روی عن عامر بن سعد البهلی انه قال یوم قتل حسین
 بن علی رایت البقی صلی الله علیه و آله و سلم فی المنام فقال لی رایت البرارین غدا
 فاقرا ه منی السلام و اخبره ان قتلته المحسن فی النار و ان یحیی اهل الارض عن العذاب
 الالیم فایت البرارین فخره فقال صدق الله و رسوله قال رسول الله من رانی
 فان الشیطان لایتصور فی صورتی اخرجه ابن الاخر و هذا عذاب الآخرة
 و هو الله و القی و الماعذاب الدنیا فقد قال الزهری لم یبق المحدث من حضرت قتله

اینجکه بگویند که واسطه آنست
 که در این دنیا بکند و در آخرت
 او را عذاب است و اینست که در
 این دنیا بکند و در آخرت
 او را عذاب است و اینست که در

اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند

و اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند

و اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند
 و در آخرت او را عذاب است
 و اینست که در این دنیا بکند

٢٩

[illegible]

[illegible][illegible]

三

ایسی سببیں اپنی سندھو انس
کی طرف توجہ دینے سے جو
اپنی کارکردگی کے لیے
ادب و اعزاز کے لیے
سخت محنت و جدوجہد
در وازار کی توفیق
پس کی توفیق
آئے ہیں تاکہ ان کے
آئینہ کار کی توفیق
سبب سے ان کے
سے ان کے

۱۔ عہد وصال شریعت و فروع اور احکام شام
 ۲۔ خانہ بیعت کی تعمیر کما ان کی بیعت
 ۳۔ انارہ کما عبد الرحمن بن ابی بکر اور
 ۴۔ زبیر بن عمو و عیدہ و عبد بن
 ۵۔ دم بنار کے چپ و سوخت وہ خطر
 ۶۔ ایل جازنہ کے چپ و سوخت وہ خطر
 ۷۔ کرکی اور جلیجلی کے بدواست و بی
 ۸۔ یثربین خزانہ کے بدواست و بی

[illegible]

[illegible]

و غلامان است که از خوف مولای خود طاعت و بندگی بجای آورند و قومی عبادت
کردند خدا را برای غلبت و پیروسی این عبادت تجارت و بازرگانان است و دیگران
عبادت کردند خدا را برای ادای سکن نعمت و که لا تقدر ولا تحصی است پس این
عبادت اصرار و آزادگان است **حکما قال** الله تعالی قل من عبادی الشکور
و در کار خدا استعانت از کسی نیست و خود برای و ضو از چاه و یکاشیم و دیگران
پشت برینخواست اول مساواک میفرمود و وضو ساختن شروع بر نماز میکرد و آنچه
در روز و زوار او فوت میشد آنرا در شب قضای فرمود و میگفت ای محمد دان دوست
دارید مرا بد و مستی اسلام و افراط حب شما بر من عمار است و امر کرد و زست
بمحمدی که گوازش میمان که شمار از عذاب خدا باز نخواهم داشت تا آنکه شما بحال
صالحه خود را از من بنوا هیچد ساخت و ولایت مانخواهید رسید که گویع و نقوی
و اطاعت خدای جل و علا و وصیت میکنم شمارا به عبقتی نه به دنیا را با عی

چون عجمها سر و ترا ز این است	عجم دین نور که عجم عجم دین است
بجای کس در جهان نپاسد دست	عجم دین ساز خور که بیو دوست

فصل در بیان قدس بکاء آنحضرت صلوات الله
على نبينا وعلیه از خوف و خشیت رب العزة و
و مناجات آنمعدن رسالت

ابو سعید مصعبی که از عدولِ مقدانان است روایت میکند که شبی از شبها طواف میکردم

[illegible]

آدمی بن کر تو کفر سے
کے لیے اور کلمہ پڑھ کر
اور وہاں کے لوگوں کی
اور وہاں کے لوگوں کی

آدم چشم را رافرمود و گفت کیست که مرا بازداشت از یاد مولای من عرض کردم که
اصحیام ای سید من ای مولای من اینچو گریه و زاری و آه و ناله و مقیاری سست شما از
الطیبت نبوت و معدن رسالت هستید و در حق شما حق تعالی آیه تطهیر فرستاد
پس آنحضرت برخواست و گفت ای اصمعی مہبات مہبات حق تعالی پیدا کرد حجت
برای مطہیان و عابدان اگر چه غلام حبشی باشد و پیدا کرد و زنج را برای گشتکاران
و عاصیان اگر چه آزاد قریشی و بادشاہ باشد یا نشیندہ آیه قرآن کہ قوت
دیمہ بن مسور هیچ نسب باقی نمی ماند و کسی را نمی پرسد و کسی کہ ان خواہد آمد
میزان اعمال صالحہ و مہمون رستگاری خواہد یافت اصمعی میگویی باز مشغول بنہایت
گشت و من آنحضرت را بر آن حالت گذاشتیم و تاب نیاوردم ہذا فی تفسیر رسول
یوسف انفرائی فصل در بیان آنکہ آنحضرت جمال و جلال و وصولت و
سطوت با کمال داشت ہر کہ را نظر بر چہرہ مبارک می نماید بجز اعزاز و احترام
و عزت و اکرام چارہ نمی دید چنانچہ روزی ہشام بن عبد الملک بن مروان
کذا ز خلفائے امیہ بود در ایام خلافت پدر خود بہ حج رفت و در طواف خانہ کعبہ
بود ہر چند خواست کہ حجر اسود را استلام نماید بواسطہ اثر و عامہ ملیان
میسر نشد بجای پیشست و مردم را نظارہ میکرد ناگاہ حضرت امام بن العباس
علی بن الحسین علی علیہ السلام باروی مقمر و جمال منور و جامہ معطر آمدند و بطواف
خانہ کعبہ اشتغال نمودند چون حجر اسود رسیدند ہمہ مردمان تعظیم نمودند و میکیظرت

[illegible]

بود فراسش آن سخنور نادر
 گفت من می شناسمش نیکو
 آنکس است این که مکّه و بطحا
 حرم و محل و بیت و رکن و حطیم
 مرده سخی صفا حجر عرفات
 هر یک آمد بقدر آن عارف
 قره العین سید الشهد است
 میوه بارغ احمد مختار
 چو کند جاے در میان قریش
 که برین سر در ستوده شیم
 غور و عزت است منزل او
 از چنین عتد دولت ظاهر
 جدّ او را به مسند تمسکین
 لایح از روی او فروغِ ہا
 طالعش آفتاب روز افزون
 جدّ او مصدرِ ہدایت خلق
 از جانا پدش پسندید

بود در جمع شامیان حاضر
 زوچہ پرسی بسوئے مکن رو
 زمرزم و بوقبیس و خیف منا
 ناودان و مقام ابراهیم
 طیبہ و کوفہ کربلا و افرات
 بر علو مقام او واقف
 زہرہ شاخ دوحہ زہرست
 لالہ راغ حیدر کرار
 رود از نحر بزبان قریش
 نئے نہایت رسید فضل و کرم
 حامل دولت است محل او
 ہم عرب ہم عجم بود قاصد
 خاتم الانبیاست نقش نگین
 فایح از خوشی او شمیم وفا
 روشنائی فراخی ظلمت سوز
 از چنین مصداقہ را شدہ عشق
 کہ کشایر بوسے کس دیدہ

آیت غلام ابن غلام کے حق میں ہے۔
چہ در الغفورین اور ارجح کیا
ابوعلیٰ و حاکم نے اس حدیث کو
سے سخت پیش صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم
میں نے فرمایا کہ یہ حدیث میں خواب
میں ادلاؤ مگر کہہ دئے ہیں میری
منبر پر بیٹھنا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم
خندان اور خاطر جمع پانچ کمر
وفات کی یعنی باقی دقت جو کو دلچایا
گیا آپ معلوم ہو اور کتاب بنیت
میں ہر کام حسن یعنی نہ
اس کو دفع نہ

بلاشبہ کہیں آ رہی ہوں
 فساد کیا آ رہی ہوں
 نے غم و این عاصی
 کیا عاصی کو واسطہ
 مغیوں کے پس منظر
 معاویہ اور ابن
 مضبوط کیا جو
 رہا قیامت تک
 نہ تھا وہ حال

三

کجاو سکومعاویہ سے خوشی
 برآئے تو ظہیر المتوجہ معہ علیہ
 معزول ہو کر افسوس درنگ کی گرفت
 معاویہ سے ہم جہدہ آیا معاویہ
 کی پائی کما معاویہ سے نہ جہنم
 کے لئے درنگ کرنا کہا ایک اوصاف
 کہین ادھین فکر کا تھا بعض
 دل میں سوچتا تھا یہ چھ
 وہ کیا امر کہا بیت بنی کوی
 دوجا معاویہ سے نہ
 نہان کہا

[illegible]

بود از ان هر دو قصدش را بحق
 رشحه زان سحاب لطف نوال
 زان حریفم اگر رسد حرفه
 صادق از مشایخ حسین
 گفت نسل مرا ضعیف را
 که چرا پیش زو غیر حسات
 مستعد شد رضاے رحمن را
 زانکه نزد یک حاکم جابر
 با روح اهل بیت در ممیزی
 موافق موقوفه خدا الی ششاس
 از کجیادار عفت و دم پاک
 دوستدار رسول و آل و یم
 جو هر من ز خاک ایشان است
 همچو سلمان شدم ز اهل بیت
 انا مولیٰ لهم و مولیٰ القوم
 مست عشق اند عاشقان ایم
 چون بود عشق صادقان در رسم

می گفتم من هم از قبرزوق
 که رسیدش آن محبست مال
 بندم از دولت ابد طرے
 چون شنید آن شبنده دور ازین
 پس بود این عمل قبرزوق را
 بر نیاید نجات یافت سخات
 مستحق شد ریاض ضوان را
 کرد حق را بر اسحق ظاہر
 بدحت خویش تن کند یعنی
 وز غدا ایم بود ابد و هر اس
 نیست از طعن کج نادم پاک
 دشمن خصم بد سگال و لیم
 رخت من از دکان ایشان است
 گشت روشن چراغ من زین بیت
 کاننهم دلائل اللوم
 لایخافون نومه اللایم
 کے زکید منافقان ترسم

72

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

جہ فرزند میں اور عہد میں
فرزند علی کا بندہ لاداد
من شہرہ علی بن ابی طالب
نورانی علی بن ابی طالب
اور حبیب علی بن ابی طالب
اور بنون کے امام مظلوم
باجوہدائے امام مظلوم
کے اور ان کی کثرت شہاد
کھلا ہوا ہے

و غیر هم گفت ابو بکر بن شیبہ اصح الاسانید کلمه را روی الزهری عن علی بن
الحسین عن ابی یحیی عن علی و هرگاه که در سفر میشد خود را پوشیده میداشت
و اظهار نسب شریعت از کسی ننیکه در عرض کردند که یا بن رسول الله باعث
این صیفت فرمود و اینچنین اسم که باظهار نسب ز سوختن آمانی بگیرم که آنرا خود
بگردان میدهم و هر کس را که چیزی عطا فرمود خضیه میداد و بکسی اظهار نمی فرمود
و با وجود احتیاج هیچ برای خود نمیداشت و همه را در راه خدا صرف
مینمود و در نوک وفات یافت معلوم شد که قوت صد خانه اهل مدینه از طرف
آنجا بقرار مقرر بود و همه پنایسرسانید و بعد وفات دیدند که در پشت مبارک
بین هاست زهری آنجا حاضر بود و گفت بن رسیده است که آنحضرت
آب یکشید برای کسانی که ضعیف و ناتوان بودند و بر پشت خود بار کرده میسرانید
و این بین بازان بار است و هرگاه براه میرفت هیچ طرف ملتفت نمیشد و در راه
جسم شریف و عنقه لطیف از کثرت عبادت و شدت طاعت تخفیف و لاغر
گشته که بجز روح عظیم هیچ باقی نبود و روی پسرش حضرت امام محمد باقر
عرض کرد تا کجا نوبت خواهد رسید فرمود آیا تو جواب خواهی داد به پروردگار
من هر قدر که در راه خدا مرا بخنی و معننی و مشقتی و ذلتی رسد محبوب تر است
نزد من از دنیا و مایهات

هر که او در عشق یابد زندگی

اور اس قوم کی جدوجہد کی اور
ان کی زبان و ادب کی اور
ان کی فطرت کی اور
ان کی زندگی کی اور
ان کی فطرت کی اور
ان کی زندگی کی اور
ان کی فطرت کی اور
ان کی زندگی کی اور

[illegible]

حضرت مجلس عرض کردند یا بن رسول الله این آیه چه میگوید فرمود می گوید که
 فلان قریشی دیر و زچتر مرا گرفته است و من از دیر و زشیر به دی ندام
 در دل بعضی حاضران الحارثی آمد آنحضرت کسی فرستاد آن قریشی را
 آورد فرمود که این آیه از تو شکایت می کند که بچه ویرا گرفت و از آنوقت
 ویرا بشیر نداده اکنون از من درخواست می کند که بچه وی را باز دهی تا بشیر
 دهد و بتو باز گرداند آن قریشی بچه ویرا حاضر کرده داد و ویرا بشیر داد
 پس آنحضرت علیه السلام از آن قریشی درخواست تا بچه را به مادرش داد
 و آن آیه با بچه خود روان شد و با یکی دیگر عرض کردند یا بن رسول الله
 علیه السلام چه میگوید فرمود شمارا دعا خیر میکند جز آنکه الله و از آنجمله است
 که عبد الملک بن مروان تحجاج نوشت که از قتل نبی عبد المطلب دست بردار که
 آل ابوسفیان در و مبالغه نمودند مدت ملک ایشان نقطه شد و آن نوشته
 پنهان بجای فرستاد بر علی بن الحسین علیه السلام نگه داشت بعد الملک نوشت
 فلان روز فلان ساعت کمونی چنین چنین بجای نوشتی رسول خدا صلعم مرا
 خبر داد که پسندیده خدا افتاده و ملک ترا ثبات داد و آن نوشته را
 به غلامی داد و بر راحله خود هوا کرده بسوی عبد الملک فرستاد چون
 عبد الملک تاریخ آنرا موقوف کتابت خود یافت دانست که آن حق است
 بسیار خوش شد و بر راحله افتد و در سهم که طاقت داشت بار کرده فرستاد

از رسول الله علیه السلام
 از حضرت علی علیه السلام
 از حضرت زینب علیها السلام
 از حضرت فاطمه علیها السلام
 از حضرت سید الشهدا علیه السلام
 از حضرت ابراهیم علیه السلام
 از حضرت اسماعیل علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت هود علیه السلام
 از حضرت نوح علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام

از حضرت علی علیه السلام
 از حضرت زینب علیها السلام
 از حضرت فاطمه علیها السلام
 از حضرت سید الشهدا علیه السلام
 از حضرت ابراهیم علیه السلام
 از حضرت اسماعیل علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت هود علیه السلام
 از حضرت نوح علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام

از حضرت علی علیه السلام
 از حضرت زینب علیها السلام
 از حضرت فاطمه علیها السلام
 از حضرت سید الشهدا علیه السلام
 از حضرت ابراهیم علیه السلام
 از حضرت اسماعیل علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت هود علیه السلام
 از حضرت نوح علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام
 از حضرت یونس علیه السلام
 از حضرت ادریس علیه السلام
 از حضرت عیسی علیه السلام
 از حضرت یحیی علیه السلام

[illegible]

باب الخامس

فضل

ولادت آنحضرت در مدینه روز جمعه سیوم ماه صفر سنه سبع و خمسين من الهجرة
پیش از شماوت حضرت امام حسین علیه السلام بسه سال است و مادر و سه فاطمه
بنت الحسن ابن علی که او را امام عبید الله نیز میگفتند و آنحضرت بحیث لطفین بود
و نسب بزرگوارش امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام هر دو میر سید
و اول علوی که از دو علوی بهر سید آن حضرت علیه السلام بودند و اولاد آنحضرت
را حسنی و حسینی میگویند و نزد علمائ الامیه در ولادت آنحضرت اختلاف است
شیخ طوسی ابن شهر آشوب و دیگران روایت کرده اند که ولادت شریف
آنحضرت در روز جمعه یا سه شنبه غره آجرب واقع شد و بعضی و م ماه صفر
نیز گفته و در مدینه مشرفه در سال پنجاه و هفت از هجرت متولد شد بکذا فی جلال العیون

ولادت آنحضرت در مدینه روز جمعه سیوم ماه صفر سنه سبع و تحسین من الهجرة
پیش از شهادت حضرت امام حسین علیه السلام سب سال است و مادر و سفاطمه
بنت الحسن ابن علی که او را امام عبید الله نیز میگفتند و آنحضرت بنحیب لطفین بود
و نسب بزرگوارش با امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام هر دو میر سید
و اول علوی که از د و علوی هجریه آن حضرت علیه السلام بودند و اولاد آنحضرت
را حسنی و حسینی میگویند و نزد علمای امامیه در ولادت آنحضرت اختلاف است
شیخ طوسی ابن شهر آشوب و دیگران روایت کرده اند که ولادت شریف
آنحضرت در روز جمعه یاسه شنبه غره ماه رجب واقع شد و بعضی سوم ماه صفر
نیز گفته و در مدینه مشرفه در سال پنجاه و هفت از هجرت متولد شد بکنایه از جلال العیون

در بعضی کتب آمده که غره رحلی است و باین قائل شده شیخ طبرسی و ابن شهر آشوب
 و غیر آنها از ائمه اهل بیت حضرت ابوعبدالله و ابوجعفر و القاب آنحضرت باقر
 و شاکر و هادی و مشهورترین القاب بود رسول خدا صلی الله علیه و آله باین لقب
 او را لقب ساخت روایت است از جابر بن عبد الله گفت که فرمود رسول خدا
 روزی که لشکران یثقی حتی تلمیذی ولد امن الحسین یقال محمد بن عبد الله بن عبد الله
 افاضه القبیته فافتره منی السلام یعنی قریب است که در خواهی یافت که جابر
 از فرزندان مرا که از اولاد امام حسین علیه السلام خواهد بود که لقب و باقر است
 و علم را می شکافد برای مردم شکافتی پس سلام ما با و برسان و از آنحضرت
 منقولست که بر جابر در آمد و بروی سلام کردم و وقتی که نمایان شده بود
 جواب سلام من داد و گفت تو کیستی گفتم من محمد بن علی بن الحسین ام گفت پیش جابر
 ای فرزند رسول خدا پیش آمدم دست مرا بوسی پس میل کرد تا پای مرا بوسید
 من بارگش بدم گفت رسول خدا ترا سلام گفته است من گفتم و علی رسول الله سلام
 و رحمة الله وبرکاته پس گفتم این چون بوده است جابر گفت روزی بار رسول خدا
 صلی الله علیه و آله و سلم بودم مرا گفت ای جابر شاید تو بجای ما آن وقت که ملاقات کنی
 با یکی از فرزندان من که ویرا محمد بن علی الحسین علیه السلام گویند خدا می تقاضا
 ویرا تو حکمت خواهد داد ویرا سلام از من برسان و در بعضی روایت چنین آمده
 که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود ای جابر بقا تو بعد از ملاقات من اندکی خواهد بود

این کتب است که در بعضی کتب آمده که غره رحلی است و باین قائل شده شیخ طبرسی و ابن شهر آشوب
 و غیر آنها از ائمه اهل بیت حضرت ابوعبدالله و ابوجعفر و القاب آنحضرت باقر
 و شاکر و هادی و مشهورترین القاب بود رسول خدا صلی الله علیه و آله باین لقب
 او را لقب ساخت روایت است از جابر بن عبد الله گفت که فرمود رسول خدا
 روزی که لشکران یثقی حتی تلمیذی ولد امن الحسین یقال محمد بن عبد الله بن عبد الله
 افاضه القبیته فافتره منی السلام یعنی قریب است که در خواهی یافت که جابر
 از فرزندان مرا که از اولاد امام حسین علیه السلام خواهد بود که لقب و باقر است
 و علم را می شکافد برای مردم شکافتی پس سلام ما با و برسان و از آنحضرت
 منقولست که بر جابر در آمد و بروی سلام کردم و وقتی که نمایان شده بود
 جواب سلام من داد و گفت تو کیستی گفتم من محمد بن علی بن الحسین ام گفت پیش جابر
 ای فرزند رسول خدا پیش آمدم دست مرا بوسی پس میل کرد تا پای مرا بوسید
 من بارگش بدم گفت رسول خدا ترا سلام گفته است من گفتم و علی رسول الله سلام
 و رحمة الله وبرکاته پس گفتم این چون بوده است جابر گفت روزی بار رسول خدا
 صلی الله علیه و آله و سلم بودم مرا گفت ای جابر شاید تو بجای ما آن وقت که ملاقات کنی
 با یکی از فرزندان من که ویرا محمد بن علی الحسین علیه السلام گویند خدا می تقاضا
 ویرا تو حکمت خواهد داد ویرا سلام از من برسان و در بعضی روایت چنین آمده
 که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود ای جابر بقا تو بعد از ملاقات من اندکی خواهد بود

در بعضی کتب آمده که غره رحلی است و باین قائل شده شیخ طبرسی و ابن شهر آشوب
 و غیر آنها از ائمه اهل بیت حضرت ابوعبدالله و ابوجعفر و القاب آنحضرت باقر
 و شاکر و هادی و مشهورترین القاب بود رسول خدا صلی الله علیه و آله باین لقب
 او را لقب ساخت روایت است از جابر بن عبد الله گفت که فرمود رسول خدا
 روزی که لشکران یثقی حتی تلمیذی ولد امن الحسین یقال محمد بن عبد الله بن عبد الله
 افاضه القبیته فافتره منی السلام یعنی قریب است که در خواهی یافت که جابر
 از فرزندان مرا که از اولاد امام حسین علیه السلام خواهد بود که لقب و باقر است
 و علم را می شکافد برای مردم شکافتی پس سلام ما با و برسان و از آنحضرت
 منقولست که بر جابر در آمد و بروی سلام کردم و وقتی که نمایان شده بود
 جواب سلام من داد و گفت تو کیستی گفتم من محمد بن علی بن الحسین ام گفت پیش جابر
 ای فرزند رسول خدا پیش آمدم دست مرا بوسی پس میل کرد تا پای مرا بوسید
 من بارگش بدم گفت رسول خدا ترا سلام گفته است من گفتم و علی رسول الله سلام
 و رحمة الله وبرکاته پس گفتم این چون بوده است جابر گفت روزی بار رسول خدا
 صلی الله علیه و آله و سلم بودم مرا گفت ای جابر شاید تو بجای ما آن وقت که ملاقات کنی
 با یکی از فرزندان من که ویرا محمد بن علی الحسین علیه السلام گویند خدا می تقاضا
 ویرا تو حکمت خواهد داد ویرا سلام از من برسان و در بعضی روایت چنین آمده
 که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود ای جابر بقا تو بعد از ملاقات من اندکی خواهد بود

روایت است که درین چند روز جابر وفات یافت ابو احمق و عطاب بن ابی رباح
 و عمر بن دنیا و الاعرج و الزهیری و فلاح کثیر از علما و کبار تابعین از آنحضرت
 روایت حدیث کردند و بخاری و مسلم حدیث از آنحضرت علیه السلام آوردند
 و از کلمات طبعیات اوست من دخل قلبه خالعت دین الله عز و جل شغلها سواه
 هر که در آید در دل وی دین خدا بجاوین اعتقاد کاملی زمیده او را و از آن سواهی
 دیگر خدا بجزی دیگر اشغالت نمی کند شعر میگزیند و دهنده از خدا باده شب گریز و چو بر فروزد
 ضیاء و فرمود آنحضرت انا اهل التقوی اهل الدینا مؤمنه و اکثرهم مؤمنه ان نسبت
 ذکر و دان ذکر تا عاقل کلمات کار تقوی دارد و در فلاح بکار و بجاوین عالم
 فلاح بچه چو تقوی مست دودست هوا حق کشاید مرد و دست عقل این چو حق
 محکوم تو شد پس خرد سالار خدایم توشه دهد و تفسیر قول خدای عز و جل من کثیر بطاعت
 و یومن بالله فرمود کل من مشغول عن مطالعة الحق فهو غافل عن الحق یعنی هر چه جزیره باز دارد
 ترا از مشاهده حق آن بت را برین شعر کسی کو غافل از حق یکسان است بدران دم
 کافرت مانند آن است و فرمود سلاح الیام قیج الکلام سلاح دشمنی و زبان درازی و بجهت
 است و فرمود باین یک و لیس العجز انما منقح کل شیء پس باز در خود راستی
 و کمالی و ناخوشی و تنگی که اینها تلخید هم بدیها هستند و روی تنگی که بدهد بیدار و فضل
 شرف و کمالات آنحضرت که بجهت که در حیطه تحریر در آید لیکن بنظره از تحریر
 می آید یکی از اوقات گوید که روزی با آنحضرت علیه السلام برابر هشام بن عبد الله بن عقیل

در این چند روز جابر و عمر بن دنیا و الاعرج و الزهیری و فلاح کثیر از علما و کبار تابعین از آنحضرت روایت حدیث کردند و بخاری و مسلم حدیث از آنحضرت علیه السلام آوردند و از کلمات طبعیات اوست من دخل قلبه خالعت دین الله عز و جل شغلها سواه هر که در آید در دل وی دین خدا بجاوین اعتقاد کاملی زمیده او را و از آن سواهی دیگر خدا بجزی دیگر اشغالت نمی کند شعر میگزیند و دهنده از خدا باده شب گریز و چو بر فروزد ضیاء و فرمود آنحضرت انا اهل التقوی اهل الدینا مؤمنه و اکثرهم مؤمنه ان نسبت ذکر و دان ذکر تا عاقل کلمات کار تقوی دارد و در فلاح بکار و بجاوین عالم فلاح بچه چو تقوی مست دودست هوا حق کشاید مرد و دست عقل این چو حق محکوم تو شد پس خرد سالار خدایم توشه دهد و تفسیر قول خدای عز و جل من کثیر بطاعت و یومن بالله فرمود کل من مشغول عن مطالعة الحق فهو غافل عن الحق یعنی هر چه جزیره باز دارد ترا از مشاهده حق آن بت را برین شعر کسی کو غافل از حق یکسان است بدران دم کافرت مانند آن است و فرمود سلاح الیام قیج الکلام سلاح دشمنی و زبان درازی و بجهت است و فرمود باین یک و لیس العجز انما منقح کل شیء پس باز در خود راستی و کمالی و ناخوشی و تنگی که اینها تلخید هم بدیها هستند و روی تنگی که بدهد بیدار و فضل شرف و کمالات آنحضرت که بجهت که در حیطه تحریر در آید لیکن بنظره از تحریر می آید یکی از اوقات گوید که روزی با آنحضرت علیه السلام برابر هشام بن عبد الله بن عقیل

در این چند روز جابر و عمر بن دنیا و الاعرج و الزهیری و فلاح کثیر از علما و کبار تابعین از آنحضرت روایت حدیث کردند و بخاری و مسلم حدیث از آنحضرت علیه السلام آوردند و از کلمات طبعیات اوست من دخل قلبه خالعت دین الله عز و جل شغلها سواه هر که در آید در دل وی دین خدا بجاوین اعتقاد کاملی زمیده او را و از آن سواهی دیگر خدا بجزی دیگر اشغالت نمی کند شعر میگزیند و دهنده از خدا باده شب گریز و چو بر فروزد ضیاء و فرمود آنحضرت انا اهل التقوی اهل الدینا مؤمنه و اکثرهم مؤمنه ان نسبت ذکر و دان ذکر تا عاقل کلمات کار تقوی دارد و در فلاح بکار و بجاوین عالم فلاح بچه چو تقوی مست دودست هوا حق کشاید مرد و دست عقل این چو حق محکوم تو شد پس خرد سالار خدایم توشه دهد و تفسیر قول خدای عز و جل من کثیر بطاعت و یومن بالله فرمود کل من مشغول عن مطالعة الحق فهو غافل عن الحق یعنی هر چه جزیره باز دارد ترا از مشاهده حق آن بت را برین شعر کسی کو غافل از حق یکسان است بدران دم کافرت مانند آن است و فرمود سلاح الیام قیج الکلام سلاح دشمنی و زبان درازی و بجهت است و فرمود باین یک و لیس العجز انما منقح کل شیء پس باز در خود راستی و کمالی و ناخوشی و تنگی که اینها تلخید هم بدیها هستند و روی تنگی که بدهد بیدار و فضل شرف و کمالات آنحضرت که بجهت که در حیطه تحریر در آید لیکن بنظره از تحریر می آید یکی از اوقات گوید که روزی با آنحضرت علیه السلام برابر هشام بن عبد الله بن عقیل

۳۳۵

در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار
 در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار

و تکیه بنای آن میکردند حضرت فرمود این خانه خراب خواهد شد و خاک این را
 از اینجا نقل خواهند کرد و سنگهای این بنای ظاهر خرابه شدن ازین سخن
 تعجب کردم و گفتم که در هشتم را که تو از خراب کرد چون هشتم مرد و لیدین شام
 امر کرد که آن خانه را بکنند پس خراب کردند و خاک آنرا بیرون بردند و سنگهای
 بنا نمایان شدند و آنچه حضرت فرموده بود بطور پیوسته و از آنجا است که روزی
 در حق برادر خود زید بن علی الحسین فرمود و اندک این در کوفه فروج کند و ویرا
 برادر کشند بعد چندی آنچه فرموده بود ظاهر گشت و از آنجا است که حضرت
 امام جعفر صادق علیه السلام خبر داد که برادر تو عبید الله زود باشد که دعوی
 امامت کند و مردم را با خود خواند بگذارد عمر او کوتاه خواهد بود حضرت امام جعفر صادق
 علیه السلام می فرماید که عبید الله دعوی امامت بامن کرد و وجدانی بزیست چنانکه
 پدر بزرگوار گفته بود و از آنجا است که فیض این مطر باراده سوال جواز نماز نافله
 بر محل بجماعت شریف رفت چون در آمدنی آنکه سخن گوید حضرت فرمود کان الله
 و علی علی را علیه حجت توحش به و از آنجا است که افاضه علوم بر عالم جن می فرمود
 و ایشان بجماعت فیض حجت میرسیدند و از صلال و حرام می پرسیدند یکی از عدل
 می گوید که اجازت خواستیم که برای جعفر محمد بن علی الحسین علیه السلام در ایام مردمان
 گفتند که تعجب کن نزد و جماعتی اند از اخوان که مشغول بهدایت ایشان است
 بعد از آن دیدم که دو ازده مرد از نزد آنحضرت علیه السلام بیرون آمدند قباها بپوشیدند

در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار
 در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار

در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار
 در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار

در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار
 در کمال این خفیه است فریاد و غوغا در
 آن کوچه و بازار و این کوچه و بازار

از غلام کے سامنے خوش ہوا شفیق اور امانتگذار
 سرسبز گلستان میں کھڑا تھا اشعار فیضی
 میں بزرگ کہہ کر کہ میری امید بھلائی
 وہ آواز جو دیرین مائیکر کی طرح
 اواز کی طرح ہوا میری دل کی گنج
 راج جو میری دل کی گنج میں
 ایک تصویر تھی جسے انصار سے مراد
 انصار میں جو اشتیاق کے

PM

[illegible][illegible]

[illegible]

		
--	---	--

افضل در بيان وفات آنحضرت

اور آفتاب کو گھٹن لگا اور آفتاب سے خون برسا اور زمین خون ہوئی

ادارہ داران کی طرف سے جو کچھ ضروری ہوگا اس کے لئے ہم کو اطلاع دینا چاہئے۔
اس کے علاوہ اگر کوئی شخص اس ادارہ کے بارے میں کوئی شک یا سوال پوچھتا ہے تو اس کے جواب میں ہم کو اطلاع دینا چاہئے۔
اس کے علاوہ اگر کوئی شخص اس ادارہ کے بارے میں کوئی شک یا سوال پوچھتا ہے تو اس کے جواب میں ہم کو اطلاع دینا چاہئے۔

ان تفقدونی فائز الیحد نکم احد بعدی ثل ص حدیثی یعنی سوال کنید از من پیش
از آنکه کم کنید مرا در هر چیز که نخواهید بد رستی نخواهید یافت کسی ا بعد از من
که سخن گوید یا شما چیزیکه من بشما میگویم این علوم با بلهیت رسالت است علیه السلام

اسم ہر چیز تو از دانا شنو
سیر رمز علم الایمان شنو

واذکلمات طیبات اوست من عرف الله اعرض عن سواه یعنی عارف خداست
معروض بود از غیر او و منقطع از اسباب و از خلق گشته و بجنی پیوسته
غیر حق را در دلش آن مقدار نباشد که باو التفات کند ای پیاپی

آنکس کہ ترا شناخت بجایا چکند
دیوانه کنی هر دو جهانش بخشی

فرزند و عیال و فغانان راجه کند
دیوانه تو هر دو جهان راجه کند

و فرمود لا یصح العبادۃ الا بتوئیتہ تقدم علی العیادۃ التوئیتہ التائبون العابدون
یعنی عبادت جزئ تو به راست نیاید و خدا سبحانه مقدم کرد تو به را بر عبادت
تو به بدایت مقامات است و عبودیت نهایت مقامات است و او سبحانه تقابل
ذکر عصیان کرد و امر تو به فرمود قال تو بوالی الله جمیعاً و رسولاً را بگوید

یاد کرد و فرمود تا وحی الی عبده ما وحی ابیات

کفر من یعل بقتال یر ه	نوبین مردانه سر آور بره
کافتاب حق نبوشد ز ره	در فسون نفس گم شو غزه

[illegible]

[illegible]

لیکن فرج من ذل المعصیة الی عز الطاعة کسیکه عزت بخوابد بغیر برادران و خوشایان
 و صولت خوابد بغیر سلطنت و مددکاران پس باید که از خوارشی شکر فانی
 خدا خود را بیرون آرد و بسو عزت طاعت و بندگی خدا رجوع کند باز سفیان
 عرض کرد که زیاده ازین بگو حضرت فرمود من یصاحب صاحب سوء لا یسلم
 و من یشغل مدخل السور یتیم و من لا یسلم لسانه یندم یعنی کسیکه مصاحبت کند
 صاحب بدی را سلامت نماند از بدی و کسیکه در آید در مقام بد البته متهم
 شود و کسیکه زبانش در اختیار نباشد شیطانی گردد قال الشیخ عبد الرحمن سلمی
 رحمه الله فی کتاب تاریخ مشایخ الصوفیة فی اول حرات الحیم جعفر بن محمد الصادق
 کینه ابو عبد الله الاخلاق العالیة و الفتوت الطاهرة و شان فی فهم القرآن
 ان صح عنه حسن حکمی عنه انه قال کل معرفته لا یقار بدار و ام مراقبه الله غرور و جل
 و خوف تسلیط فتنه و کل محنة لا یقار بدار و ام الموافقة فذلک غرور و استدرج
 آنحضرت فرمود هر معرفتی که بادوام مراقبه و مشاهد و ترس حق سبحانه نباشد
 پس آن ظلم و ضلالت و غوایت و جهالت است و هر محنتی که با موافقت محبوب
 و تمثال مروتی نبود پس آن محبت غرور و دروغ و فتور است مردی
 ازان حضرت سوال کرد که فتوت چیست فرمود لیست بالفسق و الفجور و لکن
 الفتوت طعام مضوع و نایل مبذول و بشیر مقبول و عفات و اذی لغفوت
 یعنی نیست گرم و بزرگ بغی و فحور بلکه طعام دادن بر دامن و عطا و نوال

من ندین با ملک است که بگوید
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین

در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین

۳۵۳
 در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین

در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین
 و در این باب از ابن زبیر و ابن جبرین

در راه خدا خوش خلقی و تقسیم در روی مردم و باز آمدن از جور و جفا و از تبت
 خلق خدا و فرمودن این که شد عز و جل توحش عن الناس من الله تبت بجان الله علیه السلام
 یعنی کسی که انصاف گرفت بجدای عز و جل و حشمت بهر ساینده از مردمان و میدار
 نمی لط ایشان و کسی که با غیر خدا مانوس گشت از خود بردا و را و ساوس شیطانی
 و از آنحضرت عجائب و غرائب علوم که از عقل و قیاس بیرون است نقل میکنند
 خصوصاً اولیا الله چه تمسک با حدیث آنحضرت اند و باین طریق علمای که مشهور سلطان
 العارفین است سقائی و درگاه مستفیض زر و روحانیه آنحضرت بود و آنحضرت توفیق
 در مدینه منوره افاضه علوم احادیث بر طالبان فرمود بعد از آن که سحر اوراق تشرف
 آورده افاضه علوم دینی فرمود و در مسند ابن حنیفه روایت کرده که ابو حنیفه
 گفت که روزی منصور و دافقی بمن گفته فرستاد که ابو عبد الله جعفر صادق علیه السلام
 در علم قضاوت مشهور گشته و بسیار مردمان با و رجوع می آرند پس ترابا یک مسأله
 متعلقه که جواب آنها متعذر باشد برای جعفر صادق بیار و از وی در مجلس سؤال کن
 ابو حنیفه میگوید که من در خانه منصور و دافقی رفتم دیدم که او بر کرسی نشسته است
 و دست راست آنحضرت امام جعفر صادق علیه السلام نشسته هرگاه که نظر من بر آن
 حضرت علیه السلام افتاد و نموناهای بر اندام من برخاست و همی در وی من پدید آمد
 پس منصور دست مرا گرفت و نشانید بعد از آن التفات بسو امام جعفر صادق
 علیه السلام کرد و گفت ای ابو عبد الله این ابو حنیفه است حضرت فرمود بی غمی تسلیم

در راه خدا خوش خلقی و تقسیم در روی مردم و باز آمدن از جور و جفا و از تبت
 خلق خدا و فرمودن این که شد عز و جل توحش عن الناس من الله تبت بجان الله علیه السلام
 یعنی کسی که انصاف گرفت بجدای عز و جل و حشمت بهر ساینده از مردمان و میدار
 نمی لط ایشان و کسی که با غیر خدا مانوس گشت از خود بردا و را و ساوس شیطانی
 و از آنحضرت عجائب و غرائب علوم که از عقل و قیاس بیرون است نقل میکنند
 خصوصاً اولیا الله چه تمسک با حدیث آنحضرت اند و باین طریق علمای که مشهور سلطان
 العارفین است سقائی و درگاه مستفیض زر و روحانیه آنحضرت بود و آنحضرت توفیق
 در مدینه منوره افاضه علوم احادیث بر طالبان فرمود بعد از آن که سحر اوراق تشرف
 آورده افاضه علوم دینی فرمود و در مسند ابن حنیفه روایت کرده که ابو حنیفه
 گفت که روزی منصور و دافقی بمن گفته فرستاد که ابو عبد الله جعفر صادق علیه السلام
 در علم قضاوت مشهور گشته و بسیار مردمان با و رجوع می آرند پس ترابا یک مسأله
 متعلقه که جواب آنها متعذر باشد برای جعفر صادق بیار و از وی در مجلس سؤال کن
 ابو حنیفه میگوید که من در خانه منصور و دافقی رفتم دیدم که او بر کرسی نشسته است
 و دست راست آنحضرت امام جعفر صادق علیه السلام نشسته هرگاه که نظر من بر آن
 حضرت علیه السلام افتاد و نموناهای بر اندام من برخاست و همی در وی من پدید آمد
 پس منصور دست مرا گرفت و نشانید بعد از آن التفات بسو امام جعفر صادق
 علیه السلام کرد و گفت ای ابو عبد الله این ابو حنیفه است حضرت فرمود بی غمی تسلیم

در راه خدا خوش خلقی و تقسیم در روی مردم و باز آمدن از جور و جفا و از تبت
 خلق خدا و فرمودن این که شد عز و جل توحش عن الناس من الله تبت بجان الله علیه السلام
 یعنی کسی که انصاف گرفت بجدای عز و جل و حشمت بهر ساینده از مردمان و میدار
 نمی لط ایشان و کسی که با غیر خدا مانوس گشت از خود بردا و را و ساوس شیطانی
 و از آنحضرت عجائب و غرائب علوم که از عقل و قیاس بیرون است نقل میکنند
 خصوصاً اولیا الله چه تمسک با حدیث آنحضرت اند و باین طریق علمای که مشهور سلطان
 العارفین است سقائی و درگاه مستفیض زر و روحانیه آنحضرت بود و آنحضرت توفیق
 در مدینه منوره افاضه علوم احادیث بر طالبان فرمود بعد از آن که سحر اوراق تشرف
 آورده افاضه علوم دینی فرمود و در مسند ابن حنیفه روایت کرده که ابو حنیفه
 گفت که روزی منصور و دافقی بمن گفته فرستاد که ابو عبد الله جعفر صادق علیه السلام
 در علم قضاوت مشهور گشته و بسیار مردمان با و رجوع می آرند پس ترابا یک مسأله
 متعلقه که جواب آنها متعذر باشد برای جعفر صادق بیار و از وی در مجلس سؤال کن
 ابو حنیفه میگوید که من در خانه منصور و دافقی رفتم دیدم که او بر کرسی نشسته است
 و دست راست آنحضرت امام جعفر صادق علیه السلام نشسته هرگاه که نظر من بر آن
 حضرت علیه السلام افتاد و نموناهای بر اندام من برخاست و همی در وی من پدید آمد
 پس منصور دست مرا گرفت و نشانید بعد از آن التفات بسو امام جعفر صادق
 علیه السلام کرد و گفت ای ابو عبد الله این ابو حنیفه است حضرت فرمود بی غمی تسلیم

منعونی وخواه نے از گنج و مال
سہر کا اول پاک شد از اعتدال

نصرت از دی خواہ فی از عود حال
آن دعایش میرود تا ذوالجسمال

پس نیز حاجت ای محتاج زدود

تا با چو شد از کرم دریائی جود

و از انجملہ آنست کہ داؤد بن عبداللہ بن عباس کی از مولائی آنحضرت علیہ السلام
را کشت و اموال ویرا گرفت حضرت بروی درآمد در حالیکہ راوی خود را بر
زمین میکشید و فرمود مولائی مرا کشی و مال ویرا گرفتی و اللہ کہ دعائی بخوہم کرد
داؤد بر سبیل استغاثت مرا از دعائی خود می ترسانی آنحضرت بخانہ خود بازگشت
و ہمہ شب بیدار بود و در نماز چون وقت سحر شد شنید کہ برداؤد دعا بد کرد و ساعی

بر نیامد کہ ویرا بکشتند آیات

ای زنندہ بگینا بان از جفا
مر ضعیفان را تو نہ خصمی مدان
گر تو سبلی خصم تو از تو رہید
گر ضعیفی در زمین خواہد امان
گر نبالہ آسمان گریان شود
تا دل مرد خدا نامد بدر د

در قفای خود نے مینی چسوا
از نبی اذاجا نصرا شد بخوان
تک جز اطرا با بلیت رسید
غلغل افتد در سپاہ آسمان
و ر بگیرد چرخ یارب خوان شود
هیچ قومی را خدا رسوا نکرد

و از انجملہ آنست کہ راوی میگوید با جماعتی پیش آنحضرت علیہ السلام فرستم
و آنجماعت از آنحضرت سوال کرد کہ خدا متعالے ابراہیم علیہ السلام را گفت خدا ربتہ

[illegible]

ابو الحسن علی بن موسیٰ اور ابو الحسن علی بن موسیٰ اور ابو عبد اللہ امام جعفر صادق علیہ السلام من کریم رب العالمین سید الشہداء علیہ السلام من کریم رب العالمین سید الشہداء علیہ السلام من کریم رب العالمین سید الشہداء

باب مفتوح

در بیان احوال برگزیده خدا زبده الایما قدوة الاصفیاء کما فی النسخ الاکبر حضرت امام
موسی بن جعفر علیه السلام و آنحضرت امام فقیر از ائمه اهل بیت علیهم السلام است
اسم مبارکش موسی کنیت و می ابو الحسن ابو ابراهیم ابو علی و ابو حسیل نیز گفته اند
و اول شهر است و القاب نفیض کل ظلم و صابر و صالح و امین است و لقب مشهور آنحضرت
کاظم علیه السلام است فی شواهد النبوة اما لقب کاظم بقرط و حله و تجاوزه عن المعتب بن معنی چونکه
علکم کمال داشت و بسیار در گذر میفرمود و از حد و گذشتگان و ظالمان لهذا لقب کاظم گرفته
و ولادت آنحضرت علیه السلام را ابو ایود در میان کوه و مدینه روز یکشنبه هفتم صفر

متوجہ نہ ہونے کا یہی نتیجہ ہے کہ جو لوگ اپنے غم و اندویش سے بے خبر رہتے ہیں اور اس پر غور نہیں کرتے وہ بھی جلد ہی اس حالت میں مبتلا ہو جاتے ہیں۔

[illegible]

چنانکہ فلک پرست اور دونوں رخسار
کا فانی فراق اور طعنے اور فرائض
میں عید کے تاخیر و عطا اور فرائض
کلیاں میں عاکہ و عطا اور فرائض
دعا کی بین سے وہ سچا احسان
ساختہ و کلیاں اور اکثر احسان
فلک جن کو گون سے خدا کی عبادت
کی کوئے خوف اور درستی
نہیں

مستحقین اور عیسیٰ پر عبادت کیلئے

[illegible]

علی بن ابی طالب علیه السلام را بخواب دید که فرمود یا محمد بن عبد الله غیبت من تو لیتیم ان تقدسه الارض
 و تقطعوها عما حکم بهج گوید که شب بود که مهدی مرا طلبید چون من پیش وی رفتم شنیدم که
 این آیت را به آواز خوش میخواند چون مرادید گفت برو و موسی بن جعفر را بیار
 من نفتم و آنحضرت علیه السلام را آوردم مهدی با حضرت معاتقه کرد و به نشانند
 و خواب را با آنحضرت علیه السلام گفت بعد از آن گفت هیچ توانی که مرا این گزانی
 از آنکه بر من و فرزندان من خرم کنی فرمود که والله هرگز نکرده ام و از نشان من نیست
 که بکنم مهدی گفت راست میگویی پس ربع را گفت که آنحضرت علیه السلام را دوازده
 هزار دینار بده و بسوی بلوی روان کن بچ گوید که هم در شب ساختگی وی کردم
 و دیر روان نمودم از خوف آن مبادا منی پیدا نشود تا ما بم رشید در مدینه بود پس
 دویم بار رشید آنحضرت علیه السلام را به بغداد طلبید و در آن وفات یافت هزاره
 شواهد النبوة فی فصل الخطاب روایت کرده شد که بارون رشید گفت من بخواب
 دیدم که حضرت امام حسین علیه السلام تشریف آورد و در دست مبارکش حربه است
 و می فرماید که اگر موسی بن جعفر را همین ساعت میگذاری بنهاد الان ترا باین حربه فرج
 خواهم کرد و آنحضرت علیه السلام را از قید خلاص کن و سی هزار درم بده و ده
 و بگو به جاک نماظر تشریف بیا به مقامت فرماید و اگر بخوهد بحدیبه تشریف برود هرگاه
 که بارون بحدیث حضرت آمد و آنچه حضرت امام حسین امر کرده بوده اودا پس آنحضرت
 فرمود که من رسول خدا صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم که تشریف آورد و فرمود که منی

او در خواب دید که فرمود یا محمد بن عبد الله غیبت من تو لیتیم ان تقدسه الارض
 و تقطعوها عما حکم بهج گوید که شب بود که مهدی مرا طلبید چون من پیش وی رفتم شنیدم که
 این آیت را به آواز خوش میخواند چون مرادید گفت برو و موسی بن جعفر را بیار
 من نفتم و آنحضرت علیه السلام را آوردم مهدی با حضرت معاتقه کرد و به نشانند
 و خواب را با آنحضرت علیه السلام گفت بعد از آن گفت هیچ توانی که مرا این گزانی
 از آنکه بر من و فرزندان من خرم کنی فرمود که والله هرگز نکرده ام و از نشان من نیست
 که بکنم مهدی گفت راست میگویی پس ربع را گفت که آنحضرت علیه السلام را دوازده
 هزار دینار بده و بسوی بلوی روان کن بچ گوید که هم در شب ساختگی وی کردم
 و دیر روان نمودم از خوف آن مبادا منی پیدا نشود تا ما بم رشید در مدینه بود پس
 دویم بار رشید آنحضرت علیه السلام را به بغداد طلبید و در آن وفات یافت هزاره
 شواهد النبوة فی فصل الخطاب روایت کرده شد که بارون رشید گفت من بخواب
 دیدم که حضرت امام حسین علیه السلام تشریف آورد و در دست مبارکش حربه است
 و می فرماید که اگر موسی بن جعفر را همین ساعت میگذاری بنهاد الان ترا باین حربه فرج
 خواهم کرد و آنحضرت علیه السلام را از قید خلاص کن و سی هزار درم بده و ده
 و بگو به جاک نماظر تشریف بیا به مقامت فرماید و اگر بخوهد بحدیبه تشریف برود هرگاه
 که بارون بحدیث حضرت آمد و آنچه حضرت امام حسین امر کرده بوده اودا پس آنحضرت
 فرمود که من رسول خدا صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم که تشریف آورد و فرمود که منی

و آنکه در آن حال غیبت من تو لیتیم ان تقدسه الارض و تقطعوها عما حکم بهج گوید که شب بود که مهدی مرا طلبید چون من پیش وی رفتم شنیدم که این آیت را به آواز خوش میخواند چون مرادید گفت برو و موسی بن جعفر را بیار من نفتم و آنحضرت علیه السلام را آوردم مهدی با حضرت معاتقه کرد و به نشانند و خواب را با آنحضرت علیه السلام گفت بعد از آن گفت هیچ توانی که مرا این گزانی از آنکه بر من و فرزندان من خرم کنی فرمود که والله هرگز نکرده ام و از نشان من نیست که بکنم مهدی گفت راست میگویی پس ربع را گفت که آنحضرت علیه السلام را دوازده هزار دینار بده و بسوی بلوی روان کن بچ گوید که هم در شب ساختگی وی کردم و دیر روان نمودم از خوف آن مبادا منی پیدا نشود تا ما بم رشید در مدینه بود پس دویم بار رشید آنحضرت علیه السلام را به بغداد طلبید و در آن وفات یافت هزاره شواهد النبوة فی فصل الخطاب روایت کرده شد که بارون رشید گفت من بخواب دیدم که حضرت امام حسین علیه السلام تشریف آورد و در دست مبارکش حربه است و می فرماید که اگر موسی بن جعفر را همین ساعت میگذاری بنهاد الان ترا باین حربه فرج خواهم کرد و آنحضرت علیه السلام را از قید خلاص کن و سی هزار درم بده و ده و بگو به جاک نماظر تشریف بیا به مقامت فرماید و اگر بخوهد بحدیبه تشریف برود هرگاه که بارون بحدیث حضرت آمد و آنچه حضرت امام حسین امر کرده بوده اودا پس آنحضرت فرمود که من رسول خدا صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم که تشریف آورد و فرمود که منی

شيرة و نوادر كثيرة فصل

در بیان کشف و کرامات آنحضرت علیه السلام کاظمین شمس و اجین بن الحسن است و بر ا
کرامات بسیار است و از آنجا که است که ابن جوزی از شفیق بنی فطکره که گفت در سفر حج
بقاوسیہ رسیدم جوآنے دیدم خبر وئی گندم گونی بالای جامہائی خود پشیمین پوشیده
شکلہ بکف خود زده و تعلین در پا کرده از میان مردم بیرون آمده و تہا نشسته
باخو گفتم کہ این از صوفیہ می ناید چنانکہ میخواسد کہ درین راه سفر برگرددن مسلمانان
بار باشد بروم و ویرامن نشنم تا زین باز رسید چون نزدیک وی رسیدم فو میباشقین
اجنبو اکثر من الکل بن بعض الظن ثم باخو گفتم این جوان ہر آئینہ بندہ است صالح بود
برسم و از وی بکلی خواہسم از نظرم غائب شد چون بمنزل دیگر رسیدم دیدم کہ در نہایت
ولرزه بر اعضائی وی افتاده و اشک از چشمہائی روان است گفتم بروم و از وی
عذر بنویسم مگر دم تا فاسخ شد و روئی بمن کرد و گفت باشفیق جوان این آیتہ
رائی انفضا من تاب و الم عمل صالحی ثم اہتدی پس در دل من گذشت انکہ این جوان

[illegible]

عادت کے واسطے صفت لوگوں کی
 بھٹ جانے کی سب سے پہلی وجہ اس کے
 سے ایک شخص کی سب سے پہلی وجہ اس کے
 جاکر اس کے پاس سے گزرتا ہے اور
 میں نے اس کے پاس سے گزرتا ہے اور
 میں نے اس کے پاس سے گزرتا ہے اور

قبول کر دے کہ ان درعہ زلفیت راورد کرد و فرمود کہ این را نگاہ دار تا ترا بکار آید بعد
 چند روز این یقین بر کی از غلامان خود غصب کرد و از پیش خود بر اندان غلامش
 رشید آمد و گفت کہ سیدم موسی بن جعفر علیہ السلام را امام میدانم و ویرا و مال بسیار
 می فرستد و از آنجمله درعہ است کہ امیر المؤمنین ویرا بان اکرام و احترام کرده چون
 رشید آنرا شنید غضب بروی مستولی شدنی الحال گماشته طلبت می فرستاد چون
 حاضر شد از وی پرسید کہ ان درعہ کہ ترا پوشانیده بودم چه کردی گفت نزدیک
 من است گفت حاضر کن غلامی را طلبید و گفت بفلان خانه رود از سرای من کلید را
 از فلان کنیزک طلب و در آنخانه صندوق هست آنرا بکشاد و در آن صندوق
 ظرفیت سہ ہجر آنرا بسیار غلام زود انظر را حاضر را کرد و رشید گفت تا مرا
 برداشتند آن درعہ دید کہ جوہرهای خوش مطیب ساخته پس غضب فرودشت
 و گفت این را بجائے دے باز فرست و خوش باش کہ من بعد ازین سخن کسی را در حق
 نخواهم شنید و آنحضرت علیہ السلام را معلوم بود کہ این معاملہ ادبش خوار و آہ کمند
 درعہ را رد فرمود و قبول نکرد و از آنجمله است کہ راوی میگویی و قتیکہ آنحضرت را
 بہ لہرہ می بردند نزدیک ہدائن ہجرہ حضرت علیہ السلام در کشتی نشستم و عقب الکتی بود
 کہ دران زنی نوعروس ہجرہ شوہر خود نشسته غوغا میکرد حضرت فرمود این چه غوغاست
 کہ عروس را می برند چون ساعتی برآمد شنیدم کہ مردان کشتی فریاد میکنند حضرت علیہ السلام
 این چه فریاد است گفتند آن عروس خوستہ کہ شستہ از آب دریا بردارد و ستوانہ ترین

پہنچانما بدین اوس کی او چھتا ہے
 میری جان دیکر وہ شخص
 بلحاظ ضم اور بونیس و خف
 اور نہ صاحب و دل و ریت اور
 اور بطریق سہی و خفا و غایت عظیم
 و در وہ جاست سہی و خفا و غایت عظیم
 و در وہ جاست سہی و خفا و غایت عظیم
 و در وہ جاست سہی و خفا و غایت عظیم
 و در وہ جاست سہی و خفا و غایت عظیم

۳۹۹

و انفسہ سبب الشد البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام
 کا وہ البذلہ من مقام

غلام را بکار آید بعد
 چند روز این یقین
 رشید آمد و گفت
 می فرستد و از آنجمله
 رشید آنرا شنید
 حاضر شد از وی
 من است گفت حاضر
 از فلان کنیزک
 ظرفیت سہ ہجر
 برداشتند آن درعہ
 و گفت این را بجائے
 نخواہم شنید و آن
 درعہ را رد فرمود
 بہ لہرہ می بردند
 کہ دران زنی نوعروس
 کہ عروس را می
 این چه فریاد است

از بعد از حسین ستم و آنحضرت و حبس یارون پدید آمد و در حین چرخیم حبس ستم کشید و شتاد
و شش هجری وفات یافت و قبرش در بغداد است و میگویند که یکی بنی خالد بن
آنحضرت را بقتله یارون در طلب زهر داد و زهر را در دهان حضرت فرمود و امر وزمر
زهر دادند و فردا بدن من زرد و خواهرش پس نمیدانست و میگویند که خواهرش پس
سبیه و نمیدانست که خواهرم مرد و چنان شد که فرموده بود فاضل و مناقب آنحضرت
صدی و نهایت ندارد که بقله امیر و زو علما امیر اشهر و شهادت آنحضرت است که
در سال صد و هشتاد و سیم هجری واقع شد و بعضی صد و هشتاد و شش گفته اند و روز
وفات مشهور روز جمعه است و پنجم ماه رجب بود و بعضی پنجم ماه مذکور نیز گفته اند و عمر شریف
آنحضرت در وقت وفات موافق مشهور پنجاه و پنج سال بود و بعضی پنجاه و چهار گفته اند
و در کتابی ششم ماه رجب گفته و در تنذیب تاریخ نسبت به چهارم و صاحب کشف الغم
در کتاب کمال الدین نقل کرده است که در کتاب پنجم و در معراج این فاضل شده و بقال
بن الجوزی بندها قالوا الله عالم بالصواب و لعقب من ولد موسی بن جعفر و هم الموسویون
فی اربعه عشر رجلا علی الرضا بن موسی برهیم بن موسی العباس بن موسی محمد بن موسی
عبد الله بن موسی جعفر بن موسی حمزه بن موسی زید بن موسی یارون بن موسی اسحق بن
موسى الحسن بن موسى الحسین بن موسی اسمعیل بن موسی عبید الله بن موسی لام ولد الله بن عبید الله و اما
بنار الذین لم یعقبوا یحیی و عبد الرحمن الفضل و احمد و عقیل و القاسم و یحیی و اد و کان ولد
الکاف و سبعا و ثلثین بنتا و ثمنین و عشرين ابنا فیکون جمع ولده تسعا و خمسين ولدا و بناته تسع

[illegible]

۱۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۲۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۳۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۴۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۵۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۶۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۷۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۸۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۹۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس
 ۱۰۔ اے محمدؐ اور جو توں پیادوں اس

[illegible]

[illegible]

از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من

و پیوسته کار کرده و اطاعت و جانباری بایه بزرگی و شرف
 تقوی است و فرمود آنحضرت شرف ابداد و ابار با تقوی و آنچه یافتند از تقوی
 و اعمال صالحه یافتند تقوی بایه فقط نسب بجه کار آید **منظوم**

<p>بانی گفت ایزد متعال ان محتوایه فاتبعون مایه قرب حق متابعت است هر که در اتباع من شده گم هر که جان در متابعت در باخت مصطفی کرم مقام مجذوبی ز افرینش محب مطلوب دوست هر که با او مشارکت خواهد خوشترین را بدو کند مانند جذب حق پیش راه او گیرد ترنسب یافت آنچه بدم یافت گر نسب ساختی سرافرازش من هم این از نسب نیافته ام بهره افش فرود شده ام</p>	<p>که امانت رسان بطفت مقال نیست کار از متابعت بیرون پسر روان را سبق متابعت است سرزد آخر ز جیب بچیکم حکم بچیکم اللش بنواخت شد مکرم بنام محبوبی کم نزل لایزال محبوب دوست جان براو متابعت کا به تا شود همچو او سعادتمند و ز سرش تا قدم فرو گیرد از نسب کس بقرب حق نتافت بولهب نیز بودی و سازش بلکه در پیروی مشتافته ام تا بجدی که جمله او شده ام</p>
--	--

و پیوسته کار کرده و اطاعت و جانباری بایه بزرگی و شرف
 تقوی است و فرمود آنحضرت شرف ابداد و ابار با تقوی و آنچه یافتند از تقوی
 و اعمال صالحه یافتند تقوی بایه فقط نسب بجه کار آید **منظوم**
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من
 از توفیق پر سوار گردید و شوق من

و پیوسته کار کرده و اطاعت و جانباری بایه بزرگی و شرف
 تقوی است و فرمود آنحضرت شرف ابداد و ابار با تقوی و آنچه یافتند از تقوی
 و اعمال صالحه یافتند تقوی بایه فقط نسب بجه کار آید **منظوم**

بهستم در وجود او برسد حق به مجبوری خود م بگزید
 و آنحضرت را از آباء و اجداد علم جمیع اکان و یا یون بوراقت رسیده چنانچه
 هرگاه که مامون آنحضرت را تکلیف خلافت نمود حضرت فرمود هر چند قبول میکنم
 لکن جبر الجماعه دلالت میکند بر اینکه بدعهدی از تو بوقوع خواهد آمد نه افسه
 شبح الموت و هم در ویشان و ادلبا اند سلسله خود منسوب باجناب میکشد
 و معرون کرنی که سید طایقه فقر است در بان در حضرت علی موسی رضا بود
 چون رایی مامون بران قرار گرفت که حضرت امام رضا صلوات الله علی بنیا
 و علیه را از مدینه طلب کند و او را دلعهد خود نماید پس جا این منحاک را باجمعی
 از مخصوصان خود بخدمت حضرت فرستاد بسوی مدینه که آنحضرت پیفرخواست
 ترغیب نماید چون ایشان بخدمت آنحضرت رسیدند حضرت در اقل حال
 امتناع بسیار نمود چون ببالغه ایشان از عهد عدال و شجاعت و زبردان سفر
 حضرت از افتخار نمود چون آنحضرت برود داخل شده مامون را ملاقات کرد بظاهر
 آنحضرت تقطیع و تکریم بسیار نمود و گفت یا ابن رسول الله من فضیلت و علم و زهد
 و ریح و عبادت ترا دهم و ترا از خود بخلاف سزاوارتر یافته ام حضرت فرمود که
 من به بندگی خدا انحر میکنم و به زهد نیامیدم بخت از سروران دارم و به پرستی
 از محرمات الهی امید دارم بغافل گردانیدن بنگایم تا متهنای و توجع در
 دنیا میدار و رفعت خود نزد حق تعالی هستم مامون گفت اراده کرده ام که

این مامون را که از مدینه فرستادند و او را از مدینه طلب کردند و او را دلعهد خود نمایند و او را ترغیب نمایند و او را تقطیع و تکریم بسیار نمود و او را از خود بخلاف سزاوارتر یافته ام حضرت فرمود که من به بندگی خدا انحر میکنم و به زهد نیامیدم بخت از سروران دارم و به پرستی از محرمات الهی امید دارم بغافل گردانیدن بنگایم تا متهنای و توجع در دنیا میدار و رفعت خود نزد حق تعالی هستم مامون گفت اراده کرده ام که

این مامون را که از مدینه فرستادند و او را از مدینه طلب کردند و او را دلعهد خود نمایند و او را ترغیب نمایند و او را تقطیع و تکریم بسیار نمود و او را از خود بخلاف سزاوارتر یافته ام حضرت فرمود که من به بندگی خدا انحر میکنم و به زهد نیامیدم بخت از سروران دارم و به پرستی از محرمات الهی امید دارم بغافل گردانیدن بنگایم تا متهنای و توجع در دنیا میدار و رفعت خود نزد حق تعالی هستم مامون گفت اراده کرده ام که

بیا لاداشتند چون حضرت تشریف بردون برد با یکدیگر گفتند این چه بود که ما کردیم که
اتفاق کردند که باز این چنین هرگز گفتند اتفاقاً روزی حضرت تشریف آورد و برخاستند
و سلام کردند اما در برداشتن پرده توقف نمودند خدا استعالی بادی برنجست که آن
پرده برداشت پیش از آنکه ایشان بر میداشتند چون حضرت بدرون درآمد آن باد
ساکن شد باز چون قصد بدرون آمدن فرمود باز آن باد برخاست و آن پرده را
بالا داشت آنجا که چون آنرا دیدند گفتند هرگز خدا استعالی عز و بزرگدانه چنانکه
خواری نمیتواند کرد و تفرین نشاند و نزل من نشاند و بیدل که آنرا یک علی کل شیء قدیر
و از آنجا که آنست که و عمل ابن عباسی که از شعرائی فصیح العصر بود گوید که من قصیده
مدارم رسا در مدح اهل بیت گفتم و پیش آنحضرت بروم آنحضرت در رضا اسان و لم بعد
بامون بود چون آن قصیده بران حضرت خواندم تسکین کرد و فرمود که این را
پیش من بیا که من بخوانم مگر آنکه من گویم دین خیر بامون رسید مرا طلب کرد و
دحوال من پرسید و گفت قصیده مدار رسا آیات را بخوان من تعقل که دم گفت که
آنحضرت را حاضر کنند حضرت تشریف آورد و بامون گفت یا ابا الحسن و عمل رسا از
قصیده مدار رسا آیات پرسیدم بخوان حضرت فرمود ای عمل بخوان آن قصیده
را خواندم بامون استخوان کرد و پنجاه هزار در هم بمن داد و آنحضرت نیز چون
عطا فرمود عرض کردم یا سیدی منیخواهم که مرا از جامه های خود چیزی
عطا فرمائی تا بکن من باشد پیراهنی که در بدن مبارک داشت عطا فرمود و قسم

[illegible]

فصل دوازدهم در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام

که در آن قصیده چون این بیت رسید که
 و قبر بعد النفس ز کینه
 قصص الرحمن بالغرفات
 حضرت امام رضا فرمود که ای عجل بین موقوف بیت دیگر الحاق کنم که قصیده تو
 بآن تمام شود گفت بل یا ابن رسول الله فرمود شعر
 و قبر بطوس نالها من عینیه
 الخت علی الاشار بالزفرات
 و عجل پرسید که این قبر که خواهد بود یا ابن رسول الله فرمود که قبر من زود باشد که
 طوس محل آمد و شد و دستان اهل بیت شود هر که مر از یارت کند درین غربت بامن
 باشد و در درجه من روز قیامت و از آنجمله است که یکی از اهلیناج گفته است که
 رسول خدا را در خواب دیدم که بناج تشریف آورده و در مسجد کیه فرود می آیند
 فرود آمده است پیش می رنم و سلام کردم در نظری طبعی بود از برگ خرابا بسته
 پیر از خرمای تر رسول خدا کفی زان خرابان داد و بشردم هفتده بود تعبیر خیابان کردم
 که بعد هر خرماسال خود اهرم زیت چون بعد از بخت روز شنیدم که حضرت امام رضا
 علیه السلام در آن مسجد فرود آمده است فی الحال بخدمت او شتافتم و برادر جهان
 موضع که رسول خدا را دیده بودم باقم طبعی بر جهان صفت پیش می نداده سلام کردم
 جواب داد مرا نزدیک خود خواند و کفی از خرابان داد و بشردم آنهم هفتده خراب بود
 گفتم یا ابن رسول الله خرابی بیشتر ازین بیخو اهرم فرمود اگر رسول خدا بیشتر تبو میداد
 من اهرم نیز می دادم و از آنجمله است قطع طریق تاجرے را در راه کرمان بر گرفته اند

و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام

و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام و در بیان فضیلت و مناقب ائمه و اهل بیت علیهم السلام

729

[illegible]

بر آنجا افتاد همه که دو کمان از سر راه بگریختند و حضرت امام محمد تقی عجلایه السلام بر جای خود ایستاده بود چون مامون نزدیک رسید دیدارید و موعی سبحانه و تعالی و دیدار دلما قبولی عظیم داده بود مامون ایستاد و پرسید که لے کو دک تو چرا باکو دکلان دیگر از سر راه رفتی بر فور جواب داد که اسی مامون راه تنگ نیست که از رفتن خود بر تو کشاده گردانم و مرا جریه نیز نبود که از ترس بگریزم و حسن ظن من تو است که لے جریه از راه پیچ کسی نرسانی مامون را صورت و نظار آن حضرت بغایت خوش آمد پرسید که نام تو چیست فرمود که محمد پرسید که فرزند کیستی فرمود که فرزند امام رضا علیه السلام بر پدر آنحضرت ترجم و ترضی کرد و بجانبی که میرفت روان شد و با خود باز مای شکاری داشت چو لے از عمارات بیرون رفت باز س را بر تدروی سر داد و آن باز غایب شد و بعد از دیری از هوا فرو داد مای خود نیمجان بمقرار گرفته مامون سخت متعجب گردید مای بخت خود گرفته باز گشت و بموضع رسید که حضرت امام محمد تقی سابقا باکو دکلان ایستاده بود و نیمجان کو دکلان از راه میکشود شدند و حضرت ایستاده ماند چون مامون نزدیک آنحضرت رسید گفت ای محمد حضرت فرمود لبیک پرسید این چه چیز است دست من فرمود ان الله تعالى لبشیتة فی بحر قد رة سماک اصفا را یصعد باذنات الملک و ان غیر ذلک سلا اهل بیت النبوت من چون مامون این سخن شنید تعجب نمود بسیار بوی نگریست و گفت ان شاء الله الرضا علیه السلام حق و انعام و احسان نسبت به تو که داشت مضاعف ساخت و چنین روایت کنند که امام الفضل به پدر خود مامون از زمین غایت

295

فصل فی بیان احوال و کیفیات
کلیه امور که در این کتاب مذکور است

عبدین ابوعفی ان دونوں کو ملے گا

و گفتم کفنان صالحه بشاد عارسانیده است و از جامه ای شمایا جامه طلبیده است که گفتن
پووی کنن فرمود که وی از آن مستغنی شده است من بیرون آمدم هیچ ندانستم
که معنی آن سخن چه بود ناگاه همین خبر رسید که وی پیش ازین سیزده روز یا چهارده روز
مرده است و از آنجمله آنست که راوی گوید که با یکی از اصحاب قصد سفری داشتم
بر حضرت امام محقق علیه السلام در آمدم که دواغ کنم فرمود که امر و بیرون مروید
تا فردا صبح که بنید چون بیرون آمدم صاحب من گفت که من بیرون می روم که بایزین
بیرون رفته است من باز ندم و وی برفت و شب آن وادی را که در آن فرو آدم
سبب گرفت که در آن غرق شد و بمرد

396

الحق کو اور اُن سے پوچھا جائے کہ کیا
از شادات سے ہے اور کیا ہے
مشہور اور معروف مثل ہے اور
علیہ السلام نے فرمایا کیا میں نے غام
اور گہوار اور تاریکی میں غام
تقریباً الاصلیٰ کا انصاف کیا ہے
یا میں نے غلام اور خراج میں
مصطفیٰ علیہ السلام کو اس میں
میں نے کیا کیا ہے

فقیہوں کے اور عرض کیا اسے
ان کو رد و طاعت ایک دن نامی
بنی بندہ وہ ادھر بنی گارون
الو تو مذکور چاہتا ہے بنی گارون
بنی گارون کے لئے اس سے پہلے ہی
ناراج ہو کر بیان کیا

از نذر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 کہ اگر کسی کو چاہے کہ وہ اپنے
 دل سے کسی چیز کو بھولے
 یا کسی چیز کو یاد رکھے
 یا کسی چیز کو بے رغبتی
 یا کسی چیز کو محبت
 یا کسی چیز کو نفرت
 یا کسی چیز کو ترس
 یا کسی چیز کو شہوانیت
 یا کسی چیز کو عجز
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر

و تکلفات و آنرا سرمن را می بضم السین و فتحهما نام کرد و سامره نیز از نام ہامی آنی بود
 و بعثت قیام لشکر از اعسکری می نامیدند این ہر دو وجاہ را بسبب سکونت و ران
 عسکری میگفتند و اوران حضرت ام دلد بود ہست شانہ نام فی فضل الخطاب لد علیہ السلام
 فی سنتہ اربع عشر و مائتین و قیل سنتہ ثلاث عشر و مائتین و کان ولادتہ فی الثالث
 عشر من جیب و قیل فی یوم عرفہ و کان مولدہ بالمدینہ ولادت آنحضرت در مدینہ
 بودہ است سیزدہم رجب سنہ د و صد و چار و ہجری و نزد علمای امامیہ سال
 ولادت آنحضرت اشہر آنست کہ سال د و سبت د و از دہم ہجرت بود و جمعی کثیر در
 سال د و سبت چار و ہم نیز گفته اند و ماہ ولادت مشہور ہائزدہم ذی الحجہ است ہر دو سبت
 آنکہ شیخ در مصباح نقل کردہ کہ سبت دہم ذی الحجہ است و ہر دو سبت ابن عباس
 در د و شبینہ یا سہ شبینہ ہجری جابغی شدہ و ہر دو سبت علی بن براہیم قمی در روز
 سہ شبینہ سیزدہم رجب واقع شدہ و زیاتی کہ از ناحیہ مقدسہ بیرون آمدہ دلائل میکند
 بر آنکہ ولادت آنحضرت در ماہ رجب بود و مکان ولادت شریف موضع علی است در
 حوالی مدینہ طیبہ کہ آنرا مریامیگویند فی فضل الخطاب کان المادی ابوالحسن علی بن الحجاج
 علیم السلام متعبداً فیقہا اماماً یعنی بود آنحضرت عابدترین و فقیہترین مردم
 و امام عباد و زہاد و فقہا بود و نقل است کہ متوکل در اوائل خلافت خود بیارگشت
 و نذر کرد کہ اگر شفا یابد دینار را بسایر تصدق کند پس یکی از مہربان خود را بنیامت
 حضرت امام علی النقی فرستاد و سوال کرد کہ چہ قدر دینار ہا تصدق کن فرمود کہ ہشتاد و شش

از نذر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 کہ اگر کسی کو چاہے کہ وہ اپنے
 دل سے کسی چیز کو بھولے
 یا کسی چیز کو یاد رکھے
 یا کسی چیز کو بے رغبتی
 یا کسی چیز کو محبت
 یا کسی چیز کو نفرت
 یا کسی چیز کو ترس
 یا کسی چیز کو شہوانیت
 یا کسی چیز کو عجز
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر

۴۰۰

از نذر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 کہ اگر کسی کو چاہے کہ وہ اپنے
 دل سے کسی چیز کو بھولے
 یا کسی چیز کو یاد رکھے
 یا کسی چیز کو بے رغبتی
 یا کسی چیز کو محبت
 یا کسی چیز کو نفرت
 یا کسی چیز کو ترس
 یا کسی چیز کو شہوانیت
 یا کسی چیز کو عجز
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر

از نذر رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 کہ اگر کسی کو چاہے کہ وہ اپنے
 دل سے کسی چیز کو بھولے
 یا کسی چیز کو یاد رکھے
 یا کسی چیز کو بے رغبتی
 یا کسی چیز کو محبت
 یا کسی چیز کو نفرت
 یا کسی چیز کو ترس
 یا کسی چیز کو شہوانیت
 یا کسی چیز کو عجز
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر
 یا کسی چیز کو تواضع
 یا کسی چیز کو کبر

اور چونکہ عیسوی کا کھانا ہوتا
 تھا اور وہ عیسوی کے کھانے پر
 اور خوف خدا تھا اور چاہتا
 تھا کہ وہ عیسوی کے کھانے پر
 اور چونکہ عیسوی کا کھانا ہوتا
 تھا اور وہ عیسوی کے کھانے پر

[illegible]

[illegible]

<p>آن هارن مضمر است اندر خزان غیب را بری دانست و دیگر است نماید الا آنکه بر خاصان پدید و در کن از مغرور از بنی ز کام</p>	<p>در بهار است آن خزان گریزان آسمان آفتاب دیگر است باقیان فی الیس من خلق جدید ناکه ریح البه آید در مناسم</p>
--	--

٢٥

[illegible]

این کتاب از حضرت امام علی بن ابی طالب علیه السلام است که در آن
 بیان شده است که هر چه در این کتاب است از کلام حق است و هر چه
 در آن نیست از کلام بشر است و این کتاب را هر کس بخواند از هر
 گناهی که میسر شود پاک خواهد شد و این کتاب را هر کس بخواند
 از هر بیماری که میسر شود شفا خواهد یافت و این کتاب را هر کس
 بخواند از هر فقری که میسر شود غنی خواهد شد و این کتاب را هر
 کس بخواند از هر غمی که میسر شود شادمان خواهد شد و این کتاب
 را هر کس بخواند از هر غیری که میسر شود دوست خواهد داشت و این
 کتاب را هر کس بخواند از هر دشمنی که میسر شود پیروز خواهد شد

پس شبی متوکل سعید صاحب را طلبید و گفت پیغمبر بخانه حضرت امام علی النقی برود و
 هر چه در آنجا اسلحه و اموال بیایی برای من بیا سید گفت که در میان شب نزد بانی
 برداشتم و بخانه آنحضرت رفتم و نزد بانی را بر دیوار خانه گذاشتم و بر بام برآمدم چون
 خوابم کمه زبر بر دم راه گم کردم و حیران شدم ناگاه حضرت از اندرون جبهه مرا ندان کرد
 که ای سعید باش شمع برای تو بیاورند و بزیر رنم دیدم که حضرت جبار پیش رو شیده
 و علامه ز چشم بر سر بسته و سجاده خود را بر روی حصیر گسترده و بر بالای سجاده رو در قبله
 نشسته است پس فرمود که برو در درین خانه بگرد و آنچه بیایی بردار ش رنم و جمیع
 خانه ها و حجره ها و تقشیرش کردم و در آنجا پنج یافتم که یک بدره که بر سرش مهری بود
 و یک کیسه دیگر بر سرش مهری بود که مصلای من بردار چون برداشتم زیر مصلای شمشیری
 یافتم که خلاف چوبین در آن است شمشیر را با هر دو بدره برداشتم و نزد متوکل رفتم
 چون مراد خود را بر بدره دید او را طلبید و از حقیقت آن حال سوال کرد ما فری
 گفت که در مرض تو نزد کرده بودم که اگر غایت بیایی من دو هزار دینار برای او بفرستم
 و این بدره همان است که من برای او فرستاده بودم و هنوز مرضش را بر نداشته است
 چون کیسه دیگر را کشودند چهار صد دینار در آن بدره بود پس متوکل یک بدره دیگر
 بآن بدره افزودم که دو گفت ای سعید این بدره ها را بآن کیسه و شمشیر برای او ببر
 و عذرخواه چون آنرا بخدمت آنحضرت بردم گفتم ای سید من از تقصیر من بگذر که من
 بی ادبی کردم و بی رضت بخانه تو آوردم چون از صاحب طلبیده ما مور بودم معذورم

این کتاب از حضرت امام علی بن ابی طالب علیه السلام است که در آن
 بیان شده است که هر چه در این کتاب است از کلام حق است و هر چه
 در آن نیست از کلام بشر است و این کتاب را هر کس بخواند از هر
 گناهی که میسر شود پاک خواهد شد و این کتاب را هر کس بخواند
 از هر بیماری که میسر شود شفا خواهد یافت و این کتاب را هر کس
 بخواند از هر فقری که میسر شود غنی خواهد شد و این کتاب را هر
 کس بخواند از هر غمی که میسر شود شادمان خواهد شد و این کتاب
 را هر کس بخواند از هر غیری که میسر شود دوست خواهد داشت و این
 کتاب را هر کس بخواند از هر دشمنی که میسر شود پیروز خواهد شد

این کتاب از حضرت امام علی بن ابی طالب علیه السلام است که در آن
 بیان شده است که هر چه در این کتاب است از کلام حق است و هر چه
 در آن نیست از کلام بشر است و این کتاب را هر کس بخواند از هر
 گناهی که میسر شود پاک خواهد شد و این کتاب را هر کس بخواند
 از هر بیماری که میسر شود شفا خواهد یافت و این کتاب را هر کس
 بخواند از هر فقری که میسر شود غنی خواهد شد و این کتاب را هر
 کس بخواند از هر غمی که میسر شود شادمان خواهد شد و این کتاب
 را هر کس بخواند از هر غیری که میسر شود دوست خواهد داشت و این
 کتاب را هر کس بخواند از هر دشمنی که میسر شود پیروز خواهد شد

حضرت فرمود سید عالمی منقلب و انقلابی و از انجمله انت شخصے از قاضی
کو فرمایند پیش آنحضرت شکایت کرد کہ مرا ایند البیار میرساند فرمود کہ دو ماه صبر کن چنان
از ان سخن دو ماه برآمد قاضی را عزل کردند

گر تو می از ظلم جا ہے سیکنی ہم در ان چہ عاقبت خود انگنی اسے درندہ پوستین بوسفان ہر کہ او بناد ناخوش سنتے چون بچہ خویش خود اندر رسی آن توئی ان زخم بر خود میزنی صد ہزار ان کیمیا حق آفسد ید صبر آرد آرزو را و رشتاب	از برای خوشن آن سیکنی این بدانی کز پئے من چہ کنی گر بدر در گشت این از خویش دان سوئے او نفرین رود ہر ساعی پس بدانی کز تو بودن آن کسی بر خود آندم بار لعنت سیکنی کیمیاے ہمجھ صبر آدم ندید صبر کن دانش علم بالصلواب
---	---

و از انجمله انت کہ زن شخصے را آہستن بود از وی التماس کرد کہ دعا کند تا سپر باشد
فرمود کہ شمار از دختر از سپر بہتر باشد چون متولد شد دختر بود و دیگر فرمود ترا
فرزندی متولد شود ادرامچہ نام کن چون متولد شد سپر بود ادرامچہ نام کرد و
از انجمله انت کہ متوکل را خانہ بود و روی مرغان بسیار کہ ہر کس بآں جایجا و درآمدی
از اختلاف آواز ہائی ایشان متعین کسی سے توانستی شنیدن و نکس سخن وی ہر وقت
کہ حضرت امام علی النقی علیہ السلام بآن خانہ و درآمدی ہمہ مرغان خاموش گشتند و چون

چند روز بعد از آنکه سید عالمی منقلب و انقلابی و از انجمله انت شخصے از قاضی
کو فرمایند پیش آنحضرت شکایت کرد کہ مرا ایند البیار میرساند فرمود کہ دو ماه صبر کن چنان
از ان سخن دو ماه برآمد قاضی را عزل کردند

از انجمله انت کہ زن شخصے را آہستن بود از وی التماس کرد کہ دعا کند تا سپر باشد
فرمود کہ شمار از دختر از سپر بہتر باشد چون متولد شد دختر بود و دیگر فرمود ترا
فرزندی متولد شود ادرامچہ نام کن چون متولد شد سپر بود ادرامچہ نام کرد و
از انجمله انت کہ متوکل را خانہ بود و روی مرغان بسیار کہ ہر کس بآں جایجا و درآمدی
از اختلاف آواز ہائی ایشان متعین کسی سے توانستی شنیدن و نکس سخن وی ہر وقت
کہ حضرت امام علی النقی علیہ السلام بآن خانہ و درآمدی ہمہ مرغان خاموش گشتند و چون

چند روز بعد از آنکه سید عالمی منقلب و انقلابی و از انجمله انت شخصے از قاضی
کو فرمایند پیش آنحضرت شکایت کرد کہ مرا ایند البیار میرساند فرمود کہ دو ماه صبر کن چنان
از ان سخن دو ماه برآمد قاضی را عزل کردند

و چون طعام خورد و بیرون آمد و روز دیگر بیمار شد و روز سیوم مرد و از آنجمله
 آنست که روزی دیگر در ولیمیه کی از اهل سام را بود بی ادبی در مجلس سخنان
 بیوده میگفت و حق تعظیم آنحضرت رعایت نمیکرد آنحضرت علیه السلام فرمود این
 شخص از بیاطعام نخواهد خورد و از خاکه وی چیزی خواهد آمد که زندگی را بر وی
 گرداند چون طعام حاضر آوردند آن شخص دست بشت خواست که از آن تناول
 کند غلام وی گریان و فریاد کنان از در درآمد که مادر تو از باغ فداوه است
 و مشرف بر موت است زود تر خود را با آنجا برسان باشد که دیر ازنده دریابی
 آن شخص طعام ناخورده بر فراست و بر رفت **فصل در بیان وفات آنحضرت**
 فی فصل الخطاب توفی علیه السلام سرمن رایی فی یوم الاثنین للیال یقین من
 جهادی الاخره ربعین خمین و مائتین و دهن فی دار السامره فی شایع ابی احمد
 الرشیدی وفات آنحضرت در زمان منتصر بود و در سرمن رایی از نواحی بغداد
 روز و شبانه از اواخر جهادی الاخره سنه د و صد و پنجاه و چهار و قبر وی
 هم در سرمن رایی و سیت که در سرمن رایی داشت و قیل ان شهید علی العادی نعیم
 و لیس الصبح و انما الصبح ان شهید فاطمه زهرا بنت موسی بن جعفر ابن محمد به بلده قسم تند
 نقل عن الرضا علی بن موسی علیه السلام انه قال من زارها و دخل الجنة ثم امانی
 شواهد النبوة و نزول علمای امامیه سال شهادت آن حضرت علیه السلام با اتفاق
 سال دویست و پنجاه و چهارم هجرت بود و در روز وفات خلاف است بروت

جابنه والا چه حاجتی تا توفی
 امام علیه السلام نه فرمایند که بی
 جوانی شد که ملک و دولت است
 از سرمن رایی و بیرون آمدن
 و روز دیگر بیمار شد و روز سیوم مرد و از آنجمله
 آنست که روزی دیگر در ولیمیه کی از اهل سام را بود بی ادبی در مجلس سخنان
 بیوده میگفت و حق تعظیم آنحضرت رعایت نمیکرد آنحضرت علیه السلام فرمود این
 شخص از بیاطعام نخواهد خورد و از خاکه وی چیزی خواهد آمد که زندگی را بر وی
 گرداند چون طعام حاضر آوردند آن شخص دست بشت خواست که از آن تناول
 کند غلام وی گریان و فریاد کنان از در درآمد که مادر تو از باغ فداوه است
 و مشرف بر موت است زود تر خود را با آنجا برسان باشد که دیر ازنده دریابی
 آن شخص طعام ناخورده بر فراست و بر رفت

و چون طعام خورد و بیرون آمد و روز دیگر بیمار شد و روز سیوم مرد و از آنجمله
 آنست که روزی دیگر در ولیمیه کی از اهل سام را بود بی ادبی در مجلس سخنان
 بیوده میگفت و حق تعظیم آنحضرت رعایت نمیکرد آنحضرت علیه السلام فرمود این
 شخص از بیاطعام نخواهد خورد و از خاکه وی چیزی خواهد آمد که زندگی را بر وی
 گرداند چون طعام حاضر آوردند آن شخص دست بشت خواست که از آن تناول
 کند غلام وی گریان و فریاد کنان از در درآمد که مادر تو از باغ فداوه است
 و مشرف بر موت است زود تر خود را با آنجا برسان باشد که دیر ازنده دریابی
 آن شخص طعام ناخورده بر فراست و بر رفت

فی فصل الخطاب توفی علیه السلام سرمن رایی فی یوم الاثنین للیال یقین من
 جهادی الاخره ربعین خمین و مائتین و دهن فی دار السامره فی شایع ابی احمد
 الرشیدی وفات آنحضرت در زمان منتصر بود و در سرمن رایی از نواحی بغداد
 روز و شبانه از اواخر جهادی الاخره سنه د و صد و پنجاه و چهار و قبر وی
 هم در سرمن رایی و سیت که در سرمن رایی داشت و قیل ان شهید علی العادی نعیم
 و لیس الصبح و انما الصبح ان شهید فاطمه زهرا بنت موسی بن جعفر ابن محمد به بلده قسم تند
 نقل عن الرضا علی بن موسی علیه السلام انه قال من زارها و دخل الجنة ثم امانی
 شواهد النبوة و نزول علمای امامیه سال شهادت آن حضرت علیه السلام با اتفاق
 سال دویست و پنجاه و چهارم هجرت بود و در روز وفات خلاف است بروت

امام علیه السلام نه فرمایند که بی
 جوانی شد که ملک و دولت است
 از سرمن رایی و بیرون آمدن
 و روز دیگر بیمار شد و روز سیوم مرد و از آنجمله
 آنست که روزی دیگر در ولیمیه کی از اهل سام را بود بی ادبی در مجلس سخنان
 بیوده میگفت و حق تعظیم آنحضرت رعایت نمیکرد آنحضرت علیه السلام فرمود این
 شخص از بیاطعام نخواهد خورد و از خاکه وی چیزی خواهد آمد که زندگی را بر وی
 گرداند چون طعام حاضر آوردند آن شخص دست بشت خواست که از آن تناول
 کند غلام وی گریان و فریاد کنان از در درآمد که مادر تو از باغ فداوه است
 و مشرف بر موت است زود تر خود را با آنجا برسان باشد که دیر ازنده دریابی
 آن شخص طعام ناخورده بر فراست و بر رفت

در این کتاب که در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است

علی بن ابراهیم قمی و ابن عباس و زید و شعیب بن ماهب و به روایت شباب
 بست و خیم ماه جمادی الاخری بود و روایت دیگر است و فقهیم ماه مذکور بود
 و روایت دیگر است ششم ماه مذکور و حسن شریف آنحضرت در آنوقت
 به روایتی چهل سال رسیده بود و روایت دیگر چهل یک سال و چند ماه و در
 هنگام وفات پدر بزرگوار خود که منصب جلیل اقدار است کبری و خلافت عظمی
 فرزند کردید از عمر شریفش شش سال و پنج ماه تقریباً گذشته بود و مدت امامت آنحضرت سی و
 سه سال و کسر سه بود و در بیست و سه سال در مدینه طیبه قامت فرمود و بعد
 از آن متوکل آنحضرت را به سرزمین طبلید است سال در سرزمین که نطن فرمود
 در خانه که اکنون بنام نطن است و بنا بر قول بن ابیویه و جماعتی دیگر مستند
 عباسی آنحضرت را شهید کرد و در هر وقت شهادت آنحضرت حضرت امام
 حسن مکرری علیه السلام نزد حضرت بودند و نمازها را قائلو

باب یازدهم در بیان احوال قدوة اولیا میستند صلوات الله علیهم
 و سرار لم نری فی حضرت امام علی محمد بن حسن مکرری علیه السلام
 و فصل در بیان ولادت و اسم و لقب و کنیت آنحضرت اسم شریف آنحضرت
 بود و کنیت ابوبکر و القاب شریفی از وی و ابوی و عسکری است و خالص و سران
 و وجه لقب وی عسکری گذشت و در بیست و سه سال در مدینه طیبه مشهور است
 و بعد از او عسکری ثانی میگویند و او را آنحضرت ام ولد بود نام و کسوت و بعضی

در این کتاب که در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است

در این کتاب که در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است

در این کتاب که در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است
 و در بیان احوال و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است

سلسبیل گفتہ اند و حضرت امام علی نقی وی را حدیث نام نهاد و آن غنیفہ کہ میگرد
 نہایت صلاح و وری و تقوی بوده است فی فضل الخطاب کانت ولادتہ فی
 سنۃ احدى و ثلاثین و مائتین و قیل سنۃ اثنین و ثلاثین مائین و زو علماء امانیہ
 و تاریخ ولادت باسعادت آنحضرت اثنہ اکرست کہ در سال دوست سنی دوم
 ہجرت واقع شد و بعضی دہم ماہ مذکور و بعضی دوشنبہ چہارم نیز گفتہ اند و شیخ
 مفید بیچ الاول سال دوست وی ہجرت نقل کرد و مکان ولادت مدینہ مشرفہ
 است و بعضی ہرمین را می نیز گفتہ اند

فصل در بیان کرامات حضرت

و آن بسیار و شمارست از اجلہ آنست کہ محمد بن علی ابن ابرہیم
 ابن موسی ابن جعفر گفتہ کہ وقتے معیشت بر اہنایت ننگ شد و پدر من گفت بیاتما
 پیش ابو محمد زکی برویم زیرا کہ وے را بچہ و وساحت وصف میکند و گفت تو وی را
 می شناسی گفت من ویرانی شناسم دہرگز ندیدہ ام پس بقصد وے
 و راہ ایستادیم بہرین در راہ گفت کہ بس ما جہنیم بانکہ را با قصد ورمسم بہر
 ولایت ورم را جامہ سازیم و ولایت ورم را آرد و خیم وصد ورم را و را را را از اجا
 تفقہ کہ من با خود گفتہ کہ چہ باشد کہ مرا یصد ورم و دہصد ورم را جامہ سازیم
 وصد ورم را نفقہ کنم وصد ورم را و را و گوشتش بخرم
 و بجانب کوہستان روم چون بہر خانہ وے رسیدیم

جواب و این کہ اگر ما را در کتاب جعفر بن محمد بن علی بن ابی طالب
 از حدیث نام نهاد و آن غنیفہ کہ میگرد نہایت صلاح و وری و تقوی
 بوده است فی فضل الخطاب کانت ولادتہ فی سنۃ احدى و ثلاثین
 و مائتین و قیل سنۃ اثنین و ثلاثین مائین و زو علماء امانیہ
 و تاریخ ولادت باسعادت آنحضرت اثنہ اکرست کہ در سال دوست
 سنی دوم ہجرت واقع شد و بعضی دہم ماہ مذکور و بعضی دوشنبہ
 چہارم نیز گفتہ اند و شیخ مفید بیچ الاول سال دوست وی ہجرت
 نقل کرد و مکان ولادت مدینہ مشرفہ است و بعضی ہرمین را می
 نیز گفتہ اند

۱۴۱

و آن بسیار و شمارست از اجلہ آنست کہ محمد بن علی ابن ابرہیم
 ابن موسی ابن جعفر گفتہ کہ وقتے معیشت بر اہنایت ننگ شد و پدر من
 گفت بیاتما پیش ابو محمد زکی برویم زیرا کہ وے را بچہ و وساحت
 وصف میکند و گفت تو وی را می شناسی گفت من ویرانی شناسم
 دہرگز ندیدہ ام پس بقصد وے و راہ ایستادیم بہرین در راہ گفت
 کہ بس ما جہنیم بانکہ را با قصد ورمسم بہر ولایت ورم را جامہ
 سازیم و ولایت ورم را آرد و خیم وصد ورم را و را را را از اجا
 تفقہ کہ من با خود گفتہ کہ چہ باشد کہ مرا یصد ورم و دہصد ورم
 را جامہ سازیم وصد ورم را نفقہ کنم وصد ورم را و را و گوشتش
 بخرم و بجانب کوہستان روم چون بہر خانہ وے رسیدیم

[illegible]

کتاب فی الحقیقه

انشاء الله تعالی واز انجمله آنست شخص دیگر گفته که آنحضرت رتبه نهمین و دهم
آنحضرت مسلمه رسیدیم و میخواستیم که از حق سبحانی سوال کنیم اما فراموش کردم
و نه نوشتیم آنحضرت بمن نوشته که جواب مسلمه توانست و میخواستی که از حق سبحانی
و فراموش کردی این آیت را که یا نارکونی بر دأوسلا ما علی ابراهیم بر باره کاغذ
تولیس و برگردن محمود به آفرین جان کردم آن محمود شغایافت و از انجمله آنست
که شخص دیگر گفته که بوی کتابت نوشتیم و در انجا مضی مشکوئه رسیدیم و خاتون من
حاله بود و خوانیم که ویراد عاجز کند و فرزند ویرا نام نهد و جواب نوشت که
مشکوت قلب محمد است و از حال خاتون و فرزند بیخ نوشت و در آخر کتابت
این بود که عظم الشجر که و دخلت علیک خاتون من فرزند زاده مرده بعد از آنکه

فصل در بیان وفات آنحضرت

في فصل الخطاب وفاته في ربيع الاول سنة ستين مائتين في يوم جمع السوادس
سن ربيع الاول وقيل في الثامن منه وقيل غير ذلك من السنة المذكورة بغير من رآه
ووفن نجيب بيه في هذه البلدة وكان قاهم هو وابوه فيها والجن العسكري عند الامية
والداني القاسم محمد المنظر صاحب سر داب او كانت عدة بقعاء الحسن العسكري بعد
ابيه علي الهادي استمين ولم يخيف الحسن العسكري او لا ولا ظاهر او لا باطنا غير
في القاسم محمد المنظر الملقب بالقاسم عند الامية وكان مولد المنظر لاية نصف من شعبان

[illegible]

سنة خمس وخمسين مائتين ارمم ولد يقال له ابراهيم توفي ابوہ ولد سنة ثمان وخمسين
 ستين فوات آنحضرت در ماه ربيع الاول و تارخ من شهر ماه مذکور روز جمعه
 سنہ دو صد و شصت و بعضی ثمان مائة مذکور گفته و نزد علماء امامیه تاریخ
 شهادت آنحضرت باتفاق اکثر مورخان و محدثان هشتم ماه ربيع الاول سال
 دو سبت و شصت هجرت بود و شیخ طوسی در مصباح اول ماه مذکور نیز
 گفته است و اکثر گفته اند که روز جمعه بود بعضی چهارشنبه و بعضی یکشنبه نیز
 گفته اند و از غیر شریف آنحضرت علیه السلام سبت و نه سال گذشته بود
 و بعضی سبت و هشت سال نیز گفته اند و مدت امامت آنحضرت و سبت
 شش سال بود و ابن بابویه و دیگران گفته اند که مقدم عباسی آنحضرت را بهر
 شهید کرد و در کتاب عیون المعجزات از احمد بن اسحاق روایت کرده است که
 آنحضرت در ماه ربيع الآخر سال دو سبت و شصت از دنیا رحلت کرد و در سرزمین کربلا
 و یطوی پیر بزرگوار خود مدفون گردید و عمر شریف آنحضرت سبت و نه سال بود

باب دوازدهم

و بیان احوال حضرت صاحب الزمان خلیفه الرحمن حجة الله الشاہ رسول الله
 المنان حضرت امام محمد مهدی علیه علی آباء الصلوٰۃ و السلام فی فصل الخطاب
 و ابو محمد الحسن العسکری و ولد محمد علیه السلام معلوم عند خاصه و عیایه و نقاش است اول
 و بر وی ان عیالیه ابی جعفر محمد الجواد و محمد ابی محمد الحسن العسکری کائنات تحبہ و قوله

در بیان احوال حضرت صاحب الزمان خلیفه الرحمن حجة الله الشاہ رسول الله المنان حضرت امام محمد مهدی علیه علی آباء الصلوٰۃ و السلام فی فصل الخطاب و ابو محمد الحسن العسکری و ولد محمد علیه السلام معلوم عند خاصه و عیایه و نقاش است اول و بر وی ان عیالیه ابی جعفر محمد الجواد و محمد ابی محمد الحسن العسکری کائنات تحبہ و قوله

[illegible]

ائیت صاحب شهاب بعد از آن از زانوی دی برخاست ابو محمد گفت ویرایا بنی اهل
 الی الوقت المعلوم به آن خانه در آمد و من بوی نظر کردم پس ابو محمد مرا گفت بر غیر زمین
 که در خانه کسیت بخانه در آمدیم بکس اندیدیم و در دایم است که شخصی گفته که معتقد
 مرابا و کس دیگر غلبه و گفت حسن ابن علی در سر من را می دقت یافت زد و بر دیر
 و در خانه ویرا فرید که در خانه دی بینید سر ویرا این آید را وی میگوید که نفتم
 به سرای وی در آمدیم منزلی دیدیم که در غایت خوبی و پاکیزگی گو یا که عالی از عمارت
 دی فایز شده بودند و در آنجا پرده دیدیم فرو گذاشته پرده را برداشتم منزلی
 دیدیم که به آنجا در آمدیم و در آنجا می ایستادیم و در آنجا می ایستادیم و در آنجا
 و مردی خوب ترین صورت بر بالای آن حصیر در نماز ایستاده با هیچ التفات نکرد
 یکی از آن دو نفر که با من بود سبقت گرفت و خواست که پیش وی رود و در آب غرق
 شد و اضطراب می کرد تا دست وی گرفتیم و خلاص گردانیدیم بعد از آن نفر دیگر
 خواست که پیش رود و در آنجا می ایستادیم و در آنجا می ایستادیم و در آنجا
 گذرم ای صاحب خانه از خدا استعالی و از تو عهد میخواهم و الله که من خدایم که حال
 چیست و به گامی ریم از آنجا که در آنجا می ایستادیم و در آنجا می ایستادیم و در آنجا
 نکرد و باز گشتم قهقهه می شنیدم که گفت این سر را پوشیده دارید و الا بفراهم که
 شمار کردن زنده بمانی خواه ابد البیوة و ابن جهان مهدی موعود آخر الزمان خدا
 سخی القایم خلیفه الرعایا فراموشه الا شاعشر نزد امانیله است میگویند که ولا تشرب

کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون
 کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون

این است که سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون
 کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون

این است که سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون
 کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون

کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون
 کسب من سگانه کی کرد زنون
 بجز این که سگانه کی کرد زنون

یہ اور سب کھل ادرس
اور بھی ادرس کی غلامی میں جا
اادرس ایک غلام کو بلایا اور کہا کہ
میں نے تیرے لیے ایک غلام کا نام رکھا ہے
کیا اس سے تم کو پسند آئے گا یا نہیں؟
اور وہ جواب دیا کہ ہاں

[illegible]

در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس
 در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس

در زمین خزینه های خود مثال ستون زر و نقره بیرون اندازد و در زمین برکت
 پیدا آید که یک دانه نمصد بر وید و دلهای مردمان چنان خشی کنند که تقیری را
 نیانند تا زکوة قبول کند و علاماتی که پیش از ظهور حضرت در عالم پیدا کرد
 یکی آنکه سیدی بگیناه هاشمی میان حجر اسود و مقام ابراهیم گشته شود و دیگر آن
 که پیش از ظهور مهدی مردی ز ابلیس بیرون آمد به مشرق تا یکسال و شش ماه
 تیغ بر دوش خود دارد و قتل کند بعد از آن متوجه شود به بیت المقدس قبل از
 رسیدن بیت المقدس میرد و نیز پیش از ظهور او امیری باشد که نام سفیان
 باشد از اولاد سفیان بن حارث برای طلب مهدی لشکر عظیم بفرستد و در مدینه
 از آن محمد مر که را ایند اسیر سازند و بسیاری ز مردان بنی هاشم و زنان ایشان
 بقتل رسانند و امام مهدی از آنجا بگریاید و لشکر سفیان متوجه بگریاید و چون
 در محلی برسند که نام آن محل پیدا است در میان که و مدینه تمام لشکر او
 در زمین فرو رود و کس سلامت بماند که خبر بد برای سفیان برود و دوم
 خبر خوش برای مهدی در که آرد و بعد از آن مردان بیعت دی کنند و مهدی
 باز از که برای جنگ سفیانی بیرون آید آخر کار سفیانی را ذبح کند و دیگر آنکه
 و بی باشد که نام آن دیده ترسنا باشد بجانب شهر که نام آن شهر غوطه باشد
 در زمین شام آن تمام در زمین فرو رود و دیگر آنکه در آخر ماه رمضان
 خسوف ماه شود و در بانزد هم کسوف آفتاب شود که گاهی نشده است

در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس
 در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس

در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس
 در زمان که در کوفه کربلا
 فصل سال وفات حضرت
 داشت ایام شهادت
 پیچون حبس

اور کتب جامع الاصول میں ہے کہ امام رضا علیہ السلام اور امام جعفر صادق علیہ السلام کے بعد دوسری صدی کی ابتدا امام رضا علیہ السلام سے ہے۔

وفات یا بعد ازاں ان مرد بیدار و پشیمان فاکم مقام او باشد وہم ہادی مہدی باشند و قول ثالث انہیست کہ تا آخر دنیا و قیام قیامت دوازده سن باشند کہ علی بن وصواب کند ہر چند علی التوالی نباشند بلکہ ریمان ایشان زائد بعضی ظالمان ہم باشد و در فضل الخطاب حضرت امام جعفر صادق علیہ السلام نقل کردہ کہ حضرت فرمود کہ از ائمہ عشر مہدی و ہادی مضی ستہ و بقی ستہ و یصغ الشہر عرجل فی السادرین احب یعنی از میان دوازده مہدی و امامان ہادی اندر شش از ایشان گذشتند و شش باقی ماندند و خدا تعالیٰ خواہد کرد با ششم کہ آن آخر دوازہم ائمہ ہدی است انچہ دوست میدارد و این اشارہ بحضرت امام مہدی است یعنی دین تین کما ہو حقہ از وی ظاہر خواہد شد پس این تقدیر دوازده امام علیہم الصلوٰۃ والسلام اول ایشان حضرت امیر المومنین علی مرتضیٰ دویم امام حسن مجتبیٰ و سیوم امام حسین شہید کربلا و چہارم علی بن الحسین زین العابدین پنجم حضرت ابو جعفر محمد الباقر و ششم ابو عبد اللہ جعفر الصادق و ہفتم ابو الحسن موسیٰ کاظم و ہشتم ابو الحسن علی بن موسیٰ الرضا و نہم ابو جعفر محمد تقی المجتہد و دہم ابو الحسن علی المہادی محمد تقی الزکی و یازدہم ابو محمد الحسن بن علی العسكري و دوازدهم امام الزمان خلیفۃ الرحمن حضرت امام مہدی علیہم الصلوٰۃ والسلام اجمعین خاتمہ در میان فضیلت و ثواب زیارات ائمہ اطہار علیہم السلام

عزیز علیہ السلام و ہادی مضی ستہ و بقی ستہ و یصغ الشہر عرجل فی السادرین احب یعنی از میان دوازده مہدی و امامان ہادی اندر شش از ایشان گذشتند و شش باقی ماندند و خدا تعالیٰ خواہد کرد با ششم کہ آن آخر دوازہم ائمہ ہدی است انچہ دوست میدارد و این اشارہ بحضرت امام مہدی است یعنی دین تین کما ہو حقہ از وی ظاہر خواہد شد پس این تقدیر دوازده امام علیہم الصلوٰۃ والسلام اول ایشان حضرت امیر المومنین علی مرتضیٰ دویم امام حسن مجتبیٰ و سیوم امام حسین شہید کربلا و چہارم علی بن الحسین زین العابدین پنجم حضرت ابو جعفر محمد الباقر و ششم ابو عبد اللہ جعفر الصادق و ہفتم ابو الحسن موسیٰ کاظم و ہشتم ابو الحسن علی بن موسیٰ الرضا و نہم ابو جعفر محمد تقی المجتہد و دہم ابو الحسن علی المہادی محمد تقی الزکی و یازدہم ابو محمد الحسن بن علی العسكري و دوازدهم امام الزمان خلیفۃ الرحمن حضرت امام مہدی علیہم الصلوٰۃ والسلام اجمعین خاتمہ در میان فضیلت و ثواب زیارات ائمہ اطہار علیہم السلام

ایک مہدی ہونا یا نہ ہونا

نہ ہونا یا نہ ہونا

فدائین بیوہ کی ایک بیٹی تھی جس کا نام سہیل تھا۔ سہیل نے اپنے والدین کی وفات کے بعد اپنے چچا کے ساتھ رہنا شروع کیا۔ چچا نے سہیل کو بہت پیار کیا اور اس کی تعلیم پر زور دیا۔ سہیل نے اپنی تعلیم مکمل کرنے کے بعد ایک کامیاب کارکن بن گئی۔

عليه وآله وارتقا دست به اللهم بلغ صلاتي وسلامي الى جناب نبيك وآل الأئمة
وجعل مودتهم في قلبي يوم القيمة سببا لاجارتي من النار فانك تعلم ان ولائهم قلبي
مكتوب وقلبي لولايم شحون وهذا عندك سبيلتي وللنجاة من الدرجات جيلتي
وارزقيهم العزة الطاهرة والحجبة الساطعة الغور بما في اقصد الدنيا والاخرة
من النيل للدرجات الرفيعة والوصول الى المقامات المنيعة انك على كل شيء قدير
وبالاجابة جدير آمين آمين آمين

اگر دعوتِ رد کرنے و رد قبول	کہ بر قول ایمان کنی خاتمہ سن و دست و دامن آل رسول
-----------------------------	--

الحمد لله رب العالمين، واصلوة و سلام على سيد المرسلين
 وآله الطاهرين، کہ اصل کتاب وسیلہ النجات فارسی بہان پترتم
 ہو گئی، آئندہ صفحہ سے ترجمہ ہی متن اور حاشیہ پر

مخبر ہوگا

مقا

امام حسن علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام حسین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام زین العابدین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام جعفر صادق علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔

ولیمدی کو قبول کیا مامون نے دوسرے دن بڑی مجلس ترتیب دی اور
 حضرت کے واسطے کرسی اپنی کرسی کے پہلو میں بچائی اور اشرفون کو اور
 سیدوں کو اور عالمون کو جمع کیا اور پہلے اپنے سپر عباس کو حکم کیا وہ سنے
 آپ کی بعیت کی بعد اسکے سب لوگوں نے بعیت کی اور بیت سے جواہر
 مامون نے لوگوں کو عطا کیے اور اہل شکر کو ایک سال کی تنخواہ دی اور
 روح کریموں کو اور شاعر و حکماء کو امام کی شان میں فضائیں کیں اور
 بیشمار جواہر انکو دیئے اور ہنر و فنون کو اور فرماؤں کو اور دیار و ملک اور درجہ و
 آپ کے نام کے ساتھ عزت دی اور لوگوں کو حکم دیا کہ سپاہ پوشی کہ اولاد
 عباس کی ایک آدمی ترک کریں اور سبز لباس پہنیں اور ام حبیبہ نام ایک اپنی
 دختر کا امام سے عقد کیا اور دوسری لڑکی ام الفضل کو امام محمد تقی کے نام زد
 کیا اور حسن ابن سہیل کی دختر سے خود نکاح کیا اور یہ سب ایک روز میں ہوا
 جب دیکھا کہ روز بروز امام کے انوار علم و کمال و آثار رفعت اور طلال
 لوگوں پر ظاہر ہوتے ہیں اور آپ کی محبت ظن کے ولوہین جگہ جگہ پھیلنے لگی
 حسد کا اس کے سینہ پر کینہ میں بھڑکا اور آپ کی دفع کی تدبیر کرنے لگا ردایت ہو کہ
 جب آپ کی بعیت منعقد ہوئی اور عید کا دن آیا مامون نے آپ کو کہا کہ نماز کے
 واسطے سوار ہوں اور خطبہ اور نماز لوگوں کے واسطے پڑھیں امام نے
 فرمایا تو جانا ہے میں نے تجھے شرط کی ہے کہ بسا حاکموت پر دست نظر کر ونگا

امام حسن علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام حسین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام زین العابدین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام جعفر صادق علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔

امام حسن علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام حسین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام زین العابدین علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام جعفر صادق علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام محمد باقر علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام کاظم علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام رضا علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔
 امام تقی علیہ السلام نے فرمایا کہ میں نے اپنے والدین کو اس قدر محبت کی کہ ان کے لئے اپنے لئے کچھ نہیں چاہتا تھا۔

[illegible]

[illegible]

مامون نے بلال علیہ السلام اور کما جلد
 شہر کے ہوا اور خوشی سے کہا
 اور بعض مامون کو دیدیا اور کہا
 دین دین دانے اور کے کھانے
 ہونے مامون کو دیدیا اور کہا
 بلال علیہ السلام اور کما جلد
 شہر کے ہوا اور خوشی سے کہا
 اور بعض مامون کو دیدیا اور کہا
 دین دین دانے اور کے کھانے
 ہونے مامون کو دیدیا اور کہا

آخر دن میں اور زہر ملا گیا آب اتار میں اور آپ کو ملا گیا اور امام باقری
 کی تاریخ میں ہے امام رضا کو زہر ملا گیا پانچویں ذی الحجہ کو اور کہا گیا ہے مہر جو میں
 ذیقعدہ کو سنہ دوسو تین میں اور کہا گیا ہے ماہ صفر کے آخر دن میں
 سنہ دوسو دین شہر طوس میں اور نماز پڑھی اور بنامون نے اور دفن کیا
 او کو انگریز باپ رشید کی قبر کے متصل ور تھا سب وفات کا قول را دیوں کہ
 یہ کہ انگریز کما سے بہت اور کہا گیا ہے بلکہ وفات کی زہر سے وفات آپ کی ولایت
 طوس میں ہوئی اور قبر آپ کی حمید ابن خطہ طائی کے گھر میں اس مقبرہ میں حسین
 ہارون رشید ہے ہوئی جمعہ کے دن اکیسویں رمضان کو سنہ دوسو دین
 وفات پائی اور تاریخ باقری میں پانچویں ذی الحجہ ہے اور بعض کے نزدیک سنہ
 ذیقعدہ سنہ دوسو تین میں اور بعض کے نزدیک آخر ماہ صفر میں وفات کی اور
 آپ کو انار اور انگور میں زہر دیا جیسا کہ شواہد النبوت میں ابو صلب سے نقل کیا ہے کہ
 کہ مامون نے اپنے غلام کو امام کے بلانکو بھیجا اور آپ مامون کے پاس شریف
 لائے مامون کے سامنے سیوہ کے طبق رکھے تھے اور خوشہ انگور کا ہاتھ میں
 لیے وہ کھاتا تھا جب امام کو اس سے دیکھا اپنی جگہ سے اٹھا اور آپ سے
 معافہ کیا اور آپ کی پیشانی پر بوسہ دیا اور ٹھٹھا یا اور وہ انگور کا خوشہ آپ کو دیا
 اور کہا اے ابن رسول اللہ اس انگور سے اچھا انگور آپ نے دیکھا ہے امام نے
 فرمایا اچھا انگور شہت کا ہے مامون نے کہا اسکو کھاؤ امام نے فرمایا معافی کو

بلال علیہ السلام اور کما جلد
 شہر کے ہوا اور خوشی سے کہا
 اور بعض مامون کو دیدیا اور کہا
 دین دین دانے اور کے کھانے
 ہونے مامون کو دیدیا اور کہا
 بلال علیہ السلام اور کما جلد
 شہر کے ہوا اور خوشی سے کہا
 اور بعض مامون کو دیدیا اور کہا
 دین دین دانے اور کے کھانے
 ہونے مامون کو دیدیا اور کہا

امام رضا کو زہر ملا گیا پانچویں ذی الحجہ کو اور کہا گیا ہے مہر جو میں
 ذیقعدہ کو سنہ دوسو تین میں اور کہا گیا ہے ماہ صفر کے آخر دن میں
 سنہ دوسو دین شہر طوس میں اور نماز پڑھی اور بنامون نے اور دفن کیا
 او کو انگریز باپ رشید کی قبر کے متصل ور تھا سب وفات کا قول را دیوں کہ
 یہ کہ انگریز کما سے بہت اور کہا گیا ہے بلکہ وفات کی زہر سے وفات آپ کی ولایت
 طوس میں ہوئی اور قبر آپ کی حمید ابن خطہ طائی کے گھر میں اس مقبرہ میں حسین
 ہارون رشید ہے ہوئی جمعہ کے دن اکیسویں رمضان کو سنہ دوسو دین
 وفات پائی اور تاریخ باقری میں پانچویں ذی الحجہ ہے اور بعض کے نزدیک سنہ
 ذیقعدہ سنہ دوسو تین میں اور بعض کے نزدیک آخر ماہ صفر میں وفات کی اور
 آپ کو انار اور انگور میں زہر دیا جیسا کہ شواہد النبوت میں ابو صلب سے نقل کیا ہے کہ
 کہ مامون نے اپنے غلام کو امام کے بلانکو بھیجا اور آپ مامون کے پاس شریف
 لائے مامون کے سامنے سیوہ کے طبق رکھے تھے اور خوشہ انگور کا ہاتھ میں
 لیے وہ کھاتا تھا جب امام کو اس سے دیکھا اپنی جگہ سے اٹھا اور آپ سے
 معافہ کیا اور آپ کی پیشانی پر بوسہ دیا اور ٹھٹھا یا اور وہ انگور کا خوشہ آپ کو دیا
 اور کہا اے ابن رسول اللہ اس انگور سے اچھا انگور آپ نے دیکھا ہے امام نے
 فرمایا اچھا انگور شہت کا ہے مامون نے کہا اسکو کھاؤ امام نے فرمایا معافی کو

صاحب کے نام سے بھی ہے وہ اس
اور مقام ولادت دینی ہے کیا لائقہ
اسم و نسب میں اور والدہ اسمی
اور بیعت خیران اور ایک کھنڈر
کما ہے اور زیادہ جیسویں ہے
لمددالدہ حضرت ابو ہریرہ
فرزند رسول خدا علی بن ابی طالب

[illegible]

اور یہ واقعہ درود الہی کی تائید ہے اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔

اور اس کے سینہ نفاق گنجینہ میں شعلہ بھڑکا اور آپ کے فوت ہونے کی خبر پر گریبا
اور آپ کو مدینہ منورہ سے بغداد میں بلایا آئیے وقت ارادہ رواں کی بعد اذکر
امام علی نقی علیہ السلام کو اپنا وصی اور جانشین کیا اور آپ نے ثقہ
بارون اور اکابر شیعہ کے سامنے اونکی امامت پر نص صریح کیا اور علوم الہی
کی کتابیں اور ہتھیار اور آئنا حضرت رسالت پناہ اور تمام انبیاء کے اپنے
صاحبزادہ کو سپرد کیے اور شہادت پر دل سے آمادہ ہو کر فرزند گرامی
کو رخصت کیا اور بادل پر خون مفارقت اپنے جد کی تربت اقدس کی
اختیار کی اور بغداد روانہ ہوئے اور اثنیسویں محرم سنہ دو سو بیس
ہجری میں داخل بغداد ہوئے اور معتمد نے اسی سال میں آپ کو شہید کیا اور
بعض نے کہا ہے کہ دانش بامد نے کو معتمد کے خلیفہ ہوا ہے آپ کو شہید کیا
وفات آپ کی آخر ماہ ذیقعدہ سنہ دو بیس ہجری میں واقع ہوئی اور اس وقت
عمر شریف پچیس برس کچھ کم در ماہ کی تھی موافق مشہور روایت کے
مرت امامت آپ کی سترہ سال تک کچھ کم تھی اور ابن شداد شوبخے روایت کی
ہے کہ وقت وفات والد بزرگوار کے آپ سات برس در جا رہا وہ دور
کے تھے مرت امامت آپ کی بیس دن کم اٹھارہ برس کی تھی اور کشف الغمہ
میں ایک روایت نقل کی ہے کہ وفات آپ کی منگل کے دن پانچویں ماہ
مذکور کو واقع ہوئی اور بروایت دیگر محمد بن سنان روایت کیا ہے

۴۴۶
واقع ہوئی تھا تو حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔

اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔ اور اس واقعہ سے ظاہر ہوتا ہے کہ حضرت علیؑ کی ولادت ۱۲ سال قبل از ولادت محمدؐ ہوئی ہے۔

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۴۵۶

اور کلاں کے پیدائش اور کلاں کے پیدا ہونے کا زمانہ
اور کلاں کے پیدا ہونے کا زمانہ اور کلاں کے پیدا ہونے کا زمانہ

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت علی رضی اللہ عنہ
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

ایک فرشتہ آسمان سے ندا کر گیا اور پر جو اس کے تحت میں ہیں تحقیق وہ مہدی ہے
 پس قبول کرے و اسکو اور طاووس پر روایت ہے کہ مہدی خروج کرے گا آخر زمانہ
 میں تخت ہے عالموں پر اور بخشش کرے گا مال کا احکم کرے گا وہ مسکینوں کے
 ساتھ اوسعتی سے روایت ہے کہ اسکو انھوں نے علم مہدی میں مکتوب ہوگا البقیۃ للہ
 یعنی بیعت اللہ کے واسطے ہے اور اسناد امام شافعی کے عقبہ بن عامر سے
 مروی ہے کہ اسکو انھوں نے میں جانا تھا ساتھ معاویہ کے پس کہا انھوں نے
 واللہ نہ تھا زمین پر کوئی مرد مجھ کو محبوب زیادہ علی ابن ابی طالب سے قبل کے
 کہ ہو اور میان میرے اور اس کے تحقیق میں جانا ہوں کہ تحقیق مالک کا اوکل
 از کون سے ایسا کہ وہ بقرین اہل زمین ہے اپنے زمانے میں تحقیق اس کے
 واسطے ایک نام ہے آسمان میں پچانتے اسکو اہل آسمان اور اس کے واسطے
 ایک علامت ہے کہ ہوگی اس کے زمانے میں غاص مٹا دیگا باطل کو اور زندہ
 کرے گا حق کو اور وہ ایسا زمانہ ہے کہ صالحین اٹھ اٹھیں گے اپنے سروں کو اٹھیں گے
 زمین کے پورے پچھانیں یہ ہے فصل الخطاب میں اور بت حدیثین دلالت
 کرتی ہیں حضرت امام مہدی علیہ السلام کے خروج پر جسے انکار کیا مہدی کے
 خروج سے پس انکار کیا اسکا جو نازل ہوا محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم پر فصل
 امام آخر الزمان کی جائی ولادت اور علیہ کے بیان میں جلال الدین سیوطی
 نے اپنی تاریخ میں اور شیخ شہاب الدین ابن حجر نے اسلئے عدیدہ میں اور

حضرت علی رضی اللہ عنہ
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

حضرت علی رضی اللہ عنہ
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 حضرت ابراہیم رضی اللہ عنہ
 حضرت اسماعیل رضی اللہ عنہ
 حضرت یونس رضی اللہ عنہ
 حضرت زکریا رضی اللہ عنہ
 حضرت یحییٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت عیسیٰ رضی اللہ عنہ
 حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

باہر کلین اور مال کو برابر تقسیم کریں یعنی اور فقیر کو برابر دین اور سب کو ایک سو کلین
 اور ہندوستان کی طرف لشکر روانہ کریں اور ہند کے خزانہ کو میت المقدس
 کی ریش میں صرت کریں اور ہند کے حاکموں کے گلے میں طوق پہنا کر ان کے سامنے
 لادین اور بیت سے شہر اور قلعہ ان کے زمانے میں فتح ہوں خصوصاً تین شہر
 اول قسطنطنیہ دوم رومیہ سوم قاطیج واسطے فتح کے دربار کے کنارے پر
 پہنچے علم اپنا زمین قسطنطنیہ پر گاڑ دے تاکہ دھنوکے نماز صبح کے واسطے
 پانی اوس سے دور وہ جاوے اور وہ پانی کا پھینکا کرے یا تھک کہ دوسرے
 کنارہ پر پہنچے دیکھے کہ تمام دریا خشک ہو گیا ہے اپنے لشکر کو آواز دے
 تمام لشکر خشک زمین میں گزر جاوے جسے بنی اسرائیل موسیٰ علیہ السلام کے
 زمانہ میں گزرے تھے بعد اوس کے قسطنطنیہ کے مقابل ہوا اور تکبیر کے قلعہ کی
 دیوار میں پھٹ جا دین اوس وقت شہر کو فتح کرے پھر شرر دمیہ کی طرف متوجہ
 ہوا دس شہر میں سو بازار ہیں اور ہر بازار میں لاکھ دوکانیں چار بار تکبیر کے
 وہ شہر بھی فتح ہوا اور تین لاکھ آدمیوں کو قتل کرے اور اس شہر میں لشکر
 کے خزانہ میں سو تابوت کہ جس میں سکینہ ہو جیسا کہ قرآن شریف میں وارد
 ہے کلام اوسی اللہ بزرگ کا یہ کہ آدے نکو تابوت اوس میں سکینہ ہے
 ہمارے رب کی طرف سے اور فقیر اوس چیز سے جسکو چھوڑا ہو آل موسیٰ
 اور آل ہارون نے اور ایک روایت کے موافق خان پر نعمت نبی سرکار

اور سب کو ایک سو کلین اور ہندوستان کی طرف لشکر روانہ کریں اور ہند کے خزانہ کو میت المقدس کی ریش میں صرت کریں اور ہند کے حاکموں کے گلے میں طوق پہنا کر ان کے سامنے لادین اور بیت سے شہر اور قلعہ ان کے زمانے میں فتح ہوں خصوصاً تین شہر اول قسطنطنیہ دوم رومیہ سوم قاطیج واسطے فتح کے دربار کے کنارے پر پہنچے علم اپنا زمین قسطنطنیہ پر گاڑ دے تاکہ دھنوکے نماز صبح کے واسطے پانی اوس سے دور وہ جاوے اور وہ پانی کا پھینکا کرے یا تھک کہ دوسرے کنارہ پر پہنچے دیکھے کہ تمام دریا خشک ہو گیا ہے اپنے لشکر کو آواز دے تمام لشکر خشک زمین میں گزر جاوے جسے بنی اسرائیل موسیٰ علیہ السلام کے زمانہ میں گزرے تھے بعد اوس کے قسطنطنیہ کے مقابل ہوا اور تکبیر کے قلعہ کی دیوار میں پھٹ جا دین اوس وقت شہر کو فتح کرے پھر شرر دمیہ کی طرف متوجہ ہوا دس شہر میں سو بازار ہیں اور ہر بازار میں لاکھ دوکانیں چار بار تکبیر کے وہ شہر بھی فتح ہوا اور تین لاکھ آدمیوں کو قتل کرے اور اس شہر میں لشکر کے خزانہ میں سو تابوت کہ جس میں سکینہ ہو جیسا کہ قرآن شریف میں وارد ہے کلام اوسی اللہ بزرگ کا یہ کہ آدے نکو تابوت اوس میں سکینہ ہے ہمارے رب کی طرف سے اور فقیر اوس چیز سے جسکو چھوڑا ہو آل موسیٰ اور آل ہارون نے اور ایک روایت کے موافق خان پر نعمت نبی سرکار

[illegible]

این کتاب در باره فضیلت و کمالات
 اهل بیت علیهم السلام است و در
 آن فصل الخطاب میں کلی ہر
 مین و فصل الخطاب میں کلی ہر
 لکھا علاوہ دو لاجپن و کھنڈانی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خشوع ہے عبادت میں اور رحمت ہے ناقوانون پر اور خشش ہے خدا کی راہ میں
 اور رفق ہے کسب میں اور طلب ہے حلال میں اور خوشی ہے ہدایت میں اور
 نگاہ رکھنا ہے شہودت میں قریب نہیں جتنی ہے اونکو وہ چیز کہ او سکون میں جانا
 اور نہیں چھوڑا اس شوکا شمار کرتا کہ او سکوکیا ہے اور دیر کرنا نہیں چاہتے
 میں اپنے نفس کو محل نیک میں اس واسطے کہ اپنے اعمال صالحہ سے نازیدہ رکھیں جسکو
 اور سکا ذکر ہے اور شام میں جنت اونکی شکر ہے شکوہ جنت میں ہے خوف فطرت ہے
 اور وہ جو خوشحال ہے بسبب اسکے کہ یونچا ہے او سکوفضل اور رحمت سے محبت
 اونکی دار بقا میں ہے اور زہد او سکا دار قنا میں طایا ہے محل کو ساتھ علم کے
 اور علم کو ساتھ علم کے خوشی اور کسی ہمیشہ ہے اور کسل سے دور ہے اور زردیک
 ہے امید او سکی اور قلیل ہے دامن او سکا اور متوقع ہے ہل او سکی اور عاشق ہے
 قلب او سکا اور وہ خدا کے شکر میں ہے اور شکر کرتا ہے اور اپنے نفس کو
 روکتا ہے اور اپنے دین کو محفوظ رکھتا ہے اور عیض اور غصہ کو مضطرب کرتا ہے
 اور حمایت او سکا اور اس میں ہے اور مکبر اور غرور او اس سے معدوم
 ہے ظاہر ہے صبر او سکا اور رب ہے ذکر او سکا اور اعمال اور افعال خیر سے
 کوئی چیز با کے ساتھ نہیں کرتا ہے اور غیر کو مایہ جوہر سے ترک نہیں کرتا ہے
 اسوجہ شیعہ درد دست ہمارے ہم میں جوہر اور ہمارے ساتھ ہیں اور لائق
 ہے کہ ہم میں ہوں اسطرح کے لوگ ایسے شخص ہیں کہ انکو کثوف دیدار نے

بیکوہ میں کیا جو از خود نام نہاد
 رنج کجیہ بیدار و سوسے کو کون سے
 دی دار فاعل و انتقال کرکے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے

خوشی و غم میں کیا جو از خود نام نہاد
 رنج کجیہ بیدار و سوسے کو کون سے
 دی دار فاعل و انتقال کرکے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے

بیکوہ میں کیا جو از خود نام نہاد
 رنج کجیہ بیدار و سوسے کو کون سے
 دی دار فاعل و انتقال کرکے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے

بیکوہ میں کیا جو از خود نام نہاد
 رنج کجیہ بیدار و سوسے کو کون سے
 دی دار فاعل و انتقال کرکے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے
 او سکون کے او سکون کے او سکون کے

کدو حق تعالی اور محبوب خلق ساخته و قدرت او در دل هر یک نهاده کمال عزت عمر خود را سپری کرده
 و در هر فن کتابی تصنیف و تالیف نموده چنانچه مبحث کتب رشتیه حواشی گفته زاهد به جدا گانه حاشیه نوشته و
 حل مطلب بروحی که شاید نموده تا آنکه مردم بعد از حفظ حواشی و محتاج تحصیل مطلب حواشی مذکوره از دیگری نشین
 حواشی او گویا آستاد طلبه علم شدند و در منطق شرح مسلم تالیف داده و در فقه بعضی رسائل فارسی تصنیف نمود
 و ترجمه حکایت الصالحین که بهتر از آن متصوف نیست تحریر فرموده و نیز بیشتر از مقامات غامضه شرح بدایه الحکماء از ملا
 صدرا تعلیقات تحریر فرموده و کتابی در مناقب اهل بیت نبوی علی صاحبهم و علیهم السلام یعنی (این کتاب) شرح
 اسماء الحسنی هم تالیف نموده و در اصول فقه شرح مسلم غرض بر تامل خود بلکه بر سایر طلبه علم غنی نموده که از
 عمده شکران بیرون نمی تواند شد و رقت قلب گذارگی طبع مجدی داشت که در بیان نبی اکبر و در مجلس غبط
 که نمی نشست و زبان سخن می گشاد و آواز در گوی او از گریسته شری و دانشکام مثل نواره از بر و چنانش خوشتر
 و بان خوش زبانی و شیرین لسانی کلام می کرد که بر کایتاثر می گشت عالمی در مجلس غبط و حاضر شیر و بختانی متاثر
 گشته بدایت یافته چنانچه چند کس این ایت اسلام یافتند و بسیاری کسان هدایت تو باز اعمال سیه ابر عظیم است
 بان اوجی حاصل گشته در او احوال بتدریس علوم فقهیه و عقاید اشتغال داشت و ملکه قوت نظریه بر قلب صافی او چنان
 ارتکاز یافته بود که در او اخر حال مدت بست سال بلکه زائد عارضه ضعف بصارت او را عارض مانده بصیرت باطن
 او را از دیدار بود و بحفظ درس میداد بلکه در احوالات بعضی از شرح مسلم و رسائل تالیف داده و احادیث بسیار
 حفظ داشت چنانچه بهنگام و غلط ترجمه هزاران حدیث بر زبان می آورد و مردم میدانستند که گویا در این نیست طبعی
 آمده و موج میزند غرض بجز بود و خار بگذارد و کار و یادگار اعصار و باصلحای قوت و اقیانمی ماند بسیار ملاقات
 میفرمودند چنانچه برگاه در فیض ابا و همزه مرقسی خان بزرگ تشریف شریف برده بود و دو سه بار بخدمت مولوی محتاجی
 حاضر شده و استفاده برده و مصافحه بیعت کرده و میفرمود که خدمت مولوی را در تبرکلی که بر من پیش می آید
 می بینم که در خواب آمده است و میگوید دل قوی و اصل شکست بجز نمی خواهد شد و این امر تا مدت حیات و طبعی بود
 و بخدمت شاه شاکر الله علیه الرحمه هم بسیار حاضر شده و بشارت فرزند از خدمت او و خدمت شاه قدرت
 صفی پوری یافته و در او اخلاص او را عارضه فقر سال حق گشته و هم از چند عارضه در و صدر لاحق شد
 اینها در این در و کشیده و سبب برداشت آفرشته او نمود و هر روز لاحق میگشت آخر کبار کمال شدت که
 و تاسه روز و شب بر یک حال قرار گرفت بعد سه روز طاقت بالکل سلب شد و تا بهیزده روز همین حالت ماند و در
 مطلق فرق گشته بطور معمول اندر دم گفتگو میکرد و تشفی بر یکانه اهل عیال میفرمود و اکثر احادیث نبوی بر زبان
 می آورد و اقوال و افعال بزرگان نقل میفرمود و رقت میکرد و همین حال تا بیخ بست و دوم از راه بریغ انسانی

